

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
STATISTICAL OFFICE IN BIAŁYSTOK

**ROCZNIK STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
PODLASKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE PODLASKIE VOIVODSHIP*

2004

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU**

**EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE IN BIAŁYSTOK**

PRZEWODNICZĄCA *PRESIDENT*

Halina Łupińska

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Ewa Kamińska-Gawryluk

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Anna Abako, Krystyna Falkowska, Wiesława Kamińska, Teresa Niewińska,
Krystyna Skardzińska, Anna Szeszko

Redakcja i skład komputerowy

Edited and setting

Zespół pracowników
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

*Workers
of Statistical Office in Białystok*

Projekt okładki

Cover design

Sylwester Jabłoński

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Białymstoku przekazuje Państwu piątą edycję Rocznika Statystycznego Województwa Podlaskiego, a równocześnie pierwszą dostępną także na płycie kompaktowej. Tegoroczne wydanie różni się od dotychczasowych, zarówno pod względem układu jak i zawartości. Odmienny sposób prezentacji danych wynika z ujednoczenia roczników opracowywanych przez poszczególne urzędy statystyczne.

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki regionu, zamieszczono w niej również tablicę prezentującą województwo na tle kraju. Dane w przekrojach regionalnych znajdują się w odrębnym opracowaniu zatytułowanym „Województwo podlaskie 2004 – podregiony, powiaty, gminy”.

Rocznik przedstawia w zasadzie statystyczny obraz Podlasia w 2003 r., jednakże mając na uwadze przydatność zamieszczonych informacji do porównań dynamicznych, szereg danych zaprezentowano w odniesieniu do lat poprzednich.

Oddając do rąk Państwa Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego 2004, wyrażam nadzieję, że będzie on przydatny i interesujący. Jednocześnie serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazywane informacje oraz uwagi i wnioski, które przyczyniają się do kształtowania i wzbogacania treści kolejnych edycji Rocznika.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

H. Lupińska
Halina Lupińska

Białystok, grudzień 2004 r.

PREFACE

Statistical Office in Białystok is pleased to present the fifth issue of the Statistical Yearbook of Podlaskie Voivodship, for the first time available also on CD. This year's edition differs from the previous ones in both the structure and the contents. Different way of presenting the data is a result of the standarization of the yearbooks published by all the statistical offices.

The Yearbook contains wide set of information characterizing the living standard of population and the condition of the voivodship economy as well as the table with information presenting the voivodship against a background of the country. Data in the regional section is published in a separate publication, titled "Podlaskie Voivodship 2004 – Subregions, Powiats and Gminas".

This publication, in principle, is a statistical representation of Podlasie in 2003, however, taking into account the usefulness of the information for the dynamic comparisons, some data was presented in relation to the previous years.

Presenting the 2004 Statistical Yearbook of Podlaskie Voivodship, I hope it would be helpful and interesting source of information. Moreover, I would like to sincerely thank all those individuals and institutions for their assistance in providing information and suggestions which have contributed to improving and enriching its contents.

Director
Statistical Office in Białystok
H. Łupinśka
Halina Łupinśka

Białystok, December 2004

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2003 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2001, 2002, 2003)

DZIAŁY

I. Geografia. Meteorologia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka
XIII. Nauka i technika
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

<i>Preface</i>	Strona Page
<i>List of tables and graphs</i>	3-4
<i>Symbols. Abbreviations</i>	6-16
<i>General notes</i>	17-18
	19-22

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2003</i>	23-28
<i>Major data on the voivodship (2000, 2001, 2002, 2003)</i>	29-40

CHAPTERS

<i>Geography. Meteorology</i>	41-42
<i>Environmental protection</i>	43-65
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	66-69
<i>Public safety. Justice</i>	70-76
<i>Population. Religious denominations</i>	77-95
<i>Labour market</i>	96-122
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	123-130
<i>Household budgets</i>	131-135
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	136-145
<i>Education</i>	146-168
<i>Health care and social welfare</i>	169-178
<i>Culture. Tourism</i>	179-187
<i>Science and technology</i>	188-196
<i>Prices</i>	197-200
<i>Agriculture and forestry</i>	201-224
<i>Industry and construction</i>	225-238
<i>Transport and communications</i>	239-244
<i>Trade and catering</i>	245-250
<i>Finances of enterprises</i>	251-262
<i>Public finance</i>	263-268
<i>Investments. Fixed assets</i>	269-279
<i>Regional accounts</i>	280-282
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	283-289

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA. METEOROLOGIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY. METEOROLOGY	
Położenie geograficzne województwa	1	41
Powierzchnia i granice	2	41
Układ pionowy powierzchni	3	42
Dane meteorologiczne (2000, 2002, 2003)	4	42
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	x	43
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2003, 2004)	1 (5)	49
Grunty rolne i leśne wyłączone na cele nierolnicze i nieleśne (2000, 2002, 2003)	2 (6)	50
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2002, 2003)	3 (7)	50
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2002, 2003)	4 (8)	51
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2002, 2003)	5 (9)	51
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2002, 2003)	6 (10)	52
Stan czystości rzek kontrolowanych (2000, 2002, 2003)	7 (11)	52
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów i studni (2002, 2003)	8 (12)	54
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2000, 2002, 2003)	9 (13)	54
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2002, 2003)	10 (14)	55
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2002, 2003)	11 (15)	55
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2002, 2003)	12 (16)	56
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2002, 2003)	13 (17)	57
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2002, 2003)	14 (18)	58
Odpady według rodzajów w 2003 r.	15 (19)	59
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2002, 2003)	16 (20)	59
Parki narodowe (2000, 2002, 2003)	17 (21)	60
Parki krajobrazowe (2000, 2002, 2003)	18 (22)	60
Rezerваты przyrody (2000, 2002, 2003)	19 (23)	61
Pomniki przyrody (2000, 2002, 2003)	20 (24)	61
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2002, 2003)	21 (25)	62
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2002, 2003)	22 (26)	62
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	23 (27)	63
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2002, 2003)	24 (28)	64

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF- GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	x	66
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2002, 2003)	1 (29)	67
Gminy w 2003 r.	2 (30)	67
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2003 r.	3 (31)	68
Radni organów jednostek samorządu terytorial- nego w 2003 r.	4 (32)	68
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2002, 2003)	5 (33)	69
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	x	70
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2002, 2003)	1 (34)	71
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2002, 2003)	2 (35)	72
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2002, 2003)	3 (36)	74
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy pow- szechne za przestępstwa ścigane z oskar- żenia publicznego (2000, 2002)	4 (37)	76
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne	x	77
Ludność (2000, 2002, 2003)	1 (38)	79
Ludność według płci i wieku (2000, 2002, 2003) ..	2 (39)	79
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyj- nym (2000, 2002, 2003)	3 (40)	80
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2030 r. (2005, 2010, 2015, 2020, 2025, 2030)	4 (41)	81
Miasta i ludność w miastach (2002, 2003)	5 (42)	82
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2002, 2003)	6 (43)	82
Ruch naturalny ludności (2000, 2002, 2003)	7 (44)	83
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2002, 2003)	8 (45)	83
Małżeństwa zawarte w 2003 r. według wieku nowożeńców	9 (46)	84
Małżeństwa zawarte w 2003 r. według poprze- dniego stanu cywilnego nowożeńców	10 (47)	85
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2003 r.	11 (48)	85
Rozwody w 2003 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	12 (49)	86
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2002, 2003)	13 (50)	87
Urodzenia (2002, 2003)	14 (51)	87
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2002, 2003)	15 (52)	88
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2002, 2003)	16 (53)	89
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2003 r. ...	17 (54)	89
Zgony według przyczyn w 2002 r.	18 (55)	90
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2003 r.	19 (56)	91
Zgony niemowląt według przyczyn w 2002 r.	20 (57)	92

		Tablica Table	Strona Page
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2002, 2003)	<i>Life expectancy (2000, 2002, 2003)</i>	21 (58)	92
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2002, 2003)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2002, 2003)</i>	22 (59)	93
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2002, 2003)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2002, 2003)</i>	23 (60)	93
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2002, 2003)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2002, 2003)</i>	24 (61)	94
Niektóre wyznania religijne w 2003 r.	<i>Selected religious denominations in 2003</i>	25 (62)	94
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	96
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w 2003 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more in 2003</i>	1 (63)	102
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2003 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in the IV quarter of 2003</i>	2 (64)	103
Pracujący	Employment		
Pracujący (2000, 2002, 2003)	<i>Employed persons (2000, 2002, 2003)</i>	3 (65)	104
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2002, 2003)	<i>Employed persons by employment status (2000, 2002, 2003)</i>	4 (66)	105
Przeciętne zatrudnienie (2000, 2002, 2003)	<i>Average paid employment (2000, 2002, 2003) ..</i>	5 (67)	106
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2002, 2003)	<i>Full- and part-time employment (2000, 2002, 2003)</i>	6 (68)	107
Przyjęcia do pracy (2000, 2002, 2003)	<i>Hires (2000, 2002, 2003)</i>	7 (69)	108
Zwolnienia z pracy (2000, 2002, 2003)	<i>Terminations (2000, 2002, 2003)</i>	8 (70)	109
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2002, 2003)	<i>School leavers starting work for the first time (2000, 2002, 2003)</i>	9 (71)	110
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2002, 2003)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2002, 2003)</i>	10 (72)	111
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2002, 2003)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2002, 2003).....</i>	11 (73)	111
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2002, 2003) ...	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2002, 2003)</i>	12 (74)	112
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2002, 2003)	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme (2000, 2002, 2003)</i>	13 (75)	113
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2002, 2003)	<i>Expenditures of Labour Fund (2000, 2002, 2003)</i>	14 (76)	114
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2002, 2003]	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2002, 2003]</i>	15 (77)	114
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2002, 2003]	<i>Events and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2002, 2003]</i>	16 (78)	115
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2002, 2003)	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2002, 2003)</i>	17 (79)	117
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2002, 2003)	<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2002, 2003)</i>	18 (80)	118
Choroby zawodowe (2000, 2002, 2003)	<i>Occupational diseases (2000, 2002, 2003)</i>	19 (81)	119
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2002, 2003)	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2002, 2003)</i>	20 (82)	120

		Tablica Table	Strona Page
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2002, 2003)	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2002, 2003)</i>	21 (83)	121
Średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2002, 2003)	<i>Average cost of occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2002, 2003)</i>	22 (84)	122
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	123
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto (2000, 2002, 2003)	<i>Gross wages and salaries (2000, 2002, 2003) ..</i>	1 (85)	125
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2000, 2002, 2003)	<i>Gross wages and salaries by sections (2000, 2002, 2003)</i>	2 (86)	126
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2000, 2002, 2003)	<i>Average monthly gross wages and salaries (2000, 2002, 2003)</i>	3 (87)	127
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2000, 2002, 2003)	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections (2000, 2002, 2003)</i>	4 (88)	128
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2002, 2003)	<i>Retirees and pensioners (2000, 2002, 2003)</i>	5 (89)	129
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2002, 2003)	<i>Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2002, 2003)</i>	6 (90)	129
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	131
Gospodarstwa domowe (2000, 2002, 2003)	<i>Households (2000, 2002, 2003)</i>	1 (91)	133
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2002, 2003)	<i>Average monthly available income per capita in households (2000, 2002, 2003)</i>	2 (92)	134
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2002, 2003)	<i>Average monthly expenditures per capita in households (2000, 2002, 2003)</i>	3 (93)	134
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2002, 2003)	<i>Average monthly consumption of selected food-stuffs per capita in households (2000, 2002, 2003)</i>	4 (94)	135
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2002, 2003)	<i>Households furnished with selected durable goods (2000, 2002, 2003)</i>	5 (95)	135
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	136
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2002, 2003)	<i>Water-line and sewerage systems (2000, 2002, 2003)</i>	1 (96)	139
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2002, 2003)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2002, 2003)</i>	2 (97)	139
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych w 2003 r.	<i>Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households in 2003</i>	3 (98)	140
Ogrzewnictwo w 2003 r.	<i>House-heating in 2003</i>	4 (99)	140
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w 2003 r.	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems in 2003</i>	5 (100)	140
Komunikacja miejska (2000, 2002, 2003)	<i>Urban transport (2000, 2002, 2003)</i>	6 (101)	141
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe w 2003 r.	<i>Municipal waste and liquid waste in 2003</i>	7 (102)	141
Tereny zielone miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2002, 2003)	<i>Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2002, 2003)</i>	8 (103)	142

	Tablica Table	Strona Page
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe (2002, 2003)	<i>Dwelling stocks (2002, 2003)</i>	9 (104) 142
Mieszkania według stosunków własnościowych (2002, 2003)	<i>Dwellings by type of ownership (2002, 2003)</i>	10 (105) 143
Mieszkania wyposażone w instalacje (2002, 2003)	<i>Dwellings fitted with installations (2002, 2003) ..</i>	11 (106) 143
Mieszkania oddane do użytku (2000, 2002, 2003)	<i>Dwellings completed (2000, 2002, 2003)</i>	12 (107) 144
Mieszkania oddane do użytku według liczby izb (2000, 2002, 2003)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2002, 2003)</i>	13 (108) 145
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 146
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Education by level (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	1 (109) 150
Szkoły według organów prowadzących (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Schools by school governing authority (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	2 (110) 152
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	3 (111) 154
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych w roku szkolnym 2003/04	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for adults in 2003/04 school year</i>	4 (112) 155
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2001/02, 2002/03, 2003/04) ...	<i>Education for people with special educational needs (2001/02, 2002/03, 2003/04)</i>	5 (113) 155
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze (2000, 2002, 2003)	<i>Special educational centres (2000, 2002, 2003)</i>	6 (114) 156
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2002/03, 2003/04]	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2002/03, 2003/04]</i>	7 (115) 156
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	8 (116) 156
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (bez szkół specjalnych) w roku szkolnym 2003/04	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (excluding special schools) in 2003/04 school year</i>	9 (117) 157
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2002, 2003) ..	<i>Extracurricular education (2000, 2002, 2003) ...</i>	10 (118) 158
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2002/03, 2003/04]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2002/03, 2003/04]</i>	11 (119) 158
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2002/03, 2003/04]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2002/03, 2003/04]</i>	12 (120) 159
Szkoły zasadnicze (zawodowe) dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2002/03, 2003/04]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2002/03, 2003/04]</i>	13 (121) 160
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych (zawodowych) dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2001/02, 2002/03, 2003/2004]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2001/02, 2002/03, 2003/04]</i>	14 (122) 160
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2002/03, 2003/04]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2002/03, 2003/04]</i>	15 (123) 161
Ponadgimnazjalne licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2002/03, 2003/04]	<i>Specialized secondary schools (upper secondary schools) for youth (excluding special schools) [2002/03, 2003/04]</i>	16 (124) 161
Szkoły zawodowe (bez szkół zasadniczych) dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2002/03, 2003/04]	<i>Vocational schools (excluding basic vocational schools) for youth (excluding special schools) [2000/01, 2002/03, 2003/04]</i>	17 (125) 161
Uczniowie i absolwenci ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2001/02, 2002/03, 2003/04]	<i>Students and graduates of vocational secondary (post-primary) schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2001/02, 2002/03, 2003/04]</i>	18A (126) 162

	Tablica Table	Strona Page
Uczniowie ponadgimnazjalnych techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2002/03, 2003/04]	<i>Students of technical secondary (upper secondary) schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2002/03, 2003/04]</i>	18B (126) 163
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) według form kształcenia [2000/01, 2002/03, 2003/04]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) by type of education [2000/01, 2002/03, 2003/04]</i>	19 (127) 163
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2001/02, 2002/03, 2003/04]	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields education [2001/02, 2002/03, 2003/04]</i>	20 (128) 163
Szkoły wyższe (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	21 (129) 164
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	22 (130) 164
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2002/03)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2002/03)</i>	23 (131) 165
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Foreigners – students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	24 (132) 165
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	25 (133) 166
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	26 (134) 166
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Schools for adults (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	27 (135) 167
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2002/03, 2003/04)	<i>Pre-primary education (2000/01, 2002/03, 2003/04)</i>	28 (136) 167
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 169
Pracownicy medyczni (2000, 2002, 2003)	<i>Medical personnel (2000, 2002, 2003)</i>	1 (137) 171
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2002, 2003)	<i>Out-patient health care (2000, 2002, 2003)</i>	2 (138) 171
Służba medycyny pracy (2000, 2002, 2003)	<i>Occupational medicine (2000, 2002, 2003)</i>	3 (139) 172
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2002, 2003)	<i>In-patient health care (2000, 2002, 2003)</i>	4 (140) 172
Szpitala ogólne (2000, 2002, 2003)	<i>General hospitals (2000, 2002, 2003)</i>	5 (141) 173
Apteki i punkty apteczne (2000, 2002, 2003)	<i>Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2002, 2003)</i>	6 (142) 174
Krwiodawstwo (2000, 2002, 2003)	<i>Blood donation (2000, 2002, 2003)</i>	7 (143) 174
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2002, 2003)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2002, 2003)</i>	8 (144) 175
Żłobki (2000, 2002, 2003)	<i>Nurseries (2000, 2002, 2003)</i>	9 (145) 176
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2002, 2003)	<i>Round-the-clock care and education centres for children and young people (2002, 2003)</i>	10 (146) 176
Rodziny zastępcze (2000, 2002, 2003)	<i>Foster families (2000, 2002, 2003)</i>	11 (147) 176
Pomoc społeczna (2000, 2002, 2003)	<i>Social welfare (2000, 2002, 2003)</i>	12 (148) 177
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2002, 2003)	<i>Social assistance benefits (2000, 2002, 2003) ..</i>	13 (149) 178
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 179
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2002, 2003]	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2002, 2003]</i>	1 (150) 180
Muzea (2000, 2002, 2003)	<i>Museums (2000, 2002, 2003)</i>	2 (151) 181
Galerie sztuki (2000, 2002, 2003)	<i>Art galleries (2000, 2002, 2003)</i>	3 (152) 181
Teatry i instytucje muzyczne (2000, 2002, 2003)	<i>Theatres and music institutions (2000, 2002, 2003)</i>	4 (153) 182

	Tablica Table	Strona Page
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w 2003 r.	<i>Cultural centres and establishments, clubs and community centres in 2003</i>	5 (154) 182
Kina stałe (2000, 2002, 2003)	<i>Fixed cinemas (2000, 2002, 2003)</i>	6 (155) 183
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2002, 2003)	<i>Radio and television subscribers (2000, 2002, 2003)</i>	7 (156) 183
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2002, 2003)	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2002, 2003)</i>	8 (157) 184
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2002, 2003)	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2002, 2003)</i>	9 (158) 186
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2002, 2003)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2002, 2003)</i>	10 (159) 187
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 188
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2002, 2003)	<i>Units and employment in research and development activity (2000, 2002, 2003)</i>	1 (160) 189
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2002, 2003)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2002, 2003)</i>	2 (161) 190
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2000, 2002, 2003]</i>	3 (162) 190
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2002, 2003]</i>	4 (163) 191
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2002, 2003)	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2002, 2003)</i>	5 (164) 191
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2000, 2002, 2003]</i>	6 (165) 191
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych i media elektroniczne w przemyśle (2000, 2002, 2003)	<i>Means for automating production processes and electronic media in industry (2000, 2002, 2003)</i>	7 (166) 193
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów nowych i zmodernizowanych w przemyśle w 2003 r.	<i>Value of sold production of technologically new and improved products in the industry in 2003</i>	8 (167) 195
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2002, 2003)	<i>Domestic inventions and utility models (2000, 2002, 2003)</i>	9 (168) 196
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 197
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2002, 2003)	<i>Retail prices of selected goods and services (2000, 2002, 2003)</i>	1 (169) 198
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2002, 2003)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2002, 2003)</i>	2 (170) 200
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2002, 2003)	<i>Average marketplace prices received by farmers (2000, 2002, 2003)</i>	3 (171) 200
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 201
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2002, 2003)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2002, 2003)</i>	1 (172) 205
Użytkowanie gruntów według sektorów (2000, 2002, 2003)	<i>Land use by sectors (2000, 2002, 2003)</i>	2 (173) 206
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2001, 2002] ..	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2001, 2002] ..</i>	3 (174) 207
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2001, 2002]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2001, 2002]</i>	4 (175) 207

		Tablica Table	Strona Page
Powierzchnia zasiewów (2000, 2002, 2003)	Sown area (2000, 2002, 2003)	5 (176)	209
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2002, 2003)	Selected crop production and yields (2000, 2002, 2003)	6 (177)	210
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2002, 2003)	Area, production and yields of ground vegetables (2000, 2002, 2003)	7 (178)	211
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2002, 2003)	Area, production and yields of tree fruit (2000, 2002, 2003)	8 (179)	212
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2002, 2003)	Area, production and yields of berry fruit (2000, 2002, 2003)	9 (180)	213
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2002, 2003)	Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2002, 2003)	10 (181)	214
Drób (2000, 2002, 2003)	Poultry (2000, 2002, 2003)	11 (182)	216
	Production of animals for slaughter (2000, 2002, 2003)	12 (183)	216
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2002, 2003)	Production of meat, fats and pluck (2000, 2002, 2003)	13 (184)	217
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2002, 2003)	Production of milk and eggs (2000, 2002, 2003)	14 (185)	217
Produkcja mleka i jaj (2000, 2002, 2003)	Drainage of agricultural land (2000, 2002, 2003)	15 (186)	218
Melioracje użytków rolnych (2000, 2002, 2003)	Agricultural tractors (2000, 2002, 2003)	16 (187)	218
Ciągniki rolnicze (2000, 2002, 2003)	Draft force resources (2000, 2002, 2003)	17 (188)	218
Zasoby siły pociągowej (2000, 2002, 2003)	Consumption of mineral or chemical as well as lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2001/02, 2002/03)	18 (189)	219
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2001/02, 2002/03)	Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2002, 2003]	19 (190)	219
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	Procurement of major agricultural products (2000, 2002, 2003)	20 (191)	220
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2002, 2003)	Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2002, 2003]	21 (192)	221
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]			
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2002, 2003)	Forest land (2000, 2002, 2003)	22 (193)	222
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2002, 2003)	Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2002, 2003)	23 (194)	223
Pozyskanie drewna (2000, 2002, 2003)	Removals (2000, 2002, 2003)	24 (195)	224
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2002, 2003)	Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2002, 2003)	25 (196)	224
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	General notes	x	225
Przemysł	Industry		
Podstawowe dane o przemyśle (2000, 2002, 2003)	Basic data on industry (2000, 2002, 2003)	1 (197)	227
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	Sold production of industry (current prices) [2000, 2002, 2003]	2 (198)	227
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2002, 2003)	Production of major products (2000, 2002, 2003)	3 (199)	229
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2000, 2002, 2003)	Average paid employment in industry (2000, 2002, 2003)	4 (200)	230
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2000, 2002, 2003)	Average monthly gross wages and salaries in industry (2000, 2002, 2003)	5 (201)	231
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	Construction and assembly production by groups (current prices) [2000, 2002, 2003] ..	6 (202)	233
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2000, 2002, 2003]	7 (203)	233
Budynki oddane do użytku (2000, 2002, 2003) ...	Buildings completed (2000, 2002, 2003)	8 (204)	235

	Tablica Table	Strona Page
Budynki oddane do użytku według rodzajów budynków (2000, 2002, 2003)	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2002, 2003)</i>	9 (205) 236
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2000, 2002, 2003)	<i>Average paid employment in construction (2000, 2002, 2003)</i>	10 (206) 238
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2000, 2002, 2003)	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction (2000, 2002, 2003)</i>	11 (207) 238
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 239
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2002, 2003)	<i>Railway lines operated (2000, 2002, 2003)</i>	1 (208) 241
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2002, 2003)	<i>Hard surface public roads (2000, 2002, 2003) ..</i>	2 (209) 241
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2002, 2003)	<i>Registered road vehicles and tractors (2000, 2002, 2003)</i>	3 (210) 242
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2002, 2003)	<i>Regular bus communication lines (2000, 2002, 2003)</i>	4 (211) 242
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2002, 2003)	<i>Hire or reward road transport (2000, 2002, 2003)</i>	5 (212) 243
Wypadki drogowe (2000, 2002, 2003)	<i>Road traffic accidents (2000, 2002, 2003)</i>	6 (213) 243
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi łączności (2000, 2002, 2003)	<i>Basic communications services (2000, 2002, 2003)</i>	7 (214) 244
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2002, 2003)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2002, 2003)</i>	8 (215) 244
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 245
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	<i>Retail sales (current prices) [2000, 2002, 2003]</i>	1 (216) 247
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	<i>Structure of retail sales (current prices) [2000, 2002, 2003]</i>	2 (217) 247
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	<i>Wholesale in trade enterprises (current prices) [2000, 2002, 2003]</i>	3 (218) 247
Sklepy i stacje paliw oraz pracujący (2000, 2002, 2003)	<i>Shops and petrol stations as well as employed persons (2000, 2002, 2003)</i>	4 (219) 248
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2000, 2002, 2003)	<i>Shops and petrol stations by organizational forms (2000, 2002, 2003)</i>	5 (220) 249
Gastronomia (2000, 2002, 2003)	<i>Catering (2000, 2002, 2003)</i>	6 (221) 249
Magazyny handlowe (2000, 2002, 2003)	<i>Trade warehouses (2000, 2002, 2003)</i>	7 (222) 250
Targowiska (2000, 2002, 2003)	<i>Marketplaces (2000, 2002, 2003)</i>	8 (223) 250
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 251
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2000, 2002, 2003)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2000, 2002, 2003)</i>	1 (224) 254
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2000, 2002, 2003)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2000, 2002, 2003)</i>	2 (225) 255
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2000, 2002, 2003)	<i>Enterprises by obtained financial results (2000, 2002, 2003)</i>	3 (226) 256
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2000, 2002, 2003)	<i>Economic relations in enterprises (2000, 2002, 2003)</i>	4 (227) 257
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2000, 2002, 2003)	<i>Current assets of enterprises (2000, 2002, 2003)</i>	5 (228) 258
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2000, 2002, 2003)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2000, 2002, 2003)</i>	6 (229) 260
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2000, 2002, 2003)	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2000, 2002, 2003)</i>	7 (230) 261
Zobowiązania przedsiębiorstw (2000, 2002, 2003)	<i>Liabilities of enterprises (2000, 2002, 2003)</i>	8 (231) 262

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	x	263
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2002, 2003)	1 (232)	265
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2003 r.	2 (233)	266
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2002, 2003)	3 (234)	267
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2003 r.	4 (235)	268
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne	x	269
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003].....	1 (236)	272
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003].....	2 (237)	273
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	3 (238)	274
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2000, 2002, 2003]	4 (239)	275
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2002, 2003]	5 (240)	276
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2002, 2003]	6 (241)	277
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2002, 2003]	7 (242)	278
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2000, 2002, 2003)	8 (243)	279
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	x	280
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2000, 2001, 2002]	1 (244)	281
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2000, 2001, 2002]	2 (245)	282
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2001, 2002)	3 (246)	282
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	x	283
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2003 r.	1 (247)	284
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2003 r.	2 (248)	284
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2003 r.	3 (249)	285

	Tablica Table	Strona Page
Przedsiębiorstwa państwowe zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2003 r.	<i>State owned enterprises liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2003</i>	4 (250) 285
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2003 r.	<i>Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2003</i>	5 (251) 285
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2003 r.	<i>Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2003 ..</i>	6 (252) 286
Podmioty gospodarki narodowej	<i>Entities of the national economy</i>	
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2002, 2003)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2002, 2003) ..</i>	7 (253) 286
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2002, 2003)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2000, 2002, 2003)</i>	8 (254) 287
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2002, 2003)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2000, 2002, 2003)</i>	9 (255) 288
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2000, 2002, 2003)	<i>Natural persons conducting economic activity by sections (2000, 2002, 2003)</i>	10 (256) 289

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

Podział administracyjny województwa podlaskiego w 2003 r.	<i>Administrative division of Podlaskie Voivodship in 2003</i>	42
Struktura ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania odprowadzonych do wód lub do ziemi	<i>Structure of industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>	43
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	<i>Emission of air pollutants from plants generating substantial air pollution</i>	43
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	<i>Waste (excluding municipal waste)</i>	43
Ludność według płci i wieku w 2003 r.	<i>Population by sex and age in 2003</i>	82
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	<i>Non-working age population per 100 persons of working age</i>	83
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	83
Struktura pracujących według sektorów własności	<i>Structure of employed persons by ownership sectors</i>	110
Struktura pracujących według sekcji w 2003 r.	<i>Structure of employed persons by sections in 2003</i>	110
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w 2003 r.	<i>Structure of registered unemployed persons in 2003</i>	111
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	<i>Average monthly gross wages and salaries</i>	142
Mieszkania wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań w 2003 r.	<i>Dwellings fitted with installations in % of total dwellings in 2003</i>	143
Struktura mieszkań oddanych do użytku według form budownictwa w 2003 r.	<i>Structure of dwellings completed by forms of construction in 2003</i>	143
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2003/04	<i>Education by level in 2003/04 school year</i>	164
Struktura studentów szkół wyższych według systemów studiów	<i>Structure of students of higher education institutions by study systems</i>	165
Struktura studentów szkół wyższych według typów szkół w roku szkolnym 2003/04	<i>Structure of students of higher education institutions by type of schools in 2003/04 school year</i>	165
Użytkowanie gruntów w 2003 r.	<i>Land use in 2003</i>	208
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2002 r.	<i>Structure of market agricultural output in 2002</i>	208
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sektorów własności (ceny bieżące)	<i>Structure of sold production of industry by ownership sectors (current prices)</i>	209
Struktura produkcji budowlano-montażowej według sektorów własności (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by ownership sectors (current prices)</i>	209
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	<i>Registered road vehicles and tractors</i>	209
Telefoniczne łącza główne na 1000 ludności	<i>Telephone main line per 1000 population</i>	209
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i>	282
Schemat procesu prywatyzacji	<i>Plan of privatization process</i>	283

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (-)	-	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	-	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 21. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 21.</i>
Znak #	-	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” ”Of which”	-	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	-	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	m	= metr <i>metre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>zloty</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
egz	= egzemplarz	ha	= hektar <i>hectare</i>
kpl	= komplet	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	ml	= mililitr <i>millilitre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>

dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	Kk	= Kodeks karny
kW	= kilowat <i>kilowatt</i>	Lp. <i>No.</i>	= liczba porządkowa = <i>number</i>
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
GJ	= gigadžul <i>gigajoule</i>	nr (Nr) <i>No.</i>	= numer = <i>number</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	poz.	= pozycja
s	= sekunda <i>second</i>	pkt	= punkt
h	= godzina <i>hour</i>	str.	= strona
d	= doba	tabl.	= tablica <i>table</i>
24h	= 24 hours	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
r.	= rok	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
t/r	= ton rocznie	tzw.	= tak zwany
t/y	= tonnes per year	ust.	= ustęp
art.	= artykuł <i>article</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
cd.	= ciąg dalszy	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
cont.	= <i>continued</i>	ECE	= <i>Economic Commission for Europe</i>
dok.	= dokończenie	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Office Statistique des Communautés Européennes</i>
cont.	= <i>continued</i>	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych
i in.	= i in.	UN	= <i>United Nations</i>
itd.	= i tak dalej	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)**, opracowanej na podstawie wydawnictwa Biura Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT – „Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1”. PKD wprowadzona została z dniem 1 I 1998 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 X 1997 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 128, poz. 829) z późniejszymi zmianami.

W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

- **przemysł** – sekcje: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”,
 - **usługi rynkowe** – sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, „Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników”,
 - **usługi nierynkowe** – sekcje: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”;
- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
 - 3) według **sektorów własności**:
 - sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concerns the **entire national economy**.

2. Data is presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities (PKD)** – compiled on the basis of the European Community EUROSTAT publication “Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1”. PKD was introduced on 1 I 1998 by the decree of the Council of Ministers regarding the Polish Classification of Activities, dated 7 X 1997 (Journal of Laws No. 128, item 829) with later amendments.

In the Polish version of NACE an additional grouping was introduced under the item:

- **industry** – sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas and water supply”,
 - **market services** – sections: “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”, “Hotels and restaurants”, “Transport, storage and communication”, “Financial intermediation”, “Real estate, renting and business activities”, “Other community, social and personal service activities” as well as “Private households with employed persons”,
 - **non-market services** – sections: “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education” as well as “Health and social work”;
- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;
 - 3) according to **ownership sectors**:
 - public sector – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of the capital (property) of public sector entities,
 - private sector – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of the capital (property) of private sector entities.“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) includes entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. Data, unless otherwise indicated, is compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections, divisions and groups is compiled, unless otherwise indicated, using the so-called enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja wprowadzona została rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 20 IV 1995 r. (Dz. U. Nr 48, poz. 253);
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 VII 1997 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 III 1997 r. (Dz. U. Nr 42, poz. 264) z późniejszymi zmianami;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym, z wyjątkiem zweryfikowanej liczby ludności dla lat 2000 i 2001, którą podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. (patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 77). Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób.)

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

7. Apart from NACE, among the more important classifications, according to which data is presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification was introduced by the decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 20 IV 1995 (Journal of Laws No. 48, item 253);
- 2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 VII 1997 by the decree of the Council of Ministers, dated 18 III 1997 (Journal of Laws No. 42, item 264) with later amendments;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

8. Information on voivodship as well as by **urban and rural area** is presented according to the administrative division in a given period, excluding the verified number of population for years 2000 and 2001, which was given according to the administrative division as of 31 XII 2002 (see general notes to the chapter "Population. Religious denominations", item 1 on page 77). The term "urban area" is understood as an area located within the administrative borders of these units, while "rural area" is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Data in **current prices** corresponds to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services etc. In tables in which prices are not defined, data is expressed in current prices.

In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (including trade entities) from a buyer for a unit of product (goods or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers).

- 10. Jako ceny stałe** przyjęto w przypadku:
- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
 - 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) od 2001 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Dane za lata 2000 i 2001 obliczono przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

13. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

- 10. Constant prices** were adopted as follows:
- 1) *agricultural output* – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
 - 2) *sold production of industry*:
 - 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
 - 2000 constant prices (2000 average current prices) since 2001.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing data per capita (per 1000 population etc.) as of the end of the year (e.g. the number of doctors), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g. vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

Note. Data for 2000 and 2001 is calculated assuming the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

13. Data, unless otherwise indicated, does not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item “total”.

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane

Symptoms and ill-defined conditions

Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD) NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 1	
sekcje <i>sections</i>	
Handel i naprawy <i>Trade and repair</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Obsługa nieruchomości i firm; nauka X	Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej <i>Real estate, renting and business activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne X	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
działy <i>divisions</i>	
X <i>Manufacture of wearing apparel and furriery</i>	Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich <i>Manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur</i>
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich <i>Processing of leather and manufacture of leather products</i>	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear</i>
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products</i>	Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (oprócz mebli), artykułów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja masy włóknistej oraz papieru <i>Manufacture of pulp and paper</i>	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyjątkiem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej X	Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna X	Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>
grupa <i>group</i>	
Wznoszenie obiektów budowlanych; inżynieria lądowa i wodna <i>Building constructions; civil engineering</i>	Wznoszenie kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynieria lądowa i wodna <i>Building of complete construction or parts thereof; civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R.

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		
		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII
 AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312685	20180	6,5	Area in km ²
Powiaty	314	14	4,5	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	3	4,6	Cities with powiat status
Gminy	4649	118	2,5	Gminas
Miasta	884	36	4,1	Towns
Miejscowości wiejskie	56536	3942	7,0	Rural localities
Sołectwa	40278	3304	8,2	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
 ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	134,7	2,0	1,5	particulates
gazowych	221320,8	1983,5	0,9	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	2761	96	3,5	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	1997	69	3,5	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	637	27	4,2	with increased biogen removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	120551,4	927,5	0,8	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^b w tys. t	9924,6	323,1	3,3	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^b in thous. t
Wydatki inwestycyjne ^c (ceny bieżące):				Investment expenditures ^c (current prices):
na ochronę środowiska:				for environmental protection:
w milionach złotych	5141,4	114,9	2,2	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	4,6	4,6	x	in % of total investment outlays
na gospodarkę wodną:				for water management:
w milionach złotych	1698,6	31,4	1,8	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,5	1,3	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
 PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1466643	36842	2,5	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	384,0	305,4	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	55,2	64,1	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe. c Według lokalizacji inwestycji.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. b Estimated data. c By investment location.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>			
			Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38190,6	1205,1	3,2	<i>Population (as of 31 XII) in thous.</i>
miasta	23513,4	710,8	3,0	<i>urban areas</i>
wieś	14677,2	494,4	3,4	<i>rural areas</i>
w tym kobiety	19704,2	616,0	3,1	<i>of which females</i>
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	60	x	<i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	58,9	65,7	x	<i>Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)</i>
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,4	-0,8	x	<i>Natural increase per 1000 population</i>
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,4	-1,6	x	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	14452,9 12332,4	482,9 392,9	3,3 3,2	<i>Employed persons^a (as of 31 XII) in thous.</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	2185,02	1933,63	88,5	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	3175,7	81,3	2,6	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) ^b w %	18,0 20,0	14,4 16,9	x	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII)^b in %</i>
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				<i>Network (as of 31 XII) in km:</i>
wodociągowej (bez magistralnej)	232310,4	10105,1	4,3	<i>water-line (excluding main)</i>
kanalizacyjnej ^c	68857,0	1798,4	2,6	<i>sewerage^c</i>
gazowej	121555,3	981,2	0,8	<i>gas-line</i>
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):				<i>Dwellings stocks^d (as of 31 XII):</i>
mieszkania: w tysiącach	12595,9	393,7	3,1	<i>dwellings: in thousands</i>
na 1000 ludności	329,8	326,7	x	<i>per 1000 population</i>
izby: w tysiącach	46342,0	1546,3	3,3	<i>rooms: in thousands</i>
na 1000 ludności	1213,4	1283,1	x	<i>per 1000 population</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	866322,3	28406,1	3,3	<i>usable floor space of dwellings: in thousands m²</i>
na 1000 ludności w m ²	22684,2	23571,3	x	<i>per 1000 population in m²</i>
Mieszkania oddane do użytku:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach	162,7	4,2	2,6	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	4,3	3,5	x	<i>dwellings</i>
izby	20,6	16,2	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	493,2	389,3	x	<i>usable floor space of dwellings in m²</i>

a Według faktycznego miejsca pracy; dane podaje się w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik) oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik); patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 5 na str. 97. b Patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 2 na str. 100. c Sieć rozdzielcza i kolektory. d Patrz uwaga do tablic 9-11 na str. 142 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”.

a By actual workplace; data was given in two formulations, i.e. considering the number of persons employed on private farms in agriculture with the use of results of Agricultural Census 1996 (numerator) as well as Population and Housing Census 2002 (denominator); see general notes to the chapter "Labour market", item 5 on page 97. b See general notes to the chapter "Labour market", item 2 on page 100. c Distribution network and collectors. d See note to tables 9-11 on page 142 to the chapter "Municipal infrastructure. Dwellings".

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego EDUCATION^a – as of the beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2855,7	95,7	3,4	<i>primary</i>
gimnazjach	1681,2	57,3	3,4	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowych:				<i>upper secondary (post-primary):</i>
zasadnicze (zawodowe)	18,3	0,1	0,7	<i>basic vocational</i>
średnie:				<i>secondary:</i>
licea ogólnokształcące	250,0	8,9	3,5	<i>general</i>
zawodowe	405,6	13,6	3,4	<i>vocational</i>
ponadgimnazjalnych:				<i>upper secondary:</i>
zasadnicze szkoły zawodowe	185,7	4,4	2,4	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	501,8	17,0	3,4	<i>general</i>
licea profilowane	170,2	6,4	3,8	<i>specialized</i>
technika	254,2	9,5	3,7	<i>technical</i>
szkoły artystyczne ^c	22,1	0,8	3,4	<i>art schools^c</i>
policealnych	265,7	9,0	3,4	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^d :				<i>Children attending pre-primary education establishments^d:</i>
w tysiącach	832,3	24,1	2,9	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat ..	523	462	x	<i>per 1000 children aged 3-6</i>

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^e :				<i>Medical personnel^e:</i>
lekarze	89317	3161	3,5	<i>doctors</i>
lekarze stomatolodzy	14017	298	2,1	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^f	184169	5976	3,2	<i>nurses^f</i>
Zakłady opieki zdrowotnej ambula- toryjnej	11978	406	3,4	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne	732	26	3,6	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	186,0	6,4	3,4	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ^g	9585	270	2,8	<i>Pharmacies^g</i>

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 146. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych. d W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. e Łącznie z lekarzami i pielęgniarkami odbywającymi staż. f Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. g Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

a See general notes to the chapter "Education", item 1 and 2 on page 146. b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. c Leading to professional certification; until 2002/03 schools year rated to vocational secondary (post-primary) schools. d In nursery schools and pre-primary sections of primary schools. e Doctors and nurses including inters. f Including Masters of Nursing. g Excluding pharmacies in in-patient health care institutions, e.g. in hospitals and sanatoria.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
KULTURA. TURYSTYKA <i>CULTURE. TOURISM</i>				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8727	259	3,0	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol. ...	134237,9	4353,8	3,2	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	665	22	3,3	<i>Museums with branches (as of 31 XII)</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	16881,2	356,7	2,1	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	581	23	4,0	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
Widzowie w kinach stałych w tys. ...	25243,1	331,5	1,3	<i>Audience in fixed cinemas in thous.</i>
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.:				<i>Collective tourist accommodation establishments in thous.:</i>
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	596,5	12,9	2,2	<i>number of beds (as of 31 VII)</i>
korzystający z noclegów	14644,3	371,0	2,5	<i>tourists accommodated</i>
ROLNICTWO I LEŚNICTWO <i>AGRICULTURE AND FORESTRY</i>				
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	16169,4	1038,4	6,4	<i>Agricultural land^a (as of June) in thous. ha</i>
grunty orne	12650,5	701,4	5,5	<i>arable land</i>
sady (łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych)	250,4	3,2	1,3	<i>orchards (including fruit tree and bush nurseries)</i>
łąki i pastwiska trwale	3268,5	333,9	10,2	<i>permanent meadows and pastures</i>
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha:				<i>Sown area (as of June) in thous. ha:</i>
zboża ogółem	8163,3	499,6	6,1	<i>total cereals</i>
ziemniaki	765,8	49,8	6,5	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe	198,4	3,9	2,0	<i>field vegetables</i>
Zbiory w tys. t:				<i>Production in thous. t:</i>
zboża ogółem	23390,8	1212,7	5,2	<i>total cereals</i>
ziemniaki	13731,5	841,8	6,1	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe	4419,5	67,4	1,5	<i>field vegetables</i>
Plony z 1 ha w dt:				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboża ogółem	28,7	24,3	84,7	<i>total cereals</i>
ziemniaki	179	169	94,4	<i>potatoes</i>
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	8941,9	598,5	6,7	<i>Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha</i>
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO <i>INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				<i>Sold production of industry (current prices):</i>
w milionach złotych	582663	9774	1,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	15255	8103	53,1	<i>per capita in zł</i>
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^b (ceny bieżące):				<i>Sales of construction and assembly production^b (current prices):</i>
w milionach złotych	67542,6	2352,7	3,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	1768	1951	110,3	<i>per capita in zł</i>

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a By administrative borders; excluding non-farm land. ^b Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII <i>TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII</i>				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km w tym o nawierzchni ulepszonej w %	248786 88,3	10683 78,3	4,3 x	<i>Hard surface public roads (urban and out-of-town) in km of which improved in %</i>
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				<i>Registered cars in thous. units:</i>
osobowe	11243,8	305,5	2,7	<i>passenger cars</i>
ciężarowe i ciągniki siodłowe	2313,4	55,8	2,4	<i>lorries and road tractors</i>
Placówki pocztowe	8304	305	3,7	<i>Post offices</i>
Telefoniczne łącza główne ^a :				<i>Telephone main line^a:</i>
w tysiącach	12275,3	378,6	3,1	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	321,4	314,1	x	<i>per 1000 population</i>
w tym standardowe łącza główne	11029,4	341,2	3,1	<i>of which standard main line</i>
HANDEL – stan w dniu 31 XII <i>TRADE – as of 31 XII</i>				
Sklepy	447898	12914	2,9	<i>Shops</i>
Liczba ludności na 1 sklep	85	93	x	<i>Population per shop</i>
FINANSE PUBLICZNE <i>PUBLIC FINANCE</i>				
Budżety gmin^b				<i>Budgets of gminas^b</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	36046,3	1093,2	3,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	1424	1398	98,2	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	36595,3	1110,6	3,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	1446	1421	98,3	<i>per capita in zł</i>
Budżety miast na prawach powiatu				<i>Budgets of cities with powiat status</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	27416,8	761,0	2,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	2128	1793	84,3	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	28196,6	793,3	2,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	2188	1869	85,4	<i>per capita in zł</i>
Budżety powiatów				<i>Budgets of powiats</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	11111,6	342,5	3,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	439	438	99,8	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	11449,7	355,6	3,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	452	455	100,7	<i>per capita in zł</i>
Budżety województw				<i>Budgets of voivodships</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	4565,7	141,4	3,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	120	117	97,5	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	4712,7	143,6	3,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	123	119	96,7	<i>per capita in zł</i>

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concerns operators of the public telecommunications network. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2003 R. (dok.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE <i>INVESTMENTS. FIXED ASSETS</i>				
Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				<i>Investment outlays^a (current prices):</i>
w milionach złotych	110859,8	2476,3	2,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	2902	2053	70,7	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	1675322,3	46066,4	2,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	43862	38193	87,1	<i>per capita in zł</i>
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ <i>PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY</i>				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^b	5401	165	3,1	<i>State owned enterprises included in the privatization process^b</i>
skomercjalizowane	1541	30	1,9	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2035	73	3,6	<i>included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	1959	69	3,5	<i>of which privatized</i>
poddane likwidacji	1825	62	3,4	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	904	29	3,2	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^c zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	3581593	96938	2,7	<i>Entities of the national economy^c registered in the REGON register (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	129315	3106	2,4	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3452278	93832	2,7	<i>private sector</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2002 R. <i>REGIONAL ACCOUNTS IN 2002</i>				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	781112,4	18998,1	2,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	20431	15719	76,9	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bie- żące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	682860,7	16608,4	2,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego w zł	52442	42160	80,4	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych	566030,8	14777,8	2,6	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	14805	12227	82,6	<i>per capita in zł</i>

a Według lokalizacji inwestycji. b W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2003 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. c Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a By investment location. b From 1 VIII 1990 to 31 XII 2003; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. c Excluding persons tending private farms.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Note. Calculations of data per capita (1000 population etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	20180	20180	20180	20180	Area in km ² (as of 31 XII)
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem)	16,8	16,1	16,0	15,7	production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	62,9	63,4	63,6	64,2	exploitation of water-line system ^b
Zużycie wody na 1 km ² w dan ³ :					Consumption of water per 1 km ² in dan ³ :
na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	3,8	3,6	3,7	3,9	for needs of the national economy and population
do produkcji przemysłowej ..	0,8	0,7	0,7	0,8	for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczenia ^c	98,4	98,9	98,9	99,3	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dan ³	0,0	0,0	0,0	0,0	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dan ³
Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	55,0	56,0	57,9	60,2	Population using ^d waste water treatment plants in % of total population
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:
pyłowych	0,1	0,1	0,1	0,1	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	0,7	0,7	0,6	0,7	gases (excluding carbon dioxide)
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:
pyłowych	98,1	98,4	98,4	98,6	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	4,8	4,9	5,1	5,6	gases (excluding carbon dioxide)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	35,6	36,9	40,0	46,0	Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania na 1 mieszkańca w kg	269	277	284	268 ^g	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^g per capita in kg

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. d Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków. e Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8 na str. 46. f Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione. g Dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. d Estimated data; until 2000 defined as population served by waste water treatment plants. e See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8 on page 46. f Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. g Data is not comparable with data for previous years due to a change in the catalogue of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Wydatki inwestycyjne ^a (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – na:					Investment expenditures ^a (current prices) – in % of total outlays – for:
ochronę środowiska	5,5	5,9	4,2	4,6	environmental protection
gospodarkę wodną	1,6	1,8	1,0	1,3	water management
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej	31,9	31,9	31,9	31,9	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	5320	5328	5335	5350	per capita in m ²
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych ..	33570	34022	34023	36842	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	277,1	281,1	281,5	305,4	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	55,7	65,3	66,0	64,1	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %
LUDNOŚĆ ^b POPULATION ^b					
Ludność (stan w dniu 31 XII)	1210688	1209439	1207704	1205117	Population (as of 31 XII)
miasta	709976	710394	711300	710759	urban areas
wieś	500712	499045	496404	494358	rural areas
w tym kobiety	618017	617684	617115	616036	of which females
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	104	104	104	105	Females per 100 males (as of 31 XII)
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	60	60	60	60	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					Population of age (as of 31 XII):
produkcyjnym	702035	710556	719040	727312	working
poprodukcyjnym	193754	195546	197024	198136	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	4,9	5,0	5,1	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,2	1,2	1,1	1,3	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,9	9,6	9,3	8,9	Live births per 1000 population
Zgony ^c na 1000 ludności	9,7	9,6	9,4	9,7	Deaths ^c per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,2	-0,0	-0,1	-0,8	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,3	6,4	7,2	6,3	Infant deaths per 1000 live births
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	70,49	70,61	70,68	70,73	males
kobiety	79,14	79,92	80,39	79,94	females
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,3	-1,2	-1,5	-1,6	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji. b Dane dla lat 2000 i 2001 zostały zweryfikowane; patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 77. c Łącznie ze zgonami niemowląt.

a Until 2001 defined as investment outlays; by investment location. b Data for 2000 and 2001 has been revised; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 77. c Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^a :					Employed persons ^a :
ogółem: w tys.	495,5	485,0	483,5 393,6 ^b	482,9 392,9 ^b	total: in thous.
w tym kobiety	237,3	233,4	232,1 183,3 ^b	230,6 181,8 ^b	of which women
1999 = 100	97,3	95,2	94,9 77,3 ^b	94,8 77,1 ^b	1999 = 100
na 1000 ludności ...	409,3	401,0	400,4 325,9 ^b	400,7 326,0 ^b	per 1000 population
z liczby ogółem w %:					of total number in %:
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybo- łówstwo i rybactwo	46,5	47,3	47,5 35,5 ^b	47,5 35,5 ^b	agriculture, hunting and forestry; fishing
przemysł i budow- nictwo	16,8	15,9	15,5 19,0 ^b	15,7 19,3 ^b	industry and con- struction
usługi rynkowe	21,7	21,7	22,3 27,4 ^b	22,6 27,7 ^b	market services
usługi nierynkowe	15,0	15,1	14,7 18,1 ^b	14,2 17,5 ^b	non-market servi- ces
pracujący w sektorze prywatnym	77,5	78,4	79,2 74,5 ^b	79,9 75,3 ^b	employed persons in private sector
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	57,5	56,0	53,0	53,0	in thousands
na 1000 ludności	47,5	46,3	43,9	44,0	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	13,4	12,2	11,1	10,8	in thousands
na 1000 ludności	11,1	10,1	9,2	8,9	per 1000 population
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):					Registered unemployed persons (as of 31 XII):
ogółem: w tys.	79,2	86,5	86,1	81,3	total: in thous.
1999 = 100	108,9	118,9	118,3	111,7	1999 = 100
z liczby ogółem w %:					of total number in %:
kobiety	52,4	50,6	49,1	49,4	women
w wieku do 24 lat	29,4	28,3	27,4	26,5	up to age 24
długotrwale bezrobotni	44,5	49,2	51,8	52,6	long-term unemployed persons
Stopa bezrobocia rejestrowane- go (stan w dniu 31 XII) w %	13,8	15,1 17,7 ^c	15,1 17,7 ^c	14,4 16,9 ^c	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

a Stan w dniu 31 XII (w 1999 r. – 30 IX); według faktycznego miejsca pracy. b Dane podaje się w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik) oraz Narodowego Powszechnego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik); patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 5 na str. 97. c Patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 2 na str. 100.

a As of 31 XII (in 1999 – 30 IX); by actual workplace. b Data was given in two formulations, i.e. considering the number of persons employed on private farms in agriculture with the use of results of Agricultural Census 1996 (numerator) as well as Population and Housing Census 2002 (denominator); see general notes to the chapter “Labour market”, item 5 on page 97. c See general notes to the chapter “Labour market”, item 2 on page 100.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH <i>WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS</i>					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1675,71	1787,42	1840,21	1933,63	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>
1999 = 100	111,5	119,0	122,6	129,4	<i>1999 = 100</i>
w tym: przemysł	1628,84	1717,73	1783,44	1862,69	<i>of which: industry</i>
budownictwo	1546,03	1555,95	1545,31	1636,04	<i> construction</i>
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	291,7	287,7	284,8	283,3	<i>Average number of retirees and pensioners^a in thous.</i>
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	164,0	162,0	161,5	162,3	<i>from non-agricultural system of social insurance</i>
rolników indywidualnych	127,7	125,7	123,3	121,0	<i>farmers</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł:					<i>Average monthly gross retirement pay and pension^b in zł:</i>
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	763,57	845,91	905,70	952,16	<i>from non-agricultural social security system</i>
rolników indywidualnych ^c	575,58	648,09	669,19	695,13	<i>farmers^c</i>
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA <i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS</i>					
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:					<i>Network (as of 31 XII) in km:</i>
wodociągowej (bez magistralnej)	8904,5	9270,1	9655,7	10105,1	<i>water-line (excluding main)</i>
kanalizacyjnej ^d	1354,0	1466,0	1609,5	1798,4	<i>sewerage^d</i>
gazowej	797,2	1089,1	1124,8	981,2	<i>gas-line</i>
Zużycie w gospodarstwach domowych:					<i>Consumption in households:</i>
wody z wodociągów:					<i>water from water-line systems:</i>
w hm ³	34,3	33,2	34,1	34,9	<i> in hm³</i>
na 1 mieszkańca w m ³	28,3	27,4	28,2	28,9	<i> per capita in m³</i>
energii elektrycznej w miastach:					<i>electricity in urban areas:</i>
w GW·h	383,9	390,6	385,8	400,1	<i> in GW·h</i>
na 1 mieszkańca w kW·h	540,4	549,6	542,2	562,8	<i> per capita in kW·h</i>
gazu z sieci ^e :					<i>gas from gas-line system^e:</i>
w hm ³	38,0	41,6	45,1	40,1	<i> in hm³</i>
na 1 odbiorcę w m ³	360,7	.	.	357,3	<i> per consumer in m³</i>
Zasoby mieszkaniowe ^f (do 2001 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					<i>Dwellings stocks^f (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):</i>
mieszkania:					<i>dwellings:</i>
w tysiącach	384,2	387,2	389,9	393,7	<i> in thousands</i>
na 1000 ludności	317,4	320,1	322,8	326,7	<i> per 1000 population</i>

a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem waloryzacji za 2000 r. d Sieć rozdzielcza i kolektory. e W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. f Patrz uwaga do tablic 9-11 na str. 142 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”.

a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. b Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements; excluding family and nursing benefits. c Including payments from the Social Insurance Fund, in case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 including a one-off valorization payment for 2000. d Distribution network and collectors. e Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. f See note to tables 9-11 on page 142 to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)					
Zasoby mieszkaniowe ^a (do 2001 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII) (dok.): izby na 1000 ludności	1180,1	1190,7	1265,2	1283,1	<i>Dwellings stocks^a (until 2001 – inhabited; as of 31 XII) (cont.): rooms per 1000 population</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : na 1000 ludności	20546,5	20768,0	23148,8	23571,3	<i>usable floor space of dwellings in m²: per 1000 population</i>
przeciętna 1 mieszkania	64,7	64,9	71,7	72,2	<i>average per dwelling</i>
Mieszkania oddane do użytku: mieszkania:					<i>Dwellings completed: dwellings:</i>
w tysiącach	3,8	3,1	2,6	4,2	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	3,1	2,6	2,2	3,5	<i>per 1000 population</i>
izby na 1000 ludności	11,5	9,7	9,9	16,2	<i>rooms per 1000 population</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : na 1000 ludności	234,9	205,9	230,5	389,3	<i>usable floor space of dwellings in m²: per 1000 population</i>
przeciętna 1 mieszkania	75,6	80,3	106,7	111,6	<i>average per dwelling</i>
EDUKACJA ^b I WYCHOWANIE EDUCATION ^b					
Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					<i>Pupils and students in schools^c (as of the beginning of the school year) in thous.:</i>
podstawowych	110,0	105,4	100,6	95,7	<i>primary</i>
gimnazjach	40,6	59,8	58,6	57,3	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowych:					<i>upper secondary (post-primary).</i>
zasadnicze (zawodowe) średnie:	14,4	9,0	4,1	0,1	<i>basic vocational secondary:</i>
licea ogólnokształcące	32,8	25,5	17,4	8,9	<i>general</i>
zawodowe	33,7	26,7	20,6	13,6	<i>vocational</i>
ponadgimnazjalnych:					<i>upper secondary:</i>
zasadnicze szkoły zawodowe	x	x	2,2	4,4	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	x	x	8,8	17,0	<i>general</i>
licea profilowane	x	x	3,5	6,4	<i>specialized</i>
technika	x	x	4,8	9,5	<i>technical</i>
szkoły artystyczne ^d	x	x	x	0,8	<i>art schools^d</i>
policealnych	6,0	6,2	7,5	9,0	<i>post-secondary</i>
Absolwenci szkół ^c w tys.:					<i>Graduates in schools^c in thous.:</i>
podstawowych	19,5	18,8	18,4	.	<i>primary</i>
gimnazjów	x	19,7	19,3	.	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowych:					<i>upper secondary (post-primary).</i>
zasadniczych (zawodowych)	4,8	4,3	3,8	.	<i>basic vocational secondary:</i>
średnich:					<i>secondary:</i>
liceów ogólnokształcących	6,7	7,6	8,3	.	<i>general</i>
zawodowych	6,9	6,1	6,5	.	<i>vocational</i>
policealnych	2,1	2,0	2,5	.	<i>post-secondary</i>
Absolwenci szkół ponadpodstawowych na 1000 ludności ...	15,2	14,9	15,4	.	<i>Graduates of upper secondary (post-primary) schools per 1000 population</i>

a Patrz uwaga do tablic 9-11 na str. 142 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”. b Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 146. c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. d Dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych).

a See note to tables 9-11 on page 142 to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”. b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 146. c Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. d Leading to professional certification; until 2002/03 school year rated to vocational secondary (post-primary) schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION ^a (cont.)					
Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	44,2	48,3	50,1	50,4	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.
Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	6,9	6,8	10,3	10,8	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	11,9	12,7	12,5	13,0	Students of schools for adults (as of the beginning of the school year) in thous.
Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	3,3	3,4	3,8	.	Graduates of schools for adults in thous.
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of the beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	19,2	18,8	18,7	17,8	places in nursery schools in thous.
dzieci w tys.:					children in thous.:
w przedszkolach	19,3	17,9	17,3	16,8	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	8,1	7,8	7,7	7,3	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat ..	319	323	318	326	Children in nursery schools (as of the beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 XII):					Medical personnel ^d (as of 31 XII):
lekarze	3388	3130	3075	3161	doctors
lekarze stomatolodzy	236	215	285	298	dentists
pielęgniarki ^e	6640	6609	6171	5976	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	52,4	53,1	53,9	53,0	Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1635,4	1753,5	1946,4	1977,3	In-patients in general hospitals per 10 thous. population
Zakłady opieki zdrowotnej ambulatoryjnej (stan w dniu 31 XII)	359	336	359	406	Out-patient health care institutions (as of 31 XII)
Apteki ^f (stan w dniu 31 XII)	257	249	276	270	Pharmacies ^f (as of 31 XII)
Liczba ludności na 1 aptekę	4711	4857	4376	4463	Population per pharmacy

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 146. b Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. c Z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 – z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 15 na str. 149. d Łącznie z lekarzami, pielęgniarkami odbywającymi staż. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej np. w szpitalach, w sanatoriach.

a See general notes to the chapter "Education", item 1 and 2 on page 146. b Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. c From the previous school year, and in 2000/01 school year – the calendar year; see general notes to the chapter "Education", item 15 on page 149. d Doctors, nurses including interns. e Including Masters of Nursing. f Excluding pharmacies in in-patient health care institutions, e.g. in hospitals and sanatoria.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA (dok.) HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)					
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>
lekarskie	6,0	5,8	5,7	5,8	<i>doctors</i>
stomatologiczne	0,7	0,7	0,6	0,8	<i>dental</i>
Dzieci w żłobkach ^a (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	15	14	14	16	<i>Children in nurseries^a (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	267	263	261	259	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3514	3531	3576	3613	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	164	162	164	162	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:					<i>Public library loans in vol.:</i>
na 1000 ludności	3287	3175	3240	3148	<i>per 1000 population</i>
na 1 czytelnika	20,1	19,6	19,8	19,4	<i>per borrower</i>
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych ^b (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,6	1,3	1,5	1,5	<i>Seats in theatres and music institutions^b (as of 31 XII) per 1000 population</i>
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	291,0	260,1	270,0	243,3	<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	22	22	22	22	<i>Museums with branches (as of 31 XII)</i>
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	277,1	266,7	305,7	296,1	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	20	22	22	23	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	4,4	4,5	4,5	4,3	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	321,2	454,3	350,4	274,9	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>
radiowi	220,2	215,9	216,1	212,3	<i>radio</i>
telewizyjni	215,0	210,7	211,0	207,1	<i>television</i>
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	223	205	201	188	<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>
w tym hotele	21	15	20	21	<i>of which hotels</i>
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności ..	130,5	116,1	112,7	106,9	<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>
Korzystający z noclegów na 1000 ludności	320,8	300,5	290,8	307,6	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>

a Łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Według siedziby instytucji.
a Including nursery wards. b By institution seat.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY					
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	1188,7	1182,5	1142,1 ^b	1038,4	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha
w tym grunty orne:					of which arable land:
w tysiącach hektarów	787,2	782,7	732,7 ^b	701,4	in thousands hectares
w % powierzchni ogólnej	39,0	38,8	36,3	34,8	in % of total area
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	742,5	743,0	638,6 ^b	651,9	Sown area (as of June) in thous. ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	75,9	75,0	79,2	75,4	basic cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	9,7	8,2	8,9	8,0	of which: wheat
żyto	17,9	18,0	17,7	16,2	rye
ziemniaki	10,3	9,2	8,9	7,6	potatoes
buraki cukrowe	0,7	0,8	1,0	1,0	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thous. t:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	836,1	1449,1	1220,3	1182,9	basic cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	132,4	175,7	163,2	142,9	of which: wheat
żyto	188,3	299,9	243,5	222,3	rye
ziemniaki	1479,1	1203,8	1047,9	841,8	potatoes
buraki cukrowe	178,3	246,1	242,0	245,5	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	14,8	26,0	24,1	24,1	basis cereals (including cereal mixed)
w tym: pszenica	18,3	28,7	28,8	27,2	of which: wheat
żyto	14,2	22,4	21,6	21,1	rye
ziemniaki	194	177	185	169	potatoes
buraki cukrowe	326	412	372	360	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie:					Livestock:
bydło (stan w czerwcu):					cattle (as of June):
w tysiącach sztuk	667,5	636,7	688,4 ^b	690,9	in thousands heads
na 100 ha użytków rol- nych ^c w szt	55,4	53,5	59,9 ^b	66,1	per 100 ha of agricultural land ^c in heads
trzoda chlewna (stan w koń- cu lipca):					pigs (end of July):
w tysiącach sztuk	947,9	866,6	922,3 ^b	936,5	in thousands heads
na 100 ha użytków rol- nych ^c w szt	78,7	72,9	80,2 ^b	89,5	per 100 ha of agricultural land ^c in heads
Produkcja na 1 ha użytków rol- nych ^c :					Production per 1 ha of agricul- tural land ^c :
żywca rzeźnego w przelicze- niu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	152,0	144,1	164,8	193,6	animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d in kg
mleka krowiego w l	1025	1079	1165	1349	cows' milk in l

a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. c Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

a By administrative borders; excluding non-farm land. b Data of the Agricultural Census as of 20 V. c Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURAL AND FORESTRY (cont.)					
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :					<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^a:</i>
ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	67	103	120	111	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>
ziemniaki w kg	160	136	129	188	<i>potatoes in kg</i>
buraki cukrowe w kg	149	210	210	235	<i>sugar beets in kg</i>
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w kg	89	88	106	124	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^b in kg</i>
mleko krowie w l	886	1006	1116	1338	<i>cows' milk in l</i>
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ac} w kg:					<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{ac} in kg:</i>
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	75,1	78,5	79,8	80,1	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>
wapniowych	61,9	57,8	59,2	56,1	<i>lime</i>
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt	7,0	7,1	7,7 ^d	8,5	<i>Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land^a in units</i>
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	604,5	605,6	606,1	607,7	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					<i>Forest area (as of 31 XII):</i>
w tysiącach hektarów	595,6	596,7	597,4	598,5	<i>in thousands hectares</i>
na 1 mieszkańca w ha	0,5	0,5	0,5	0,5	<i>per capita in ha</i>
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	29,5	29,6	29,6	29,7	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	233,7	220,1	230,7	239,8	<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					<i>Sold production of industry:</i>
w milionach złotych (ceny bieżące)	8312,5	8964,2	9205,0	9773,7	<i>in million zlotys (current prices)</i>
2000 = 100 (ceny stałe)	100,0	104,2	104,9	110,9	<i>2000 = 100 (constant prices)</i>
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	144719	159972	173699	184304	<i>per employee in zl (current prices)</i>
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	6861	7407	7616	8103	<i>per capita in zl (current prices)</i>

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. c W roku gospodarczym. d Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. c In farming year. d Data of the Agricultural Census as of 20 V.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^a (ceny bieżące):					Sales of construction and as- sembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	885,5	771,0	743,2	1672,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	733	637	615	1386	per capita in zł
w tym sektor prywatny w % ogółem	91,4	90,9	91,1	96,7	of which private sector in % of total
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^b :					Railway lines operated – stan- dard gauge ^b :
w kilometrach	783	791	791	682	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	3,9	3,9	3,9	3,4	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej na- wierzchni (miejskie i zamiej- skie):					Hard surface public roads (urban and out-of-town):
w kilometrach	10569	10557	10796	10683	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	52,4	52,3	53,5	52,9	per 100 km ² of total area in km
Samochody osobowe zarejestro- wane:					Registered passenger cars:
w tysiącach sztuk	259,1	267,4	325,1	305,5	in thousand units
na 1000 ludności	214	221	269	254	per 1000 population
Placówki pocztowe ^c :					Post offices ^c :
w liczbach bezwzględnych ..	339	328	309	305	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	2,8	2,7	2,6	2,5	per 10 thous. population
Telefoniczne łącza główne ^d :					Telephone main line ^d :
w tysiącach	337,1	349,2	430,7	378,6	in thousands
na 1000 ludności	278,5	288,7	356,6	314,1	per 1000 population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	9676,8	10054,2	9902,5	10364,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	7987	8308	8193	8593	per capita in zł
Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,9	13,4	13,2	12,9	Shops (as of 31 XII) in thous.
w tym na wsi	2,6	2,8	2,8	2,7	of which in rural areas
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	101	91	91	93	Population (as of 31 XII) per shop

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Łącznie z szerokotorowymi, których długość w 2003 r. wynosiła 46 km. c Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

a Realized by construction units – by place of performing works; data concerns economic entities employing more than 9 persons. b Including wide gauge, the length of which in 2003 was 46 km. c Until 2001 post offices and telecommunication service offices. d Data concerns operators of the public telecommunications network.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^a					Budgets of gminas^a
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	888,1	954,5	1016,7	1093,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1124	1212	1296	1398	per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	916,6	971,1	1020,3	1110,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1160	1233	1301	1421	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	714,7	793,1	776,8	761,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1695	1876	1831	1793	per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	765,2	831,4	806,6	793,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1815	1967	1901	1869	per capita in zł
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	368,4	421,3	376,9	342,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	466	535	481	438	per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	366,2	419,1	389,7	355,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	464	532	497	455	per capita in zł
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	118,9	158,3	119,9	141,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	98	131	99	117	per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	122,5	162,7	146,8	143,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	101	134	122	119	per capita in zł
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^b INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^b					
Nakłady inwestycyjne ^c (ceny bieżące):					Investment outlays ^c (current prices):
w milionach złotych	2282,1	2016,4	2190,7	2476,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	1884	1666	1813	2053	per capita in zł
Udział w nakładach inwestycyjnych ^c (ceny bieżące) w %:					Share in investment outlays ^c (current prices) in %:
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	6,7	5,6	6,9	5,7	agriculture, hunting and forestry
przemysłu	25,5	27,7	26,8	28,3	industry
budownictwa	8,8	9,0	7,0	7,0	construction
handlu i napraw ^Δ	8,1	5,9	9,8	9,1	trade and repair ^Δ
transportu, gospodarki magazynowej i łączności	10,8	7,1	7,9	8,0	transport, storage and communication
obsługi nieruchomości i firm; nauki ^Δ	17,4	18,1	20,7	21,2	real estate, renting and business activities

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 269 i ust. 5 na str. 271. c Według lokalizacji inwestycji.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Since 2002 data is not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter "Investments. Fixed assets", item 3 on page 269 and item 5 on page 271. c By investment location.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a (cont.)					
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): w milionach złotych	39372,6	41318,5	43943,4	46066,4	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	32497	34143	36358	38193	per capita in zł
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa	17,3	16,6	15,8	15,2	agriculture, hunting and forestry
przemysłu	19,6	20,1	19,5	19,7	industry
budownictwa	1,3	1,3	1,3	1,3	construction
handlu i napraw ^A	3,3	3,5	3,7	3,6	trade and repair ^A
pośrednictwa finansowego	0,5	0,6	0,7	0,7	financial intermediation
obsługi nieruchomości i firm; nauki ^A	26,0	25,6	25,0	24,9	real estate, renting and business activities
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^b REGISTERED IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII					
Ogółem: w tysiącach	85,8	90,5	94,5	96,9	Total: in thousands
na 1000 ludności	70,9	74,9	78,3	80,4	per 1000 population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej: w tysiącach	15,5	16,5	16,9	17,2	Legal persons and organizational entities without legal personality: in thousands
w tym:					of which:
przedsiębiorstwa państwowe	0,1	0,0	0,0	0,0	state owned enterprises
spółdzielnie	0,6	0,5	0,5	0,5	cooperatives
spółki handlowe	2,4	2,8	3,2	3,4	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	0,3	0,4	0,4	0,4	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	6,6	6,3	6,0	5,7	civil law partnerships
1999 = 100	109,1	116,2	119,0	121,3	1999 = 100
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: w tysiącach	70,3	74,0	77,6	79,7	Natural persons conducting economic activity: in thousands
1999 = 100	106,9	112,5	118,0	121,1	1999 = 100
na 1000 ludności	58,1	61,2	64,3	66,1	per 1000 population
RACHUNKI REGIONALNE ^c REGIONAL ACCOUNTS ^c					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): w milionach złotych	17273,7	18483,5	18998,1	.	Gross domestic product (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	14257	15274	15719	.	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): w milionach złotych	15107,1	16213,8	16608,4	.	Gross value added (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	12469	13398	13742	.	per capita in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych: w milionach złotych	13427,3	14555,7	14777,8	.	Gross nominal disposable income in the households sector: in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	11083	12028	12227	.	per capita in zł

a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 269 i ust. 5 na str. 271. b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. c Dane za lata 2000 i 2001 skorygowano; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 281.

a Since 2002 data is not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter "Investments. Fixed assets", item 3 on page 269 and item 5 on page 271. b Excluding persons tending private farms. c Data for 2000 and 2001 has been corrected; see general notes to the chapter "Regional accounts", item 12 on page 281.

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Wiżajny	54°24'30"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Mielnik	52°17'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Turośl	21°35'45"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Białowieża	23°57'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	2°07'30"	238	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°21'15"	167	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Departamentu Geodezji, Rolnictwa i Mienia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku.
Source: data of Department of Geodesy, Agriculture and Property of Podlaskie Voivodship Marshal's Office in Białystok.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	20179,6	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	929,1	100,0	<i>Length of border in km</i>
z Białorusią	245,6	26,4	<i>with Belarus</i>
z Litwą	102,5	11,0	<i>with Lithuania</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubelskim	3,9	0,4	<i>lubelskie</i>
mazowieckim	351,7	37,9	<i>mazowieckie</i>
warmińsko-mazurskim	225,4	24,3	<i>warmińsko-mazurskie</i>

Źródło: dane Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.
Source: data of Podlaskie Voivodship Office in Białystok.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt – okolice miejscowości Wiżajny	Wiżajny	297	<i>Highest point – surroundings of Wiżajny</i>
Najniżej położony punkt – okolice miejscowości Rydzewo	Miastkowo	93	<i>Lowest point – surroundings of Rydzewo</i>

Źródło: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.
Source: data of the Central Centre of Geodesy and Cartography Records.

TABL. 4. DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
Białystok 2000	8,6	453	2,4	1856	4,9
2002	8,3	498	2,4	1868	5,0
2003	7,2	541	2,3	1892	5,0
Suwałki 2000	8,1	512	3,3	1746	5,0
2002	7,7	611	3,5	1823	4,9
2003	6,7	540	3,6	1822	5,0

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Nowa ewidencja gruntów wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78) z późniejszymi zmianami, która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I – III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V–VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI – najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne – RZ; pastwiska – PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołóstwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane organizacyjnych o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and use of voivodship land** is classified by ownership and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction, dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A new land register introduced differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion in agricultural land such items as: built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item).

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concerns land, for which payments and fees were collected, on the basis of the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (Journal of Laws No. 16, item 78) with later amendments, which protects all agricultural land included in the quality classes I–III as well as agricultural land included in the quality classes IV–VI comprised of organic soils. It does not, however, include land of V–VI quality classes originating from mineral-derived soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ – for arable land and PsZ – for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concerns land which has completely lost its utility value (devastated land) and land the utility value of which has declined due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)" – organizational entities making payments for the annual withdrawal from their own sources of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for the needs of the national economy and population does not include water coming from irrigation of mines, which is discharged into reservoir without further use;

- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w stałych przekrojach pomiarowo-kontrolnych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku. Klasyfikacji poziomu czystości wód dokonuje się na podstawie normatywów dopuszczalnych stężeń wskaźników zanieczyszczenia, określonych rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 XI 1991 r. (Dz. U. Nr 116, poz. 503) w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi. Ocenę stanu zanieczyszczenia wód wyraża się zaliczeniem odcinków rzek do poszczególnych klas czystości. O długości odcinka rzeki zakwalifikowanego do odpowiedniej klasy czystości wód decyduje wskaźnik określający najwyższe przekroczenie dopuszczalnego zanieczyszczenia.

5. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń od 2001 r. opracowano w nowym ujęciu (nieporównywalnym z danymi za lata poprzednie) w myśl ustaleń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 4 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 937); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

6. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

- 2) *in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land with the area of 20 ha or more, and for the purpose of exploiting fish ponds with the area of 10 ha or more;*
- 3) *in the item "exploitation of water-line system" – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces).*

4. Purity of the surface rivers is specified according to the results of measurements conducted in the permanent control points by the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Białystok. Water is classified according to the permitted levels of pollutants concentration, determined by the decree of the Minister of Environmental Protection, Natural Resources and Forestry, dated 5 XI 1991 (Journal of Laws No. 116, item 503) on water classification and conditions the waste water discharged into the ground or into surface waters should fulfil. The evaluation of water pollution is expressed by designating sections of rivers to individual quality classes. The length of the sections included in the certain quality class is determined according to the highest rate of registered pollution.

5. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks and wells as well as the quality of the water drawn from these facilities since 2001 was compiled differently (is not comparable with previous data) in accordance with regulations contained in the Decree of the Minister of Health, dated 4 IX 2000 (Journal of Laws No. 82, item 937); data was compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two following categories of facilities of water withdrawal are distinguished: supplying good quality water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad quality water (i.e. not meeting sanitary requirements).

6. Data regarding waste water concerns waste water discharged into waters (until 2002 – surface water) or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **entities possessing waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni niepracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. W 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into surface waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concerns waste water treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogen removal discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment of the discharged waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concerns those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data does not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e. waste water treatment plants not working within sewage network).

Note. In 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning the population using waste treatment plants is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

7. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

8. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów (wprowadzonym w życie 1 I 2002 r.) opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

7. Information regarding the sources and the amount of **industrial atmospheric pollutant emission** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually, which, in principle, assures comparability, may be increased only in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concerns: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concerns: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons as well as other types of gas pollutants.

Data regarding particulate and gas emission includes organized and disorganized emission.

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

8. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (Journal of Laws No. 62, item 628), which the holder discards, intends or is required to discard.

Information regarding waste for the years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste (introduced 1 I 2002) based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się podanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

9. Ochrona przyrody i krajobrazu polega na tworzeniu parków narodowych i rezerwatów przyrody, uznaniu za pomniki przyrody poszczególnych tworów przyrody i ich skupień, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych w swym byciu lub rzadko występujących, tworzeniu parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony, jak: stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne.

Parki narodowe są najwyższą formą ochrony przyrody tworzoną w celu zachowania w niezmiennym stanie najbardziej cennych fragmentów przyrody.

Rezerwat przyrody jest obszarem, na którym zachowane są w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych lub krajobrazowych.

Parki krajobrazowe są przestrzennie wydzielonymi obszarami o ściśle określonych granicach, poddany ochronie ze względu na nieprzeciętne właściwości naturalne środowiska przyrodniczego oraz wysokie walory estetyczne i turystyczne krajobrazu. Na terenie parku obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji, które powodują degradację środowiska.

Obszar chronionego krajobrazu jest przestrzennie wydzieloną jednostką o ściśle określonych granicach, poddaną ochronie ze względu na mało zniekształcone środowisko przyrodnicze, zachowujące zdolności równowagi biologicznej. Na obszarach chronionego krajobrazu zabronione jest fizyczne i chemiczne zanieczyszczanie środowiska.

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concerns the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

9. Nature and landscape protection consists in creating national parks and nature reserves, acknowledging individual natural objects or their clusters as natural monuments, introducing protection for endangered or rare species of flora and fauna, creating scenic parks, protected landscape areas and other forms of protection such as: documentation sites, natural and scenic complexes and ecological areas.

National parks are the highest form of environmental protection, created for the purpose of maintaining the most valuable natural areas.

A **nature reserve** is an area in which defined species of flora and fauna and elements of inanimate nature, having a significant scientific, natural, cultural or scenic value, are maintained in their natural or insignificantly altered ecosystems.

Scenic parks are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the outstanding properties of their natural environment as well as the high aesthetic and tourist value of the landscape. Investment activities resulting in a degradation of the natural environment are prohibited in these parks.

Area of protected landscape is area with strictly defined boundaries, subject to protection due to the relatively unchanged natural environment and capable of maintaining a biological balance. Physical and chemical pollution of the natural environment is prohibited in these areas.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skał mieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego dla zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzeczka, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody lub ich skupiska chronione ze względu na szczególne wartości naukowe, kulturowe, historyczno-pamiętkowe oraz swoiste cechy krajobrazu.

10. Fundusze ekologiczne (fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian**, tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz z **kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska**, a także **innych kwot** ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

11. Dane o wydatkach inwestycyjnych i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERRIE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Documentation sites are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons.

Natural and scenic complexes are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.

Ecological areas comprise the remains of ecosystems which are worth protecting and have a significance in maintaining unique gene pools and settlement typology, such as: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks etc.

Nature monuments are individual natural objects or their clusters, protected due to their scientific, cultural, historic and commemorative values as well as their unique landscape characteristics.

10. Ecological funds (environmental protection and water management funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from: **income originating from fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it**, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, storing waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing sewage into waters or the ground, payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes, **finances for violating the requirements of environmental protection issued for exceeding the permissible norms of released pollutants** as well as **other payments** established by regional divisions of the state and local self-government administration. These funds are used to finance, in part or in full, activity connected with environmental protection and water management.

11. Data regarding investment expenditures and tangible effects of investments in environmental protection and water management is presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERRIE), implemented by the European Union.

TABL. 1 (5). STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND USE OF VOIVODSHIP LAND
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003		2004		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2003 increase (+) or de- crease (-) in ha in relation to 2003	SPECIFICATION
	w ha in ha	na 1 mie- szkańca ^b w ha per capita ^b in ha	w ha in ha	na 1 mie- szkańca ^b w ha per capita ^b in ha		
Powierzchnia ogólna^c	2017958	1,67	2018620	1,68	+662	Total area^c
w tym:						of which:
Użytki rolne	1233425	1,02	1242391	1,03	+8966	Agricultural land
w tym:						of which:
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	1201264	0,99	1202803	1,00	+1539	arable land, orchards, per- manent meadows and pastures
grunty rolne zabudowane	22792	0,02	30172	0,03	+7380	agricultural built-up areas
Grunty leśne oraz zadrzewio- ne i zakrzewione	609017	0,50	609804	0,51	+787	Forest land as well as woody and bushy land
Grunty zabudowane i zurbani- zowane	82158	0,07	73287	0,06	-8871	Built-up and urbanized areas
w tym:						of which:
tereny mieszkaniowe	14207	0,01	7082	0,01	-7125	residential areas
tereny przemysłowe	1535	0,00	1832	0,00	+297	industrial areas
tereny komunikacyjne	56456	0,05	55890	0,05	-566	transport areas
użytki kopalne	2628	0,00	2567	0,00	-61	minerals
Grunty pod wodami powierz- chniowymi	26925	0,02	27396	0,02	+471	Land under surface waters
płynącymi	23288	0,02	23767	0,02	+479	flowing
stojącymi	3637	0,00	3629	0,00	-8	standing
Nieużytki	59222	0,05	59172	0,05	-50	Wasteland

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 43. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2002 i 2003. c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 43. b Population as of 31 XII, respectively for 2002 and 2003. c Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (6). **GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE^a**
**AGRICULTURAL AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL
 AND NON-FOREST^a PURPOSES**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w ha in ha			
OGÓŁEM	58	17	29	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND				
Grunty rolne	52	10	10	Agricultural land
W tym użytki rolne	17	10	9	Of which agricultural land
klasy bonitacyjne:				quality classes:
I-III	7	5	7	I-III
IV ^b	7	2	1	IV ^b
V i VI oraz VI RZ i PsZ	3	3	1	V and VI as well as VI RZ and PsZ
Grunty leśne	6	7	19	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION				
Na tereny osiedlowe	7	4	7	Residential areas
Na tereny przemysłowe	-	0	1	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	21	1	3	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	28	3	10	Minerals
Na inne cele	2	9	7	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Źródło: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. b Agricultural land of mineral and organic origin.

Source: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (7). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI
 I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
**DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT
 AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w ha in ha			
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2845	2836	2857	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	2688	2765	2766	devastated
zdegradowane	157	71	91	degraded
Grunty (w ciągu roku):				Land (during the year):
zrekultywowane	14	16	27	reclaimed
w tym na cele:				of which for purposes:
rolnicze	2	6	1	agricultural
leśne	9	6	18	forest
zagospodarowane	13	4	2	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (8). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	90,2	89,0	89,0	100,0	TOTAL
na cele:					for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem) - z ujęć własnych	15,2	14,3	14,0	15,7	Production (excluding agricul- ture, hunting, forestry and fishing) - from own intakes
w tym wody:					of which waters:
powierzchniowe	2,3	2,1	2,4	2,7	surface
podziemne	11,8	11,4	11,6	13,0	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśni- ctwie oraz napełniania i uzu- pełniania stawów rybnych ..	18,3	18,1	18,0	20,2	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	56,7	56,7	57,1	64,2	Exploitation of water-line system ^a
wody: powierzchniowe	8,5	9,6	8,5	9,6	waters: surface
podziemne	48,2	47,1	48,5	54,5	underground

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (9). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	76,5	74,0	77,8	100,0	TOTAL
Przemysł	15,3	14,4	15,9	20,4	Industry
w tym na cele produkcyjne	12,9	11,8	12,3	15,8	of which for production purposes
Rolnictwo i leśnictwo ^a	18,3	18,1	18,0	23,1	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągo- wej ^a	42,9	41,5	44,0	56,6	Exploitation of water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (10). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	11801	15225	15112	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^b w ha	1395	1408	1401	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	18310	18099	17963	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	1165	1872	1490	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,1	0,1	0,1	per 1 ha
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych	17145	16227	16473	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	12,3	11,5	11,8	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (11). **STAN CZYSTOŚCI RZEK KONTROLOWANYCH**
PURITY OF CONTROLLED RIVERS

LATA YEARS RZEKI ^a RIVERS ^a	Długość odcinków kontrolowanych w km Length ^b of controlled sections in km	Kryterium fizykochemiczne Physical-chemical criterion				Kryterium bakteriologiczne ^c Bacteriological criterion ^c				
		wody o klasie czystości waters with quality classes			wody nadmiernie zanieczyszczone waters excessively polluted	wody o klasie czystości waters with quality classes			wody nadmiernie zanieczyszczone waters excessively polluted	
		I	II	III		I	II	III		
		w % długości kontrolowanego odcinka				in % of length of the controlled section				
OGÓŁEM	2000	996,2	6,5	61,0	21,8	10,7	1,9	41,7	42,8	13,6
TOTAL	2002	607,6	5,2	45,9	28,1	20,8	-	36,6	49,5	13,9
	2003	966,1	3,1	65,6	17,3	14,0	0,9	36,1	47,2	15,8
Narew		273,4	-	96,0	4,0	-	-	6,5	93,5	-
Orlanka		6,8	-	-	100,0	-	-	-	100,0	-
Horodnianka		0,5	-	-	100,0	-	-	-	100,0	-
Supraśl		93,8	-	63,7	27,2	9,1	-	35,4	28,3	36,3
Sokołda		6,9	-	100,0	-	-	-	100,0	-	-
Czarna		0,5	-	100,0	-	-	-	-	100,0	-
Biała		29,9	-	-	99,8	0,2	-	-	-	100,0
Ślina		3,0	-	-	-	100,0	-	100,0	-	-
Biebrza		155,3	-	85,3	14,7	-	-	90,5	9,5	-
Sidra		6,6	-	-	100,0	-	-	100,0	-	-
Kropiwna		2,0	-	-	-	100,0	-	-	-	100,0
Kamienna		2,5	-	-	100,0	-	-	-	100,0	-
Netta		30,3	-	100,0	-	-	-	6,3	93,7	-
Brzozówka		55,8	-	81,2	18,8	-	-	18,8	81,2	-
Olszanka		0,5	-	-	100,0	-	-	-	100,0	-

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. b Na terenie województwa. c Oparte na wynikach badań miana coli typu fekalnego.
Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku.

a Listed according to the hydrographic order. b In voivodship area. c Based on results of the coli test.
Source: data of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection in Białystok.

TABL. 7 (11). STAN CZYSTOŚCI RZEK KONTROLOWANYCH (dok.)
 PURITY OF CONTROLLED RIVERS (cont.)

LATA YEARS RZEKI ^a RIVERS ^a	Długość odcinków kontrolowa- nych w km <i>Length^b of con- trolled sections in km</i>	Kryterium fizykochemiczne <i>Physical-chemical criterion</i>				Kryterium bakteriologiczne ^c <i>Bacteriological criterion^c</i>			
		wody o klasie czystości <i>waters with quality classes</i>			wody nadmier- nie zanie- czysz- czone <i>waters exces- sively polluted</i>	wody o klasie czystości <i>waters with quality classes</i>			wody nadmier- nie zanie- czysz- czone <i>waters exces- sively polluted</i>
		I	II	III		I	II	III	
		w % długości kontrolowanego odcinka				in % of length of the controlled section			
Narew (dok.) (cont.):									
Biebrza (dok.) (cont.):									
Czarna Struga	1,4	-	-	-	100,0	-	-	100,0	-
Elk	27,7	-	7,6	60,3	32,1	-	-	67,9	32,1
Wissa	4,9	-	100,0	-	-	-	-	100,0	-
Gać	5,6	-	-	-	100,0	-	-	100,0	-
Jabłonka	16,4	-	-	-	100,0	-	38,4	-	61,6
Łojewek	8,7	-	-	100,0	-	-	71,3	28,7	-
Narwica	7,1	-	-	-	100,0	-	-	100,0	-
Łomżyczka	7,5	-	-	-	100,0	-	28,0	14,7	57,3
Struga Lepacka	0,3	-	-	-	100,0	-	100,0	-	-
Pisa	50,8	-	100,0	-	-	-	100,0	-	-
Turośl	0,9	-	100,0	-	-	-	100,0	-	-
Skroda	2,2	-	-	100,0	-	-	-	100,0	-
Łabna	5,5	-	29,1	-	70,9	-	29,1	-	70,9
Krzywa Noga	9,9	-	-	-	100,0	-	-	100,0	-
Ruż	3,0	-	-	100,0	-	-	-	100,0	-
Nurzec	8,0	-	-	100,0	-	-	100,0	-	-
Brok	34,5	-	-	-	100,0	-	-	-	100,0
Kamianka	3,3	-	-	-	100,0	-	-	-	100,0
Leśna Prawa ^d	27,7	-	28,2	-	71,8	-	-	31,8	68,2
Świsłocz ^d	17,0	-	100,0	-	-	-	100,0	-	-
Krynka ^d	3,0 ^e	-	-	100,0	-	-	-	-	100,0
Czarna Hańcza ^d	39,0	76,9	-	23,1	-	-	76,9	23,1	-
Marycha ^d	9,0	-	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Szeszupa ^d	1,6	-	100,0	-	-	-	100,0	-	-
Szelmentka ^d	3,3	-	-	-	100,0	-	100,0	-	-

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. b Na terenie województwa. c Oparte na wynikach badań miana coli typu fekalnego. d Rzeki graniczne. e Dane szacunkowe.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku.

a Listed according to the hydrographic order. d In voivodship area. c Based on results of the coli test. d Border river. e Estimated data.

Source: data of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection in Białystok.

TABL. 8 (12). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW I STUDNI**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM
WATERWORKS AND WELLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę <i>Population^a – in % of population using facilities – supplied with water</i>				SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>		nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>not meeting sanitary requirements</i>		
	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:					<i>Waterworks with a capacity of m³/24h:</i>
poniżej 10	2002 91,4	71,4	8,6	28,6	<i>below 10</i>
	2003 94,5	44,2	5,5	55,8	
10-1000	2002 91,6	72,7	8,4	27,3	<i>10-1000</i>
	2003 91,8	83,5	8,2	16,5	
1001-10000	2002 61,0	-	39,0	-	<i>1001-10000</i>
	2003 71,1	-	28,9	-	
10001-100000	2002 100,0	-	-	-	<i>10001-100000</i>
	2003 100,0	-	-	-	
Studnie ^b :					<i>Wells^b:</i>
publiczne	2002 65,6	-	34,4	-	<i>public</i>
	2003 -	-	100,0	-	
inne	2002 95,5	95,6	4,5	4,4	<i>others</i>
	2003 93,8	95,5	6,3	4,5	

a Według szacunków. b Zakładowe i przydomowe, z tym że nadzorowi podlegają tylko studnie, z których korzystają gospodarstwa agroturystyczne i sezonowe obiekty wypoczynkowe znajdujące się w pobliżu potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wody na terenach objętych powodzią, na które wpływają skargi mieszkańców.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data. b Plant and attached to households; only wells used by farm accommodation for tourists and seasonal tourists accommodation establishments situated near potential source of water pollution in flood prone area about which complains are being made, are the subject of monitoring.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 9 (13). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	40,8	38,8	40,2	100,0	TOTAL
odprowadzone:					<i>discharged</i>
bezpośrednio z zakładów ^a ...	6,3	6,3	7,8	19,4	<i>directly from plants^a</i>
w tym wody chłodnicze ..	0,8	0,7	0,8	2,0	<i>of which cooling water</i>
siecią kanalizacyjną	34,6	32,5	32,4	80,6	<i>through sewerage system</i>
W tym ścieki wymagające oczyszczania	40,1	38,1	39,3	97,8	<i>Of which waste water requiring treatment</i>
oczyszczane	39,4	37,7	39,0	97,0	<i>treated</i>
mechanicznie	0,3	0,3	0,8	2,0	<i>mechanically</i>
biologicznie	31,3	13,4	13,7	34,1	<i>biologically</i>
z podwyższonym usuwa- niem biogenów	7,9	24,0	24,5	60,9	<i>with increased biogen removal (disposal)</i>
nieoczyszczane	0,6	0,4	0,3	0,7	<i>untreated</i>
odprowadzone bezpo- średnio z zakładów ...	0,0	0,0	0,1	0,2	<i>discharged directly from plants</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,6	0,4	0,2	0,5	<i>discharged through sewe- rage system</i>

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions and polluted precipitation water.

TABL. 10 (14). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2002	2003	ENTITIES
OGÓŁEM	110	102	95	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	37	30	30	<i>Discharging waste water directly into waters or into the ground</i>
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	35	29	27	<i>possessing waste water treatment plants</i>
o wystarczającej przepustowości	35	28	26	<i>with sufficient capacity</i>
o niewystarczającej przepustowości	-	1	1	<i>with insufficient capacity</i>
bez oczyszczalni ścieków	2	1	3	<i>not possessing waste water treatment plants</i>
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków) ...	73	72	65	<i>Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste water treatment plants)</i>

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 11 (15). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

WASTE WATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>With increased biogen removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	36	4	31	1	<i>Number</i>
	2002	30	4	25	1	
	2003	30	5	25	-	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	100,6	63,3	37,2	0,1	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2002	101,0	63,3	35,0	2,7	
	2003	102,4	64,7	37,7	-	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal waste water treatment plants^a
Liczba	2000	73	-	57	16	<i>Number</i>
	2002	91	-	69	22	
	2003	96	-	69	27	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	315,3	-	250,1 ^b	65,2	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2002	244,7	-	77,9 ^b	166,8	
	2003	234,6	-	55,9 ^b	178,7	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	55,0	-	40,0	15,0	<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>
	2002	57,9	-	16,8	41,1	
	2003	60,2	-	14,7	45,5	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; w 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 6 na str. 45. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; in 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 6 on page 45. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data; in 2000 defined as population served by waste water treatment plants.

TABL. 12 (16). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a ogółem (stan w dniu 31 XII)	52	48	49	<i>Total plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
z liczby ogółem:				<i>of total number:</i>
wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:				<i>possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	42	37	38	<i>particulates</i>
gazowych	5	5	6	<i>gases</i>
posiadające zagospodarowaną strefę ochronną	5	4	5	<i>with managed protective zone</i>
nieposiadające wyników pomiarów:				<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:				<i>emission:</i>
pyłów	10	6	7	<i>particulates</i>
gazów	10	6	6	<i>gases</i>
imisji	49	44	45	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:				<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:				<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	2,0	2,0	2,0	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw ..	1,7	1,7	1,6	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	14,0	12,7	13,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym:				<i>of which:</i>
dwutlenek siarki	6,2	6,4	6,6	<i>sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	3,4	2,5	2,7	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	3,2	3,3	3,7	<i>nitrogen oxides</i>
w t/km ² :				<i>in t/km²:</i>
pyłowych	0,1	0,1	0,1	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	0,7	0,6	0,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:				<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:				<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	102,4	121,2	137,2	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla) ..	0,7	0,7	0,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:				<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,1	98,4	98,6	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	4,8	5,1	5,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 13 (17). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII EQUIPMENT – as of 31 XII							
OGÓŁEM	2000	198	34	53	6	12	6
TOTAL	2002	159	35	49	6	12	8
	2003	175	37	50	6	13	11
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	3	2	-	-	1	x
low	2002	4	2	-	-	1	x
	2003	4	2	-	-	2	x
średnia	2000	30	18	8	2	9	x
moderate	2002	26	18	8	-	9	x
	2003	27	18	6	-	9	x
wysoka	2000	165	14	45	4	2	x
high	2002	129	15	41	6	2	x
	2003	144	17	44	6	2	x
PRZEPIYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2000	3977	604	1718	1120	146	317
TOTAL	2002	3133	730	1745	1165	149	371
	2003	2993	822	1730	1171	175	351
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	83	23	-	-	4	x
low	2002	76	30	-	-	4	x
	2003	77	28	-	-	30	x
średnia	2000	558	169	29	389	89	x
moderate	2002	581	170	29	-	89	x
	2003	535	170	55	-	89	x
wysoka	2000	3336	412	1689	731	53	x
high	2002	2476	530	1716	1165	56	x
	2003	2381	624	1675	1171	56	x

TABL. 14 (18). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	50	50	53	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku):				<i>Waste generated (during the year):</i>
w tysiącach ton	717,8	807,1	927,5	<i>in thousand tonnes</i>
poddane odzyskowi ^b	531,9	642,4	778,1	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	133,5	111,5	106,1	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	110,4	88,3	54,4	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	52,4	53,2	43,3	<i>temporarily stored^d</i>
w % wytworzonych:				<i>in % of generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	74,1	79,6	83,9	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	18,6	13,8	11,4	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	15,4	10,9	5,9	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	7,3	6,6	4,7	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	2331,0	2466,7	2415,5	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	90,9	50,9	68,4	<i>Waste recovered^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:				<i>Areas of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	32,5	35,5	35,7	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	2,7	1,5	1,5	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 46. b Do 2001 r. – wykorzystane. c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. d Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. e Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 46. b Until 2001 – utilized. c On own plant grounds and other land. d Until 2001 – accumulated temporarily. e On own plant grounds.

TABL. 15 (19). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2003 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
	w tys. t in thous. t			
OGÓŁEM	927,5	778,1	2415,5	TOTAL
w tym:				of which:
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	17,6	17,6	-	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla	57,9	37,7	115,7	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	54,7	50,6	2081,7	Slag, furnace ash and particu- lates from boilers

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 46. b W ciągu roku. c Na terenach własnych zakładów.
a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 46. b During the year. c On own plant grounds.

TABL. 16 (20). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE
CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION	
	w ha in ha		w % po- wierzchni ogólnej wo- jewództwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM^a	644040,6	644325,5	644727,3	31,9	5350	TOTAL^a
Parki narodowe	92160,4	92160,4	92175,8	4,6	765	National parks
Rezerваты przyrody	14015,3	14348,9	22924,4	1,1	190	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	83522,3	83531,9	83531,9	4,1	693	Scenic parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	452360,8	452284,0	444074,5	22,0	3685	Areas of protected land- scape ^b
Stanowiska dokumenta- cyjne	0,8	0,8	0,8	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	59,6	59,6	59,6	0,0	0	Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne	1921,4	1939,9	1960,3	0,1	16	Ecological areas

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. b Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Including those created on the basis of gmina resolutions. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 17 (21). **PARKI NARODOWE**
Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Powierzchnia w ha Area in ha				
	parków narodowych national parks				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the pro- tected areas)
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą of grand total number – strictly protected		
			razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM 2000	92160,4	35013,1	10445,4	9167,2	96740,1
TOTAL 2002	92160,4	34680,7	10429,9	9152,6	96740,1
..... 2003	92175,8	35060,8	10706,8	9256,1	96740,1
Biebrzański	59223,0	15529,6	5059,5	4122,4	66824,0
Wigierski	15085,5	9464,2	623,2	283,0	11283,8
Białowiecki	10517,3	9974,0	5024,1	4850,7	3224,3
Narwiański	7350,0	93,0	-	-	15408,0

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie.
a Listed according to decreasing grand total area in voivodship.

TABL. 18 (22). **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
SCENIC PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SCENIC PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
	w ha in ha			
OGÓŁEM 2000	88084,5	65831,1	19988,8	1265,4
TOTAL 2002	88084,5	63681,0	10909,0	1265,0
..... 2003	88084,5	63681,0	10909,0	1265,0
Puszczy Knyszyńskiej	74447,0	60864,0	4862,0	381,0
Łomżyński-Doliny Narwi	7353,5	1341,0	2263,0	242,0
Suwalski	6284,0	1476,0	3784,0	642,0

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

TABL. 19 (23). **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION	
		ogółem total	rezerwatów reserves			
			ściśle strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b		
		w ha in ha				
OGÓŁEM	2000	85	14015,3	798,8	13216,5	TOTAL
	2002	88	14348,9	887,2	13461,7	
	2003	89	22924,4	952,0	21972,4	
Faunistyczne		9	1462,6	43,4	1419,2	Fauna
Krajobrazowe		4	1421,6	227,0	1194,6	Scenic
Leśne		54	18203,4	390,1	17813,3	Forest
Torfowiskowe		9	1212,6	286,9	925,7	Peat-bog
Florystyczne		6	232,9	-	232,9	Flora
Wodne		2	309,8	4,6	305,2	Water
Przyrody nieożywionej		4	69,5	-	69,5	Inanimate nature
Stepowe		1	12,0	-	12,0	Steppe

a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. b Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 20 (24). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clusters	Głazy narzutowe Erratic boulders	Skalki, groty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and others	Aleje Alleys
OGÓŁEM	2000	1756	127	121	5	42
TOTAL	2002	1757	131	119	5	41
	2003	1762	131	119	5	41
W tym utworzone na mocy uchwał rad gmin	19	11	4	4	-	-
Of which created on the basis of gmina resolutions						

TABL. 21 (25). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono <i>Administred</i>		Wpłynęło <i>Income</i>		SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
Opłaty^a	2000	6236,0	17235,1		Payments^a
	2002	.	23276,1		
	2003	.	23536,3		
w tym za:					<i>of which for:</i>
Gospodarkę ściekową i ochronę wód		.	8000,8		<i>Waste water management and protection of waters</i>
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	10056,5		<i>Protection of air and climate</i>
Gospodarkę odpadami	2973,6		<i>Waste management</i>
Kary^b za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	610,2	436,9		Fines^b for not meeting environmental protection norms
	2002	796,3	401,9		
	2003	2056,3	437,5		
w tym za przekroczenie:					<i>of which for exceeding:</i>
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		2006,4	382,3		<i>Norms of discharging waste water into waters and into the ground</i>
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza		22,7	32,8		<i>Permissible emissions of pollutants into the air</i>
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND					
O G Ó Ł E M – opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	1650,9	1736,0		T O T A L – payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2002	704,0	783,6		
	2003	667,5	723,6		
w tym:					<i>of which:</i>
Roczne		651,7	641,3		<i>Annual</i>
Jednorazowe należności		15,8	20,7		<i>One-time payments</i>

^a Bez opłat za wydobywanie kopalin. ^b W zakresie wymierzonych kar – dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Źródło: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Excluding fees for mining. ^b In regard to inflicted fines – data of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection in Białystok.

Source: in regard to the environmental protection and water management funds – data of the Management Board of National Fund for Environmental Protection and Water Management, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 22 (26). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		w odsetkach <i>in percent</i>	
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	5937,1	4849,0	15,5	<i>Protection of air and climate</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	14063,1	22153,6	70,8	<i>Waste water management and protection of waters</i>
Gospodarka odpadami	2340,5	2739,0	8,8	<i>Waste management</i>
Pozostałe	1616,4	1531,9	4,9	<i>Others</i>

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 23 (27). **WYDATKI INWESTYCYJNE^a NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ (ceny bieżące)**
INVESTMENT EXPENDITURES^a ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
Ochrona środowiska	126413,5	92635,9	114908,3	Environmental protection
w tym:				of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	29440,5	13207,4	13996,0	Protection of air and climate
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	16922,9	11826,1	10310,6	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	73636,5	74203,9	88028,1	Waste water management and protection of waters
w tym wydatki na:				of which expenditures on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	22151,5	21572,7	30820,0	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	41700,8	31236,1	53714,3	sewerage system for the transport of waste water and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	23199,2	5065,2	5635,6	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym wydatki na:				of which expenditures on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	216,0	1172,8	2013,2	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	135,7	422,0	1,5	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	21506,5	3628,6	1217,2	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	-	58,5	10,0	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	13,3	-	40,9	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	9,9	-	13,2	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	36820,6	21819,9	31400,7	Water management
wydatki na:				expenditures on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	22587,9	15894,4	27212,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	9326,3	2450,9	2873,7	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	3374,5	1545,2	610,4	Water reservoirs
Regulację i zabudowę rzek i potoków	1531,9	1929,4	670,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	-	-	34,1	Flood embankments and pump stations

^a Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a Until 2001 defined as investment outlays; by investment location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 24 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>				
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu				Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:				<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych	408	289	241	<i>particulates</i>
gazowych	285	90	-	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód				Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:				<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki	148,3	155,4	149,9	<i>waste water</i>
wody opadowe	28,1	16,2	25,0	<i>precipitation water</i>
Oczyszczalnie ścieków:				<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty	7	6	7	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	5	6	3	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	2	-	4	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	3	6	1	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	2	-	2	<i>with increased biogen removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	24684	3605	10902	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	20771	1405	2694	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	3889	-	8208	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	495	1350	889	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	20300	2255	1805	<i>with increased biogen removal (disposal)^a</i>
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):				<i>Farmstead treatment facilities (homestead):</i>
obiekty	189	186	250	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	172	163	212	<i>capacity in m³/24h</i>

a W tym chemiczne.

a *Of which chemical.*

TABL. 24 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)				Waste water management and protection of waters (cont.)
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:				<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty	1	2	-	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	150	710	-	<i>capacity in m³/24h</i>
Gospodarka odpadami				Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:				<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty	-	6	-	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	-	26590	-	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:				<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	6	3	-	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	7,8	4,9	-	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	12767	35330	-	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	-	-	9	<i>Capacity of waste utilization systems^b in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT				
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	5429	1849	129	<i>Capacity of water intakes^c in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	3034	2100	2202	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km	423,0	414,3	458,4	<i>Water-line system in km</i>
Zbiorniki wodne:				<i>Water reservoirs:</i>
obiekty	2	2	-	<i>facilities</i>
pojemność w tys. m ³	213,6	294,5	-	<i>capacity in thous. m³</i>

b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *c* Bez ujęć w energetyce zawodowej.

b Excluding municipal waste. *c* Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miast w miastach na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2003, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 27 X 2002 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 XII 2002 r. (Dz. U. Nr 222, poz. 1868).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelné i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelné i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe),
- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędami wodnych oraz kuratoriami oświaty).

CHAPTER III ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the units of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary units in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2002, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 27 X 2002 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions was made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by the decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 10 XII 2002 (Journal of Laws No. 222, item 1868).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment as well as wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) State **administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g. Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e. foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad as well as in institutions and information and cultural centres abroad,
 - territorial organs of special government administration (e.g. fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives),
- b) territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education of fices).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. zarządy melioracji i urządzeń wodnych).

3) **Samorządowe kolegia odwoławcze.**

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

2) **Local self-government administration** comprises:

- a) *gminas and cities with powiat status:*
- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g. municipal service entities),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g. construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
- b) *powiats, i.e. powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g. veterinary inspectorates, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e. marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g. drainage and water facility boards).*

3) **Self-government appeal councils.**

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration is presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (29). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Powiaty	14	14	14	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	3	3	3	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	118	118	118	<i>Gminas</i>
miejskie	13	13	13	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	23	23	23	<i>urban-rural</i>
wiejskie	82	82	82	<i>rural</i>
Miasta	36	36	36	<i>Towns</i>

TABL. 2 (30). **GMINY W 2003 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2003

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>								
		poniżej <i>below</i> 5,0 km ²	5,0- -19,9	20,0- -49,9	50,0- -99,9	100,0- -149,9	150,0- -199,9	200,0- -249,9	250,0- -299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM	118^a	1	3	6	10	33	26	19	7	13
TOTAL										
Poniżej 2500	7	-	-	-	5	-	2	-	-	-
<i>Below</i>										
2500-4999	51	-	-	1	2	26	9	7	1	5
5000-7499	29	1	-	-	-	5	9	8	2	4
7500-9999	10	-	1	-	-	-	2	2	3	2
10000-14999	9	-	-	1	-	1	3	2	1	1
15000-19999	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-
20000-39999	7	-	2	2	1	1	-	-	-	1
40000-99999	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-
200000 i więcej	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
<i>and more</i>										

a W tym 3 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 3 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (31). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2003 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2003

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0- -499,9	500,0- -999,9	1000,0- -1499,9	1500,0- -1999,9	
OGÓŁEM TOTAL	17	1	2	4	6	2	2
Poniżej 50000 <i>Below</i>	7	-	-	3	3	1	-
50000-74999	8	1	1	1	3	1	1
100000-149999	1	-	-	-	-	-	1
200000 i więcej <i>and more</i>	1	-	1	-	-	-	-

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2003 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2003

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city councils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	1763	72	250	30	TOTAL
W tym kobiety	231	9	37	2	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

29 lat i mniej	67	3	2	2	<i>29 and less</i>
30-39	373	12	37	4	<i>30-39</i>
40-59	1168	51	189	17	<i>40-59</i>
60 lat i więcej	155	6	22	7	<i>60 and more</i>

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	366	59	154	25	<i>Tertiary</i>
Policealne	40	1	8	1	<i>Post-secondary</i>
Średnie	624	12	74	3	<i>Secondary</i>
Zasadnicze (zawodowe)	453	-	10	1	<i>Basic vocational</i>
Podstawowe	276	-	4	-	<i>Primary</i>
Pozostałe	4	-	-	-	<i>Others</i>

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2003 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2003 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUPS					
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	72	24	79	15	Legislators, senior officials and managers
Specjaliści	257	38	76	10	Professionals
Technicy i inny średni personel ..	174	6	30	2	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	80	2	15	-	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	105	-	5	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	921	-	41	2	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	70	-	1	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	37	-	-	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	22	-	1	-	Elementary occupations
Siły zbrojne	5	1	-	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	20	1	2	1	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (33). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT			
OGÓŁEM	10757	11214	TOTAL
w tym:			of which:
Administracja państwowa	4892	4894	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	5829	6284	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu ..	4174	4599	gminas and cities with powiat status
powiaty	1401	1416	powiats
województwo	254	269	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł			
OGÓŁEM	2463,26	2490,76	TOTAL
w tym:			of which:
Administracja państwowa	2636,99	2728,91	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2300,58	2288,92	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu ..	2413,16	2359,38	gminas and cities with powiat status
powiaty	1944,60	2015,40	powiats
województwo	2413,94	2524,04	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3 na str. 123.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 123.

DZIAŁ IV BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania Państwowej Straży Pożarnej, Policji i sądownictwa.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

4. Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

5. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

6. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

CHAPTER IV PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the State Fire Department, the Police and the courts of law.

2. Data concerning ascertained crimes and adults convicted was given according to the classification of the Criminal Code of 1997 valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover, every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

4. Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceedings in courts.

5. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

6. **Adults convicted** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (34). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń				Number of events
Požary	5219	5375	5385	<i>Fires</i>
małe	4386	4666	4579	<i>small</i>
średnie	734	680	761	<i>middle</i>
duże	86	25	43	<i>big</i>
bardzo duże	13	4	2	<i>very big</i>
Miejscowe zagrożenia ^a	2403	4288	4169	<i>Local threats^a</i>
w tym:				<i>of which:</i>
warunki atmosferyczne	316	1258	721	<i>atmospheric conditions</i>
budowlane	20	34	11	<i>construction</i>
infrastruktury komunalnej	44	46	65	<i>municipal infrastructure</i>
w komunikacji drogowej	813	1200	1264	<i>road traffic</i>
Wyjazdy do fałszywych alarmów	195	218	197	<i>False alarms</i>
Wypadki z ludźmi	918	1389	1614	Casualties
ofiary śmiertelne	137	157	165	<i>fatalities</i>
w tym ratownicy	-	-	-	<i>of which rescue personnel</i>
ranni i poparzeni	781	1232	1449	<i>injured and burn victims</i>
w tym ratownicy	29	12	21	<i>of which rescue personnel</i>
W tym przy pożarach	111	106	106	<i>Of which during fires</i>
ofiary śmiertelne	32	29	31	<i>fatalities</i>
w tym ratownicy	-	-	-	<i>of which rescue personnel</i>
ranni i poparzeni	79	77	75	<i>injured and burn victims</i>
w tym ratownicy	24	10	16	<i>of which rescue personnel</i>

a Kłęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku.

a *Natural disasters, catastrophes, accidents, malfunctions and other threats to life and property.*

S o u r c e: *data of the Voivodship Headquarters of the State Fire Department in Białystok.*

TABL. 2 (35). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	33570	34023	36842	TOTAL
miasta	25698	25275	27252	urban areas
wieś	7872	8748	9590	rural areas
w tym:				of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1433	1358	1325	Against life and health
w tym:				of which:
zabójstwo – art. 148 Kk	49	62	32	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk	697	624	623	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk	643	630	627	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	691	6861	7234	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^b	x	6239	6636	of which operating a motor vehicle or while under the influence of alcohol other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1556	1282	1236	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		166	145	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	76	79	74	of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	1575	1079	1050	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	660	724	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	61	89	60	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	581	520	469	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:				of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk ...	91	90	78	infringins bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk	89	137	143	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk	176	174	165	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne – art. 228-231 Kk	111	70	corruption Art. 228-231 Criminal Code

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 70. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 70. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 2 (35). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (dok.)
 ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
 BY TYPE OF CRIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości ..	402	715	934	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	200	235	200	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów	2991	2198	2041	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	21779	16336	19302	<i>Against property</i>
w tym:				<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	6260	5070	5993	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	941	440	497	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	162	156	<i>wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	9116	5949	6295	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk		828	1125	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk ...	2165	34	50	<i>theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk		362	216	<i>criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo – art. 286 i 287 Kk	1176	2185	<i>fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	262	306	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	388	235	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:				<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciw działaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	83	88	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	121	61	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	1412	1198	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	194	145	141	<i>Treasury crimes – Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza	99	126	92	<i>of which excise</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 70.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

a See general notes, item 2 and 3 on page 70.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Białystok.

TABL. 3 (36). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w % in %			
OGÓŁEM	55,7	66,0	64,1	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	86,5	86,8	80,9	<i>Against life and health</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	98,8	88,7	84,4	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk	91,3	89,4	87,8	<i>damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code</i>
udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk	81,2	83,5	73,4	<i>participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	86,9	99,1	99,0	<i>Against public safety and safety of transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^b	99,9	99,9	<i>of which operating a motor vehicle or while under the influence of alcohol other intoxicant – Art. 178a Criminal Code^b</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	92,6	94,0	93,2	<i>Against freedom, freedom conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		92,8	90,5	<i>Against sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	85,5	91,1	81,8	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	99,9	100,0	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	100,0	100,0	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	98,4	100,0	98,3	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	97,8	97,1	99,1	<i>Against the activities of state institutions and local self-government</i>
w tym:				<i>of which:</i>
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk ...	98,9	100,0	98,7	<i>infringins bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code</i>
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk	93,3	94,2	99,3	<i>exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code</i>
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk	98,9	99,4	99,4	<i>insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code</i>
przestępstwa korupcyjne – art. 228-231 Kk	95,5	98,6	<i>corruption Art. 228-231 Criminal Code</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 70. b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

a See general notes, item 2 and 3 on page 70. b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 3 (36). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a (dok.)
 RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w % in %			
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości ..	99,3	98,7	99,3	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	93,0	89,0	91,5	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów	83,4	66,7	75,5	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	37,6	38,3	38,4	<i>Against property</i>
w tym:				<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	23,1	24,9	22,5	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	17,4	17,9	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	33,7	48,1	<i>wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	26,8	27,4	23,7	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk		54,5	45,5	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk ...	} 67,8	67,6	68,0	<i>theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk		95,6	92,7	<i>criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo – art. 286 i 287 Kk	88,6	92,6
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	91,6	87,6	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	47,4	14,0	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:				<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	100,0	94,3	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	99,2	98,4	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	98,9	99,0	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	99,3	99,3	<i>Treasury crimes – Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza	98,0	99,2	98,9	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 70.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 70.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Białystok.

TABL. 4 (37). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	6635	12766	T O T A L
w tym mężczyźni	6230	12104	<i>of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw			Of which type of crime
Przeciwko życiu i zdrowiu	861	1128	<i>Against life and health</i>
w tym:			<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	18	32	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójkę lub pobiciu – art. 156-159 Kk	716	795	<i>damage to health, participation in violence or assault – Art. 156-159 Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajowości	294	356	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	30	50	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	880	705	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	391	381	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	2797	3171	<i>Against property</i>
w tym:			<i>of which:</i>
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	584	654	<i>property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	906	843	<i>burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój – art. 280 Kk	389	430	<i>robbery – Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Począwszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne są opracowywane przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. **Dane dla lat 2000 i 2001** publikowane wcześniej z tego zakresu były zbilansowane przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników NSP 1988 – obecnie **zostały zweryfikowane**. Liczbę ludności dla tych lat obliczono zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45-64 lata, kobiety – 45-59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża),
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka),
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 2 months in the gmina and the number of people temporarily absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in the gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence;
 - 3) documentation of the civil status offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

Note. Since 2000 the data regarding the population and its structure as well as all demographic indices is compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002. Previously published **data for 2000 and 2001** regarding this subject, compiled on basis of Population Census 1988, **have been recently verified**. The number of population for these years was calculated according to the administrative division as of 31 XII 2002.

2. The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e. up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Data regarding the **vital statistics** according to the territorial division was compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition resides abroad, the spouse's place of residence is taken; in case of the unanimous petition of both of persons – husband's residence is used),
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition resides abroad, spouse's place of residence is taken),
- births – according to the mother's place of permanent residence,
- deaths – according to the deceased's place of permanent residence.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodziła z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

4. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

5. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

6. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

7. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

*The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules in the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations, are registered. Marriages contracted on the basis of canonic laws on marriages subordinate to the civil Polish laws and result in the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.*

The religious marriages may be contracted only in ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

***Female fertility rate** is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women at the reproductive age (15-49). Besides total rate, there are also published age-specific fertility rates, calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers at the age under 15 are included in the group 15-19 and from the mothers at the age 50 and over – in the group 45-49.*

Reproduction rates:

- ***total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e. assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,*
- ***gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),*
- ***demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.*

***Natural increase of the population** accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.*

***Infant** is a child under the age of 1.*

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

***4. Life expectancy** is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x still is to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.*

***5. Data regarding internal migration of the population** was compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.*

***6. Data regarding international migration** was compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).*

***7. Rates concerning vital statistics and migration of the population** according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).*

TABL. 3 (40). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1210688	1207704	1205117	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym ...	314899	291640	279669	Pre-working age
mężczyźni	161514	149480	143447	males
kobiety	153385	142160	136222	females
Miasta	184249	168504	160635	Urban areas
mężczyźni	94294	86269	82191	males
kobiety	89955	82235	78444	females
Wieś	130650	123136	119034	Rural areas
mężczyźni	67220	63211	61256	males
kobiety	63430	59925	57778	females
W wieku produkcyjnym	702035	719040	727312	Working age
mężczyźni	365497	374017	378049	males
kobiety	336538	345023	349263	females
Miasta	437320	450412	455986	Urban areas
mężczyźni	217598	224502	227301	males
kobiety	219722	225910	228685	females
Wieś	264715	268628	271326	Rural areas
mężczyźni	147899	149515	150748	males
kobiety	116816	119113	120578	females
W wieku poprodukcyjnym	193754	197024	198136	Post-working age
mężczyźni	65660	67092	67585	males
kobiety	128094	129932	130551	females
Miasta	88407	92384	94138	Urban areas
mężczyźni	27432	28976	29678	males
kobiety	60975	63408	64460	females
Wieś	105347	104640	103998	Rural areas
mężczyźni	38228	38116	37907	males
kobiety	67119	66524	66091	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRO- DUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ..	72,5	68,0	65,7	NON-WORKING AGE POPULA- TION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	62,2	57,9	55,8	Males
Kobiety	83,6	78,9	76,4	Females

TABL. 4 (41). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2030 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2030
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2020	2025	2030	SPECIFICATION
	w tys. in thous.						
O G Ó Ł E M	1201,0	1189,9	1178,9	1165,5	1145,8	1118,4	T O T A L
mężczyźni	586,5	580,1	575,0	569,6	561,0	548,1	males
kobiety	614,6	609,8	603,9	595,8	584,8	570,3	females
Miasta	713,5	713,2	709,7	701,4	685,7	662,2	Urban areas
mężczyźni	340,2	339,3	337,5	333,7	326,4	315,3	males
kobiety	373,4	373,8	372,3	367,7	359,3	346,9	females
Wieś	487,5	476,7	469,2	464,1	460,1	456,1	Rural areas
mężczyźni	246,3	240,8	237,5	235,9	234,5	232,8	males
kobiety	241,2	236,0	231,6	228,1	225,6	223,4	females
W wieku przedprodukcyjnym	259,7	219,2	199,3	193,7	186,6	172,2	Pre-working age
mężczyźni	133,3	112,4	102,2	99,5	95,8	88,5	males
kobiety	126,5	106,7	97,0	94,2	90,8	83,7	females
Miasta	148,5	123,7	112,6	108,2	102,4	92,6	Urban areas
mężczyźni	75,9	63,0	57,2	55,0	52,0	47,1	males
kobiety	72,6	60,7	55,3	53,3	50,3	45,5	females
Wieś	111,3	95,5	86,7	85,4	84,3	79,6	Rural areas
mężczyźni	57,4	49,5	45,0	44,5	43,8	41,4	males
kobiety	53,9	46,0	41,7	40,9	40,5	38,2	females
W wieku produkcyjnym	741,3	761,0	749,4	712,9	673,7	643,2	Working age
mężczyźni	384,9	399,8	398,4	383,2	361,6	345,4	males
kobiety	356,4	361,3	351,0	329,7	312,1	297,8	females
Miasta	467,1	477,5	462,9	432,7	402,2	377,7	Urban areas
mężczyźni	233,3	243,0	239,9	228,2	212,3	200,0	males
kobiety	233,9	234,6	223,0	204,5	189,9	177,8	females
Wieś	274,2	283,5	286,5	280,2	271,5	265,4	Rural areas
mężczyźni	151,7	156,8	158,5	155,0	149,3	145,4	males
kobiety	122,6	126,7	128,0	125,2	122,1	120,0	females
W wieku poprodukcyjnym	199,9	209,7	230,3	258,9	285,5	303,0	Post-working age
mężczyźni	68,3	67,9	74,4	86,9	103,5	114,3	males
kobiety	131,7	141,8	155,9	171,9	181,9	188,8	females
Miasta	97,9	112,0	134,3	160,5	181,1	191,9	Urban areas
mężczyźni	31,0	33,4	40,3	50,5	62,1	68,3	males
kobiety	66,9	78,5	93,9	109,9	119,0	123,7	females
Wieś	102,0	97,7	96,0	98,4	104,4	111,1	Rural areas
mężczyźni	37,3	34,5	34,0	36,4	41,5	46,0	males
kobiety	64,8	63,3	61,9	62,0	62,9	65,1	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRO- DUKCYJNYM	62,0	56,4	57,3	63,5	70,1	73,9	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	52,4	45,1	44,3	48,6	55,1	58,7	Males
Kobiety	72,4	68,8	72,1	80,7	87,4	91,5	Females

TABL. 5 (42). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Miasta <i>Towns</i>	Ludność w miastach <i>Urban population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM 2002 TOTAL 2003	36 36	711300 710759	58,9 59,0
Poniżej 2000 <i>Below</i>	7	11937	1,0
2000-4999	10	31586	2,6
5000-9999	6	45147	3,7
10000-19999	5	72612	6,0
20000-49999	5	124775	10,4
50000-99999	2	132771	11,0
100000-199999	-	-	-
200000 i więcej <i>and more</i>	1	291931	24,2

TABL. 6 (43). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Ludność na wsi <i>Rural population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM 2002 TOTAL 2003	105 105	496404 494358	41,1 41,0
Poniżej 2000 <i>Below</i>	3	4630	0,4
2000-4999	65	235958	19,6
5000-6999	24	140809	11,7
7000-9999	11	89615	7,4
10000 i więcej <i>and more</i>	2	23346	1,9

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
a Rural and urban-rural.

TABL. 7 (44). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
		ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2000	6471	4866	67	1397	12080	11802	88	278
TOTAL	2002	6024	4643	84	1325	11265	11440	81	-175
	2003	6141	4685	87	1567	10792	11735	68	-943
Miasta	2000	3629	2584	53	1140	6442	5395	42	1047
Urban areas	2002	3339	2434	67	1096	6169	5295	39	874
	2003	3491	2515	81	1328	5918	5411	37	507
Wieś	2000	2842	2282	14	257	5638	6407	46	-769
Rural areas	2002	2685	2209	17	229	5096	6145	42	-1049
	2003	2650	2170	6	239	4874	6324	31	-1450
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
OGÓŁEM	2000	5,3	4,0	5,5 ^b	1,1	9,9	9,7	7,3 ^c	0,2
TOTAL	2002	5,0	3,8	6,9 ^b	1,1	9,3	9,4	7,2 ^c	-0,1
	2003	5,1	3,9	7,2^b	1,3	8,9	9,7	6,3^c	-0,8
Miasta	2000	5,1	3,7	7,5 ^b	1,6	9,1	7,6	6,5 ^c	1,5
Urban areas	2002	4,7	3,7	9,4 ^b	1,5	8,7	7,5	6,3 ^c	1,2
	2003	4,9	3,4	11,4^b	1,9	8,3	7,6	6,3^c	0,7
Wieś	2000	5,6	4,5	2,8 ^b	0,5	11,1	12,6	8,2 ^c	-1,5
Rural areas	2002	5,3	4,4	3,4 ^b	0,5	10,1	12,2	8,2 ^c	-2,1
	2003	5,3	4,3	1,2^b	0,5	9,7	12,7	6,4^c	-2,9

a Ze skutkami cywilnoprawnymi. b Na 100 tys. ludności. c Na 1000 urodzeń żywych.
a With civil and law consequences. b Per 100 thous. population. c Per 1000 live births.

TABL. 8 (45). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a Difference between contracted and dis- solved marriages ^a	
			ogółem total		przez śmierć by death		przez rozwód by divorce		
			w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 1000 istnieją- cych małżeństw per 1000 existing marriages	męża husband	żony wife	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers		na 1000 istnieją- cych małżeństw per 1000 existing marriages
OGÓŁEM	2002	6024	6580	23,5	3951	1304	1325	4,7	-941
TOTAL	2003	6141	6882	24,7	3936	1379	1567	5,6	-1122
Miasta	2002	3339	3626	22,1	1862	668	1096	6,7	-231
Urban areas	2003	3491	3828	23,4	1813	687	1328	8,1	-515
Wieś	2002	2685	2954	25,5	2089	636	229	2,0	-710
Rural areas	2003	2650	3054	26,5	2123	692	239	2,1	-607

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (46). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2003 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2003 BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM GRAND TOTAL	6141	616	2865	1814	389	146	167	89	55
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	133	89	42	2	-	-	-	-	-
20-24	1979	363	1344	251	18	1	1	1	-
25-29	2545	133	1190	1110	99	9	2	2	-
30-34	775	25	214	344	157	25	10	-	-
35-39	294	6	61	78	77	45	25	2	-
40-49	228	-	12	27	37	57	74	21	-
50-59	86	-	1	2	1	8	45	24	5
60 lat i więcej <i>and more</i>	101	-	1	-	-	1	10	39	50
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	3491	253	1553	1156	236	92	103	64	34
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	69	43	25	1	-	-	-	-	-
20-24	1042	155	721	152	11	1	1	1	-
25-29	1527	45	675	733	65	6	1	2	-
30-34	439	8	97	213	100	16	5	-	-
35-39	150	2	28	42	38	25	13	2	-
40-49	142	-	6	14	22	36	49	15	-
50-59	54	-	1	1	-	7	28	14	3
60 lat i więcej <i>and more</i>	68	-	-	-	-	1	6	30	31
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	2650	363	1312	658	153	54	64	25	21
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	64	46	17	1	-	-	-	-	-
20-24	937	208	623	99	7	-	-	-	-
25-29	1018	88	515	377	34	3	1	-	-
30-34	336	17	117	131	57	9	5	-	-
35-39	144	4	33	36	39	20	12	-	-
40-49	86	-	6	13	15	21	25	6	-
50-59	32	-	-	1	1	1	17	10	2
60 lat i więcej <i>and more</i>	33	-	1	-	-	-	4	9	19

TABL. 10 (47). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2003 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2003 BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŃ <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>				
OGÓŁEM	6141	5680	113	348
GRAND TOTAL				
Kawalerowie	5646	5457	31	158
<i>Single</i>				
Wdowcy	91	22	48	21
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	404	201	34	169
<i>Divorced</i>				
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>				
RAZEM	3491	3196	56	239
TOTAL				
Kawalerowie	3130	3025	8	97
<i>Single</i>				
Wdowcy	60	17	27	16
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	301	154	21	126
<i>Divorced</i>				
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>				
RAZEM	2650	2484	57	109
TOTAL				
Kawalerowie	2516	2432	23	61
<i>Single</i>				
Wdowcy	31	5	21	5
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	103	47	13	43
<i>Divorced</i>				

TABL. 11 (48). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE W 2003 R.**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a CONTRACTED IN 2003

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM	4685	2515	2170
TOTAL			
w tym: <i>of which:</i>			
Kościół Katolicki	4329	2316	2013
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	342	191	151
Kościół Ewangelicko-Augsburski	3	2	1
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny	3	1	2
Kościół Zielonoświątkowy	4	3	1

^a Ze skutkami cywilnoprawnymi.
^a With civil and law consequences.

TABL. 12 (49). **ROZWODY W 2003 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE IN 2003

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM GRAND TOTAL	1567	7	159	350	245	216	417	139	34
19 lat i mniej Under 20 years	1	-	1	-	-	-	-	-	-
20-24	76	4	60	11	1	-	-	-	-
25-29	283	3	83	177	20	-	-	-	-
30-34	275	-	12	131	117	11	4	-	-
35-39	244	-	2	24	85	109	23	1	-
40-49	448	-	-	7	20	91	320	10	-
50-59	179	-	-	-	1	5	67	100	6
60 lat i więcej and more	61	-	1	-	1	-	3	28	28
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	1328	4	131	286	210	187	364	119	27
19 lat i mniej Under 20 years	1	-	1	-	-	-	-	-	-
20-24	63	3	49	10	1	-	-	-	-
25-29	231	1	69	148	13	-	-	-	-
30-34	238	-	9	110	106	9	4	-	-
35-39	206	-	2	13	75	99	16	1	-
40-49	386	-	-	5	14	76	283	8	-
50-59	154	-	-	-	1	3	60	85	5
60 lat i więcej and more	49	-	1	-	-	-	1	25	22
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	239	3	28	64	35	29	53	20	7
20-24	13	1	11	1	-	-	-	-	-
25-29	52	2	14	29	7	-	-	-	-
30-34	37	-	3	21	11	2	-	-	-
35-39	38	-	-	11	10	10	7	-	-
40-49	62	-	-	2	6	15	37	2	-
50-59	25	-	-	-	-	2	7	15	1
60 lat i więcej and more	12	-	-	-	1	-	2	3	6

TABL. 13 (50). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1325	1567	TOTAL
rozwoy małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	473	552	Marriages without children
Z dziećmi	852	1015	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	459	598	1
2	291	316	2
3	76	78	3
4 i więcej	26	23	4 and more

a Poniżej 18 lat.
a Below 18.

TABL. 14 (51). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
OGÓŁEM	11318	10848	5941	4907	TOTAL
Urodzenia żywe	11265	10792	5918	4874	Live births
Małżeńskie	10230	9745	5219	4526	Legitimate
chłopcy	5278	5019	2657	2362	males
dziewczęta	4952	4726	2562	2164	females
Pozamałżeńskie	1035	1047	699	348	Illegitimate
chłopcy	544	540	347	193	males
dziewczęta	491	507	352	155	females
Urodzenia martwe	53	56	23	33	Stillbirths

TABL. 15 (52). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM	2002	11265	5010	3515	1522	640	285	293
TOTAL	2003	10792	4960	3380	1351	577	261	263
19 lat i mniej		616	560	53	3	-	-	-
<i>Under 20 years</i>								
20-24		2830	1911	747	137	28	6	1
25-29		3942	1848	1415	455	143	57	24
30-34		2268	515	915	463	221	86	68
35-39		893	100	221	237	144	79	112
40 lat i więcej		243	26	29	56	41	33	58
<i>and more</i>								
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM	2002	100,0	44,5	31,2	13,5	5,7	2,5	2,6
TOTAL	2003	100,0	46,0	31,3	12,5	5,4	2,4	2,4
19 lat i mniej		100,0	90,9	8,6	0,5	-	-	-
<i>Under 20 years</i>								
20-24		100,0	67,5	26,4	4,9	1,0	0,2	0,0
25-29		100,0	46,9	35,9	11,5	3,6	1,5	0,6
30-34		100,0	22,7	40,4	20,4	9,7	3,8	3,0
35-39		100,0	11,2	24,8	26,5	16,1	8,9	12,5
40 lat i więcej		100,0	10,7	11,9	23,0	16,9	13,6	23,9
<i>and more</i>								

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

a Data on the number of births by order excludes cases in which birth order is unknown.

TABL. 16 (53). **PŁODNOŚĆ KOBIEI I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility – live births per 1000 women aged:					
15-49	39,18	36,31	34,70	29,33	44,61
15-19	13,13	12,03	11,76	10,01	14,45
20-24	81,77	68,71	58,79	44,10	84,98
25-29	99,46	93,57	91,74	81,50	110,32
30-34	57,59	56,97	57,95	55,46	62,23
35-39	24,54	23,92	22,76	18,89	29,80
40-44	5,75	5,81	5,24	4,26	7,30
45-49	0,14	0,39	0,27	0,13	0,59
Współczynniki Rates					
Dziętności ogólnej Total fertility	1,4178	1,3079	1,2431	1,0718	1,5528
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,6902	0,6319	0,6028	0,5277	0,7388
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,0236	0,9847	0,9196	1,0937	0,7707

TABL. 17 (54). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2003 R.**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2003

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	11735	6480	5255	5411	2927	2484	6324	3553	2771
TOTAL									
0-4 lata	83	49	34	44	26	18	39	23	16
5-9	16	11	5	6	3	3	10	8	2
10-14	11	7	4	3	2	1	8	5	3
15-19	61	44	17	33	23	10	28	21	7
20-24	91	75	16	45	37	8	46	38	8
25-29	81	59	22	45	29	16	36	30	6
30-34	92	78	14	52	42	10	40	36	4
35-39	168	131	37	93	64	29	75	67	8
40-44	276	206	70	162	113	49	114	93	21
45-49	431	341	90	251	190	61	180	151	29
50-54	626	457	169	366	255	111	260	202	58
55-59	531	372	159	303	199	104	228	173	55
60-64	737	532	205	404	280	124	333	252	81
65-69	1035	683	352	514	330	184	521	353	168
70-74	1583	978	605	701	407	294	882	571	311
75-79	1838	933	905	790	382	408	1048	551	497
80-84	1629	687	942	611	235	376	1018	452	566
85 lat i więcej and more	2446	837	1609	988	310	678	1458	527	931

TABL. 18 (55). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2002 R.
DEATHS BY CAUSES IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	11440	944,8	6365	5075	5295	6145
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a With stated cause of death^a	11439	944,7	6364	5075	5294	6145
w tym: of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze <i>Infectious and parasitic diseases</i>	55	4,5	38	17	32	23
w tym gruźlica układu oddechowego of which tuberculosis of the respiratory system	24	2,0	17	7	14	10
Nowotwory <i>Neoplasms</i>	2636	217,7	1566	1070	1336	1300
w tym nowotwory złośliwe of which malignant neoplasms	2618	216,2	1555	1063	1324	1294
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ <i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>	20	1,7	12	8	10	10
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	231	19,1	107	124	126	105
w tym cukrzyca of which diabetes mellitus	218	18,0	100	118	114	104
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania <i>Mental and behavioural disorders</i>	72	5,9	65	7	45	27
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów <i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	116	9,6	69	47	66	50
Choroby układu krążenia <i>Diseases of the circulatory system</i>	5119	422,8	2522	2597	2211	2908
w tym: of which:						
choroba nadciśnieniowa <i>hypertensive disease</i>	231	19,1	87	144	115	116
choroba niedokrwienności serca <i>ischaemic heart disease</i>	1048	86,6	672	376	512	536
choroby naczyń mózgowych <i>cerebrovascular disease</i>	1275	105,3	583	692	546	729
miażdżyca <i>atherosclerosis</i>	241	19,9	104	137	93	148
Choroby układu oddechowego <i>Diseases of the respiratory system</i>	548	45,3	357	191	212	336
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	425	35,1	251	174	229	196
w tym choroby wątroby of which liver diseases	160	13,2	128	32	99	61
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowo- wego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	24	2,0	7	17	12	12
Choroby układu moczowo-płciowego <i>Diseases of the genitourinary system</i>	139	11,5	72	67	73	66

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 18 (55). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ W 2002 R. (dok.)
DEATHS BY CAUSES IN 2002 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a (dok.) With stated cause of death^a (cont.)						
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym Conditions originating in the perinatal period	39	3,2	28	11	17	22
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	36	3,0	22	14	22	14
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	1065	88,0	520	545	454	611
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny Injuries and poisonings by external cause	912	75,3	728	184	448	464
w tym zamierzone samookaleczenie of which selfinflicted injury	191	15,8	164	27	96	95
Bez orzeczonej przyczyny zgonu^b Without statement of cause of death^b	1	0,0	1	-	1	-

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). b Brak orzeczenia lekarskiego o przyczynie zgonu w kartach zgonu (forma protestu lekarzy).

a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)". b Lack of a medical statement regarding the cause of death on death certificates (due to doctors' strike).

TABL. 19 (56). ZGONY NIEMOWLAŃ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2003 R.
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2003

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	68	6,30	40	28	37	31
0 dni days	15	1,39	5	10	8	7
1-6 days	23	2,13	16	7	16	7
7-29 dni days	12	1,11	6	6	4	8
1 miesiąc month	6	0,55	#	#	#	#
2 months	3	0,28	#	#	#	#
3-11 miesięcy months	9	0,83	6	3	5	4

TABL. 20 (57). ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ W 2002 R.

INFANT DEATHS BY CAUSES IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dzień- częta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	81	7,19	55	26	39	42
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a With stated cause of death^a	80	7,10	54	26	39	41
w tym: of which:						
Stany rozpoczynające się w okresie około- porodowym Conditions originating in the perinatal period	39	3,46	28	11	17	22
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	25	2,22	15	10	15	10
w tym wrodzone wady serca of which congenital anomalies of heart	8	0,71	5	3	4	4
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny Injuries and poisonings by external cause	4	0,36	4	-	-	4

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 21 (58). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA

LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES					
OGÓŁEM 2000	70,49	56,29	42,02	28,75	17,58
TOTAL 2002	70,68	56,61	42,45	29,06	17,81
..... 2003	70,73	56,47	42,34	29,00	17,86
Miasta Urban areas	71,65	57,32	43,04	29,51	18,11
Wieś Rural areas	69,56	55,38	41,49	28,40	17,70
KOBIECY FEMALES					
OGÓŁEM 2000	79,14	64,96	50,23	35,85	22,53
TOTAL 2002	80,39	65,94	51,16	36,69	23,26
..... 2003	79,94	65,52	50,84	36,46	23,10
Miasta Urban areas	79,99	65,54	50,86	36,51	23,21
Wieś Rural areas	79,97	65,60	50,94	36,49	23,04

TABL. 22 (59). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odptyw ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM 2002	13553	6636	6655	262	15356	9228	5544	584	-1803	
TOTAL 2003	13531	7072	6213	246	15425	9113	5761	551	-1894	
Miasta 2002	7824	3020	4642	162	8012	4029	3458	525	-188	
Urban areas 2003	7574	3096	4330	148	8549	4174	3850	525	-975	
Wieś 2002	5729	3616	2013	100	7344	5199	2086	59	-1615	
Rural areas 2003	5957	3976	1883	98	6876	4939	1911	26	-919	
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM 2002	11,2	5,5	5,5	0,2	12,7	7,6	4,6	0,5	-1,5	
TOTAL 2003	11,2	5,8	5,1	0,2	12,8	7,5	4,8	0,5	-1,6	
Miasta 2002	11,0	4,3	6,5	0,2	11,3	5,7	4,9	0,7	-0,3	
Urban areas 2003	10,7	4,4	6,1	0,2	12,1	5,9	5,4	0,8	-1,4	
Wieś 2002	11,4	7,2	4,0	0,2	14,6	10,3	4,2	0,1	-3,2	
Rural areas 2003	12,0	8,0	3,8	0,2	13,8	9,9	3,8	0,1	-1,8	

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 23 (60). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM 2002	13291	10717	2574	14772	10717	4055
TOTAL 2003	13285	10736	2549	14874	10736	4138
Miasta 2002	7662	6083	1579	7487	4939	2548
Urban areas 2003	7426	5902	1524	8024	5373	2651
Wieś 2002	5629	4634	995	7285	5778	1507
Rural areas 2003	5859	4834	1025	6850	5363	1487
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2002	11,0	8,8	2,1	12,2	8,8	3,4
TOTAL 2003	11,0	8,9	2,1	12,3	8,9	3,4
Miasta 2002	10,8	8,6	2,2	10,6	7,0	3,6
Urban areas 2003	10,5	8,3	2,2	11,3	7,6	3,7
Wieś 2002	11,2	9,2	2,0	14,5	11,5	3,0
Rural areas 2003	11,7	9,7	2,1	13,7	10,7	3,0

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 24 (61). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	13687	6232	7455	14942	6802	8140	-2228	-912	-1316
TOTAL 2002	13291	6046	7245	14772	6653	8119	-1656	-672	-984
2003	13285	6077	7208	14874	6782	8092	-1589	-705	-884
0-4 lata	1164	597	567	1301	661	640	-137	-64	-73
5-9	872	459	413	938	487	451	-66	-28	-38
10-14	667	328	339	688	345	343	-21	-17	-4
15-19	807	346	461	869	374	495	-62	-28	-34
20-24	1968	600	1368	2227	698	1529	-259	-98	-161
25-29	2329	1032	1297	2943	1287	1656	-614	-255	-359
30-34	1350	690	660	1638	821	817	-288	-131	-157
35-39	861	469	392	943	515	428	-82	-46	-36
40-44	677	350	327	746	392	354	-69	-42	-27
45-49	592	329	263	600	333	267	-8	-4	-4
50-54	466	241	225	443	232	211	+23	+9	+14
55-59	381	174	207	367	162	205	+14	+12	+2
60-64	263	122	141	272	135	137	-9	-13	+4
65 lat i więcej and more	888	340	548	899	340	559	-11	-	-11

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 25 (62). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2003 R.**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2003
As of the end of the year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Kościóły, kaplice, domy modlitwy Churches, chapels, prayer houses	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Kościół Katolicki Catholic Church				
Kościół Rzymskokatolicki ^b	1143485	1269	.	381
Prawosławne Orthodox				
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^c	404700	251	180	123
Wschodni Kościół Starobrzędowy	800	1	3	3
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition				
Kościół Chrześcijan Baptystów	611	10	9	8
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	345	4	4	9
Kościół Boży w Chrystusie	30	2	-	1

a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b Dane dotyczą metropolii białostockiej. c Dane dotyczą diecezji warszawsko-bielskiej i białostocko-gdańskiej.

a Including, i.a. parishes, congregations, religious communities, centres. b Data concerns białostocka metropolise. c Data concerns warszawsko-bielska and białostocko-gdańska dioceses.

TABL. 25 (62). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2003 R. (dok.)**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2003 (cont.)
As of the end of the year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Kościóły, kaplice, domy modlitwy <i>Churches, chapels, prayer houses</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) <i>Protestant and Protestant-tradition (cont.)</i>				
Kościół Zielonoświątkowy	766	14	4	9
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	74	8	-	2
Nowoapostolski Kościół w Polsce	20	-	-	1
Kościół Zborów Chrystusowych	550	7	4	2
Kościół Chrystusowy	70	1	-	-
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich	22	4	-	1
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów	16	-	-	-
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>				
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	60	-	-	-
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	30	-	-	-
Inne <i>Others</i>				
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny ..	200	1	-	1

a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki.
a Including i.a. parishes, congregations, religious communities, centres.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 2 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, w związku z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej,
 - nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), ale formalnie miały pracę;
- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 was compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 2 months except for persons whose absence results from the type of their job. The survey does not include households in collective accommodation establishments.

Since the 1 quarter of 2003 the results of the LFS have been generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002. Due to this fact, the data is not fully comparable.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive persons is a job, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons who during the reference week:
 - performed work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business,
 - did not perform work (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), but formally had a job;
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15-74 who simultaneously fulfil three conditions:
 - were not employed within the reference week,
 - actively sought work within a four week period (the last week being the reference week),
 - were available for work.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period was calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population as well as to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item "total".

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; patrz ust. 5 na str. 97,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu:

- 1) dla lat 2000 i 2001 wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.;
- 2) dla lat 2002 i 2003 podano w dwóch ujęciach, tj.:
 - a) wyszacowano przy wykorzystaniu Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r. (licznik),
 - b) podano dla 2002 r.; wyszacowano dla 2003 r. – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 r. według stanu w dniu 20 V (mianownik).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2002 r. opracowane na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 różnią się od danych opracowanych na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996 r., gdyż w spisie 2002:

- 1) znacznie mniejsza liczba osób zadeklarowała pracę w swoim gospodarstwie rolnym;

Employment

1. Data was compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concerns persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e. working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; see item 5 on page 97,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g. persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives, other cooperatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. **Full-time employees** are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning **employment on a given day** is presented without converting part-time employees into full-time employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning **persons employed on private farms in agriculture** on a given day:

- 1) for 2000 and 2001 was estimated with the use of the results of Agricultural Census conducted in June 1996;
- 2) for 2002 and 2003 was given in two formulations, i.e.:
 - a) estimated with the use of Agricultural Census conducted in June 1996 (numerator),
 - b) were given for 2002; estimated for 2003 – on the basis of the results of the Population and Housing Census conducted in 2002 as of 20 V (denominator).

Data on persons employed on private farms in agriculture in 2002 compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002 differs from the data compiled on the basis of the Agricultural Census 1996, because in census 2002:

- 1) significantly fewer people declared to work on their farms;

- 2) do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie zaliczono osób pracujących:
- w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- zatrudnienia według stanu** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zlecającego zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących wg stanu, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

11. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki.

12. Dane w tabl. 4-9 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

13. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny.

Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy, łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

2) *the following employed persons were not included in the employed on private farms:*

- working on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **only** for their own needs,*
- working on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **only** or **mainly** for their own needs.*

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concerns:*

- the employment, on a given day**, of full-time employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time employees in the main job without converting them into full-time employees;*
- the average paid employment** – full-time employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time employees in terms of full-time employees.*

7. ***Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.*

8. ***Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, whose scope of activity is described in the agreement.*

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. *Data does not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

10. *Data grouped according to sections was compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.*

11. *In table 3 data is presented by actual (permanent) workplace of employed person, however, in other tables – by seat of management of unit.*

12. *Data in tables 4-9 does not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.*

13. *Information regarding labour turnover concerns full-time employees, excluding seasonal and temporary employees. The data concerns **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be higher than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time.

Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as – for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 V 1996 r. (Dz. U. 1996, Nr 60, poz. 277, z późniejszymi zmianami).

14. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

Bezrobocie

1. Dane o zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 6, poz. 56, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, nieuczącą się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy, jeżeli:

- 1) ukończyła 18 lat (z wyjątkiem młodocianych absolwentów);
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, nie pobiera: zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub wychowawczego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie podjęła pozarolniczej działalności lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego;
- 7) jest osobą niepełnosprawną, której stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie;
- 8) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 9) nie uzyskuje miesięcznie dochodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia z innego tytułu niż zatrudnienie lub inna praca zarobkowa;
- 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego, stałego wyrównawczego, gwarantowanego zasiłku okresowego lub renty socjalnej.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie oraz staż u pracodawcy.

The hire (termination) rate was calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of persons employed on a given day as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the regulations of the decree of the Council of Ministers, dated 28 V 1996 (Journal of Laws 1996 No. 60, item 277, with later amendments).

14. Data regarding school leavers starting work for the first time concerns full-time employees (excluding seasonal and temporary employees).

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons includes persons who, in accordance with the Law on Employment and Combating Unemployment, dated 14 XII 1994 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 6, item 56, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other income-generating work, able to work and ready to accept full-time employment, not attending any full-time school and registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, if the person:

- 1) is aged 18 or more (excluding juvenile school-leavers);
- 2) is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);
- 3) did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, does not receive: a pre-retirement benefit, a pre-retirement allowance, a rehabilitation benefit, a sick, maternity or child-care benefit;
- 4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
- 5) is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
- 6) did not undertake non-agricultural activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision;
- 7) is disabled but is able to work at least half the full work-time required within a given occupation or service;
- 8) is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;
- 9) is not earning a monthly income exceeding half the minimum wage and salary from sources other than employment or income-generating work;
- 10) is not receiving, on the basis of social welfare regulations, a permanent benefit, a permanent compensatory benefit, a guaranteed temporary benefit or a disability welfare pension.

Since 1997 a person attending training as well as an internship with the employer has not been considered unemployed.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dla 2002 i 2003 r. stopę bezrobocia rejestrowanego zaprezentowano w dwóch wariantach różniących się źródłem danych o pracujących w rolnictwie indywidualnym, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Dane prezentowane w liczniku opracowane zostały z wykorzystaniem wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, natomiast w mianowniku wykorzystano wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

3. Za absolwenta zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotnego uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia: szkoły ponadpodstawowej (zasadniczej – zawodowej i średniej), policealnej, wyższej, szkoły specjalnej, kursów przygotowania zawodowego w ramach Ochotniczych Hufców Pracy trwających co najmniej 12 miesięcy, dziennych kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące oraz osobę niepełnosprawną – od dnia uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie powodujące uraz u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika: zwykłych czynności, poleceń przełożonych, czynności wykonywanych w interesie zakładu pracy, również bez polecenia, a także w czasie pozostawiania w dyspozycji zakładu pracy, w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- w związku z odbywaniem służby w zakładowych i resortowych formacjach samoobrony albo w związku z przynależnością do obowiązkowej lub ochotniczej straży pożarnej działającej w zakładzie pracy,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą w zakładzie pracy organizację, np. zawodowe.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie rejestrowane przez oddziały KRUS dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. *The registered unemployment rate* was calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. For years 2002 and 2003 the registered unemployment rate was presented in two variants – these variants have different data sources on employed in individual agriculture, which is a component of civil population economically active. Data presented in numerator was compiled on the basis of the results of the National Agricultural Census 1996; data in the denominator was based on the results of the National Population and Housing Census 2002.

3. *A school-leaver registered in a powiat labour office as unemployed is a person who has, within the last 12 months, graduated from: any school above the primary level (basic vocational and secondary), post-secondary, higher education institution, a special school, has completed a minimum of 12 months of vocational training courses within the framework of Voluntary Labour Corps or has completed a minimum of 24 months of daily vocational training courses as well as disabled person – from the day of acquiring qualifications to work in a given occupation.*

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work includes also accidents considered equivalent to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data was compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

An accident at work is a sudden event resulting in the injury of a person, caused by an outside factor, which occurred during or in connection with an employee performing: normal tasks, orders of superiors, tasks in the interest of the company (including employee initiated) as well as while an employee is at the company's disposal or while travelling between the company's head office and the workplace as defined in the work agreement.

Accidents considered equivalent to accidents at work include accidents which occur:

- *during a business trip,*
- *in connection with performing service in company or institutional security units or in connection with serving as a member of an obligatory or voluntary fire-brigade operating in a company,*
- *while performing tasks for organizations operating in the company, e.g. trade unions.*

Each accident, regardless whether the person was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

Accidents at work on private farms in agriculture, registered by branches of the ASIF concern only those accidents for which the person injured received due to permanent or long-term health damage a one-off compensation within a given year.

2. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej), rybołówstwo i rybactwo (bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo i kopalnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel i naprawy, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości i firm; nauka (w zakresie informatyki działalności pokrewnej oraz prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego), ochrona zdrowia i opieka społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna (w zakresie odprowadzania ścieków, wywozu odpadów, usług sanitarnych i pokrewnych);
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyficzną wykonywaną pracą.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

2. A **serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems disrupting primary bodily functions as well as incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A **fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.a. according to the **events** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but the most frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

5. Information regarding **persons working in hazardous conditions**, i.e. with substances hazardous to health, was compiled on the basis of reports. Data concerns persons:

- 1) employed by entities included in the sections: agriculture, hunting and forestry (excluding private farms in agriculture and hunting), fishing (excluding sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction, trade and repair, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities (in regard to computer and related activities and research and experimental development on natural sciences and engineering), education (in regard to higher education), health and social work (excluding social work activities), other community, social and personal service activities (in the scope of sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities);
- 2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

6. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

7. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical Information and Report" – "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (63). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ^a W 2003 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE^a IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne roczne <i>Annual averages</i>	Kwartały <i>Quarters</i>				SPECIFICATION
		I	II	III	IV	
LUDNOŚĆ w tys.	937	946	968	924	909	POPULATION in thous.
Mężczyźni	455	457	480	448	435	<i>Men</i>
Kobiety	482	489	488	476	474	<i>Women</i>
Aktywni zawodowo	521	523	543	514	504	Economically active persons
mężczyźni	289	288	303	286	279	<i>men</i>
kobiety	232	235	240	228	225	<i>women</i>
Pracujący	428	433	449	417	415	<i>Employed persons</i>
mężczyźni	239	240	254	232	231	<i>men</i>
kobiety	189	193	195	186	184	<i>women</i>
Bezrobotni	93	90	94	97	89	<i>Unemployed persons</i>
mężczyźni	50	48	49	54	49	<i>men</i>
kobiety	43	42	45	42	40	<i>women</i>
Bierni zawodowo	416	424	425	410	405	Economically inactive persons
Mężczyźni	166	170	177	162	155	<i>Men</i>
Kobiety	250	254	248	248	250	<i>Women</i>
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNO- ŚCI ZAWODOWEJ w %	55,6	55,3	56,1	55,6	55,4	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	63,5	63,0	63,1	63,8	64,1	<i>men</i>
kobiety	48,1	48,1	49,2	47,9	47,5	<i>women</i>
Miasta	55,3	54,8	56,1	55,4	54,9	<i>Urban areas</i>
Wieś	56,1	55,9	56,1	55,9	56,5	<i>Rural areas</i>
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	45,7	45,8	46,4	45,1	45,7	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	52,5	52,5	52,9	51,8	53,1	<i>men</i>
kobiety	39,2	39,5	40,0	39,1	38,8	<i>women</i>
Miasta	42,8	42,5	43,9	42,2	42,4	<i>Urban areas</i>
Wieś	50,3	50,5	50,1	49,9	50,5	<i>Rural areas</i>
STOPA BEZROBOCIA w % ...	17,9	17,2	17,3	18,9	17,7	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	17,3	16,7	16,2	18,9	17,6	<i>men</i>
kobiety	18,5	17,9	18,8	18,4	17,8	<i>women</i>
Miasta	22,7	22,2	22,1	23,8	22,4	<i>Urban areas</i>
Wieś	10,4	9,7	10,6	11,3	11,0	<i>Rural areas</i>

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 96.

^a Data generalized on the basis of the balance of population compiled using the results of the National Census 2002, see general notes, item 1 on page 96.

TABL. 2 (64). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2003 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN THE IV QUARTER OF 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Econo- mically inactive persons</i>	Współ- czynnik ak- tyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaźnik zatrud- nienia <i>Em- ployment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracujący <i>employed</i>	bezro- botni <i>unem- ployed</i>				
		w tys. <i>in thous.</i>						
OGÓŁEM^a TOTAL^a								
OGÓŁEM	909	504	415	89	405	55,4	45,7	17,7
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b	653	486	396	89	168	74,4	60,6	18,3
<i>of which at working age^b</i>								
15-24 lata	160	47	29	18	112	29,4	18,1	38,3
25-34	176	153	128	25	23	86,9	72,7	16,3
35-44	155	144	120	24	12	92,9	77,4	16,7
45-54	137	109	91	18	28	79,6	66,4	16,5
55 lat i więcej	281	51	47	4	230	18,1	16,7	7,8
<i>and more</i>								
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	101	82	76	6	19	81,2	75,2	7,3
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocation- al secondary</i>	183	127	104	23	56	69,4	56,8	18,1
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	72	36	28	8	36	50,0	38,9	22,2
Zasadnicze (zawodowe)	201	155	124	31	46	77,1	61,7	20,0
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	352	104	84	20	248	29,5	23,9	19,2

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r., patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 96. ^b Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

^a Data generalized on the basis of the balance of population compiled using the results of the National Census 2002, see general notes, item 1 on page 96. ^b Men aged 18-64, women aged 18-59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (65). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
OGÓŁEM	495511	483544	482914	97026	385888	230602
TOTAL		393553	392923	97026	295897	181809
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	230221	229580	229334	1580	227754	105382
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>		139589	139343	1580	137763	56589
w tym rolnictwo	227206	226558	226421	204	226217	104985
<i>of which agriculture</i>		136567	136430	204	136226	56129
Przemysł	66107	60573	61954	8571	53383	20631
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	59741	54801	56324	3530	52794	19499
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo	17018	14441	13747	1178	12569	1577
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ	52145	51045	52071	966	51105	27129
<i>Trade and repair^Δ</i>						
Hotele i restauracje	4474	3944	4234	581	3653	2868
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	20062	18785	17924	9981	7943	4651
<i>Transport, storage and communication</i>						
Pośrednictwo finansowe	7583	7194	6804	2261	4543	4777
<i>Financial intermediation</i>						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	14021	17645	18794	4563	14231	9032
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	15248	16775	17438	17423	15	10253
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>						
Edukacja	30163	28605	29643	28377	1266	22591
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna ...	29140	25857	21768	18062	3706	17212
<i>Health and social work</i>						
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna	9249	9039	9135	3483	5652	4492
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

^a Według faktycznego miejsca pracy; dla lat 2002 i 2003 dane podaje się w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik) oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik), patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 97.

^a By the actual workplace; for 2002 and 2003 data is given in two formulations, i.e. considering persons employed on private farms in agriculture with the use of results of Agricultural Census 1996 (numerator) and Population and Housing Census 2002 (denominator), see general notes, item 5 on page 97.

TABL. 4 (66). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy <i>employees hired on the basis of an employment contract</i>	osoby wykonujące pracę nakładczą <i>outworkers</i>	agenci <i>agents</i>	właściciele, współwła- ściciele i pomagają- cy członko- wie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family workers</i>	
OGÓŁEM	2000	197527	194016	22	1068	1953
TOTAL	2002	175926	172988	15	603	2026
	2003	176261	173593	11	408	1981
sektor publiczny	92441	92441	-	-	-	-
<i>public sector</i>						
sektor prywatny	83820	81152	11	408	1981	
<i>private sector</i>						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2722	2261	-	#	192	
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>						
Przemysł	49435	48394	11	291	739	
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe	43941	42903	11	291	736	
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	5101	5099	-	-	#	
<i>electricity, gas and water supply</i>						
Budownictwo	7171	7025	-	-	146	
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^A	21208	20471	-	116	621	
<i>Trade and repair^A</i>						
Hotele i restauracje	1860	1773	-	-	87	
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	8701	8671	-	-	30	
<i>Transport, storage and communication</i>						
Pośrednictwo finansowe	4777	4775	-	#	#	
<i>Financial intermediation</i>						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^A	11022	10985	-	-	37	
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^A	17140	17140	-	-	-	
<i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>						
Edukacja	29169	29161	-	-	#	
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	18774	18669	-	-	105	
<i>Health and social work</i>						
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	4282	4268	-	-	14	
<i>Other community, social and personal ser- vice activities</i>						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 98; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 98; by seat of management of unit.

TABL. 5 (67). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
OGÓŁEM TOTAL	192559	172247	172819	84345	88474
sektor publiczny public sector	112755	96521	93382	29071	64311
sektor prywatny private sector	79804	75726	79437	55274	24163
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	3465	2492	2331	981	1350
Przemysł Industry	52398	47305	47726	37538	10188
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	46104	41652	42083	33610	8473
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	5623	5137	5172	3555	1617
Budownictwo Construction	10039	7529	7125	5037	2088
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	19983	18378	19910	12590	7320
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	1807	1388	1653	1169	484
Transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność Transport, storage and communication	15815	9554	8803	6216	2587
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	5843	5132	4716	177	4539
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	6394	8645	10393	6350	4043
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compul- sory social security	15091	16251	16828	2527	14301
Edukacja Education	29648	28287	29956	5223	24733
Ochrona zdrowia i opieka społeczna Health and social work	27517	23186	19298	4709	14589
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal ser- vice activities	4559	4100	4080	1828	2252

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 98.

^a Data concerns economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 12 on page 98.

TABL. 6 (68). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees		
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	2000	183834	95388	10182	5426
TOTAL	2002	162278	86208	10710	5925
	2003	162532	84400	11061	6059
sektor publiczny		86219	54760	6222	3522
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		76313	29640	4839	2537
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		2200	640	61	33
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Przemysł		46447	15333	1947	952
<i>Industry</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe		41041	14313	1862	913
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		5019	973	80	37
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo		6795	833	230	74
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ		19355	9423	1116	711
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Hotele i restauracje		1528	1150	245	164
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		7956	2626	715	256
<i>Transport, storage and communication</i>					
Pośrednictwo finansowe		4356	3287	419	297
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		9655	4527	1330	571
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i zdrowotne ^Δ		16353	9847	787	317
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>					
Edukacja		26190	20445	2971	1890
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		17988	14573	681	442
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunal- na, społeczna i indywidualna		3709	1716	559	352
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 98; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In the main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 98; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary employees.

TABL. 7 (69). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmieniający pracę persons changing work	powracający z urlopów wychowaw- czych i bez- płatnych persons re- turning from child-care leaves and unpaid leaves	
OGÓŁEM 2000	34387	14057	4501	15065	1148	17,50
TOTAL 2002	30268	12457	4462	15392	897	18,13
	2003	34788	13394	5752	783	21,08
sektor publiczny <i>public sector</i>	10132	5772	1651	4368	386	11,03
sektor prywatny <i>private sector</i>	24656	7622	4101	10505	397	33,24
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	230	87	51	98	#	9,87
Przemysł <i>Industry</i>	14212	4185	2334	5839	257	31,38
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	13854	4123	2288	5693	250	35,01
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	297	59	45	124	#	5,67
Budownictwo <i>Construction</i>	2339	199	193	1040	27	33,54
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	5474	2220	1222	2605	107	29,03
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	469	293	126	184	33	27,95
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	645	132	49	264	#	7,40
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	622	337	80	373	#	13,45
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ .. <i>Real estate, renting and business activi- ties</i>	2672	955	236	854	29	29,21
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	3013	1372	549	1198	48	18,82
Edukacja <i>Education</i>	2763	2050	472	1485	73	9,97
Ochrona zdrowia i opieka społeczna ... <i>Health and social work</i>	1691	1317	326	604	186	7,94
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna <i>Other community, social and personal service activities</i>	658	247	114	329	#	17,67

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 98; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concerns full-time employees, excluding seasonal and temporary employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 98; by seat of management of unit.

TABL. 8 (70). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesie- ni na eme- ryturę, ren- tę z tytułu niezdol- ności do pracy, re- habilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to re- habilitation	korzystają- cy z urlo- pów wy- chowaw- czych i bezpłat- nych taking child-care and unpaid leaves	
			przez zakład pracy by employer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM 2000	41749	17750	10986	3825	2419	1641	21,11
TOTAL 2002	30356	13082	5988	2357	2197	1329	17,92
	2003	33807	14916	6752	2489	1167	20,23
sektor publiczny public sector	12408	7526	2262	509	2118	477	13,51
sektor prywatny private sector	21399	7390	4490	1980	755	690	28,38
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	354	120	106	21	53	9	14,88
Przemysł Industry	12281	3906	2659	961	471	403	26,71
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	11718	3814	2525	949	372	396	29,13
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	431	83	59	10	95	#	8,29
Budownictwo Construction	2459	229	511	129	83	48	34,97
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	4596	2084	1026	723	180	190	23,83
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	503	296	99	83	36	22	30,83
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1301	524	338	51	162	17	14,92
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	831	547	157	31	100	14	17,90
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ . Real estate, renting and business ac- tivities	2092	814	369	77	200	63	22,42
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe ubezpiecze- nia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	2439	1252	276	79	349	71	15,03
Edukacja Education	3657	2712	376	200	802	133	13,06
Ochrona zdrowia i opieka społeczna Health and social work	2655	2169	731	91	382	178	13,08
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal service activities	639	263	104	43	55	19	16,80

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracują-
cych do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 98; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concerns full-time employees, excluding seasonal and temporary employees; excluding economic entities employing up to 9
persons; see general notes, item 12 on page 98; by seat of management of unit.

TABL. 9 (71). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers				
			wyższych tertiary	policeal- nych i śred- nich zawo- dowych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogół- noksztalca- cych general secondary	zasadni- czych (za- wodowych) basic vocational	
OGÓŁEM	2000	4057	1856	1176	1303	494	1084
TOTAL	2002	4072	1826	1334	1279	457	1002
	2003	5069	2158	1839	1523	635	1072
sektor publiczny		1480	915	980	285	135	80
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		3589	1243	859	1238	500	992
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		50	18	23	21	3	3
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>							
Przemysł		1895	529	367	577	298	653
<i>Industry</i>							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		1858	523	354	564	294	646
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		37	6	13	13	4	7
<i>electricity, gas and water supply</i>							
Budownictwo		162	30	80	35	11	36
<i>Construction</i>							
Handel i naprawy ^Δ		1167	474	250	496	182	239
<i>Trade and repair^Δ</i>							
Hotele i restauracje		119	77	21	71	6	21
<i>Hotels and restaurants</i>							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		37	10	16	7	5	9
<i>Transport, storage and communication</i>							
Pośrednictwo finansowe		73	48	47	18	7	1
<i>Financial intermediation</i>							
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		215	94	114	55	16	30
<i>Real estate, renting and business activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		490	299	298	106	48	38
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>							
Edukacja		438	317	381	30	17	10
<i>Education</i>							
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		315	219	197	89	21	8
<i>Health and social work</i>							
Pozostała działalność usługowa komunal- na, społeczna i indywidualna		108	43	45	18	21	24
<i>Other community, social and personal service activities</i>							

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 98; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concerns full-time employees, excluding seasonal and temporary employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 98; by seat of management of unit.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 10 (72). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
Bezrobotni zarejestrowani	79232	86074	81274	Registered unemployed persons
mężczyźni	37689	43809	41102	men
kobiety	41543	42265	40172	women
Oferty pracy	63	109	100	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	1258	790	813	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS				
Dotychczas niepracujący	23,8	25,3	26,9	Previously not employed
Absolwenci	5,8	5,0	5,5	School leavers
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6,2	4,8	4,0	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	18,5	14,2	11,7	Possessing benefit rights
Długotrwale bezrobotni ^a	44,5	51,8	52,6	Long-term unemployed persons ^a
W % IN %				
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b	13,8	$\frac{15,1}{17,7}$	$\frac{14,4}{16,9}$	Registered unemployment rate ^b

a Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy. b Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 100.
a Persons without work for more than 12 months. b See general notes, item 2 on page 100.

TABL. 11 (73). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	6580	6559	7161	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:				of number of unemployed persons:
Kobiety	2545	2495	2885	Women
Dotychczas niepracujący	1479	1881	2074	Previously not employed
Absolwenci	775	1054	1083	School leavers
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	382	185	252	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	3692	4715	5024	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:				of number of unemployed persons:
Kobiety	1746	2118	2345	Women
Z tytułu podjęcia pracy	1402	1516	1657	Received jobs

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 12 (74). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

*REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2002		2003	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
OGÓŁEM TOTAL						
OGÓŁEM TOTAL	79232	41543	86074	42265	81274	40172
WEDŁUG WIEKU BY AGE						
24 lata i mniej <i>and less</i>	23262	12324	23547	11358	21535	10636
25-34	21084	12336	22983	12546	21743	11807
35-44	19573	10550	19963	10449	18063	9626
45-54	13281	5997	16896	7391	16839	7502
55 lat i więcej <i>and more</i>	2032	336	2685	521	3094	601
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL						
Wyższe <i>Tertiary</i>	2502	1577	4049	2485	4478	2767
Policealne oraz średnie zawodo- we <i>Post-secondary as well as voca- tional secondary</i>	18648	12370	20434	12507	19132	11679
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	5748	4540	6083	4526	6141	4504
Zasadnicze (zawodowe) <i>Basic vocational</i>	26819	12088	28323	11817	25817	10813
Gimnazjalne ^a , podstawowe i nie- pełne podstawowe <i>Lower secondary^a, primary and incomplete primary</i>	25515	10968	27185	10930	25706	10409
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{bc}						
3 miesiące i mniej <i>months and less</i>	18560	7116	16467	6372	17427	7116
3-6	12207	6434	11429	5407	10079	4836
6-12	13198	6689	13592	6142	11058	5038
12-24	16119	8366	16210	7591	13865	6717
Powyżej 24 miesięcy <i>More than 24 months</i>	19148	12938	28376	16753	28845	16465

a Od 2002 r. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. b From the date of registering in a labour office. c Intervals were shifted upward, e.g. in the 3-6 interval persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 12 (74). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2002		2003	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
WEDŁUG STAŻU PRACY ^c BY WORK SENIORITY ^c						
Bez stażu pracy <i>No work seniority</i>	18873	10644	21805	11299	21881	11565
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>						
1 rok i mniej <i>year and less</i>	22361	12167	16129	8820	13657	7609
1-5	13388	6499	16281	7288	15276	6840
5-10	7941	4165	10139	4911	9867	4808
10-20	10762	5825	13083	6772	12259	6353
20-30	5571	2204	7965	3118	7584	2892
powyżej 30 lat <i>more than 30 years</i>	336	19	672	57	750	105

^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

^c Intervals were shifted upward, e.g. in the 3-6 interval persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 13 (75). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Podjmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	35	53	117	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	24	27	64	<i>of which women</i>
Podjmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	9	39	63	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	6	30	35	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie	126	136	252	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety	61	85	186	<i>of which women</i>

^a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 14 (76). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w tys. zł in tys. zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	158735,5	219208,7	234318,6	100,0	TOTAL
w tym:					of which:
Zasiłki dla bezrobotnych ^a	60720,3	71266,7	57387,6	24,5	Unemployment benefits ^a
Zasiłki przedemerytalne	35434,3	59815,9	55786,6	23,8	Pre-pension benefits
Szkolenia	2681,9	1217,1	2290,1	1,0	Training
Prace interwencyjne	7428,4	2906,6	8500,8	3,6	Intervention works
Roboty publiczne	2979,4	1929,3	7702,8	3,3	Public works
Pożyczki dla bezrobotnych i uprawnionych	2922,0	1028,0	2100,0	0,9	Credits for unemployed and other entitled
Pożyczki na dodatkowe miejsca pracy	125,0	110,0	1044,0	0,4	Credits for additional workplaces
Aktywizacja zawodowa absolwentów	6834,1	6389,9	.	x	Work activation of school leavers
Przygotowanie zawodowe młodocianych	5150,9	6984,5	4391,1	1,9	Professional education for non-adults

a Bez składki na ubezpieczenia społeczne.
a Excluding social security fees.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 15 (77). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in				Z liczby ogółem – w wypadkach ciężkich Of total number – in serious accidents	SPECIFICATION
		śmiertelnych fatal accidents	powodujących niezdolność do pracy accidents resulting in an inability to work				
			1-3 dni days	4-28	29 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM							TOTAL
2000	2421	9	28	1058	1244	52	
2002	2111	15	17	915	1085	43	
2003	2257	18	15	915	1234	47	
sektor publiczny	998	6	11	399	522	15	public sector
sektor prywatny	1259	12	4	516	712	32	private sector
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	31	-	-	7	24	2	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł	890	5	4	396	480	28	Industry
górnictwo i kopalnictwo	17	1	-	4	11	-	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	798	3	4	364	425	23	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	75	1	-	28	44	5	electricity, gas and water supply

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 15 (77). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym w wypadkach <i>Of which in</i>				Z liczby ogółem – w wypadkach ciężkich <i>Of total number – in serious accidents</i>	SPECIFICATION
		śmier- telnych <i>fatal acci- dents</i>	powodujących niezdolność do pracy <i>accidents resulting in an inability to work</i>				
			1-3 dni <i>days</i>	4-28	29 dni i więcej <i>days and more</i>		
Budownictwo	143	5	1	34	100	4	<i>Construction</i>
Handel i naprawy ^Δ	224	3	1	98	117	5	<i>Trade and repair^Δ</i>
Hotele i restauracje	11	-	-	8	2	-	<i>Hotels and restaurants</i>
Transport, gospodarka maga- zynowa i łączność	167	2	-	58	99	1	<i>Transport, storage and communication</i>
Pośrednictwo finansowe	22	-	-	12	9	-	<i>Financial intermediation</i>
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	162	-	-	58	101	3	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	135	1	2	57	58	2	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	126	-	3	50	63	-	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	291	1	4	110	158	2	<i>Health and social work</i>
Pozostała działalność usługo- wa komunalna, społeczna i indywidualna	55	1	-	27	23	-	<i>Other community, social and personal service activities</i>

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 16 (78). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami
indywidualnymi w rolnictwie)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym <i>Of which</i>						
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>agri- culture, hunting and for- estry</i>	przemysł <i>industry</i>		budow- nictwo <i>construc- tion</i>	handel i naprawy ^Δ <i>trade and repair^Δ</i>	transport, gospodar- ka maga- zynowa i łączność <i>transport, storage and com- munica- tion</i>	ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>health and social work</i>
			razem <i>total</i>	w tym przetwór- stwo prze- mysłowe <i>of which manu- facturing</i>				

WYDARZENIA BEZPOŚREDNIO POWODUJĄCE URAZY
EVENTS DIRECTLY CAUSING INJURY

OGÓŁEM	2000	2421	39	1015	951	248	224	160	331
TOTAL	2002	2111	34	876	803	165	205	132	232
	2003	2257	31	890	798	143	224	167	291
w tym: <i>of which:</i>									
Upadek osób <i>Persons falling</i>		880	13	235	193	51	79	74	152
w tym do zagłębień <i>of which into pits</i>		29	2	12	11	3	3	1	2

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 16 (78). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (cd.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						ochrona zdrowia i opieka społeczna health and social work
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agri-culture, hunting and forestry	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodar- ka maga- zynowa i łączność transport, storage and com- munica- tion	
			razem total	w tym przetwórstwo prze- mysłowe of which manu- facturing				

WYDARZENIA BEZPOŚREDNIO POWODUJĄCE URAZY (dok.)
EVENTS DIRECTLY CAUSING INJURY (cont.)

Uderzenie lub przygniecenie przez: <i>Persons hit or crushed by:</i>								
czynniki materialne przemieszczane <i>moving material objects</i>	163	6	90	86	17	18	4	12
maszyny, urządzenia, narzędzia oraz spadające czynniki materialne <i>machinery, equipment, tools as well as falling material objects</i>	394	3	218	205	31	48	25	15
Uderzenie o nieruchome czynniki materialne <i>Persons hitting stationary material objects</i>	124	-	42	39	8	16	13	20
Zderzenie się z ostrymi czynnikami materialnymi <i>Persons colliding with sharp material objects</i>	179	2	113	106	11	16	8	9
Działanie szkodliwych substancji chemicznych i innych czynników materialnych <i>Effects of harmful chemical substances and other material agents</i>	199	2	88	81	8	19	8	37
Pożar, wybuch, działanie sił przyrody oraz awarie czynnika materialnego <i>Fires, explosions, natural disasters as well as failures of material objects</i>	31	2	15	12	3	2	3	1
Nagłe przypadki medyczne <i>Medical emergencies</i>	19	-	8	6	3	-	1	5

PRZYCZYNY WYPADKÓW
CAUSES OF ACCIDENTS

OGÓŁEM 2000	4443	70	2060	1963	449	431	281	450
TOTAL 2002	3923	90	1827	1726	305	405	227	334
2003	4065	60	1877	1726	277	427	246	404
Niewłaściwy stan czynnika materialnego <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>	513	8	278	261	34	51	27	25
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>								
pracy <i>work</i>	260	2	135	126	35	40	12	18
stanowiska pracy <i>work post</i>	251	4	124	109	29	24	6	20

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 16 (78). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agri- culture, hunting and for- estry	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodar- ka maga- zynowa i łączność transport, storage and com- munica- tion	ochrona zdrowia i opieka społeczna health and social work
			razem total	w tym przetwó- rstwo prze- mysłowe of which manu- facturing				
PRZYCZYNY WYPADKÓW (dok.) CAUSES OF ACCIDENTS (cont.)								
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikami materialnym <i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>	346	9	205	194	25	28	13	19
Nieużywanie sprzętu ochronnego .. <i>Not using protective equipment</i>	67	4	35	31	8	5	2	2
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika <i>Inappropriate wilful employee action</i>	324	6	173	162	23	40	23	18
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b <i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>	194	1	67	60	17	18	6	36
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika <i>Incorrect employee action</i>	2110	26	860	783	106	221	157	266

a Zgłoszone w danym roku. b Spowodowany m.in. nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.
a Registered in a given year. b Caused by, i.a. sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 17 (79). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3544	3058	3070	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	16	19	16	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:				Events causing injury:
upadek osób	1753	1506	1571	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	249	211	225	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu	84	82	81	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	416	404	358	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	638	534	546	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie:				influence of:
skrajnych temperatur	21	16	18	extreme temperatures
materiałów szkodliwych	5	3	5	hazardous materials
inne wydarzenia	378	302	266	other events

TABL. 18 (80). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with						
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z maszynami szczególnie niebezpiecznymi particularly dangerous machinery		
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
									na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 employees of total surveyed
OGÓŁEM	2000	94,7	77,3	57,3	43,2	27,4	25,3	10,0	8,8
TOTAL	2002	85,2	69,4	48,5	37,1	24,1	22,7	12,6	9,6
	2003	83,8	67,5	46,9	36,0	24,3	22,0	12,6	9,5
sektor publiczny		78,5	69,9	42,2	35,1	31,7	30,8	4,6	4,1
public sector									
sektor prywatny		87,0	66,0	49,8	36,5	19,8	16,8	17,4	12,7
private sector									
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		82,7	70,6	54,3	46,1	23,7	23,7	4,7	0,9
Agriculture, hunting and forestry									
Przemysł		116,3	87,7	73,7	53,9	18,4	16,1	24,2	17,6
Industry									
górnictwo i kopalnictwo.....		41,4	41,4	41,4	41,4	-	-	-	-
mining and quarrying									
przetwórstwo przemysłowe		129,3	96,4	81,8	59,1	20,7	18,1	26,8	19,2
manufacturing									
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		28,3	28,3	17,3	17,3	3,3	3,3	7,7	7,7
electricity, gas and water supply									
Budownictwo		77,3	70,6	34,1	29,5	29,3	27,6	13,8	13,5
Construction									
Handel i naprawy ^Δ		31,6	24,6	15,2	13,4	15,4	10,2	1,0	1,0
Trade and repair ^Δ									
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		126,7	124,5	18,3	17,6	103,7	103,0	4,6	4,0
Transport, storage and communication									
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities		17,3	17,3	17,3	17,3	-	-	-	-
Education									
Edukacja		31,7	29,8	28,1	28,1	1,9	-	1,7	1,7
Education									
Ochrona zdrowia i opieka społeczna Health and social work		41,6	32,1	35,5	26,4	5,8	5,3	0,4	0,4
Health and social work									
Pozostała działalność usługowa ko- munalna, społeczna i indywidu- alna		26,6	26,6	4,3	4,3	16,0	16,0	6,4	6,4
Other community, social and personal service activities									

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concerns entities employing more than 9 persons.

TABL. 19 (81). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	DISEASES
OGÓŁEM 2000	255	TOTAL
..... 2002	178	
..... 2003	111	
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	1	<i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>
Astma oskrzelowa	5	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	2	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa	3	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	34	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive voice effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	2	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	2	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	1	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	3	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	58	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz.U. Nr 132, poz. 1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.; dane według rodzajów chorób za 2003 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a Occupational diseases are given in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of diseases came into force 2 IX 2002; data by the type of diseases for 2003 is not comparable with the data for previous years.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 20 (82). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2000	16799	37146	5277	23997	2090	1312	16202
TOTAL	2002	11649	44009	3190	16894	1722	1330	9562
	2003	9814	31236	1988	15069	810	1609	9264
sektor publiczny		3377	9283	898	7717	681	927	6124
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		6437	21953	1090	7352	129	682	3140
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo ..		588	697	-	12	-	-	15
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł		6293	19688	1582	10074	118	1005	5764
<i>Industry</i>								
górnictwo i kopalnictwo		292	122	-	120	-	-	118
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		5015	17921	1005	6425	115	750	3329
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		986	1645	577	3529	3	255	2317
<i>electricity, gas and water supply</i>								
Budownictwo		1079	1736	36	379	-	1	344
<i>Construction</i>								
Handel i naprawy ^Δ		507	3153	61	695	6	-	67
<i>Trade and repair^Δ</i>								
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		1004	4158	186	2858	23	365	1015
<i>Transport, storage and communication</i>								
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>		1	15	-	4	-	-	5
Edukacja		17	93	-	787	32	8	35
<i>Education</i>								
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>		43	1138	34	111	630	230	2001
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		282	558	89	149	1	-	18
<i>Other community, social and personal service activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concerns entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (83). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>		
OGÓŁEM 2000	915	807	2	-
TOTAL 2002	565	502	3	-
	2003	583	2	1
sektor publiczny <i>public sector</i>	267	256	1	1
sektor prywatny <i>private sector</i>	334	327	1	-
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	14	13	-	-
Przemysł <i>Industry</i>	296	290	1	-
górnictwo i kopalnictwo <i>mining and quarrying</i>	10	10	-	-
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	248	242	-	-
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	38	38	1	-
Budownictwo <i>Construction</i>	38	37	-	-
Handel i naprawy ^A <i>Trade and repair^A</i>	55	55	1	-
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	34	34	-	-
Edukacja <i>Education</i>	6	4	-	-
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>	154	146	-	1
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna <i>Other community, social and personal service activities</i>	4	4	-	-

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concerns entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (84). ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>	
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>			
		w zł na 1 świadczenie <i>in zł per benefit</i>			
OGÓŁEM	2000	2699,56	2434,82	4600,00	-
TOTAL	2002	2499,29	2374,10	1100,00	-
	2003	2185,86	2094,85	1250,00	3200,00
sektor publiczny		2270,79	2144,92	1000,00	3200,00
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		2117,96	2055,66	1500,00	-
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		4571,43	4646,15	-	-
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Przemysł		2201,69	2134,48	1000,00	-
<i>Industry</i>					
górnictwo i kopalnictwo		1850,00	1850,00	-	-
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		2108,47	2025,62	-	-
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		2902,63	2902,63	1000,00	-
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo		3234,21	3275,68	-	-
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ		1758,18	1743,64	1500,00	-
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		3458,82	3458,82	-	-
<i>Transport, storage and communication</i>					
Edukacja		4416,67	4050,00	-	-
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		1488,96	1273,97	-	3200,00
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		1250,00	1250,00	-	-
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concerns entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in. wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

CHAPTER VII WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data does not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover, in tables 2 and 4 does not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.a. basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g. for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, outworkers as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee** were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of outworkers as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g. to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concerns full-time employees as well as part-time employees, whose wages and salaries have been converted into those of full-time employees.

3. Data regarding wages and salaries is given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887) with later amendments.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. – Urzędu Ochrony Państwa), Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi oraz kombatancki.

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych). Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) functionaries of: the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 VI 2002 – Office of State Protection), Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff;
- 9) farmers;
- 10) war and military invalids as well as combatants.

3. **Retirement pay and pension benefits** (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;
- 2) pensions resulting from an inability to work;
- 3) family pensions.

4. **Retirement pay and pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory). Since 1995 benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** was calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits is given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (85). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
OGÓŁEM	4464116,1	4484726,6	4726447,6	TOTAL
sektor publiczny	2517001,7	2418653,8	2489016,5	public sector
sektor prywatny	1947114,4	2066072,8	2237431,1	private sector
w tym:				of which:
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	85895,5	77207,5	77789,3	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł	1122708,0	1132066,4	1185318,6	Industry
w tym:				of which:
przetwórstwo przemysłowe	956027,2	962141,9	1007984,5	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	148578,4	156427,7	164152,7	electricity, gas and water supply
Budownictwo	248026,5	205743,1	209871,6	Construction
Handel i naprawy ^Δ	523490,5	532242,9	608836,5	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje	37835,5	30663,0	38395,7	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	404446,4	303892,1	273941,0	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe	186738,1	187539,1	171486,5	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ ...	185325,8	234999,7	272195,4	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	407000,9	494856,5	528512,7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	649053,2	683409,5	779087,8	Education
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	499754,4	480962,0	439239,2	Health and social work
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	113315,2	120854,7	141345,2	Other community, social and personal service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych na str. 123.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes on page 123.

TABL. 2 (86). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Osobowe ^b	Wpłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej	Pozostałe ^c	Uczniów
		Total	Personal ^b	Payments from profit and balance surplus in cooperatives	Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Others ^c	Apprentices
				w tys. zł	in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	4229318,1	3946793,3	36580,8	81742,5	161051,4	3150,1
TOTAL	2002	4216304,0	3956520,5	9095,7	90317,3	158342,4	2028,1
	2003	4382684,1	4134429,8	7161,7	91891,0	147811,4	1390,2
sektor publiczny		2543063,5	2393424,9	6564,1	91891,0	51113,9	69,6
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		1839620,6	1741004,9	597,6	-	96697,5	1320,6
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		71234,7	69520,5	-	-	1714,2	-
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>							
Przemysł		1144636,2	1102853,1	3262,1	760,0	36866,5	894,5
<i>Industry</i>							
w tym:							
of which:							
przetwórstwo przemysłowe		966847,0	928108,1	2734,9	-	35109,5	894,5
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		165125,7	162454,4	527,2	760,0	1384,1	-
<i>electricity, gas and water supply</i>							
Budownictwo		171254,3	163488,1	176,7	638,7	6917,4	33,4
<i>Construction</i>							
Handel i naprawy ^Δ		428547,2	407932,7	3421,1	-	16842,5	350,9
<i>Trade and repair^Δ</i>							
Hotele i restauracje		30307,6	26048,4	-	814,4	3386,1	58,7
<i>Hotels and restaurants</i>							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		247883,9	243311,0	89,0	1561,5	2914,4	8,0
<i>Transport, storage and communication</i>							
Pośrednictwo finansowe		174910,6	167186,6	-	-	7724,0	-
<i>Financial intermediation</i>							
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		236383,9	215716,1	179,0	4998,4	15490,4	-
<i>Real estate, renting and business activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		548892,2	495340,0	-	32835,8	20716,4	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja		798373,9	733363,2	-	42602,1	22408,6	-
<i>Education</i>							
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		429436,3	417252,8	-	5741,4	6442,1	-
<i>Health and social work</i>							
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		100823,3	92417,3	33,8	1938,7	6388,8	44,7
<i>Other community, social and personal service activities</i>							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concerns economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of outworkers; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (87). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
OGÓŁEM	1675,71	1840,21	1933,63	TOTAL
sektor publiczny	1860,23	2088,19	2221,18	<i>public sector</i>
sektor prywatny	1485,27	1615,61	1690,21	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1821,36	2115,04	2218,49	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
Przemysł	1628,84	1783,44	1862,69	<i>Industry</i>
w tym:				<i>of which:</i>
przetwórstwo przemysłowe	1559,66	1699,31	1774,60	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2187,94	2524,82	2636,23	<i>electricity, gas and water supply</i>
Budownictwo	1546,03	1545,31	1636,04	<i>Construction</i>
Handel i naprawy ^Δ	1334,60	1430,07	1558,63	<i>Trade and repair^Δ</i>
Hotele i restauracje	1132,12	1103,78	1244,51	<i>Hotels and restaurants</i>
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1957,93	2215,60	2128,72	<i>Transport, storage and communication</i>
Pośrednictwo finansowe	2553,58	2862,32	2885,23	<i>Financial intermediation</i>
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	1756,38	1764,26	1741,23	<i>Real estate, renting and business activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2246,44	2533,98	2613,66	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	1792,05	2005,24	2154,01	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	1473,89	1662,66	1804,63	<i>Health and social work</i>
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	1540,45	1696,06	1987,31	<i>Other community, social and personal service activities</i>

TABL. 4 (88). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
w zł in zł					
OGÓŁEM	1756,16	1958,00	2035,43	1535,38	2512,14
TOTAL					
sektor publiczny	1860,23	2088,19	2221,18	1704,52	2454,73
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	1609,13	1792,05	1817,07	1446,42	2664,95
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1953,83	2382,46	2485,36	1532,51	3177,77
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Przemysł	1686,36	1862,30	1929,75	1625,44	3051,01
<i>Industry</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe	1617,60	1777,46	1839,94	1542,58	3019,47
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2188,68	2526,33	2638,27	2383,35	3198,72
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo	1693,31	1743,57	1818,40	1493,81	2601,42
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	1483,86	1616,94	1720,61	1387,88	2292,88
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Hotele i restauracje	1280,23	1243,73	1353,03	1074,10	2026,74
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2028,51	2423,64	2318,39	1992,25	3102,04
<i>Transport, storage and communication</i>					
Pośrednictwo finansowe	2595,00	2966,51	2955,71	1819,87	3000,01
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	1830,44	1842,28	1770,70	1275,12	2549,06
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2245,83	2536,07	2613,13	1477,09	2813,87
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	1789,95	2006,80	2157,66	1257,01	2347,85
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	1482,98	1677,45	1823,75	1430,82	1950,58
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	1613,06	1823,62	1927,50	1581,32	2208,50
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data concerns economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (89). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	291695	284768	283386	TOTAL
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	164006	161515	162343	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:				persons receiving:
emerytury	83463	86603	89865	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	55913	49575	46852	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	24630	25337	25626	family pensions
Rolnicy indywidualni	127689	123253	121043	Farmers
w tym pobierający emerytury	80609	76766	74901	of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (90). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM <i>GRAND TOTAL</i>				
Świadczenia w tys. zł	2384697,9	2745172,2	2864602,4	Benefits in thous. zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH <i>FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM</i>				
Razem <i>Total</i>				
Świadczenia w tys. zł	1502764,4	1755408,1	1854915,7	Benefits in thous. zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	763,57	905,70	952,16	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury <i>Retirement pay</i>				
Świadczenia w tys. zł	840909,4	1029071,8	1127012,1	Benefits in thous. zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	839,60	990,22	1045,10	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (90). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a (dok.)**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Renty z tytułu niezdolności do pracy <i>Pensions resulting from an inability to work</i>				
Świadczenia w tys. zł	452353,7	473289,0	460332,6	<i>Benefits in thous. zł</i>
Przeciętna miesięczna renta w zł ...	674,19	795,58	818,78	<i>Average monthly pension in zł</i>
Renty rodzinne <i>Family pensions</i>				
Świadczenia w tys. zł	209501,2	253047,3	267571,0	<i>Benefits in thous. zł</i>
Przeciętna miesięczna renta w zł ...	708,84	832,27	870,10	<i>Average monthly pension in zł</i>
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH <i>FARMERS</i> Razem ^b Total ^b				
Świadczenia w tys. zł	881933,5	989765,1	1009686,7	<i>Benefits in thous. zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	575,58	669,19	695,13	<i>Average monthly retirement pay and pension in zł</i>
w tym emerytury <i>of which retirement pay</i>				
Świadczenia w tys. zł	574196,4	636661,0	645138,2	<i>Benefits in thous. zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	593,60	691,13	717,77	<i>Average monthly retirement pay in zł</i>

a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. b Including payments from the Social Insurance Fund, in case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw cudzoziemców.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych oszacowaną na podstawie liczby osób uzyskanej z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralkę, lodówkę itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również członków spółdzielni produkcji rolniczej (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,

CHAPTER VIII HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. All groups of households, excluding those living in institutional households as well as households of foreign citizens, are included in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual maintaining independently, i.e. income is not combined with the income of others, regardless of the fact whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data obtained from the household budget survey was weighted with the structure of households on the basis of the Labour Force Survey (LFS).

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e. on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator etc.), on payments for services (medical, dental etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, employee-farmers, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e. source deriving the greatest income:

1) employed persons include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts etc.). Members of agricultural production cooperatives (including contributing family workers) were also included in this group of employees,
- b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,

- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem budynków i budowli oraz wykonywanie wolnego zawodu;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych bądź inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłek wychowawczy, pielęgnacyjny, pomoc materialna i pomoc w formie usług, alimenty z Funduszu Alimentacyjnego, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) są utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 123) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 1 na str. 123), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi bieżącymi nakładami na nią (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych) i podatkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu budynków i budowli oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy, dochody z dzierżawy ziemi) oraz dochody z wynajmu budynków (w tym mieszkań) i budowli (w tym garaży) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, który stanowi różnicę między przychodami a poniesionymi nakładami i podatkami;

- c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which leasing buildings and structures as well as persons practising a learned profession;*
- 2) *persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, child-care benefits, nursing benefits, material assistance and assistance in the form of services, alimony paid from the Alimony Fund, scholarships;*
- 3) *dependents (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.*

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e. consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income (from hired work and social security benefits as well as from social assistance benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 123) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work – obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes all income obtained from hired work, including: wages and salaries (see the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 1 on page 123), payments not included in wages and salaries (e.g. severance pay, the monetary equivalent for the use of personal instead of company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e. the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees) as well as taxes connected with tending a private farm in agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from leasing buildings and structures and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from title of property (interest, shares in company profits, including dividends, income from land leasing) as well as income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investment and taxes;*

- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in. emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej (w tym alimenty wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego);
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np. od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych, w tym wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

- 5) *income from social security benefits and social assistance, which includes, i.a. retirement pays and pensions, social security benefits and other social assistance (of which alimony paid from the Alimony Fund);*
- 6) *other income, which includes, i.a. gifts (of which private alimony), insurance indemnities, winnings from gambling games and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g. food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g. clothing, books, toys) and durable goods (e.g. cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a. amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g. on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Household revenues and expenses are classified in accordance with national accounts, of which expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (91). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1624	1064	1039	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,26	3,08	3,32	Average number of persons in a household
w tym:				of which:
pracujących	1,11	0,98	1,09	employed
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	0,89	0,94	0,89	receiving social security benefits and social assistance benefits
w tym emeryturę lub rentę	x	x	0,71	of which retirement pay and pension
pozostających na utrzymaniu	1,21	1,07	1,27	dependents

TABL. 2 (92). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Dochód rozporządzalny	524,93	622,20	585,89	Available income
w tym:				of which:
z pracy najemnej	214,47	210,62	227,71	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	62,52	101,80 ^a	66,82 ^b	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	41,03	40,95	53,34	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	177,54	220,05	192,78	from social security benefits and social assistance benefits
Dochód do dyspozycji	498,36	596,67	562,92	Disposable income

a, b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 30,61%, b – 18,08%.

a, b Relative error of estimates exceeds 10% and is: a – 30,61%, b – 18,08%.

TABL. 3 (93). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Wydatki ogółem	536,22	590,55	592,42	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne	509,65	565,03	569,44	of which consumer goods and services
w tym:				of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	181,67	189,81	183,12	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	15,33	17,85	17,41	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	32,68	31,52	35,21	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	87,87	110,96	115,97	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	31,61	34,78	31,38	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	23,56	26,79	25,06	health
transport	49,17	47,60	51,46	transport
łącznie	17,45	25,53	27,95	communications
rekreacja i kultura	32,53	34,53	36,29	recreation and culture
edukacja ^a	6,90	7,42 ^b	11,58 ^c	education ^a
restauracje i hotele	3,96 ^d	3,93 ^e	4,83 ^f	restaurants and hotels
inne towary i usługi	24,44	31,22	26,67	miscellaneous goods and services

a Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. b-f Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 23,06%, c – 14,42%, d – 20,71%, e – 12,75%, f – 16,46%.

a Including pre-school education. b-f Relative error of estimates exceeds 10% and is: b – 23,06%, c – 14,42%, d – 20,71%, e – 12,75%, f – 16,46%.

TABL. 4 (94). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,76	8,64	8,42	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,00	5,88	5,76	of which bread
Mięso w kg	6,43	6,57	6,49	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,59	0,52 ^b	0,49	Fish ^a in kg
Mleko ^c , napoje mleczne i jogurty w l	7,17	6,43	6,41	Milk ^c , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko ^c	6,67	6,01	5,98	of which milk ^c
Sery w kg	0,68	0,69	0,69	Cheese in kg
Jaja w szt	15,94	16,53	15,22	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,50	1,64	1,56	Oils and fats in kg
Owoce w kg	4,18	4,43	4,14	Fruit in kg
Warzywa w kg	15,64	15,53	15,53	Vegetables in kg
Cukier w kg	1,73	1,84	1,77	Sugar in kg

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych. b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 10,84%. c Bez zagęszczonego i w proszku.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Relative error of estimates exceeds 10% and is 10,84%. c Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 5 (95). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households			
Chłodziarka	97,8	98,2	98,9	Refrigerator
Zamrażarka	57,3	58,5	57,6	Freezer
Automat pralniczy	62,6	61,1	69,0	Automatic washing machine
Kuchenka mikrofalowa	x	x	34,4	Microwave oven
Samochód osobowy	50,4	48,1	52,7	Passenger car
Odbiornik radiofoniczny	55,3	58,6	53,1	Radio set
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża) ...	29,1	30,5	41,4	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny z ekranem do odbioru kolorowego	94,0	94,4	96,0	Television set colour
Magnetowid	44,5	39,8	46,3	Videorecorder
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	43,9	41,8	41,9	Satellite television equipment ^b
Komputer osobisty	11,6	18,6	29,7	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu ..	x	x	16,6	of which with access to the Internet

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Łącznie z telewizją kablową.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Including cable television.

DZIAŁ IX INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 19.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np. hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

CHAPTER IX MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e. according to the criterion of installation designation, regardless of the predominate kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 19.

Data regarding municipal installations concerns installations operating.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information on gas-line network includes data on the transmission and the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, includes collectors, i.e. conduits receiving sewerage from the street network; while it does not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g. employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** includes the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through common courtyards or street outlets (equipment connected to the street water-line conduit) and in case of sewerage – sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concerns the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system includes also the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** does not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (of which consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z urządzeniami w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej** obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracownicze, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 applies to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus communications** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and microbuses as well as suburban and intercity service have been also included; data does not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolleybus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.

8. Data on **municipal waste** concerns the waste produced in households and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.

Information on communal wastes is quoted according to the regulation of the Minister of Environment, dated 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on **liquid waste** concerns waste coming from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewerage system.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data does not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

5. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni,
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym),
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego,
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e. with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also includes rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** has been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting, i.e. increase and decrease in dwelling stock.

4. Data regarding **the number of dwellings fitted with installations** (on the basis of balances of dwelling stocks) includes the modernization of dwellings belonging to housing cooperatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.

5. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **cooperative construction** concerns dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives,
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character),
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund,
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna Municipal infrastructure

TABL. 1 (96). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	8904,5	9655,7	10105,1	Water-line
Kanalizacyjna ^a	1354,0	1609,5	1798,4	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych				Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	139121	150356	155102	Water-line system
miasta	56402	61394	62852	urban areas
wieś	82719	88962	92250	rural areas
Kanalizacyjne	33360	45892	49051	Sewerage system
miasta	25704	35034	36184	urban areas
wieś	7656	10858	12867	rural areas
Zdroje uliczne	295	241	236	Street outlets
Miasta	145	122	117	Urban areas
Wieś	150	119	119	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	34,3	34,1	34,9	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	24,4	22,8	22,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	34,3	31,9	31,9	per capita in m ³
Wieś w hm ³	9,9	11,3	12,2	Rural areas in hm ³

a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

TABL. 2 (97). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	.	301,3	303,9	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	244,8	249,3	251,0	Urban areas
Wieś	52,0	52,9	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)				Consumption (during the year)
W GW·h	470,9	491,1	In GW·h
miasta	383,9	385,8	400,1	urban areas
wieś	85,1	91,0	rural areas
W kW·h:				In kW·h:
miasta: na 1 mieszkańca	540,4	542,2	562,8	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1581,0	1547,6	1594,0	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	1638,0	1720,2	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.
a The average number of consumers during the year was used in calculations.

TABL. 3 (98). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2003 R.**

Stan w dniu 31 XII

GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS IN 2003
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	981,2	617,2	364,0	Gas line network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	20220	16937	3283	Connections leading to residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	112,2	108,5	3,8	Consumers of gas from gas-line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^a (w ciągu roku):				Consumption of gas from gas-line system ^a (during the year):
w hm ³	40,1	36,5	3,6	in hm ³
na 1 mieszkańca ^b w m ³	x	72,4	x	per capita ^b in m ³

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. b Miast, w których istniała sieć gazowa.

a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. b Urban areas where a gas-line system existed.

TABL. 4 (99). **OGRZEWNICTWO W 2003 R.**

Stan w dniu 31 XII

HOUSE-HEATING IN 2003
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km	550,7	528,0	22,7	Heating network in km
w tym przesyłowa	349,6	333,0	16,6	of which transmission
Kotłownie	160	124	36	Boiler houses
Sprzedaż energii cieplnej ^a (w ciągu roku) w GJ	7595071,5	7516271,0	78800,5	Sale of heating energy ^a (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	60440	55286	5154	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych ...	38112	37331	781	of which residential buildings

a Na cele komunalno-bytowe.

a For municipal and living purposes.

TABL. 5 (100). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2003 R.**

POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:				Population in thous. – using ^a :
wodociągu	1026,8	676,9	349,9	water-line system
kanalizacji	674,5	613,2	61,3	sewerage system
gazu	331,9	317,9	14,0	gas-line system
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca ^a z:				Population in urban areas – in % of total population served ^a by:
wodociągu	85,2	95,2	70,8	water-line system
kanalizacji	56,0	86,3	12,4	sewerage system
gazu	27,5	44,7	2,8	gas-line system

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 6 (101). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	13	11	11	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	580	543	543	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna w km:				Transportation network in km:
linie	1134	1076	1081	lines
czynne trasy autobusowe	631	562	561	bus active routes
Tabor autobusowy	471	430	418	Bus fleet

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane szacunkowe.

a Data concerns urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 7 (102). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a W 2003 R.**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w t	323112,2	287628,6	35483,6	Municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym z gospodarstw domowych	250126,2	222628,4	27497,8	of which from households
w tym wyselekcjonowane:				of which selected:
makulatura	2089,1	2053,7	35,4	waste-paper
szkło	2036,3	1897,3	139,0	glass
tworzywa sztuczne	1602,4	1584,5	17,9	plastic
metale	863,2	810,5	52,7	metals
inne	140,0	122,0	18,0	others
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	75	19	56	number
powierzchnia w ha	138,6	49,1	89,5	area in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	349,5	242,5	107,0	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych ..	219,4	152,0	67,4	of which from households

a Patrz uwagi ogólne ust. 8 i 9 na str. 137. b Dane szacunkowe. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes, item 8 and 9 on page 137. b Estimated data. c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (103). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w hektarach	1033,1	1036,0	1055,8	T O T A L: in hectares
w % powierzchni miast	1,1	1,1	1,2	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	14,5	14,5	14,9	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostęp- nej w ha:				Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	319,0	319,0	318,8	strolling-recreational parks
zieleńce	94,6	94,1	95,5	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	619,5	622,9	641,5	Estate green belts in ha

Mieszkania

Dwellings

Uwaga do tablic 9-11

Dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkałych i niezamieszkałych i są nieporównywalne z danymi prezentowanymi w poprzedniej edycji Rocznika (dane dotyczyły zasobów mieszkaniowych zamieszkałych). Przy przeliczeniach na osobę (tabl. 9) przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

Note to tables 9-11

Data concerns inhabited and uninhabited dwelling stocks and it is not comparable with data presented in the previous edition of the Yearbook (concerning inhabited dwelling stocks). The total number of population as of 31 XII was used in calculations per capita (table 9).

TABL. 9 (104). **ZASOBY MIESZKANIOWE**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	389,9	393,7	244,4	Dwellings in thous.
Izby w tys.	1528,0	1546,3	929,0	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	27956,8	28406,1	15440,6	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:				Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,92	3,93	3,80	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :				usable floor space in m ² :
1 mieszkania	71,7	72,2	63,2	per dwelling
na 1 osobę	23,1	23,6	21,7	per person
liczba osób na:				number of persons:
1 mieszkanie	3,10	3,06	2,91	per dwelling
1 izbę	0,79	0,78	0,77	per room

TABL. 10 (105). **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	389,9	393,7	Dwellings in thous.
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych	123,7	124,3	Housing cooperatives
Gmin (komunalna)	24,9	23,8	Gminas (municipal)
Zakładów pracy ^a	7,8	6,7	Companies ^a
Osób fizycznych ^b	230,8	235,5	Natural persons ^b
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	27956,8	28406,1	Usable floor space of dwellings in thous. m²
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych	6247,6	6273,7	Housing cooperatives
Gmin (komunalna)	1099,5	1050,0	Gminas (municipal)
Zakładów pracy ^a	431,6	370,5	Companies ^a
Osób fizycznych ^b	20023,2	20517,8	Natural persons ^b

^a Łącznie z zasobami Skarbu Państwa. ^b Dotyczy właścicieli mieszkań w domach jednorodzinnych oraz w budynkach wielomieszkaniowych.

^a Including stocks of the State Treasury. ^b Concerns owners of dwellings in one-family houses as well as in multiresidential buildings.

TABL. 11 (106). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings		
Miasta			Urban areas
Wodociąg	97,8	97,9	Water-line system
Ustęp	94,6	94,8	Lavatory
Łazienka	93,7	93,9	Bathroom
Gaz z sieci	44,5	44,7	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	89,3	89,6	Central heating
Wieś			Rural areas
Wodociąg	78,7	78,9	Water-line system
Ustęp	59,0	59,3	Lavatory
Łazienka	61,2	61,5	Bathroom
Gaz z sieci	2,5	2,6	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	47,3	47,8	Central heating

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 12 (107). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Mieszkania	3798	2612	4206	Dwellings
miasta	3286	2067	3054	<i>urban areas</i>
wieś	512	545	1152	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze	1326	506	631	<i>Cooperative</i>
Komunalne (gminne)	29	171	221	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe	118	5	-	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1102	508	529	<i>For sale or rent</i>
Spółeczne czynszowe	167	-	301	<i>Public building society</i>
Indywidualne	1056	1422	2524	<i>Private</i>
miasta	644	882	1416	<i>urban areas</i>
wieś	412	540	1108	<i>rural areas</i>
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	586,9	433,6	684,9	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	905,5	619,0	874,8	<i>Urban areas</i>
Wieś	180,2	203,0	434,7	<i>Rural areas</i>
Izby	14013	11941	19498	Rooms
miasta	11364	8815	12850	<i>urban areas</i>
wieś	2649	3126	6648	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze	3850	1500	1846	<i>Cooperative</i>
Komunalne (gminne)	97	568	709	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe	285	23	-	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3529	1701	1697	<i>For sale or rent</i>
Spółeczne czynszowe	457	-	790	<i>Public building society</i>
Indywidualne	5795	8149	14456	<i>Private</i>
miasta	3383	5046	7971	<i>urban areas</i>
wieś	2412	3103	6485	<i>rural areas</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	287077	278613	469503	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	218314	196842	295223	<i>urban areas</i>
wieś	68763	81771	174280	<i>rural areas</i>
Spółdzielcze	60571	23948	27692	<i>Cooperative</i>
Komunalne (gminne)	1268	8164	10915	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe	4892	646	-	<i>Company</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	59423	28422	32780	<i>For sale or rent</i>
Spółeczne czynszowe	7295	-	13549	<i>Public building society</i>
Indywidualne	153628	217433	384567	<i>Private</i>
miasta	88710	136308	213085	<i>urban areas</i>
wieś	64918	81125	171482	<i>rural areas</i>

TABL. 12 (107). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	75,6	106,7	111,6	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	66,4	95,2	96,7	urban areas
wieś	134,3	150,0	151,3	rural areas
Spółdzielcze	45,7	47,3	43,9	Cooperative
Komunalne (gminne)	43,7	47,7	49,4	Municipal (gmina)
Zakładowe	41,5	129,2	-	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	53,9	55,9	62,0	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	43,7	-	45,0	Public building society
Indywidualne	145,5	152,9	152,4	Private
miasta	137,7	154,5	150,5	urban areas
wieś	157,6	150,2	154,8	rural areas

TABL. 13 (108). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings				W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
			razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM ...	2000	3798	1056	0,2	4,0	10,9	84,9	2742	1,6	25,2	51,1	22,1
TOTAL	2002	2612	1422	0,3	3,6	7,2	89,0	1190	0,4	20,8	48,2	30,7
	2003	4206	2524	0,1	1,5	7,0	91,4	1682	1,6	27,0	49,1	22,3
Miasta	2000	3286	644	0,3	5,6	13,5	80,6	2642	1,3	23,9	52,2	22,5
Urban areas	2002	2067	882	0,1	4,2	7,8	87,9	1185	0,4	20,8	48,4	30,5
	2003	3054	1416	0,2	1,6	8,8	89,5	1638	1,7	27,7	48,5	22,1
Wieś	2000	512	412	-	1,5	6,8	91,7	100	8,0	60,0	22,0	10,0
Rural areas	2002	545	540	0,6	2,6	6,1	90,7	5	-	20,0	-	80,0
	2003	1152	1108	-	1,4	4,8	93,9	44	-	-	70,5	29,6

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96) z późniejszymi zmianami.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; w związku z powyższym od roku szkolnego 2001/02 nie przeprowadza się naboru do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych dla młodzieży, tj. zasadniczych (zawodowych) i średnich ogólnokształcących oraz zawodowych – na podbudowie programowej klasy VIII szkoły podstawowej (nie dotyczy szkół średnich zawodowych – na podbudowie programowej szkoły zasadniczej – zawodowej), natomiast nadal trwa nabór do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych dla dorosłych,
- w roku szkolnym 2002/03 zaczął funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych (I klasa), obejmujący: 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie licea profilowane i 4-letnie technika.

2. W związku ze stopniowym wprowadzaniem reformy ustroju szkolnego, obok **szkół ponadgimnazjalnych** (dla absolwentów gimnazjum), działają jeszcze – do czasu zakończenia cyklu kształcenia – **szkoły ponadpodstawowe** (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) oraz ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych (część szkół ponadpodstawowych została przekształcona w szkoły ponadgimnazjalne).

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych), policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

5. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe są państwowe i niepaństwowe. Uczelnie niepaństwowe tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. On 1 IX 1999 the introduction of school system's reform was initiated, the rules of which were regulated by the Law of 8 I 1999 – Regulations introducing the reform of school system (Journal of Laws No. 12, item 96) with later amendments.

As a result of introduction of a new education system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, where education is compulsory; due to this, since 2001/02 school year no enrolment have been carried out to first grades of upper secondary (post-primary) schools for youth, i.e. basic vocational schools, general secondary schools and vocational schools – on the programme basis of 8-year primary school (irrelevant for secondary vocational schools) – on the programme basis of basic vocational schools), however, enrolment to first grades of upper secondary (post-primary) schools for adults was still in progress,
- in 2002/03 school year a system of upper secondary schools (1st grade) including: 2-3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 3-year specialized secondary schools, and 4-year technical secondary schools came into force.

2. In relation to gradual introduction of school system's reform, besides **upper secondary schools** (for graduates of lower secondary schools), there are still operating – by the time of finishing the educational cycle – **upper secondary (post-primary) schools** (for graduates of 8-year primary school) and their sections which are in the structure of upper secondary schools; a part of upper secondary (post-primary) schools was transformed into upper secondary schools.

3. Data presented in the chapter is related to: pre-primary education, schools for children and youth, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools.

4. Data includes schools and establishments managed by central (government) entities, local self-government entities (gminas, powiats and voivodships) as well as by other legal and natural persons.

5. Schools (with the exceptions of higher education institutions) and establishments may be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education and Sport, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be administrated either as public schools or non-public schools with the competence of a public school. Tertiary education comprises state and non-state higher education institutions. Non-state higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of National Education and Sport.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I-III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
 - d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Dzieci w wieku 6 lat mają prawo do rocznego przygotowania w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi);

- 2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) – tylko w roku szkolnym 2000/01,
 - c) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);
- 3) **szkoły ponadpodstawowe** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:
 - a) szkoły zasadnicze (zawodowe),
 - b) szkoły średnie:
 - licea ogólnokształcące,
 - zawodowe: licea i technika, licea zawodowe oraz – bez szkół specjalnych – licea techniczne;
- 4) **szkoły ponadgimnazjalne** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:
 - a) zasadnicze szkoły zawodowe,
 - b) licea ogólnokształcące,
 - c) licea profilowane,
 - d) technika,
 - e) szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych).

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich.

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

6. Schools for children and youth include:

- 1) **primary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I-III for children with limited access to schools (mainly due to a significant distance from place of residence),
 - d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.

At the age of 6 children have a right to receive one year pre-primary education (preparing them for school) which is carried out either in nursery schools or in pre-primary sections of primary schools (including special schools);

- 2) **lower secondary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branches of lower secondary schools (excluding special schools) – only in 2000/01 school year,
 - c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (since 2003/04 school year schools with job-training sections);
- 3) **upper secondary (post-primary) schools** (including special schools) include:
 - a) basic vocational schools,
 - b) secondary schools:
 - general secondary schools,
 - vocational schools: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as – excluding special schools – general-technical secondary schools;
- 4) **upper secondary schools** (including special schools) include:
 - a) basic vocational schools,
 - b) general secondary schools,
 - c) specialized secondary schools,
 - d) technical secondary schools,
 - e) art schools leading to professional certification; until 2002/03 school year included in vocational secondary (post-primary) schools.

7. Post-secondary schools – educating in day, evening or weekend form – include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive the title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices.

8. Tertiary education (university level) includes day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) includes foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) includes foreigners studying in Poland;
- 3) does not include Poles studying abroad.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 3) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) zasadnicze (zawodowe) dla dorosłych,
 - b) średnie:
 - licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - zawodowe dla dorosłych: licea i technika, licea zawodowe oraz do roku szkolnego 2000/01 – średnie studium zawodowe;
- 4) szkoły ponadgimnazjalne:
 - a) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych,
 - b) licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - c) licea profilowane dla dorosłych,
 - d) technika dla dorosłych.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych nie występują stanowiska docenta i adiunkta.

13. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

14. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych.

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branches, faculties and institutes operating in a place different than the place of their seat and consultative points. Data does not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) *primary schools for adults as well as until 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;*
- 2) *lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;*
- 3) *upper secondary (post-primary) schools:*
 - a) *basic vocational schools for adults,*
 - b) *secondary schools:*
 - *general secondary schools for adults,*
 - *vocational secondary schools for adults: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as until 2000/01 school year – secondary vocational extramural studies;*
- 4) *upper secondary schools:*
 - a) *basic vocational schools for adults,*
 - b) *general secondary schools for adults,*
 - c) *specialized secondary schools for adults,*
 - d) *technical secondary schools for adults.*

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, due to their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

12. Data regarding **academic teachers** concerns the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, however, the positions assistant professor and tutor do not occur in higher vocational schools.

13. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children at the age of 3 until beginning education in primary school, secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- *nursery schools,*
- *pre-primary sections in primary schools.*

14. *Classrooms do not include classrooms in special schools.*

15. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku szkolnego 1999/2000 – według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego (np. dla roku szkolnego 2002/03 absolwenci z roku szkolnego 1 X 2001 – 30 IX 2002); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

16. Absolwenci eksterni do roku szkolnego 2000/01 występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych), od roku szkolnego 2001/02 również w szkołach ponadpodstawowych (zasadniczych i średnich zawodowych) dla młodzieży.

17. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

18. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

19. Dane statystyczne pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach o symbolu „S”. Od roku szkolnego 2003/04 na sprawozdaniach tego typu brak informacji na temat zatrudnionych nauczycieli (nie dotyczy nauczycieli akademickich). Informację tę można pozyskać ze sprawozdań realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu.

15. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions) concerns the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education is presented as of 30 XI, and until 1999/2000 school year as of 31 XII; data regarding graduates concerns the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous school year (e.g. for 2001/02 school year, graduates from 1 X 2000 – 30 IX 2001 school year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.*

16. Extramural graduates until 2000/01 school year occur only in post-secondary school, tertiary education as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary – post-primary), since 2001/02 school year also in upper secondary (post-primary) schools (basic vocational and secondary vocational) for youth.

17. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an interschool facility serving as a boarding school.

18. Extracurricular education is aimed at offering young people favorable conditions to develop interests and aptitudes as well as recreations and rest during free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

19. Statistical data originated from full polls realized by Central Statistical Office on forms with symbol "S". There is no information about teachers employed (does not concern academic teachers) on this type of reports since 2003/04 school year. Such information may be received from reports realized by the Ministry of National Education and Sports.

Uwaga do tablic

1. Uczniów i absolwentów w szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży podaje się od roku szkolnego 2002/03 łącznie z uczniami i absolwentami oddziałów tych szkół będących w strukturze szkół ponadgimnazjalnych.

2. Uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych dla dorosłych podaje się łącznie z uczniami oddziałów tych szkół będących w strukturze szkół ponadpodstawowych.

Note to tables

1. Since 2002/03 school year students and graduates of upper secondary (post-primary) schools for youth were given including students and graduates of divisions of these schools in the structure of upper secondary schools.

2. Students in upper secondary schools for adults are given including students of divisions of these schools in the structure of upper secondary (post-primary) schools.

TABL. 1 (109). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS				
Podstawowe	625	568	553	Primary
Gimnazja	195	205	216	Lower secondary
Ponadpodstawowe	303	110	72	Upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	75	24	-	basic vocational
średnie	228	86	72	secondary
licea ogólnokształcące	72	4	2	general
zawodowe	156	82	70	vocational
Ponadgimnazjalne	x	235	260	Upper secondary
zasadnicze zawodowe	x	46	51	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	70	75	general
licea profilowane	x	61	65	specialized
technika	x	58	63	technical
artystyczne ^a	x	x	6	art ^a
Policealne	80	94	101	Post-secondary
Wyższe	12	14	15	Tertiary
Dla dorosłych	115	127	134	For adults
gimnazja	x	2	2	lower secondary
ponadpodstawowe	115	123	122	upper secondary (post-primary)
zasadnicze (zawodowe)	8	6	-	basic vocational
średnie	107	117	122	secondary
licea ogólnokształcące	47	61	61	general
zawodowe	60	56	61	vocational
ponadgimnazjalne	x	2	10	upper secondary
zasadnicze zawodowe	x	1	4	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	-	4	general
licea profilowane	x	1	1	specialized
technika	x	-	1	technical
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	6048	5724	5757	primary
gimnazja	1564	2151	2175	lower secondary
ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne ^b	2939	2767	2876	upper secondary (post-primary) and upper secondary ^b
w tym licea ogólnokształcące	1048	1037	1084	of which general

a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych. b łącznie ze szkołami policealnymi.

a Leading to professional certification; until 2002/03 school year rated to vocational secondary (post-primary) schools. b Including post-secondary schools.

TABL. 1 (109). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS				
Wychowanie przedszkolne ^c	15460	13749	13021	<i>Pre-primary education^c</i>
Szkoły:				<i>Schools:</i>
podstawowe	110002	100571	95685	<i>primary</i>
gimnazja	40610	58563	57296	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe	80861	42170	22581	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe)	14356	4130	121	<i>basic vocational</i>
średnie	66505	38040	22460	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące	32794	17408	8850	<i>general</i>
zawodowe	33711	20632	13610	<i>vocational</i>
ponadgimnazjalne	x	19285	38057	<i>upper secondary</i>
zasadnicze zawodowe	x	2198	4370	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	x	8750	17010	<i>general</i>
licea profilowane	x	3540	6400	<i>specialized</i>
technika	x	4797	9521	<i>technical</i>
artystyczne ^a	x	x	756	<i>art^a</i>
policealne	6015	7545	9006	<i>post-secondary</i>
wyższe	44516	50506	50765	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	11892	12476	12961	<i>for adults</i>
gimnazja	x	86	76	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe	11892	12270	11475	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe)	570	262	-	<i>basic vocational</i>
średnie	11322	12008	11475	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące	5610	6569	6295	<i>general</i>
zawodowe	5712	5439	5180	<i>vocational</i>
ponadgimnazjalne	x	120	1410	<i>upper secondary</i>
zasadnicze zawodowe	x	87	131	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	x	-	1055	<i>general</i>
licea profilowane	x	33	140	<i>specialized</i>
technika	x	-	84	<i>technical</i>
ABSOLWENCI GRADUATES				
Szkoły:				<i>Schools:</i>
podstawowe	19502	18425	.	<i>primary</i>
gimnazja	x	19303	.	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe	18393	18634	.	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe)	4780	3820	.	<i>basic vocational</i>
średnie	13613	14814	.	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące	6744	8302	.	<i>general</i>
zawodowe ^d	6869	6512	.	<i>vocational^d</i>
policealne	2101	2472	.	<i>post-secondary</i>
wyższe	6888	10852	.	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	3281	3804	.	<i>for adults</i>
gimnazja	x	33	.	<i>lower secondary</i>
ponadpodstawowe	3281	3771	.	<i>upper secondary (post-primary)</i>
zasadnicze (zawodowe)	259	196	.	<i>basic vocational</i>
średnie	3022	3575	.	<i>secondary</i>
licea ogólnokształcące	1657	2033	.	<i>general</i>
zawodowe	1365	1542	.	<i>vocational</i>

a Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych.
c Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 28 na str. 167. d Łącznie z absolwentami szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification; until 2002/03 school year rated to vocational secondary (post-primary) schools c Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools, also described in table 28 on page 167. d Including graduates of art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (110). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2001/02	2002/03
Szkoły podstawowe Primary schools	625	568	553	110002	100571	95685	19502	18750	18425
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	609	535	517	109099	99130	94176	19342	18578	18224
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and association</i>	9	25	29	600	1020	1103	119	156	162
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	2	2	3	54	145	203	-	-	-
Pozostałe <i>Others</i>	5	6	4	249	276	203	37	16	39
Gimnazja Lower secondary schools	195	205	216	40610	58563	57296	x	19727	19303
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	1	2	1	15	203	22	x	37	10
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	182	190	196	40267	57746	56171	x	19528	19043
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and association</i>	10	11	13	282	552	950	x	139	206
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	-	-	2	-	-	72	x	-	19
Pozostałe <i>Others</i>	2	2	4	46	62	81	x	23	25
Szkoły ponadpodstawowe Upper secondary (post-primary) schools	303	110	72	80861	42170	22581	18393	17981	18634
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	7	6	-	826	749	-	131	130	116
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	261	88	64	76432	39936	22074	17316	16875	17634
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and association</i>	25	11	6	2919	1128	320	794	797	693
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	3	-	-	141	73	76	28	12	70
Pozostałe <i>Others</i>	7	5	2	543	284	111	124	167	121

TABL. 2 (110). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2001/02	2002/03
Szkoły ponadgimnazjalne Upper secondary schools	x	235	260	x	19285	38057	x	x	x
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	x	1	7	x	9	779	x	x	x
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	x	212	230	x	18712	36142	x	x	x
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and association</i>	x	14	13	x	437	890	x	x	x
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	x	3	5	x	40	126	x	x	x
Pozostałe <i>Others</i>	x	5	5	x	87	120	x	x	x
Szkoły policealne Post-secondary schools	80	94	101	6015	7545	9006	2094^a	2007	2472
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	25	32	37	2478	3425	4130	809	832	1089
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and association</i>	20	18	16	667	587	676	337	259	241
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	1	1	1	21	15	15	3	9	3
Pozostałe <i>Others</i>	34	43	47	2849	3518	4185	945	907	1139
Szkoły wyższe Tertiary education	12	14	15	44516	50506	50765	6740^a	10316	10852
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	3	3	3	27507	32245	32157	3665	5402	6206
Pozostałe <i>Others</i>	9	11	12	17009	18261	18608	3075	4914	4646
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	115	127	134	11892	12476	12961	3260^a	3432	3804
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	1	2	-	173	176	-	63	59	-
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	47	50	56	5251	5608	6286	1572	1378	1440
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and association</i>	41	41	36	3263	3286	2874	973	1155	1177
Pozostałe <i>Others</i>	26	34	42	3205	3406	3801	652	840	1187

a Bez eksternów.

a Excluding extramural students.

TABL. 3 (111). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a

Stan w dniu 31 XII

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

As of 31 XII

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students							
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	ponadpodstawowych upper secondary (post-primary)	ponadgimnazjalnych upper secondary	policealnych (dzienne) post-secondary (day)	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas					
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION									
Angielski <i>English</i>	2000/01 2002/03 2003/04	147530 165723 163773	51,3 64,2 64,4	56,6 66,2 67,5	42,3 61,0 59,6	84,8 87,5 85,1	70,0 72,5 75,0	x 91,2 91,4	51,6 50,2 46,5
Francuski <i>French</i>	2000/01 2002/03 2003/04	6545 5336 5307	0,5 0,4 0,2	0,8 0,6 0,3	0,1 - -	2,0 2,7 2,1	6,3 4,6 4,6	x 6,1 7,2	3,4 6,7 5,5
Niemiecki <i>German</i>	2000/01 2002/03 2003/04	50679 51534 49662	7,0 6,0 5,5	8,6 7,2 6,5	4,3 4,1 3,8	32,9 32,1 25,0	36,7 37,4 36,8	x 55,1 56,6	11,4 7,0 8,1
Rosyjski <i>Russian</i>	2000/01 2002/03 2003/04	42790 39910 29554	11,1 9,6 7,5	5,4 5,1 4,4	20,6 16,9 12,4	21,6 18,8 11,5	27,2 24,7 20,2	x 30,3 29,3	3,0 0,5 -
Hiszpański <i>Spanish</i>	2002/03 2003/04	265 394	- -	- -	- -	0,2 0,3	0,5 0,5	0,7 0,6	- -
Łaciński <i>Latin</i>	2000/01 2002/03 2003/04	1608 1229 1181	- -	- -	- -	- -	4,8 4,7 4,3	x 4,1 4,5	1,4 1,8 1,3
NAUCZANIE DODATKOWE ^b ADDITIONAL EDUCATION ^b									
Angielski <i>English</i>	2000/01 2002/03 2003/04	10031 12316 18470	8,0 8,8 14,2	7,7 8,5 12,1	8,5 9,5 17,4	2,6 4,4 8,4	0,2 0,9 0,2	- 0,2 -	6,5 13,6 0,9
Francuski <i>French</i>	2000/01 2002/03 2003/04	144 616 839	0,1 0,2 0,3	- 0,3 0,5	0,1 - -	0,2 0,6 0,9	- 0,1 0,0	- 0,1 0,0	- 0,4 0,5
Niemiecki <i>German</i>	2000/01 2002/03 2003/04	3009 7234 13092	0,9 1,1 2,5	0,9 1,1 2,5	0,9 1,0 2,5	4,7 10,0 18,3	0,2 0,3 0,5	- 0,3 0,1	- 3,2 2,0
Inne <i>Others</i>	2000/01 2002/03 2003/04	2010 3067 9220	0,5 0,5 2,5	0,2 0,3 1,7	0,9 0,8 3,9	2,4 3,3 10,7	0,6 1,3 0,8	- 0,5 1,2	1,0 1,3 0,3

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. b Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; do roku 2002/03 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.

a Excluding special schools in 2000/01 school year. b From 2003/04 school year onwards data includes only education during the hours at the disposal of headpersons; until 2002/03 school year – additional education conducted by schools, foundations etc.

TABL. 4 (112). **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH
W ROKU SZKOLNYM 2003/04**

Stan w dniu 31 XII

*PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS
IN 2003/04 SCHOOL YEAR*

As of 31 XII

JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students				
		podsta- wowych primary	gimnazjach lower secondary	ponadpod- stawowych upper secondary (post- -primary)	ponad- gimnazjal- nych upper secondary	policealnych post- -secondary
Angielski English	10286	-	50,0	48,7	69,6	63,4
Niemiecki German	1044	-	-	5,2	5,2	6,4
Rosyjski Russian	5515	-	50,0	43,1	22,9	3,0

TABL. 5 (113). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**

EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	2596	2493	337	330	Primary schools
w tym specjalne	905	874	130	143	of which special
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy na podbudowie progra- mowej VIII klasy szkoły podsta- wowej	9	6	5	-	Special job-training schools based on the programme of 8th grade of primary school
Gimnazja	1766	1799	377	421	Lower secondary schools
w tym specjalne	756	774	170	216	of which special
Szkoły ponadpodstawowe	222	59	265	189	Upper secondary (post-primary) schools
w tym specjalne	165	-	196	152	of which special
Szkoły ponadgimnazjalne	221	467	x	x	Upper secondary schools
w tym specjalne	169	361	x	x	of which special
Szkoły policealne	2	2	-	-	Post-secondary schools

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integra-
cyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special departments or integration or mainstream classes are established
among others) as well as in special schools operating independently.

TABL. 6 (114). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE**

Stan w dniu 31 X

SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES

As of 31 X

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Ośrodki	6	6	6	<i>Centres</i>
Miejsca	433	390	381	<i>Places</i>
Wychowankowie	491	341	344	<i>Residents</i>
w tym:				<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym	393	288	293	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	19	-	-	<i>socially maladjusted</i>
z rozpoznany autyzmem	13	2	15	<i>with autism</i>

TABL. 7 (115). **INTERNATY I BURSYP SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**

Stan w dniu 10 XI

*BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH**(excluding special schools)*

As of 10 XI

SZKOŁY SCHOOLS	Internaty i bursy <i>Boarding-schools and dormitories</i>			Miejsca <i>Beds</i>			Korzystający <i>Boarders</i>			
							ogółem <i>total</i>		na 100 miejsc <i>per 100 beds</i>	
	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	2000/01	2002/03	2003/04	
OGÓŁEM TOTAL	55	50	49	8105	7025	6785	6206	4827	4714	69,5
Licea ogólnokształcące ^a <i>General secondary^a</i>	13	9	10	937	679	677	685	483	425	62,8
Średnie zawodowe ^{ab} <i>Vocational secondary^{ab}</i>	42	41	39	7168	6346	6108	5521	4344	4289	70,2

a Ponadpodstawowe, a od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. b Łącznie ze szkołami zasadniczymi zawodowymi.

a Upper secondary (post-primary) schools and since 2002/03 school year also upper secondary schools. b Including basic vocational schools.

TABL. 8 (116). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY***ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
<i>SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH</i> <i>ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>				
Szkoły	14	18	21	<i>Schools</i>
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	14	18	21	<i>of which schooling only in the art subjects</i>
Uczniowie	1822	1940	1952	<i>Students</i>
w tym kobiety	1119	1176	1165	<i>of which females</i>
Absolwenci	209	342	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	134	231	.	<i>of which females</i>

TABLE 8 (116). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	6	6	6	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów arty- stycznych	3	3	3	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	805	741	756	Students
w tym kobiety	523	491	510	of which females
Absolwenci	121	109	.	Graduates
w tym kobiety	84	81	.	of which females

TABLE 9 (117). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
(bez szkół specjalnych) W ROKU SZKOLNYM 2003/04**
**PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-
-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) IN 2003/04 SCHOOL YEAR**

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, possessing personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie kompute- rowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers^a in schools</i>			
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostę- pem do internetu <i>of which with Inter- net access</i>	z liczby ogółem – prze- znaczone do użytku uczniów <i>of grand total – used by pupils and youth</i>	
					razem <i>total</i>	w tym z dostę- pem do internetu <i>of which with Inter- net access</i>
Podstawowe	87,3	405	4719	2973	3827	2521
<i>Primary</i>						
Gimnazja	82,4	180	2570	2327	2116	1977
<i>Lower secondary</i>						
Ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne <i>Upper secondary (post-primary) and upper secondary</i>	29,7	141	2575	2117	2031	1729
zasadnicze (zawodowe)	20,5	9	227	151	176	126
<i>basic vocational</i>						
licea ogólnokształcące	62,3	76	1419	1244	1113	1006
<i>general</i>						
zawodowe ^b	34,8	114	2058	1622	1612	1318
<i>vocational^b</i>						
Policealne ^c	55,6	12	197	148	142	123
<i>Post-secondary^c</i>						

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. b Łącznie z liceami profilowanymi.
c Dotyczy szkół działających w formie dziennej.

a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. b Including specialized secondary schools.
c It concerns schools of day education.

TABL. 10 (118). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 31 X
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 31 X

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a					
		ogółem total	artysty- cznych arts	technicz- nych technical	sportowych sports	innych other	
OGÓŁEM	2000	6	14875	7229	336	4510	2800
TOTAL	2002	8	16446	4327	336	10816	967
	2003	8	14576	7066	628	5978	904
Młodzieżowe domy kultury		1	1620	992	628	-	-
Youth community centres							
Ogniska pracy pozaszkolnej		2	7338	6074	-	970	294
Extracurricular interest groups							
Międzyszkolne ośrodki sportowe		3	5558	-	-	4958	600
Inter-school sports centres							
Pozostałe placówki		2	60	-	-	50	10
Other institutions							

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 XI roku poprzedzającego rok badany do 31 X roku badanego.

a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 XI of the year preceding the surveyed year to 31 X of the surveyed year.

TABL. 11 (119). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01			2002/03			2003/04			SPECIFICATION
	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły	610	140	470	550	129	421	535	129	406	Schools
w tym:										of which:
sportowe i mistrzo- stwa sportowego	1	1	-	2	2	-	2	2	-	sports and athletic branch
filialne	45	-	45	38	-	38	39	-	39	"small schools"
„małe szkoły”	x	x	x	5	-	5	3	-	3	
Pomieszczenia szkolne	5909	2294	3615	5570	2245	3325	5591	2287	3304	Classrooms
Oddziały	5305	2741	2564	4868	2500	2368	4665	2381	2284	Sections
Uczniowie	108798	68165	40633	99666	61349	38317	94811	58011	36800	Pupils
w tym I kla- sa	16491	10049	6442	14257	8515	5742	13915	8279	5636	of which 1st grade
w tym kobiety	52650	32976	19674	48338	29754	18584	46115	28256	17859	of which fe- males
w tym szkoły:										of which schools:
sportowe i mistrzo- stwa sportowego	492	492	-	578	578	-	500	500	-	sports and athletic branch
filialne	854	-	854	690	-	690	660	-	660	"small schools"
„małe szkoły”	x	x	x	151	-	151	71	-	71	
Absolwenci	19374	12487	6887	18282	11603	6679	.	.	.	Graduates
w tym kobiety	9433	6109	3324	8783	5537	3246	.	.	.	of which fe- males
w tym szkoły:										of which schools:
sportowe i mistrzo- stwa sportowego.	83	83	-	142	142	-	.	.	.	sports and athletic branch
filialne	49	-	49	57	-	57	.	.	.	"small schools"
„małe szkoły”	9	-	9	4	-	4	.	.	.	
Liczba uczniów na:										Number of pupils per:
1 szkołę	178	487	86	181	476	91	177	450	91	school
1 pomieszczenie szkolne	18	30	11	18	27	12	17	25	11	classroom
1 oddział	21	25	16	20	25	16	20	24	16	section

TABL. 12 (120). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01			2002/03			2003/04			SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	mia- sta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	mia- sta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	mia- sta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Gimnazja	180	93	87	189	99	90	199	102	97	<i>Lower secondary</i>
w tym szkoły:										<i>of which schools:</i>
sportowe i mistrzo- stwa sportowego	2	2	-	4	4	-	4	4	-	<i>sports and athletic</i>
przysposabiające do pracy ^a	2	2	-	2	2	-	6	6	-	<i>job-training^a</i>
Pomieszczenia szkolne	1512	1060	452	2092	1391	701	2100	1391	709	<i>Classrooms</i>
Oddziały	1597	1108	489	2263	1565	698	2228	1513	715	<i>Sections</i>
Uczniowie	40043	28397	11646	57807	40866	16941	56522	39239	17283	<i>Pupils</i>
w tym I kla- sa	19949	14169	5780	19058	13440	5618	18669	12855	5814	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	19462	13875	5587	28087	19950	8137	27312	18952	8360	<i>of which fe- males</i>
w tym szkoły:										<i>of which schools:</i>
sportowe i mistrzo- stwa sportowego	496	496	-	1048	1048	-	1058	1058	-	<i>sports and athletic</i>
przysposabiające do pracy ^a	112	112	-	232	232	-	763	763	-	<i>job-training^a</i>
Absolwenci	x	x	x	19087	13370	5717	.	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	x	x	x	9372	6648	2724	.	.	.	<i>of which fe- males</i>
w tym szkoły:										<i>of which schools:</i>
sportowe i mistrzo- stwa sportowego	x	x	x	343	343	-	.	.	.	<i>sports and athletic</i>
przysposabiające do pracy ^a	x	x	x	191	191	-	.	.	.	<i>job-training^a</i>
Liczba uczniów na:										<i>Number of pupils per:</i>
1 szkołę	222	305	134	306	413	188	284	385	178	<i>school</i>
1 pomieszczenie szkolne	26	27	26	28	29	24	27	28	24	<i>classroom</i>
1 oddział	25	26	24	26	26	24	25	26	24	<i>section</i>

a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

a Based on 6th grade primary school.

TABL. 13 (121). **SZKOŁY ZASADNICZE (zawodowe) DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2002/03	2003/04		2002/03	2003/04		
	szkoły ponadpodstawowe <i>upper secondary (post-primary) schools</i>				szkoły ponadgimnazjalne <i>upper secondary schools</i>			
	ogółem <i>total</i>		w tym miasta <i>of which urban areas</i>		ogółem <i>total</i>		w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	66	22	-	-	40	44	37	
Schools								
Oddziały	512	159	7	7	72	153	134	
Sections								
Uczniowie	13779	3965	121	121	2029	4009	3577	
Students								
w tym I klasa	4457	-	-	-	2029	2197	1955	
of which 1st grade								
w tym kobiety	4119	1179	24	24	541	1056	966	
of which females								
Absolwenci	4621	3668 ^a	.	.	x	x	x	
Graduates								
w tym kobiety	1452	1114 ^b	.	.	x	x	x	
of which females								

a, b W tym absolwentów w miastach: a – 3402, b – 1055.
a, b Of which graduates in urban areas: a – 3402, b – 1055.

TABL. 14 (122). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH (zawodowych) DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	2002/03	2003/04	FIELDS OF EDUCATION ^a
	szkoły ponadpodstawowe <i>upper secondary (post-primary) schools</i>				szkoły ponadgimnazjalne <i>upper secondary schools</i>		
	uczniowie <i>students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		uczniowie <i>students</i>		
OGÓŁEM	3965	121	4333	3668	2029	4009	TOTAL
Artystyczne	1	-	8	1	5	16	Arts
Ekonomiczne i admini- stracyjne	383	2	326	368	171	319	Business and ad- ministration
Inżynieryjno-techni- czne	1622	49	1824	1547	921	1768	Engineering and engi- neering trades
Produkcji i przetwórstwa	1026	42	1110	873	456	929	Manufacturing and processing
Architektury i budow- nictwa	206	22	246	178	72	166	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	208	-	237	203	40	114	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności ...	519	6	582	498	364	697	Personal services

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (123). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2002/03	2003/04		2002/03	2003/04	
	szkoly ponadpodstawowe upper secondary (post-primary) schools				szkoly ponadgimnazjalne upper secondary schools		
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		ogółem total		w tym miasta of which urban areas
Szkoły	72	4	2	2	70	75	68
Schools							
Oddziały	1115	606	311	305	293	577	564
Sections							
Uczniowie	32794	17408	8850	8696	8750	17010	16694
Students							
w tym I klasa	9282	-	-	-	8750	8524	8354
of which 1st grade							
w tym kobiety	21032	10978	5516	5422	5363	10618	10415
of which females							
Absolwenci	6744	8302 ^a	.	.	x	x	x
Graduates							
w tym kobiety	4514	5309 ^b	.	.	x	x	x
of which females							

a, b W tym absolwentów w miastach: a – 8206, b – 5246.
a, b Of which graduates in urban areas: a – 8206, b – 5246.

TABL. 16 (124). **PONADGIMNAZJALNE LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS (upper secondary schools) FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002/03	2003/04			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Szkoły	61	65	53	12	Schools
Oddziały	122	227	196	31	Sections
Uczniowie	3540	6400	5555	845	Students
w tym I klasa	3540	3237	2878	359	of which 1st grade
w tym kobiety	1990	3574	3137	437	of which females

TABL. 17 (125). **SZKOŁY ZAWODOWE (bez szkół zasadniczych) DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
VOCATIONAL SCHOOLS (excluding basic vocational schools) FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2002/03	2003/04		2002/03	2003/04	
	ponadpodstawowe szkoły średnie zawodowe upper secondary (post-primary) schools				szkoly ponadgimnazjalne upper secondary schools		
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas		ogółem total		w tym miasta of which urban areas
Szkoły	150	76	70	58	58	63	49
Schools							
Oddziały	1190	764	535	453	162	338	288
Sections							

TABL. 17 (125). **SZKOŁY ZAWODOWE (bez szkół zasadniczych) DLA MŁODZIEŻY (dok.)**
VOCATIONAL SCHOOLS (excluding basic vocational schools) FOR YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2002/03	2003/04		2002/03	2003/04	
	ponadpodstawowe szkoły średnie zawodowe upper secondary (post-primary) schools				szkoły ponadgimnazjalne upper secondary schools		
	ogółem total			w tym miasta of which urban areas	ogółem total		w tym miasta of which urban areas
Uczniowie Students	32906	19891	13610	11501	4797	9521	8180
w tym I klasa of which 1st grade	8814	1019	836	781	4797	5292	4513
w tym kobiety of which females	13735	7994	5348	4322	1611	3181	2709
Absolwenci Graduates	6879	6403 ^a	.	.	x	x	x
w tym kobiety of which females	3026	2574 ^b	.	.	x	x	x

a, b W tym absolwentów w miastach: a – 5579, b – 2197.

a, b Of which graduates in urban areas: a – 5579, b – 2197.

TABL. 18A (126). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI PONADPODSTAWOWYCH SZKÓŁ ŚREDNICH
ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF VOCATIONAL SECONDARY (post-primary) SCHOOLS
FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	19891	13610	5978	6403	TOTAL
Artystyczne	18	16	-	-	Arts
Spoleczne	3081	2443	1140	723	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	2325	1509	522	701	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	6420	4330	2001	2296	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	3091	1984	876	1169	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1056	728	292	335	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	2032	1256	708	646	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	81	55	24	26	Veterinary
Opieki społecznej	131	115	-	-	Social services
Usług dla ludności	1163	889	269	338	Personal services
Usług transportowych	90	64	19	19	Transport services
Ochrony środowiska	379	221	127	150	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	24	-	-	-	Security services

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 18B (126). **UCZNIOWIE PONADGIMNAZJALNYCH TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS OF TECHNICAL SECONDARY (upper secondary) SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2002/03	2003/04	FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	4797	9521	TOTAL
Spoleczne	708	1386	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	258	625	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	1679	3119	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	570	1130	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	328	605	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	446	1114	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	49	135	Veterinary
Usług dla ludności	615	1145	Personal services
Usług transportowych	30	51	Transport services
Ochrony środowiska	114	211	Environmental protection

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 19 (127). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych) WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY TYPE OF EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04				SPECIFICATION
			ogółem total	dzienne day	wieczorowe evening	zaoczne weekend	
Oddziały	265	327	387	142	10	235	Sections
Uczniowie	6015	7545	9006	3121	269	5616	Students
w tym I klasa	3177	4186	5163	1490	165	3508	of which 1st grade
w tym kobiety	3994	4608	5298	2009	116	3173	of which females
Absolwenci ^a	2101	2472	.	925	90	1457	Graduates ^a
w tym kobiety	1493	1553	.	640	47	866	of which females

a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2002/03.
a According to type of education – for 2002/03 school year.

TABL. 20 (128). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2002/03	2003/04	2001/02	2002/03	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students	absolwenci graduates			
OGÓŁEM	7545	9006	2007	2472	TOTAL
Pedagogiczne	1517	1625	342	374	Education science and teacher training
Artystyczne	69	93	21	21	Arts
Spoleczne	785	798	297	286	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji	8	9	14	-	Journalism and information
Ekonomiczne i administracyjne	926	1208	266	348	Business and administration
Informatyczne	1657	1919	363	626	Computing
Architektury i budownictwa	46	49	23	14	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	82	55	26	41	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	910	993	317	295	Health
Opieki społecznej	313	405	84	77	Social services
Usług dla ludności	648	1000	122	188	Personal services
Usług transportowych	55	88	29	21	Transport services
Ochrony i bezpieczeństwa	444	672	103	169	Security services
Pozostałe	85	92	-	12	Others

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 21 (129). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademiacy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000/01	12	2470	44516	6888	T O T A L
2002/03	14	2699	50506	10852	
2003/04	15	2669	50765	.	
Uniwersytety	1	778	14080	3379	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1	760	14978	2295	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1	33	1661	362	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	3	266	10364	2942	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	1	16	779	198	Teacher education schools
Akademie medyczne	1	649	3099	532	Medical academies
Wyższe szkoły zawodowe ^c	3	34	848	-	Higher vocational schools ^c
Pozostałe szkoły ^d	4	133	4956	1144	Others ^d

a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2002/03. c Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). d Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a Full-time and part-time employees converted into full-time employees, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b According to type of school – for 2002/03 school year. c Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590). d Non-state, with a university profile.

TABL. 22 (130). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
*STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS*

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems				TYPE OF SCHOOLS
		dzienne day	wieczoro- rowe evening	zaoczne weekend	eksterni- styczne extra- mural	

O G Ó Ł E M
T O T A L

O G Ó Ł E M 2000/01	44516	18854	1394	23370	898	G R A N D T O T A L
2002/03	50506	23301	1436	24676	1093	
2003/04	50765	23524	1650	25561	30	
Uniwersytety	14080	6761	805	6485	29	Universities
Wyższe szkoły techniczne	14978	9053	394	5531	-	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1661	389	-	1272	-	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	10364	2796	-	7568	-	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne ..	779	145	-	634	-	Teacher education schools
Akademie medyczne	3099	2432	199	468	-	Medical academies
Wyższe szkoły zawodowe ^a	848	377	-	471	-	Higher vocational schools ^a
Pozostałe szkoły ^b	4956	1571	252	3132	1	Others ^b

W tym KOBIETY
Of which FEMALES

R A Z E M 2000/01	24757	10073	944	12999	741	T O T A L
2002/03	28069	12627	999	13563	880	
2003/04	27688	13045	1147	13484	12	
Uniwersytety	9588	4577	623	4376	12	Universities
Wyższe szkoły techniczne	5417	3670	223	1524	-	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	522	139	-	383	-	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	6084	1602	-	4482	-	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne ..	427	105	-	322	-	Teacher education schools
Akademie medyczne	2356	1835	142	379	-	Medical academies
Wyższe szkoły zawodowe ^a	364	163	-	201	-	Higher vocational schools ^a
Pozostałe szkoły ^b	2930	954	159	1817	-	Others ^b

a Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). b Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590). b Non-state, with a university profile.

TABL. 23 (131). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów		Study systems		TYPE OF SCHOOLS
		dzienne <i>day</i>	wieczorowe <i>evening</i>	zaoczne <i>weekend</i>	eksternistyczne <i>extra-mural</i>	
OGÓŁEM TOTAL						
OGÓŁEM 2000/01	6888	2993	162	3585	148	GRAND TOTAL
2002/03	10852	4115	257	6480	-	-
Uniwersytety	3379	1204	168	2007	-	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	2295	1353	17	925	-	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	362	79	-	283	-	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	2942	677	22	2243	-	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	198	42	-	156	-	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	532	448	-	84	-	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły ^a	1144	312	50	782	-	<i>Others^a</i>
W tym KOBIECY <i>Of which FEMALES</i>						
RAZEM 2000/01	4379	1773	117	2362	127	TOTAL
2002/03	6932	2405	191	4336	-	-
Uniwersytety	2431	769	132	1530	-	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	928	564	12	352	-	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	191	45	-	146	-	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	2031	450	16	1565	-	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	124	33	-	91	-	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	408	326	-	82	-	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły ^a	819	218	31	570	-	<i>Others^a</i>

a Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.
a Non-state, with a university profile.

TABL. 24 (132). **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW**
I TYPÓW SZKÓŁ
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Studenci		Absolwenci ^b		SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2000/01		355	251	73	57	TOTAL
2002/03		412	294	72	49	
2003/04		411	262	.	.	
studia: dzienne		162	67	42	21	<i>study: day</i>
zaoczne		249	195	30	28	<i>weekend</i>
Uniwersytety		311	237	67	48	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		22	11	1	-	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne ...		60	7	2	1	<i>Academies of economics</i>
Akademie medyczne		14	5	2	-	<i>Medical academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe ^c		2	2	-	-	<i>Higher vocational schools^c</i>
Pozostałe szkoły ^d		2	-	-	-	<i>Others^d</i>

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według systemów studiów i typów szkół – z roku szkolnego 2002/03. c Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). d Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a Also shown in other tables regarding students and graduates. b According to study system and type of school – for 2002/03 school year. c Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590). d Non-state, with a university profile.

TABL. 25 (133). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01	2002/03	2003/04			SCHOOLS
			ogółem <i>total</i>	w tym stypendia socjalne <i>of which social scholar- ships</i>	otrzymu- jący sty- pendia w % ogółu studen- tów ^b <i>scholar- ship re- cipients in % of to- tal stu- dents^b</i>	
OGÓŁEM	5466	8227	8391	3649	35,9	TOTAL
Uniwersytety	2099	2807	2549	318	38,1	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	2315	3221	2773	1326	30,7	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	25	182	194	102	49,9	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	110	486	705	580	25,8	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	13	48	54	34	37,2	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	904	1094	1653	838	68,4	<i>Medical academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe ^c	-	5	36	36	9,6	<i>Higher vocational schools^c</i>
Pozostałe szkoły ^d	-	384	427	415	27,2	<i>Others^d</i>

a Studenci studiów dziennych; bez cudzoziemców. b Studiów dziennych. c Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). d Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a Students in the day study system; excluding foreigners. b In the day study system. c Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590). d Non-state, with a university profile.

TABL. 26 (134). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a – stan w dniu 31 XII STUDENT DORMITORIES ^a – as of 31 XII				
Domy	8	9	9	<i>Dormitories</i>
Miejsca	3412	3657	3605	<i>Beds</i>
Studenci korzystający	3221	3154	3073	<i>Students</i>
w % ogółu studentów studiów dziennych	17,1	13,5	13,1	<i>in % of total students in the day study system</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE – stan w listopadzie STUDENT CANTEENS – as of November				
Stołówki	3	5	6	<i>Canteens</i>
Miejsca konsumenckie	616	460	581	<i>Seats</i>
Korzystający ^b (średnia miesięczna)	1234	1561	1140	<i>Consumers^b (monthly average)</i>

a Dla studentów studiów dziennych. b Studenci, nauczyciele akademicki, doktoranci, cudzoziemcy odbywający staż naukowy i inni.
a For students in the day study system. b Students, academic teachers, PhD candidates, foreign teaching and research assistants and others.

TABL. 27 (135). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja 2002/03 <i>Lower secondary schools</i>	2	3	86	16	33	7
..... 2003/04	2	3	76	16	.	.
Licea ogólnokształcące ^a 2000/01 <i>General secondary schools^a</i>	47	186	5610	2460	1657	771
..... 2002/03	61	262	6569	2797	2033	924
..... 2003/04	65	298	7350	3158	.	.
Szkoły zasadnicze 2000/01 (zawodowe) ^a <i>Basic vocational schools^a</i>	8	21	570	214	259	106
..... 2002/03	7	15	349	112	196	55
..... 2003/04	4	6	131	69	.	.
Szkoły zawodowe ^a 2000/01 <i>Vocational secondary schools^a</i>	60	205	5712	2210	1365	582
..... 2002/03	57	215	5472	1957	1542	610
..... 2003/04	63	209	5404	1716	.	.

a Ponadpodstawowe oraz od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne.
a Upper secondary (post-primary) as well as since 2002/03 also upper secondary schools.

TABL. 28 (136). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2002/03	2003/04	SPECIFICATION
Placówki	661	603	585	Establishments
miasta	198	196	189	urban areas
wieś	463	407	396	rural areas
Przedszkola	177	168	162	Nursery schools
w tym specjalne	3	1	1	of which special
miasta	151	148	140	urban areas
wieś	26	20	22	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	484	435	423	Pre-primary sections in primary schools

TABL. 28 (136). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Miejsca w przedszkolach	19246	18748	17824	Places in nursery schools
w tym specjalnych	186	16	16	<i>of which special</i>
Miasta	17824	17486	16545	<i>Urban areas</i>
Wieś	1422	1262	1279	<i>Rural areas</i>
Dzieci	27364	25057	24097	Children
miasta	20286	18495	17959	<i>urban areas</i>
wieś	7078	6562	6138	<i>rural areas</i>
w tym w wieku 6 lat	15460	13749	13021	<i>of which aged 6</i>
Przedszkola	19253	17339	16787	<i>Nursery schools</i>
w tym specjalne	265	16	14	<i>of which special</i>
miasta	18038	16249	15670	<i>urban areas</i>
wieś	1215	1090	1117	<i>rural areas</i>
w tym w wieku 6 lat	7945	6940	6634	<i>of which aged 6</i>
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	8111	7718	7310	<i>Pre-primary sections in primary schools</i>
w tym w wieku 6 lat	7515	6809	6387	<i>of which aged 6</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego^a na 1000 dzieci w wieku:				Children attending pre-primary education establishments^a per 1000 children aged:
3-6 lat	455	457	462	3-6
3-5	262	270	279	3-5
6 lat	980	959	959	6
Dzieci w przedszkolach na:				Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:				<i>1000 children aged:</i>
3-6 lat	319	318	326	3-6
6 lat	503	484	489	6
1 przedszkole	109	103	104	<i>Nursery school</i>
100 miejsc	100	92	94	<i>100 places</i>

^a W latach 2002 i 2003 w podziale według wieku nie uwzględniono odpowiednio: 228 i 241 dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej.

^a In 2002 and 2003 in the division according to age respectively 228 and 241 children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions were not included.

DZIAŁ XI OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane w zakresie ochrony zdrowia dotyczą **ochrony zdrowia** (bez ochrony zdrowia resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa).

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602), z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. 1997 Nr 28, poz. 152) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

- 4) ustawa z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391) z późniejszymi zmianami, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od dnia 1 I 1999 r. kasy chorych. Ustawa nie wprowadziła zmian odnośnie prawa wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (tzn. lekarza pierwszego kontaktu lub rodzinnego).

3. Dane o **pracownikach medycznych** ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

4. **Porady udzielone** przez lekarzy i lekarzy stomatologów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi i z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych oraz z poradami udzielonymi przez lekarzy i lekarzy stomatologów prowadzących praktykę lekarską.

5. Informacje o **szpitalach** podano łącznie z zamiejscowymi oddziałami szpitalnymi; oznacza to, że oddziały te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala

6. Dane o **łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** obejmują również łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego i innych samodzielnych oddziałach, natomiast nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc na oddziałach dziennego pobytu.

CHAPTER XI HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care concerns **the care health service** (excluding the health care service of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency – until 28 VI 2002 the Office of State Protection).

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 602), with later amendments, on the basis of which a nurse or midwife may establish an individual practice or individual specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor, dated 5 XII 1996 (Journal of Laws 1997 No. 28, item 152) with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, individual specialized medical practices and group practices are established**. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices includes those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

- 4) the Law on the General Security in the National Health Fund, dated 23 I 2003 (Journal of Laws No. 45, item 391) with later amendments, created on 1 IV 2003, which replaced health funds working since 1 I 1999. The law did not implement any changes regarding the right to choose a basic health care doctor (i.e. a doctor of first contact or a family doctor).

3. Data regarding **medical personnel** of the health service includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Data regarding doctors, nurses, midwives and pharmacists includes interns.

4. **Consultations provided** by doctors and dentists within the scope of out-patient health care are presented together with preventive examinations and consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals as well as consultations provided by doctors and dentists conducting medical practice.

5. Information regarding **hospitals** is given together with hospital branches; i.e. these branches are not listed as separate facilities, and data concerning their activity is included in the main hospital.

6. Data regarding **beds in in-patient health care facilities** concerns permanent beds in patient wards (fully equipped) either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding **beds in general hospitals** also includes beds in hospital wards located near emergency stations and in other independent wards, but does not include places (beds and incubators) for newborns as well as places in day wards.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 III 2000 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 379). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** – oddziały pulmonologiczne

8. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

10. Działalność **aptek i punktów aptecznych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. Nr 16 poz. 1381) z późniejszymi zmianami.

11. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. **Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży** prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 900). Wyróżnia się m.in. placówki:

- **interwencyjne** – zapewniają dzieciom znajdującym się w sytuacji kryzysowej doraźną, całodobową opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości. Przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego, sytuacji życiowej oraz opis wskazań do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** – zapewniają całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia,
- **socjalizacyjne** – zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, zastępują rodzinę, przygotowują do samodzielnego życia,
- **resocjalizacyjne** – przeznaczone są dla dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie. Zapewniają opiekę i wychowanie, resocjalizację, rewalidację. Umożliwiają leczenie uzależnień i przygotowanie do pracy zawodowej.

13. **Rodzina zastępcza** to rodzina, w której umieszcza się małego dziecko, w celu sprawowania nad nim opieki i jego wychowania, w przypadku gdy rodzice nie spełniają swojej funkcji.

14. Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne, pracodawcy.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 929).

15. Dane o **udzielonych świadczeniach pomocy społecznej** dotyczą pomocy materialnej i pomocy w formie usług.

Dane o **zasiłkach pieniężnych i pomocy w naturze** dotyczą zadań zleconych gminom, zadań własnych gmin oraz zadań realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie łącznie z zadaniami z zakresu administracji rządowej. Nie obejmują zasiłków wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz zapomóg wypłacanych przez zakłady pracy, związki zawodowe itp.

Pomoc materialna obejmuje m.in. zasiłki pieniężne: stałe, okresowe, rentę socjalną oraz pomoc w formie żywności, odzieży, a także ochronę macierzyństwa, tj. macierzyński zasiłek okresowy i macierzyński zasiłek jednorazowy itp. **Pomoc w formie usług** dotyczy usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych oraz sprawienia pogrzebu.

7. *Types of wards in general hospitals (table 5) were given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 27 III 2000 (Journal of Laws No. 30, item 379). **Surgical wards** include: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; **communicable diseases wards** – communicable diseases wards; **tubercular and pulmonary wards** – pulmonology wards.*

8. ***Chronic medical care homes and nursing homes** provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.*

9. ***Health resort treatment** includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.*

10. *The activity of **pharmacies and pharmaceutical outlets** is normalized by the pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 126, item 1381) with later amendments.*

11. *Data regarding **incidence of illnesses** is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems", valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).*

12. ***Care and education centres for children and young people** are presented in accordance with the decree of Minister of Labour and Social Policy, dated 1 IX 2000 (Journal of Laws No. 80, item 900). Such centres are differentiated:*

- ***intervention** – provide children in an immediate crisis situation 24-hour care as well as education adapted to age and abilities. Intervention centres diagnose the psychophysical state of a given child, the child's living conditions as well as recommend the further course of working with the child,*
- ***family** – provide 24-hour care in conditions similar to a normal home environment until the child is returned to the family, adopted or become independent,*
- ***socialization** – provide 24-hour care to children totally or partially without parental care, fulfil the function of family and prepare children to live an independent life,*
- ***resocialization** – are designated for socially maladjusted children and adolescents. Resocialization centres provide care, resocialize youth and re-instil self-worth in youth. Moreover, they provide assistance in the treatment of addictions and prepare youth for professional employment.*

13. ***Foster family** is a family in which a small child is placed in order to supervise the care and upbringing of the child should the natural parents not meet this obligation.*

14. *Data concerning **social welfare homes and facilities** is related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons, employers.*

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the ordinance of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 15 IX 2000 (Journal of Laws No. 82, item 929).

15. *Data on **granted social welfare benefits** concerns material assistance and assistance in the form of services.*

*Data regarding **monetary benefits and assistance in kind** concerns tasks commissioned to gminas, gminas own tasks, and tasks realized by powiat family assistance centres with central administration tasks. Data does not include benefits paid by the Social Insurance Office as well as financial aid paid by workplaces, trade unions etc.*

***Material assistance** includes, among others, financial allowances: permanent, temporary, welfare pensions and assistance in the form of food, clothing as well as maternity care, i.e. temporary and one-off maternity benefit etc. **Assistance in the form of services** involves care and specialized care as well as arranging funerals.*

TABL. 1 (137). **PRACOWNICY MEDYCZNI**
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002 ^a	2003 ^a	SPECIFICATION
Lekarze	3388	3075	3161	Doctors
w tym kobiety	1907	1757	1817	of which women
Lekarze stomatolodzy	236	285	298	Dentists
w tym kobiety	179	223	225	of which women
Farmaceuci	646	605	606	Pharmacists
w tym kobiety	576	510	522	of which women
Felczerzy	11	6	5	Barber-surgeons
Pielęgniarki	6640	6171	5976	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	136	122	204	of which Master of Nursing
Położne	907	835	810	Midwives

a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarzkimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich, Pielęgniarskich.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Including individual medical and nurse practises registered at Chamber of Physicians and Chamber of Nurses.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 2 (138). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	359	359	406	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	223	277	314	urban areas
wieś	136	82	92	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	243	347	357	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	203	290	303	urban areas
wieś	40	57	54	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	8123,8	7603,5	7918,8	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	7230,2	6928,5	7006,3	doctors
w tym specjalistyczne	2615,5	2693,5	2808,3	of which specialized
stomatologiczne	893,6	675,0	912,5	dental

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 169. b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska – Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska-zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3 na str. 169); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. – tylko w miastach). c W latach 2000-2002 dotyczy porad refundowanych przez kasy chorych (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne).

a See general notes, item 4 on page 169. b Data concerns entities that have signed a “medical practice – National Health Fund” contract or a “medical practice-health care facility” contract (see general notes, item 2, point 3 on page 169); including medical practices conducted within the framework of occupational medicine (in 2000 – only in urban areas). c In 2000-2002 data refers to consultations refunded by health fund (public funds) as well as paid by patients (non-public funds).

TABL. 3 (139). **SŁUŻBA MEDYCZYNY PRACY^a**
OCCUPATIONAL MEDICINE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^b	2002	2003	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	60	20	37	Health care institutions (as of 31 XII)
Praktyki lekarskie ^c	46	54	50	Medical practices ^c
Porady udzielone w tys.	305,9	378,3	337,6	Consultations provided in thous.
przez: lekarzy	299,7	357,8	325,1	by: doctors
lekarzy stomatologów	6,2	20,5	12,5	dentists
w tym w ramach badań profilaktycznych	274,8	253,2	276,0	of which within the framework of preventive examinations
Porady udzielone na 100 osób objętych opieką przychodni przez:				Consultations provided per 100 persons in a given out-patient department by:
lekarzy	157,5	277,8	172,0	doctors
lekarzy stomatologów	3,2	3,4	1,0	dentists

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 169. b Bez przychodni rehabilitacyjnych przy spółdzielniach inwalidów. c Patrz notka b do tablicy 2 na str. 171.

a See general notes, item 4 on page 169. b Excluding rehabilitation out-patient departments near disabled persons' cooperatives. c See footnote b to table 2 on page 171.

TABL. 4 (140). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII <i>FACILITIES – as of 31 XII</i>				
Szpital ogólny	24	26	26	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	2	3	4	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	2	6	5	Nursing homes ^a
Hospicja	1	3	3	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe – sanatoria	1	1	1	Health resort treatment – sanatoria
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII <i>BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII</i>				
Szpital ogólny	6348	6512	6390	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	54	104	110	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	46	178	162	Nursing homes ^a
Hospicja	5	31	34	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe – sanatoria	170	195	195	Health resort treatment – sanatoria
LECZENI IN-PATIENTS				
Szpital ogólny ^b	198146	235252	238492	General hospitals ^b
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	176	326	327	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	117	547	416	Nursing homes ^a
Hospicja	30	213	289	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracje w sanatoriach	2302	3771	3306	Health resort treatment – patients in sanatoria

a W latach 2000 i 2001 – łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.
a In 2000 and 2001 – including treatment and education homes. b Excluding interward patient transfers.

TABL. 5 (141). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	24	26	26	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	23	24	23	Public
Niepubliczne	1	2	3	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	6348	6512	6390	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	6338	6392	6261	in: public hospitals
niepublicznych ..	10	120	129	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	52,4	53,9	53,0	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1200	1207	1231	Internal diseases
w tym kardiologicznych	209	172	192	of which cardiological
Chirurgicznych	1553	1486	1441	Surgical
Pediatricznych	645	568	531	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	722	702	667	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	184	169	169	Oncological
Intensywnej terapii	69	75	75	Intensive therapy
Zakaźnych	333	350	355	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	332	359	348	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	73	73	56	Dermatology
Neurologicznych	266	266	266	Neurological
Psychiatrycznych	41	153	161	Psychiatric
Ruch chorych				Patients
Leczeni ^a w tys.	198,1	235,3	238,5	In-patients ^a in thous.
w szpitalach: publicznych	195,6	231,9	230,1	in: public hospitals
niepublicznych ..	2,5	3,4	8,4	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^b :				of which in specified wards ^b :
chorób wewnętrznych	40,6	45,6	46,0	internal diseases
w tym kardiologicznych	7,2	6,2	8,0	of which cardiological
chirurgicznych	49,0	57,9	59,6	surgical
pediatrycznych	24,4	25,7	24,5	paediatric
ginekologiczno-położniczych	30,3	33,0	33,1	gynaecological-obstetric
onkologicznych	6,4	7,5	7,2	oncological
intensywnej terapii	2,0	1,9	2,0	intensive therapy
zakaźnych	10,3	12,0	13,0	communicable
gruźlicy i chorób płuc	8,1	9,0	9,2	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	1,7	1,7	1,9	dermatology
neurologicznych	6,8	6,7	7,1	neurological
psychiatrycznych	0,6	2,1	2,2	psychiatric
Wypisani w tys.	189,8	226,9	230,3	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	4,9	4,9	5,0	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	1635,4	1946,4	1977,3	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko	31,1	35,5	37,0	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	9,3	7,8	7,4	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	289,3	276,9	275,3	Average bed use in days

a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. b Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

a Excluding interward patient transfers. b Including interward patient transfers.

TABL. 6 (142). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Apteki	257	276	270	Pharmacies
w tym prywatne	215	234	270	of which private
w tym na wsi	36	39	37	of which in rural areas
Punkty apteczne ^b	29	28	45	Pharmaceutical outlets ^b
w tym na wsi	24	24	40	of which in rural areas
Liczba ludności na:				Population per:
1 aptekę i punkt apteczny ^b	4233	4026	3826	pharmacy and pharmaceutical outlet ^b
1 aptekę	4711	4376	4463	pharmacy
w tym na wsi	13909	12676	13416	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^c w aptekach i w punktach aptecznych ^b	455	526	538	Pharmacists employed ^c in pharmacies and pharmaceutical outlets ^b

a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. b Od 2002 r. nie określa się typów punktów aptecznych. c W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty; od 2002 r. – w przeliczeniu na osoby.

a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g. in hospitals and sanatoria. b Since 2002 the types of pharmaceutical outlet are not defined. c In 2000 – calculated as full-time employment; since 2002 – calculated per person.

TABL. 7 (143). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	9	7	6	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	12589	11959	14111	Blood donors
w tym honorowi	12578	11938	14098	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	28657	31877	30874	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	32651	37369	39957	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: dane Podlaskiego Centrum Zdrowia Publicznego.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e: data of Podlaskie Centre of Public Health.

TABL. 8 (144). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2002	2003	2000	2002	2003	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>			
Krztusiec	250	263	174	20,6	21,8	14,4	<i>Whooping cough</i>
Odra	3	2	21	0,3	0,2	1,7	<i>Measles</i>
Wirusowe zapalenie wątroby	111	82	57	9,2	6,8	4,7	<i>Viral hepatitis</i>
w tym typ B	65	47	36	5,4	3,9	3,0	<i>of which type B</i>
Różyczka	1332	940	179	109,9	77,8	14,8	<i>Rubella</i>
AIDS ^a	3	3	2	0,3	0,3	0,2	<i>AIDS^a</i>
Salmonellozy	1051	858	736	86,7	71,0	61,0	<i>Salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna	9	-	1	0,7	x	0,1	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	17	34	74	1,4	2,8	6,1	<i>Other bacterial foodborne intoxications</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	738	635	435	304,4	280,3	198,7	<i>Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years)^b</i>
Szkarlatyna (płonica)	212	116	78	17,5	9,6	6,5	<i>Scarlet fever</i>
Zapalenie opon mózgowych	99	71	160	8,2	5,9	13,3	<i>Meningitis</i>
Zapalenie mózgu	88	85	182	7,3	7,0	15,1	<i>Encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	444	376	6784	36,6	31,1	562,4	<i>Mumps</i>
Toksoplazmoza	35	39	21	2,9	3,2	1,7	<i>Toxoplasmosis</i>
Tasiemczyce	46	30	16	3,8	2,5	1,3	<i>Cestode infestations</i>
Włośnica	-	15	5	x	1,2	0,4	<i>Trichinellosis</i>
Świerzb	658	789	778	54,3	65,3	64,5	<i>Scabies</i>
Grypa	63410	4440	15095	5233,7	367,4	1251,5	<i>Influenza</i>
Zatrucia związkami chemicznymi ^c	290	334	505	23,9	27,6	41,9	<i>Chemical compound poisonings^c</i>
Szczepieni przeciw wścieklicznie	516	469	273	42,6	38,8	22,6	<i>Rabies vaccinations</i>

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Zatrucia lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi oraz skutki toksyczne substancji zazwyczaj niestosowanych w celach leczniczych lub nieokreślonych; w 2002 r. rejestracja niepełna.

Źródło: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Poisoning by drugs, medicaments and biological substances as well as the toxic effects of substances usually not used for medical treatment or non-defined purposes; in 2002 incomplete registration.

Source: data of the Voivodship Sanitary-Epidemiological Station in Białystok.

TABL. 9 (145). **ŻŁOBKI^a**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Żłobki	6	6	6	Nurseries
Oddziały żłobkowe	7	8	8	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b	663	672	674	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku)	1143	1012	1007	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	33	35	36	Places in nurseries ^b per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3	15	14	16	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to the age of 3

a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.
a Including weekly nurseries. b Including nursery wards.

TABL. 10 (146). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2003	2002	2003	2002	2003	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie residents		wolontariusze volunteers		
OGÓŁEM	15	18	740	752	117	142	TOTAL
placówki:							centres:
Interwencyjne	3	4	153	112	1	8	Intervention
Rodzinne	1	2	6	10	-	-	Family
Socjalizacyjne	10	10	535	542	116	132	Socialization
Resocjalizacyjne – młodzi- dzieżowe ośrodki wy- chowawcze	1	2	46	88	-	2	Resocialization – youth education centres

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 170.
a See general notes, item 12 on page 170.

TABL. 11 (147). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1005	845	832	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	1147	1121	1259	Children in foster families ^b
w tym posiadające orzeczenie o nie- pełnosprawności ^c	49	74	63	of which issued disability confirma- tion ^c
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku ...	101	133	27	Children who gained independence during the year

a W 2000 r. stan w końcu roku. b Łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów. c W 2002 r. pobierające zasiłek pielęgnacyjny.
a In 2000 as of the end of the year. b Including children not under court supervision. c In 2002 receiving nursing benefit.

TABL. 12 (148). **POMOC SPOŁECZNA**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	26	30	38	Homes and facilities (excluding branches)
dla:				for:
Osób starych	7	8	13	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	8	8	8	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^a	7	2	2	Adults mentally retarded ^a
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^a	-	4	5	Children and young mentally retarded ^a
Przewlekłe psychicznie chorych	1	2	3	Chronically mentally ill
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	-	2	2	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	3	4	5	Homeless
Miejsca^b ogółem	2144	2452	2985	Total places^b
w domach i zakładach dla:				in homes and facilities for:
Osób starych	230	304	493	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	892	929	968	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^a	932	161	221	Adults mentally retarded ^a
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^a	-	492	543	Children and young mentally retarded ^a
Przewlekłe psychicznie chorych	33	335	535	Chronically mentally ill
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	-	41	41	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	57	190	184	Homeless
Miejsca^b na 10 tys. ludności	18	20	25	Places^b per 10 thous. population
Mieszkańcy^b ogółem	2110	2376	2890	Total residents^b
w tym umieszczeni w ciągu roku	406	812	1291	of which placed during the year
w domach i zakładach dla:				in homes and facilities for:
Osób starych	219	272	429	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	893	928	968	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^a	917	154	221	Adults mentally retarded ^a
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^a	-	494	537	Children and young mentally retarded ^a
Przewlekłe psychicznie chorych	33	335	535	Chronically mentally ill
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	-	26	29	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	48	167	171	Homeless
Mieszkańcy^b na 10 tys. ludności	17	20	24	Residents^b per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	374	258	607	Persons awaiting a place

a Do 2000 r. – umysłowo upośledzonych. b Łącznie z filiami.
a Until 2000 – mentally disabled. b Including branches.

TABL. 13 (149). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2000 2002 2003	71964 78891 76265	TOTAL
Pomoc materialna	94972	99159,7	Material assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Zasiłek: stały	1933	8307,7	<i>Benefit: permanent</i>
stały wyrównawczy	3756	11870,0	<i>permanent compensatory</i>
okresowy	24996	20503,7	<i>temporary</i>
celowy	2454	536,5	<i>appropriated</i>
Renta socjalna	7255	24741,8	<i>Disability welfare pension</i>
Ochrona macierzyństwa	3697	4435,0	<i>Maternity care</i>
Schronienie	86	124,8	<i>Shelter</i>
Posiłek	35175	8055,6	<i>Meals</i>
Ubranie	771	132,0	<i>Clothing</i>
Pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne	488	93,1	<i>Treatment costs</i>
Pomoc w formie usług^c	1759	7231,7	Assistance in the form of services^c

a Organizowanej i świadczonej przez administrację rządową i jednostki samorządu terytorialnego. b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. c W tym pokryte koszty pogrzebu dla 136 osób.

Źródło: dane Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

a Organized and rendered by government administration and local self-government entities. b By the item benefits, recipients may be shown several times. c Of which burial costs were covered for 136 people.

Source: data of Podlaskie Voivodship Office.

DZIAŁ XII KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. **Termin turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

CHAPTER XII CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.

4. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e. established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).

6. Data regarding **radio and television subscribers** concerns persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concerns persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g. disabled war and military veterans).

Data also concerns institutions paying the subscription fee for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e. mainly for recreational, work-related, religious and other purposes etc. and remaining outside their normal environment not longer than a year.

2. **Tourist accommodation facilities** include collective tourist accommodation establishments, i.e. do not include rooms for rent and agrotourism lodgings.

Do pozostałych obiektów zaliczono obiekty, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla hoteli, moteli, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o **miejscach noclegowych** wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Placówki gastronomiczne** w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

The remaining facilities of collective accommodation establishments include hotel facilities which do not correspond to conditions expected in hotels, motels, boarding houses, excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages as well as other facilities used by the tourism industry (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and health establishments.

3. *Data on number of beds is presented as of 31 VII; the data concerns whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation etc. are not included.*

4. *Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars etc.*

Kultura Culture

TABL. 1 (150). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	267	261	259	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	200	194	193	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	122	100	85	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	104	82	67	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)				
w tys. wol.	4291,3	4318,7	4353,8	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	2018,2	1993,5	1997,4	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	199,8	198,1	195,6	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	56,8	55,2	53,7	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :				<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	4017,2	3916,4	3797,1	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi	1326,6	1321,6	1271,0	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	20,1	19,8	19,4	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	23,4	23,9	23,7	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a Including library service points. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (151). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums with branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>external^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM							TOTAL
2000	22	137,3	72	24	335,7	186,3	
2002	22	150,5	63	37	369,5	171,6	
2003	22	155,0	57	42	356,7	156,2	
Artystyczne	3	0,5	6	-	13,9	4,4	<i>Art</i>
Biograficzne	1	0,0	4	1	7,5	4,7	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	2	13,6	4	1	47,4	18,9	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	6	53,7	17	5	99,9	47,8	<i>Historical</i>
Przyrodnicze	2	11,4	5	7	73,0	19,1	<i>Natural history</i>
Regionalne	5	19,3	11	4	21,5	11,9	<i>Regional</i>
Inne	3	56,5	10	24	93,5	49,4	<i>Others</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (152). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	7	11	12	8	4	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	83	117	125	100	25	<i>Exhibitions^a</i>
w tym z zagranicy	-	2	9	9	-	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	88	140	140	115	25	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	34,8	41,4	59,2	48,5	10,7	<i>Visitors in thous.</i>

a W kraju.
a In Poland.

TABL. 4 (153). **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Institucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seats in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Performances^b and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2000	5	1929	2061	TOTAL
	2002	5	1755	1936	
	2003	5	1756	1835	293,4
Teatry	3	963	875	108,6	<i>Theatres</i>
dramatyczne	1	602	287	43,8	<i>dramatic</i>
lalkowe	2	361	588	64,8	<i>puppet</i>
Filharmonie	1	543	868	172,0	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne	1	250	92	12,8	<i>Symphonic and chamber orchestras</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.
a As of 31 XII. b By the seat.

TABL. 5 (154). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2003 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES
IN 2003
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Institucje	160	58	102	<i>Institutions</i>
domy kultury	26	15	11	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	71	27	44	<i>cultural centres</i>
kluby	26	13	13	<i>clubs</i>
świetlice	37	3	34	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	171	118	53	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	7375	4145	3230	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1257027	982168	274859	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	136	119	17	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	2142	1854	288	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	595	417	178	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych ..	8272	5952	2320	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	169	122	47	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	4524	3465	1059	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (155). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	20	22	23	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym w miastach	18	20	21	<i>of which in urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	21	23	24	<i>Screens in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym w miastach	19	21	22	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	5,3	5,4	5,2	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym w miastach	5,0	5,1	4,9	<i>of which in urban areas</i>
Seanse:				<i>Screenings:</i>
w tysiącach	13,5	13,6	12,0	<i>in thousand</i>
w tym w miastach	13,3	13,5	11,9	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	674	620	522	<i>per cinema</i>
Widzowie:				<i>Audience:</i>
w tysiącach	389,2	423,5	331,5	<i>in thousand</i>
w tym w miastach	384,2	420,3	329,4	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	19459	19250	14415	<i>per cinema</i>
na 1 seans	29	31	28	<i>per screening</i>

TABL. 7 (156). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous.</i>			na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>			
Abonenci radiowi	266,6	261,1	255,8	220,2	216,1	212,3	<i>Radio subscribers</i>
miasta	168,7	166,4	163,6	237,6	233,9	230,2	<i>urban areas</i>
wieś	97,9	94,7	92,2	195,5	190,7	186,6	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	260,3	254,9	249,6	215,0	211,0	207,1	<i>Television subscribers</i>
miasta	164,7	162,3	159,4	232,0	228,1	224,3	<i>urban areas</i>
wieś	95,6	92,6	90,2	190,8	186,5	182,3	<i>rural areas</i>

Źródło: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.
Source: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (157). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	223	201	188	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	21	20	21	Hotels
Motele	5	2	3	Motels
Pensjonaty	3	6	5	Boarding houses
Domy wycieczkowe	9	6	7	Excursion hostels
Schroniska	1	1	1	Shelters
Schroniska młodzieżowe	24	22	20	Youth hostels
Kempingi	2	3	2	Camping sites
Pola biwakowe	19	17	15	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	29	24	20	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	3	4	3	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	19	17	16	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	1	1	1	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	26	19	17	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	4	4	5	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	57	55	52	Other facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	15814	14047	12897	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	6891	6537	6446	of which open all year
Hotele	1943	2238	2226	Hotels
Motele	184	86	101	Motels
Pensjonaty	184	240	229	Boarding houses
Domy wycieczkowe	492	377	445	Excursion hostels
Schroniska	14	14	14	Shelters
Schroniska młodzieżowe	834	992	908	Youth hostels
Kempingi	248	238	310	Camping sites
Pola biwakowe	1915	1645	1629	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	3357	2792	2146	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	349	478	288	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1852	1515	1441	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	110	117	119	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	1582	759	598	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	119	217	276	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	2631	2339	2167	Other facilities

TABL. 8 (157). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	388662	351521	370987	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	80015	85623	88301	<i>of which foreign tourists</i>
Hotele	125245	142631	160964	<i>Hotels</i>
Motele	18745	12610	12452	<i>Motels</i>
Pensjonaty	5418	10043	9174	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	24677	25740	25451	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	369	327	373	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	10446	14091	7127	<i>Youth hostels</i>
Kempingi	2416	2142	2620	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	23493	9224	6147	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	26095	15656	14152	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	406	989	1107	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	36302	31383	28070	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	3054	2827	3985	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	12042	6795	4871	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	689	2330	2600	<i>Weekend and holiday accommo- dation establishments</i>
Pozostałe obiekty	99265	74733	91894	<i>Other facilities</i>
Udzielone noclegi	910570	756774	754006	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	120302	124370	127996	<i>of which foreign tourists</i>
Hotele	206376	202360	235958	<i>Hotels</i>
Motele	23561	20363	19181	<i>Motels</i>
Pensjonaty	18507	18925	18167	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	38465	36746	33808	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	407	360	430	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	25047	22262	19818	<i>Youth hostels</i>
Kempingi	6723	5210	7139	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	29729	31982	18889	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	169392	101472	86048	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	7075	11881	13972	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	133018	80996	79493	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	9256	9397	10581	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	40789	18027	11915	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	2981	8048	10050	<i>Weekend and holiday accommo- dation establishments</i>
Pozostałe obiekty	199244	188745	188557	<i>Other facilities</i>

TABL. 9 (158). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastronomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2000	46	83	66	33	
2002	51	79	57	23	
2003	44	69	42	22	
Hotele	20	17	1	2	<i>Hotels</i>
Motele	-	4	-	-	<i>Motels</i>
Pensjonaty	2	2	1	1	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe	4	2	1	-	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	1	-	-	-	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	-	-	2	-	<i>Youth hostels</i>
Kempingi	-	1	1	1	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	-	1	2	4	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	1	6	11	7	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1	7	9	-	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	1	1	-	-	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	-	4	6	2	<i>Public tourist cottages</i>
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	-	1	-	-	<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>
Pozostałe obiekty	14	23	8	5	<i>Other facilities</i>

TABL. 10 (159). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	79900	85163	88301	Tourists accommodated
Hotele	24661	53117	54961	Hotels
Motele	3775	2786	1947	Motels
Pensjonaty	99	368	232	Boarding houses
Domy wycieczkowe	7547	8122	7514	Excursion hostels
Schroniska	262	204	256	Shelters
Schroniska młodzieżowe	610	764	784	Youth hostels
Kempingi	735	283	632	Camping sites
Pola biwakowe	279	490	245	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	224	42	51	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1939	1450	1885	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	288	459	851	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	105	1	321	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	5	-	-	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	39371	17077	18622	Other facilities
Udzielone noclegi	119789	123353	127996	Nights spent (overnight stay)
Hotele	42215	72563	76496	Hotels
Motele	4340	3547	3233	Motels
Pensjonaty	254	1608	263	Boarding houses
Domy wycieczkowe	9874	9365	8549	Excursion hostels
Schroniska	299	224	302	Shelters
Schroniska młodzieżowe	1665	1455	1518	Youth hostels
Kempingi	1163	628	1391	Camping sites
Pola biwakowe	330	852	348	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	731	137	342	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3367	2887	3275	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	1010	1367	2703	Creative arts centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	198	1	403	Public tourist cottages
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	-	-	9	Weekend and holiday accommodation establishments
Pozostałe obiekty	54343	28719	29164	Other facilities

DZIAŁ XIII NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe i stosowane oraz prace rozwojowe**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** (tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych):
 - a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki mające za zadanie prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, których wyniki powinny znaleźć zastosowanie w określonych dziedzinach gospodarki narodowej i życia społecznego (podlegają różnym ministerstwom, w większości Ministerstwu Gospodarki i Pracy), działające na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst 2001 Dz. U. Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD do działu 73 „Nauka”;
- 2) **jednostki obsługi nauki** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, stowarzyszenia naukowe i inne jednostki obsługi nauki);
- 3) **jednostki rozwojowe**, tj. podmioty gospodarcze, przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, posiadające na ogół własne zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria, biura konstrukcyjne, zakłady rozwoju techniki itp.), prowadzące działalność B+R, głównie o charakterze prac rozwojowych, obok swojej podstawowej działalności;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** – m.in. szpitale prowadzące prace badawczo-rozwojowe obok swojej podstawowej działalności, z wyjątkiem klinik akademii medycznych (uniwersytetów) i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego ujętych w kategorii „szkoły wyższe” oraz szpitali posiadających status instytutów naukowo-badawczych ujętych w kategorii „jednostki badawczo-rozwojowe”.

2. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

3. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

Nakłady bieżące do 2002 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badaw-

CHAPTER XIII SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

1. Research and development activity (i.e. research and experimental development work – R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, of which knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic research, applied research and experimental development**.

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units** (i.e. units whose main activity is performing R&D):
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences,
 - b) branch research-development units – units aimed at performing R&D activity for different branches of national economy and social life (subordinate to different ministries, in the bulk to the Ministry of Economy and Labour), working on the basis of the Law of 25 VII 1985 on the Branch R&D Units (uniform text Journal of Laws 2001 No. 33, item 388, with later amendments),
 - c) others – private units classified to the PKD 73 division "Science";
- 2) **science support units** (scientific libraries, scientific archives, scientific societies and other "auxiliary units");
- 3) **development units**, i.e. economic entities, primarily industrial enterprises, in most cases with their own R&D facilities (laboratories, design offices, technology development centres etc.), performing R&D activity mainly with an experimental development character along with their principal activity;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** – among others cover hospitals conducting R&D activity along with their principal activity, excluding clinics of medical academies (universities) and the Medical Centre for Postgraduate Education included in the category "higher education institutions" as well as hospitals having the status of research institutes included in the category "branch research-development units".

2. Data regarding employment in R&D includes exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development activity. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

3. Expenditures on research and development activity include current expenditures borne on basic research, applied research and development work as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D regardless of the origin (source) of the financial funds.

Until 2002 **current expenditures** comprise expenditure on purchase or manufacture of research equipment, neces-

czej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642, § 13); w 2003 r. koszty te ujmowane są w nakładach inwestycyjnych na działalność badawczą i rozwojową.

4. Działalność innowacyjna w przemyśle polega na uruchamianiu produkcji nowych lub istotnie ulepszonych (zmodernizowanych) wyrobów, a także wdrażaniu nowych lub istotnie ulepszonych procesów, przy czym wyroby te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa. Obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym.

5. Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny i urządzenia techniczne oraz budynki, budowle i grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i zmodernizowanych wyrobów.

6. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

7. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadawać do stosowania.

8. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

sary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the projects mentioned above, not included in fixed assets and treated as current assets (the decree of the Chairman of the State Committee for Scientific Research, dated 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13); in 2003 expenditure on the equipment mentioned above is included in the capital expenditures on R&D.

4. Innovation activity in industry consists in launching the production of technologically new or improved products and implementing technologically new processes (which products and processes are technologically novel at least for the enterprise). It comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial steps.

5. Expenditures on innovation include expenditures on: R&D activity (intramural and extramural), acquisition of disembodied technology and know-how (patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of fixed assets required for introduction of innovations (instruments and equipment as well as buildings and land), other preparations for the implementation of innovations, training directly linked to technological innovations and marketing for technological new and improved products.

6. Means of automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation and used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. A patentable invention – any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of practical application.

8. A utility model eligible for protection – any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

TABL. 1 (160). JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003	2000	2002	2003				
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)			zatrudnieni ^a personnel ^a						
				ogółem total	pracownicy naukowo-badawczy re-searchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostali personel other supporting staff			
OGÓŁEM TOTAL	8	8	19	1458,9	848,4	1307,5	1133,6	102,9	71,0	
w tym: of which:										
Jednostki rozwojowe Development units	3	3	12	16,2	25,2	57,0	34,0	15,5	7,5	
Szkoły wyższe Higher education institutions	4	4	4	1421,2	796,5	1209,1	1075,8	72,8	60,5	

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.
^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (161). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					
		wyższym higher					pozostałym other
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)		
		doktora habilitowanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)				
OGÓŁEM	2002	2251	170	241	784	853	203
TOTAL	2003	2307	179	258	813	850	207
w tym: of which:							
Jednostki rozwojowe	2002	38	-	-	-	29	9
Development units	2003	80	1	-	-	58	21
Szkoły wyższe	2002	2179	169	237	778	810	185
Higher education institutions	2003	2179	176	254	801	768	180

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.

TABL. 3 (162). **NAKLADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	ogółem grand total	2000	2002	2003				SPECIFICATION	
		nakłady expenditures							
		bieżące ^b current ^b		inwestycyjne na środki trwałe capital					
		razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which instruments and equipment				
w tys. zł in thous. zł									
OGÓŁEM		36283,6	37988,3	39140,8	26966,7	9560,7	12174,1	7121,3	TOTAL
w tym:									of which:
Jednostki rozwojowe		8143,3	972,5	3326,8	2421,6	1876,7	905,2	766,2	Development units
Szkoły wyższe		26141,7	27706,2	32125,7	21204,5	5891,9	10921,2	6007,4	Higher education institutions

^a Bez amortyzacji środków trwałych. ^b Do 2002 r. łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, zwanej poprzednio specjalną, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r., Dz. U. Nr 146, poz. 1642, § 13).

^a Excluding depreciation of fixed assets. ^b Until 2002 including expenditure on purchase or manufacture of research equipment, defined previously as so-called special research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the projects mentioned above, not included in fixed assets and treated as current assets (the decree of the Chairman of the State for Scientific Research, dated 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13).

TABL. 4 (163). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experimental development</i>	SPECIFICATION
		podstawowe <i>basic</i>	stosowane <i>applied</i>		
w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
OGÓŁEM	2000 24299,2	12144,7	6320,4	5834,1	TOTAL
	2002 26734,9	13669,3	6784,6	6281,0	
	2003 26966,7	12980,4	5845,2	8141,1	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki rozwojowe	2421,6	40,0	207,2	2174,4	<i>Development units</i>
Szkoły wyższe	21204,5	12690,9	5638,0	2875,6	<i>Higher education institutions</i>

a Patrz notki a, b do tabl. 3 na str. 190.

a See footnotes a, b to the table 3 on page 190.

TABL. 5 (164). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
 Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	stopeń zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>			
OGÓŁEM	67,6	74,5	81,5	TOTAL
Jednostki rozwojowe	-	-	32,6	<i>Development units</i>
Szkoły wyższe	67,6	74,5	81,7	<i>Higher education institutions</i>

TABL. 6 (165). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym nakłady <i>Of which expenditures</i>			
		na działalność badawczą i rozwojową <i>on research and development activity</i>	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw <i>on the acquisition of disembodied technology and know-how</i>	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>capital – on the acquisition of instruments and equipment</i>	na oprogramowanie <i>on software</i>
w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
OGÓŁEM	2000 138410,6	5705,9	434,5	95687,6	893,1
TOTAL	2002 185121,9	5982,6	230,1	132748,5	4359,1
	2003 276650,1	4134,4	6,3	216143,0	4241,4
sektor publiczny	6210,1	413,0	-	4509,0	597,5
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	270440,0	3721,4	6,3	211634,0	3643,9
<i>private sector</i>					

TABL. 6 (165). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE (cd.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym nakłady <i>Of which expenditures</i>			
		na działalność badawczą i rozwojową <i>on research and development activity</i>	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw <i>on the acquisition of disembodied technology and know-how</i>	inwestycyjne na maszyny, urzą- dzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>capital – on the acquisition of instruments and equipment</i>	na oprogramowanie <i>on software</i>
<i>w tys. zł in thous. zł</i>					
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	225766,2	4134,4	6,3	181640,2	2875,9
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	149509,3	118,1	-	124662,7	275,5
<i>Manufacture of food products and beverages</i>					
Włókiennictwo	995,5	155,3	-	622,1	19,8
<i>Manufacture of textiles</i>					
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich ^Δ	912,0	-	-	901,0	-
<i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	6335,2	-	-	1736,1	6,8
<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	13844,4	481,0	6,3	13062,2	165,7
<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>					
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	16871,5	916,0	-	14406,6	209,8
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	2697,2	-	-	2097,4	1,8
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	194,0	-	-	121,0	-
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	8377,6	1581,7	-	5566,5	294,4
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	1257,2	130,9	-	1043,4	82,9
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>					
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1966,2	-	-	741,2	90,0
<i>Manufacture of other transport equipment</i>					
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	3144,7	-	-	3062,3	37,0
<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>					

TABL. 6 (165). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw on the acquisition of disembodied technology and know-how	inwestycyjne na maszyny, urzą- dzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogramowanie on software
w tys. zł in thous. zł					
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	50883,9	-	-	34502,8	1365,5
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas steam and hot water supply	49791,9	-	-	33555,6	1362,3
Pobór, uzdatnianie i rozpraszanie wody Collection, purification and distribution of water	1092,0	-	-	947,2	3,2

TABL. 7 (166). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE
W PRZEMYŚLE**
Stan w dniu 31 XII
**MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA
IN INDUSTRY**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt Means for automating production processes in units						Media elektroniczne – przedsiębiorstwa Electronic media – enterprises		
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^a computers ^a	posiadające sieci komputerowe lokalne (LAN) possessing local area networks (LAN)	korzystające z usług Internetu using Internet services	
	automatyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots				
OGÓŁEM	2000	132	125	41	8	1	311	135	181
TOTAL	2002	134	279	48	37	1	336	149	186
	2003	172	301	64	75	61	344	151	204
sektor publiczny public sector		23	142	14	8	-	60	23	28
sektor prywatny private sector		149	159	50	67	61	284	128	176

a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (166). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYSŁE (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt <i>Means for automating production processes in units</i>						Media elektroniczne – przedsiębiorstwa <i>Electronic media – enterprises</i>	
	linie produkcyjne <i>production lines</i>		centra obróbkowe <i>processing centres</i>	roboty i manipulatory przemysłowe <i>industrial robots and manipulators</i>		komputery ^a <i>computers^a</i>	posiadające sieci komputerowe lokalne (LAN) <i>possessing local area networks (LAN)</i>	korzystające z usług Internetu <i>using Internet services</i>
	automatyczne <i>automatic</i>	sterowane komputerem <i>computer controlled</i>		ogółem <i>total</i>	w tym roboty of which robots			
O G Ó Ł E M (dok.) 2003 T O T A L (cont.)								
w tym: <i>of which:</i>								
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	157	283	64	75	61	274	133	181
w tym: <i>of which:</i>								
Produkcja artykułów spożywczych i napojów <i>Manufacture of food products and beverages</i>	90	77	-	15	7	81	38	52
Włókiennictwo <i>Manufacture of textiles</i>	6	3	-	-	-	41	8	8
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich <i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>	-	1	-	-	-	-	4	12
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>	10	144	15	-	-	43	13	23
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	3	14	-	1	-	-	5	7
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	22	9	5	53	53	12	9	13
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	5	12	-	-	-	3	11	12
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	-	-	-	-	-	3	9	9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	5	3	35	5	-	44	14	16
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	1	-	-	-	-	2	4	4

a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (166). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYSŁE (dok.)
 Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt <i>Means for automating production processes in units</i>					Media elektroniczne – przedsiębiorstwa <i>Electronic media – enterprises</i>		
	linie produkcyjne <i>production lines</i>		centra obróbkowe <i>processing centres</i>	roboty i manipulatory przemysłowe <i>industrial robots and manipulators</i>		komputery ^a <i>computers^a</i>	posiadające sieci komputerowe lokalne (LAN) <i>possessing local area networks (LAN)</i>	korzystające z usług Internetu <i>using Internet services</i>
	automatyczne <i>automatic</i>	sterowane komputerem <i>computer controlled</i>		ogółem <i>total</i>	w tym roboty <i>of which robots</i>			
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) <i>Manufacturing (cont.)</i>								
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	-	-	-	1	1	6	2	4
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^A <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>	13	4	8	-	-	33	8	11
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	14	18	-	-	-	69	15	20
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	6	9	-	-	-	57	10	13
Pobór, uzdatnianie i rozpraszanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	8	9	-	-	-	12	5	7

a Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.
 a Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (167). WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW NOWYCH I ZMODERNIZOWANYCH W PRZEMYSŁE W 2003 R.
VALUE OF SOLD PRODUCTION OF TECHNOLOGICALLY NEW AND IMPROVED PRODUCTS IN THE INDUSTRY IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży wyrobów, których produkcję uruchomiono w latach 2001-2003 <i>Value of sale of products, of which production was activated in years 2001-2003</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>			w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>	
	ogółem <i>grand total</i>	wyroby <i>products</i>			
		nowe <i>new</i>	zmodernizowane <i>improved</i>		
w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
OGÓŁEM	906965,6	347520,8	559444,8	87198,9	TOTAL
sektor publiczny	5952,0	5600,0	352,0	4968,2	<i>public sector</i>
sektor prywatny	901013,6	341920,8	559092,8	82230,7	<i>private sector</i>

TABL. 8 (167). **WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW NOWYCH I ZMODERNIZOWANYCH W PRZEMYSLE W 2003 R. (dok.)**
VALUE OF SOLD PRODUCTION OF TECHNOLOGICALLY NEW AND IMPROVED PRODUCTS IN THE INDUSTRY IN 2003 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość sprzedaży wyrobów, których produkcję uruchomiono w latach 2001-2003 <i>Value of sale of products, of which production was activated in years 2001-2003</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>			w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>	
	ogółem <i>grand total</i>	wyroby <i>products</i>			
		nowe <i>new</i>	zmoderni- zowane <i>improved</i>		
w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	735662,9	347520,8	388142,1	87198,9	Manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	560251,3	250995,8	309255,5	6538,3	<i>Manufacture of food products and beverages</i>
Włókiennictwo	26488,4	9925,7	16562,7	2730,4	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	4094,0	-	4094,0	397,0	<i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	20999,4	19670,6	1328,8	1570,6	<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	8715,6	941,7	7773,9	580,8	<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	2350,9	2350,9	-	21,9	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	9213,1	9213,1	-	4927,0	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	3481,1	1543,5	1937,6	1130,6	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	46024,8	19986,9	26037,9	30840,0	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	1705,7	1147,7	558,0	702,5	<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	36924,4	18541,0	18383,4	36015,8	<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	171302,7	-	171302,7	-	<i>Electricity, gas and water supply</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	171302,7	-	171302,7	-	<i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>

TABL. 9 (168). **WYNAZAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Wynalazki:				
zgłoszone	19	22	27	<i>Patent applications</i>
udzielone patenty	6	10	9	<i>Patents granted</i>
Wzory użytkowe:				
zgłoszone	-	7	11	<i>Utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne	-	12	9	<i>Rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** jest miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been calculated as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. Data on **procurement prices** concerns average annual prices (calculated as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

3. Monthly reporting of agricultural correspondents of the Central Statistical Office constitutes the source of information on **prices of agricultural products and livestock obtained by farmers in marketplaces**. Average annual prices have been calculated as the arithmetic means of average monthly prices.

TABL. 1 (169). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ryż – za 1 kg	2,57	2,36	2,27	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,03	1,16	1,20	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g	3,47	3,84	3,94	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg	1,56	1,53	1,47	Wheat flour "Poznańska" – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	9,98	10,31	10,12	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	14,03	14,11	12,60	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,02	5,07	5,18	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	18,91	19,77	19,75	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa „Toruńska” – za 1 kg	13,19	12,95	13,16	Sausage "Toruńska" – per kg
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg	12,56	13,71	12,38	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	9,56	9,90	10,70	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	5,44	7,36	7,24	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawar- tości tłuszczu 2-2,5% – za 1 l	1,15	1,28	1,27	Cows' milk, fat content 2-2,5% – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,18	1,08	1,09	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg ...	8,11	8,44	8,56	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg	16,17	15,19	14,17	Ripening "Gouda" cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt	0,34	0,29	0,34	Hen's eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,88	2,41	2,55	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,15	3,86	4,20	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	3,70	4,09	4,94	Oranges – per kg
Jabłka ^{ab} – za 1 kg	2,34	1,51	1,69	Apples ^{ab} – per kg
Buraki ^a – za 1 kg	1,10	1,17	1,12	Beetroots ^a – per kg
Marchew ^a – za 1 kg	1,18	1,37	1,39	Carrots ^a – per kg
Ziemniaki ^a – za 1 kg	0,64	0,65	0,64	Potatoes ^a – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,90	2,24	2,08	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” – za 250 g	6,41	4,52	4,45	Natural coffee "Tchibo Family", ground – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g	2,04	2,12	2,10	Tea "Madras" – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka” 40% ^c – za 0,5 l	24,86	24,14	21,40	Vodka pure "Polonaise – Polish Vodka" 40% ^c – per 0,5 l:

a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. b, c W 2000 r.: b – droższe, c – 50%.

a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. b, c In 2000: b – dessert apple, c – 50%.

TABLE 1 (169). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Papierosy „Mars” – za 20 szt	4,43	4,25	4,40	Cigarettes "Mars" – per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowej – za 1 kpl	457,13	476,03	457,22	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	128,66	141,23	142,70	Men's low leather shoes with non- leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę	111,56	126,38	133,28	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	26,40	28,91	29,55	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodo- ciągowej – za 1 m ³	1,37	1,82	1,89	Cold water by municipal water- system – per m ³
Energia elektryczna dla gospodar- stw domowych (taryfa całod- obowa) ^d – za 1 kW·h	0,29	0,39	0,41	Electricity for households (all-day tariff) ^e – per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domo- wych ^e – za 1 m ³	0,90	1,31	1,34	Natural net-gas, high-methanated for households ^e – per m ³
Węgiel kamienny – za 1 t	393,70	437,55	443,43	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	11,44	13,56	13,59	Hot water – per m ³
Centralne ogrzewanie lokali miesz- kalnych – za 1 m ² powierzchni użytkowej	2,57	3,33	3,46	Heating of dwellings – per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu do- mowego, poj. ok. 280 l	2046,63	1840,79	1644,11	Fridge-freezer, capacity about 280 l
Pralka automatyczna typu domo- wego, na 5 kg suchej bielizny	1530,51	1326,96	1302,40	Automatic washing machine, dry- -linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacze typu domowego	399,45	326,55	328,44	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	158,38	137,43	137,40	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 0,6 kg	5,52	5,86	5,83	Washing powder – per 0,6 kg
Benzyna silnikowa „Euro-Super” – za 1 l	3,10	3,20	3,38	Motor petrol "Euro-Super" – per l
Bilet normalny na przejazd jednor- zowy autobusem miejskim	1,43	1,68	1,70	Regular ticket for travelling by intra- urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna – za 5 km	12,41	11,51	11,63	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	9,59	10,66	11,05	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów dam- skich	42,44	46,15	47,94	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	36050,00	43293,00	44932,00	Tractor "Ursus 2812"
Kopaczka do ziemniaków ciągniko- wa elewatorowa, półzawieszana	4808,33	5656,25	5395,83	Semi-mounted tractor potato digger
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	13,60	16,77	17,32	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Przemiał pszenicy – za 1 dt	15,45	17,21	18,00	Grinding of wheat – per dt
Badanie kliniczne krwi	14,63	16,14	17,44	Cow's clinical examination

^d Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stałe i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^e Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

^d Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^e Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABL. 2 (170). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:				<i>Cereal grain (excluding sowing seed) – per dt:</i>
pszenicy	51,08	43,03	44,49	<i>wheat</i>
żyta	36,91	32,90	34,11	<i>rye</i>
jęczmienia	54,33	40,68	50,60	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych ...	41,80	29,88	39,85	<i>oats and mixed cereal</i>
pszenżyta	49,77	37,66	42,86	<i>triticale</i>
Ziemniaki – za 1 dt	15,98	18,30	18,13	<i>Potatoes – per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	40,39	45,70	50,95	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe – za 1 dt	11,55	12,30	12,15	<i>Sugar beets – per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	80,64	80,36	96,22	<i>Industrial rape and agrimony – per dt</i>
Liście tytoniu – za 1 dt	659,96	629,72	554,51	<i>Raw tobacco – per dt</i>
Żywiec rzeźny – za 1 kg:				<i>Animals for slaughter – per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,87	2,65	2,47	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	6,18	5,39	5,30	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,69	3,65	3,15	<i>pigs</i>
Mleko krowie – za 1 l	0,87	0,78	0,79	<i>Cows' milk – per l</i>
Jaja kurze spożywcze – za 1 szt	0,28	0,21	0,26	<i>Hen's eggs – per piece</i>

TABL. 3 (171). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ziemiopłody – za 1 dt				<i>Crops – per dt</i>
Ziarno zbóż: pszenicy	57,20	48,02	52,58	<i>Cereal grain of: wheat</i>
żyta	42,06	34,97	39,30	<i>rye</i>
jęczmienia	51,05	42,41	47,56	<i>barley</i>
owsa	44,53	34,49	40,66	<i>oats</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	35,12	35,35	33,31	<i>Potatoes (excluding edible early kinds)</i>
Siano: łąkowe	23,36	20,78	23,45	<i>Hay: meadow</i>
koniczyny	26,30	23,53	26,08	<i>clover</i>
Słoma zbóż ozimych	14,01	12,36	14,56	<i>Straw of winter cereals</i>
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt				<i>Livestock – per head</i>
Krowa dojna	1347,13	1630,37	1497,47	<i>Dairy cow</i>
Jałówka 1-rocznia	839,54	962,57	897,76	<i>One-year heifer</i>
Prosię na chów	83,87	106,74	78,14	<i>Piglet</i>
Maciorka owcza na chów	129,62	138,81	131,02	<i>Ewe</i>
Koń roboczy	3055,17	3331,83	3378,49	<i>Farm horse</i>
Żrebię 1-roczne	1710,18	1913,23	1927,93	<i>One-year colt</i>
Żywiec rzeźny – za 1 kg				<i>Animals for slaughter – per kg</i>
Bydło (bez cieląt) ^a	1,89	1,85	1,48	<i>Cattle (excluding calves)^a</i>
Cielęta	4,81	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	3,64	3,71	3,16	<i>Pigs</i>

^a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

^a Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określane do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne);
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określane do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków od 2002 r. prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **Dane za lata 2000 i 2001 zmieniono** w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; dane podano w warunkach porównywalnych.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwale, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

W pozycji „pozostałe grunty” zawarto również użytki rolne nieużytkowane rolniczo, tj. tereny budowlane, rekreacyjne itp.

CHAPTER XV AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information has been compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 1 in which they are included.

3. Data was given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private farms);
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

6. Data on **land** is presented according to administrative borders within the voivodship and land user's seat.

Data regarding the total area of agricultural land and area by land type since 2002 has been presented excluding non-farm land. **Data for 2000 and 2001 has been changed** in relation to data published in the previous editions of the Yearbook; data is presented in comparative conditions.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees and bushes with the area not smaller than 0,1 ha.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

Item "other land" includes non-farm land, i.e. occupied by buildings, recreational gardens etc.

7. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

8. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe np. peluszka, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. Jako **jednostkę siły pociągowej** w rolnictwie przyjęto 1 konia roboczego. W danych o zasobach **żywej siły pociągowej** wykazano konie robocze, tj. konie 3-letnie i starsze. Przeliczeń **mechanicznej siły pociągowej** dokonano, przyjmując jako jednostkę siły pociągowej moc ciągnika na zaczepie równą 2,2 kW.

11. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nieobjętych sprawozdawczością.

13. Dane za 2002 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich i ciągników opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2002 według stanu w dniu 20 V.

7. Gross agricultural output includes of:

- 1) **crop output**, i.e. raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which includes: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

8. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** includes: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, does not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses as well as root plants (fodder beet, ratubaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip etc.) and maize for feeds.

9. Data regarding **agricultural tractors** concerns 4-wheeled and tracked tractors.

10. One draft horse was assumed as the **unit of draft force** in agriculture. Data regarding **live draft force** comprises draft horses, i.e. horses aged 3 years and older. Calculations of **mechanical draft force** were carried out assuming 2,2 kW of tractor engine power as the unit of draft force.

11. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

12. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors was compiled on the basis of reports, results of sample surveys, estimation and evaluations made by field experts for data not included in reports.

13. Data for 2002 in land use, sown area, livestock and tractors was compiled on the basis of the results of the Agricultural Census 2002 as of 20 V.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu, w 2002 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

15. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2002/03 oznacza okres od 1 VII 2002 r. do 30 VI 2003 r.).

16. **Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.**

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa (od 16 VII 2003 r. – Agencja Nieruchomości Rolnych),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

14. *Agricultural land calculated by the land user's seat was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June, in 2002 on the basis of the results of the Agricultural Census as of 20 V.*

15. *Farming years cover the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2002/03 farming year covers the period since 1 VII 2002 until 30 VI 2003).*

16. *Data, unless otherwise stated, is presented by the official residence of the land user.*

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency of the State Treasury (since 16 VII 2003 – the Agricultural Property Agency),
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
- 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production cooperatives,
 - d) other legal persons.

2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations as well as hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with planting of up to 0,3 inclusive or planted with trees in the III or higher age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkótek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Wskaźnik **zalesienia** (zalesienie) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni zalesionej do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług, obowiązującą od 1 VII 1997 r. (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 III 1997 r. – Dz. U. Nr 42, poz. 264 z późniejszymi zmianami).

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) *artificial renewals* are tree crops established through planting or sowing;
- 2) *natural renewals* are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

The **afforestation** indicator (afforestation) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.

4. Data on **removals** in assortment order was presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services implemented on 1 VII 1997 (the decree of the Cabinet dated 18 III 1997 – Journal of Laws No. 42, item 264 with later amendments).

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (172). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	1188,7	1142,1 ^b	1038,4	Agricultural land area ^a (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne ..	1135,8	1104,1 ^b	1004,8	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) w %:				Share in total sown area (as of June) in %:
zbóż podstawowych	43,6	50,5 ^b	46,7	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	42,2	49,3 ^b	45,6	of which private farms
ziemniaków	10,3	8,9 ^b	7,6	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	10,3	8,8 ^b	7,6	of which private farms
rzepaku i rzepiku	0,1	0,3 ^b	0,4	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	0,0	0,2 ^b	0,3	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	15,8	24,2	24,1	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	15,5	24,0	23,9	of which private farms
ziemniaków	194	185	169	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	194	185	169	of which private farms
rzepaku i rzepiku	22,9	19,4	16,7	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	19,2	16,5	15,5	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^c na 100 ha użytków rolnych	60,0	62,2 ^b	68,8	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^c per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne ..	62,8	63,8 ^b	70,5	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) w %	54,1	54,6 ^b	54,8	Share of cows in cattle stocks (as of June) in %
w tym gospodarstwa indywidualne ..	54,2	54,6 ^b	54,8	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) w %	8,5	10,0 ^b	9,0	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) in %
w tym gospodarstwa indywidualne ..	8,5	10,0 ^b	9,0	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	152,0	164,8	193,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:				Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	1025	1165	1349	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	1077	1201	1389	of which private farms
na 1 krowę	3426	3580	3698	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3422	3577	3695	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych w szt	7,0	7,7 ^b	8,5	Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ..	7,4	7,9 ^b	8,7	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^e w kg	75,1	79,8	80,1	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^e in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ..	75,9	80,2	80,0	of which private farms

^a Według granic administracyjnych. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. ^c Patrz uwaga do tabl. 10 na str. 215; trzoda chlewna – stan w końcu lipca. ^d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej cieplej. ^e Dane dotyczą odpowiednio lat gospodarczych: 1999/2000, 2001/02, 2002/03.

^a By administrative borders. ^b Data of the Agricultural Census as of 20 V. ^c See note to table 10 on page 215; pigs – as of the end of July. ^d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^e Data concerns respectively 1999/2000, 2001/02 and 2002/03 farming years.

TABL. 2 (173). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a WEDŁUG SEKTORÓW
Stan w czerwcu
LAND USE^a BY SECTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA
BY THE LAND USER'S SEAT

Powierzchnia ogólna	2000	2019869	591027	1428842	1391696	Total area
	2002	2024492	629263	1395229	1318311	
	2003	2024417	723158	1301259	1196801	
Użytki rolne	2000	1192693	35170	1157523	1140298	<i>Agricultural land</i>
	2002	1149777	24302	1125476	1112074	
	2003	1045791	21172	1024619	1012247	
grunty orne	2000	794986	18519	776467	761771	<i>arable land</i>
	2002	737865	11616	726249	714723	
	2003	706559	9550	697009	686267	
sady ^b	2000	3650	39	3611	3587	<i>orchards^b</i>
	2002	5008	42	4966	4937	
	2003	3110	31	3079	3051	
łąki	2000	240080	7221	232859	231596	<i>meadows</i>
	2002	257735	7748	249987	249000	
	2003	210103	7204	202899	202107	
pastwiska	2000	153977	9391	144586	143344	<i>pastures</i>
	2002	149169	4895	144274	143414	
	2003	126019	4387	121632	120822	
Lasy ^c	2000	598402	413301	185101	179520	<i>Forests^c</i>
	2002	605133	447000	158133	146031	
	2003	604662	457693	146969	134165	
Pozostałe grunty ^d	2000	228774	142556	86218	71878	<i>Other land^d</i>
	2002	269582	157962	111620	60206	
	2003	373964	244293	129671	50389	

WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH
BY ADMINISTRATIVE BORDERS

Powierzchnia ogólna	2000	2017958	591731	1426227	1388147	Total area
	2002	2017958	629747	1388211	1310340	
	2003	2017958	723243	1294715	1189330	
Użytki rolne.....	2000	1188689	35635	1153054	1135825	<i>Agricultural land</i>
	2002	1142141	24564	1117577	1104139	
	2003	1038404	21250	1017154	1004764	
grunty orne	2000	787170	18743	768427	753747	<i>arable land</i>
	2002	732688	11728	720961	709426	
	2003	701356	9595	691761	681025	
sady ^b	2000	4529	41	4488	4464	<i>orchards^b</i>
	2002	5105	42	5063	5032	
	2003	3163	31	3132	3104	
łąki	2000	241528	7239	234289	233013	<i>meadows</i>
	2002	255995	7775	248219	247215	
	2003	208664	7222	201442	200633	
pastwiska	2000	155462	9612	145850	144601	<i>pastures</i>
	2002	148352	5018	143334	142466	
	2003	125221	4402	120819	120002	
Lasy ^c	2000	598319	413417	184902	179321	<i>Forests^c</i>
	2002	605280	447109	158171	146068	
	2003	604728	457693	147035	134231	
Pozostałe grunty ^d	2000	230950	142679	88271	73001	<i>Other land^d</i>
	2002	270537	158074	112463	60133	
	2003	374826	244300	130526	50335	

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. c Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. d Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. b Including fruit tree and bush nurseries. c Including land connected with silviculture. d For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 3 (174). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja globalna	90,5	110,2	99,3	90,2	110,2	99,5	Gross output
roślinna	77,8	129,9	85,9	77,1	130,3	85,7	crop
zwierzęca	99,9	99,3	108,5	99,9	99,4	108,8	animal
Produkcja końcowa	94,5	111,2	101,3	94,1	111,3	101,6	Final output
roślinna	67,9	198,8	63,3	64,5	209,7	60,6	crop
zwierzęca	100,2	100,6	110,0	100,2	100,6	110,4	animal
Produkcja towarowa	96,2	104,7	107,1	96,0	104,3	107,6	Market output
roślinna	80,4	126,0	94,8	78,7	124,2	95,6	crop
zwierzęca	99,5	101,7	109,2	99,3	101,8	109,4	animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1) na str. 21.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 21.

TABL. 4 (175). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>			
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	36,7	41,7	35,2	Crop output
Zboża	10,0	17,3	13,8	Cereals
w tym zboża podstawowe ..	5,2	7,8	6,9	of which basic cereals
w tym: pszenica	2,2	2,7	2,4	of which: wheat
żyto	1,9	3,0	2,4	rye
jęczmień	0,5	1,0	0,8	barley
Ziemniaki	11,3	7,9	7,1	Potatoes
Przemysłowe	1,3	1,1	1,2	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,7	0,7	0,7	of which sugar beets
Warzywa	2,4	2,2	2,0	Vegetables
Owoce	1,1	1,6	0,9	Fruit
Siano łąkowe	4,0	4,8	4,3	Meadow hay
Pozostałe	6,6	6,8	5,9	Others

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1) na str. 21.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 21.

TABL. 4 (175). STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)
 STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)				
Produkcja zwierzęca	63,3	58,3	64,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	29,0	23,9	28,5	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	5,1	3,8	3,9	cattle (excluding calves)
cielęta	2,0	1,7	1,5	calves
trzoda chlewna	15,8	13,3	17,5	pigs
owce	0,1	0,1	0,1	sheep
drób	4,7	4,3	4,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-1,1	-0,4	0,6	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	28,4	29,1	29,7	Cows' milk
Jaja kurze	2,8	2,5	2,5	Hen's eggs
Obornik	3,7	2,9	3,0	Manure
Pozostałe	0,5	0,3	0,5	Others
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	14,1	14,5	12,9	Crop output
Zboża	3,7	5,5	5,5	Cereals
w tym zboża podstawowe ..	3,3	4,8	3,9	of which basic cereals
w tym: pszenica	2,0	2,4	2,4	of which: wheat
żyto	0,7	1,3	1,2	rye
jęczmień	0,1	0,4	0,4	barley
Ziemniaki	3,7	2,6	2,3	Potatoes
Przemysłowe	2,6	1,8	1,8	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,1	1,2	1,2	of which sugar beets
Warzywa	2,5	2,3	2,0	Vegetables
Owoce	1,3	2,1	1,1	Fruit
Pozostałe	0,3	0,2	0,2	Others
Produkcja zwierzęca	85,9	85,5	87,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	42,0	34,8	39,6	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	7,8	5,7	5,8	cattle (excluding calves)
cielęta	2,4	2,1	1,9	calves
trzoda chlewna	22,2	18,8	23,7	pigs
owce	0,1	0,1	0,1	sheep
drób	7,4	6,9	7,4	poultry
Mleko krowie	39,9	43,6	44,2	Cows' milk
Jaja kurze	3,2	2,8	2,7	Hen's eggs
Pozostałe	0,8	4,3	0,6	Others

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (176). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2002 ^a	2003			CROPS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	742463	638612	651949	650347	641203	T O T A L
Zboża	569897	512403	499598	498503	490704	<i>Cereals</i>
zboża podstawowe ..	323376	322284	304315	303377	297279	<i>basic cereals</i>
pszenica	72288	56669	52446	52191	50172	<i>wheat</i>
żyto	132852	112805	105391	105268	104023	<i>rye</i>
jęczmień	27090	23471	25133	24941	24225	<i>barley</i>
owies	49032	59104	51076	51000	50105	<i>oats</i>
pszenżyto	42114	70235	70269	69977	68754	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	240076	183570	187253	187171	186805	<i>cereal mixed</i>
gryka i proso	4924	2185	2123	2123	2100	<i>buckwheat and millet</i>
kukurydza na ziarno	1521	4364	5907	5832	4520	<i>maize for grain</i>
Strączkowe	6581	4201	6748	6739	6642	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne	471	228	153	153	153	<i>edible</i>
pastewne ^b	6110	3973	6595	6586	6489	<i>feed^b</i>
Ziemniaki	76238	56523	49814	49784	49716	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	7867	9648	10478	10386	9381	<i>Industrial</i>
w tym:						<i>of which:</i>
buraki cukrowe	5468	6506	6826	6820	6370	<i>sugar beets</i>
oleiste	1050	1967	2605	2519	1972	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik	1010	1800	2313	2240	1742	<i>of which rape and agrimony</i>
Pastewne	72872	48862	77331	76986	76879	<i>Feed</i>
w tym:						<i>of which:</i>
okopowe	3602	1170	798	798	798	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę	11076	21921	30365	30141	30047	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^c	9008	6975	7980	7949	7881	<i>Other crops^c</i>
w tym warzywa grun- towe	5315	3594	3874	3867	3866	<i>of which field vegeta- bles</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.

a Data of the Agricultural Census as of 20 V. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

TABL. 6 (177). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2002	2003			CROPS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	846814	1238522	1212668	1209005	1181139	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	511883	780394	733298	730194	710405	<i>basic cereals</i>
pszenica	132423	163217	142883	141971	134390	<i>wheat</i>
żyto	188346	243484	222258	221898	218448	<i>rye</i>
jęczmień	38975	61950	63458	62771	60217	<i>barley</i>
owies	55527	119603	110326	110155	108227	<i>oats</i>
pszenżyto	96613	192141	194372	193399	189123	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	324239	439934	449585	449363	448259	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	1479065	1047905	841817	841332	840200	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	178256	242001	245540	245161	229445	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	2313	3488	3873	3752	2703	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	880205	1114766	926331	924270	922570	<i>Meadow hay</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Zboża	14,9	24,2	24,3	24,3	24,1	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	15,8	24,2	24,1	24,1	23,9	<i>basic cereals</i>
pszenica	18,3	28,8	27,2	27,2	26,8	<i>wheat</i>
żyto	14,2	21,6	21,1	21,1	21,0	<i>rye</i>
jęczmień	14,4	26,4	25,2	25,2	24,9	<i>barley</i>
owies	11,3	20,2	21,6	21,6	21,6	<i>oats</i>
pszenżyto	22,9	27,4	27,7	27,6	27,5	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	13,5	24,0	24,0	24,0	24,0	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	194	185	169	169	169	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	326	372	360	359	360	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	22,9	19,4	16,7	16,8	15,5	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	36,7	43,3	44,1	45,6	45,6	<i>Meadow hay</i>

TABL. 7 (178). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2002	2003		VEGETABLES	
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>		w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>

POWIERZCHNIA^a w ha – stan w czerwcu
 AREA^a in ha – as of June

OGÓŁEM	5315	3595	3874	3867	3866	TOTAL
Kapusta	1227	776	858	855	855	Cabbages
Kalafiory	158	193	180	179	179	Cauliflowers
Cebula	601	358	420	420	419	Onions
Marchew jadalna	740	668	709	707	707	Carrots
Buraki ćwikłowe	663	349	422	421	421	Beetroots
Ogórki	671	413	457	457	457	Cucumbers
Pomidory	586	172	215	215	215	Tomatoes
Pozostałe ^b	669	666	614	613	613	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	81075	57095	67429	67299	67274	TOTAL
Kapusta	35884	19897	25764	25695	25681	Cabbages
Kalafiory	1369	1519	1952	1949	1949	Cauliflowers
Cebula	7004	6263	5375	5375	5374	Onions
Marchew jadalna	12231	9843	14424	14403	14399	Carrots
Buraki ćwikłowe	10264	8390	7989	7967	7963	Beetroots
Ogórki	4670	3583	3725	3725	3724	Cucumbers
Pomidory	4834	2606	1926	1926	1924	Tomatoes
Pozostałe ^b	4818	4995	6274	6259	6259	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	292	257	300	300	300	Cabbages
Kalafiory	87	79	109	109	109	Cauliflowers
Cebula	117	175	128	128	128	Onions
Marchew jadalna	165	147	203	204	204	Carrots
Buraki ćwikłowe	155	241	189	189	189	Beetroots
Ogórki	70	87	82	82	82	Cucumbers
Pomidory	82	152	90	90	90	Tomatoes
Pozostałe ^b	72	75	102	102	102	Others ^b

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
 a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 8 (179). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003			SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha – stan w czerwcu
 AREA^a in ha – as of June

OGÓŁEM	4930	5484	2846	2815	2787	TOTAL
Jablonie	2674	3089	1613	1583	1563	Apples
Grusze	458	478	237	237	237	Pears
Śliwy	716	758	361	360	353	Plums
Wiśnie	911	908	476	476	476	Cherries
Czereśnie	137	155	105	105	105	Sweet cherries
Pozostałe ^b	34	97	54	54	54	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	7426	17990	20126	20055	19637	TOTAL
Jabłka	4734	13307	14953	14882	14518	Apples
Gruszki	405	1284	749	749	749	Pears
Śliwki	976	1066	1521	1521	1468	Plums
Wiśnie	1195	2074	2608	2608	2608	Cherries
Czereśnie	105	239	274	274	274	Sweet cherries
Pozostałe ^b	11	20	21	21	21	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	18	43	93	94	93	Apples
Gruszki	9	27	32	32	32	Pears
Śliwki	14	14	42	42	42	Plums
Wiśnie	13	23	55	55	55	Cherries
Czereśnie	8	15	26	26	26	Sweet cherries
Pozostałe ^b	3	2	4	4	4	Others ^b

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
 a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. b Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 9 (180). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

O W O C E	2000	2002	2003			F R U I T
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA^a w ha – stan w czerwcu AREA^a in ha – as of June						
OGÓŁEM	4595	4490	3731	3729	3724	T O T A L
Truskawki	2736	1785	1892	1891	1886	<i>Strawberries</i>
Maliny ^b	124	106	77	77	77	<i>Raspberries^b</i>
Porzeczki	1570	2322	1539	1538	1538	<i>Currants</i>
Agrest	110	109	72	72	72	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^c	55	168	151	151	151	<i>Others^c</i>
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	8953	10793	13421	13418	13406	T O T A L
Truskawki	3646	4189	3419	3417	3405	<i>Strawberries</i>
Maliny ^b	73	177	85	85	85	<i>Raspberries^b</i>
Porzeczki	4596	5419	8617	8616	8616	<i>Currants</i>
Agrest	490	493	526	526	526	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^c	148	515	774	774	774	<i>Others^c</i>
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Truskawki	13	24	18	18	18	<i>Strawberries</i>
Maliny ^b	6	17	11	11	11	<i>Raspberries^b</i>
Porzeczki	29	23	56	56	56	<i>Currants</i>
Agrest	45	45	73	73	73	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^c	27	31	51	51	51	<i>Others^c</i>

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b Łącznie z jeżyną bezkolcową. c Aronia, borówka wysoka i inne.

a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. b Including thornless blackberry. c Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 10 (181). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION	
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>		
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	2000	667490	665192	664138	<i>Cattle</i>
	2002	688421	687086	686488	
	2003	690870	689491	688802	
w tym krowy	2000	361139	360064	359876	<i>of which cows</i>
	2002	375766	375154	374949	
	2003	378716	378022	377777	
Trzoda chlewna ^b	2000	947899	944230	916088	<i>Pigs^b</i>
	2002	922321	919383	898567	
	2003	936504	933780	913480	
w tym lochy	2000	80860	80468	78102	<i>of which sows</i>
	2002	92431	92168	90000	
	2003	84068	83762	82110	
Owce	2000	21270	21270	21178	<i>Sheep</i>
	2002	22090	22090	22057	
	2003	22890	22890	22862	
w tym maciorki	2000	13336	13336	13276	<i>of which ewes</i>
	2002	12148	12148	12116	
	2003	12026	12026	11998	
Konie ^c	2000	37857	37850	37850	<i>Horses^c</i>
	2002	23799	23794	23774	
	2003	24168	24164	24152	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	715736	713341	708267	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2002	714651	713137	709514	
	2003	719171	717655	714045	

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b W 2000 r. i 2003 r. stan w końcu lipca. c W 2000 r. i 2003 r. dane szacunkowe.

a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. b In 2000 and 2003 as of the end of July. c In 2000 and 2003 estimated data.

TABL. 10 (181). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a (dok.)**
 Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION	
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>		
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads					
Bydło	2000	55,4	57,4	58,2	Cattle
	2002	59,9	61,0	61,7	
	2003	66,1	67,3	68,0	
w tym krowy	2000	30,0	31,1	31,6	of which cows
	2002	32,7	33,3	33,7	
	2003	36,2	36,9	37,3	
Trzoda chlewna ^b	2000	78,7	81,5	80,3	Pigs ^b
	2002	80,2	81,7	80,8	
	2003	89,5	91,1	90,2	
w tym lochy	2000	6,7	6,9	6,8	of which sows
	2002	8,0	8,2	8,1	
	2003	8,0	8,2	8,1	
Owce	2000	1,8	1,8	1,9	Sheep
	2002	1,9	2,0	2,0	
	2003	2,2	2,2	2,3	
w tym maciorki	2000	1,1	1,2	1,2	of which ewes
	2002	1,1	1,1	1,1	
	2003	1,1	1,2	1,2	
Konie ^c	2000	3,1	3,3	3,3	Horses ^c
	2002	2,1	2,1	2,1	
	2003	2,3	2,4	2,4	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	60,0	62,3	62,8	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2002	62,2	63,4	63,8	
	2003	68,8	70,0	70,5	

a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b W 2000 r. i 2003 r. stan w końcu lipca. c W 2000 r. i 2003 r. dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V. b In 2000 and 2003 as of the end of July. c In 2000 and 2003 estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 11 (182). **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002		2003		SPECIFICATION
		A	B	ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indy- widualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	2185,1	1900,9	5179,1	4608,3	4592,2	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	1905,9	1697,7	1551,0	1279,7	1279,7	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	37,2	13,7	417,7	315,8	315,8	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	39,4	19,8	494,6	503,4	411,5	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt	55,3	26,1	87,1	31,4	31,4	<i>Ducks^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt	181,4	156,6	450,4	440,7	453,7	<i>Hens per 100 ha of agri- cultural land in heads</i>
w tym nioski	158,2	139,8	134,9	122,4	126,4	<i>of which laying hens</i>

a Dla lat 2000 i 2002 (wariant A) w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2002 (wariant B) i 2003 – w wieku powyżej 2 tygodni; dla 2002 r. (wariant B) dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b Łącznie z drobiem pozostałym.

a For 2000 and 2002 (A variant) – aged 6 months and more; for 2002 (B variant) and 2003 – more than 2 weeks old; for 2002 (B variant) data of the Agricultural Census as of 20 V. b Including other poultry.

TABL. 12 (183). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS				
Bydło (bez cieląt)	146,1	121,1	123,8	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	148,1	150,1	160,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	1199,8	1192,5	1344,2	<i>Pigs</i>
Owce	19,9	18,3	16,4	<i>Sheep</i>
Konie	15,2	4,9	5,4	<i>Horses</i>
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT				
Bydło (bez cieląt)	51,3	48,2	50,3	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	10,7	10,5	11,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	136,4	141,5	156,2	<i>Pigs</i>
Owce	0,6	0,5	0,5	<i>Sheep</i>
Konie	7,2	2,9	3,2	<i>Horses</i>
Drób	40,9	50,0	48,9	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,2	0,2	0,2	<i>Goats and rabbits</i>

a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.
 a Data includes purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 13 (184). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES				
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	183,1	189,5	202,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	172,8	179,0	191,4	meat and fats
wołowe	26,8	25,1	26,3	beef
cielęce	6,4	6,3	6,7	veal
wieprzowe	106,4	110,4	121,8	pork
baranie	0,3	0,2	0,2	mutton
końskie	3,9	1,6	1,8	horseflesh
drobiowe	28,6	35,0	34,2	poultry
kozy i królicze ^b	0,4	0,4	0,4	goat and rabbit ^b
podroby	10,3	10,5	11,0	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt				
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	152,0	164,8	193,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)

a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. b łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Data includes purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. b Including game.

TABL. 14 (185). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:					Cows' milk production:
w milionach litrów	1234,3	1339,3	1410,3	1405,7	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	102,5	116,5	134,9	138,9	per 100 ha of agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3426	3580	3698	3695	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w mln szt	316,3	331,1	312,1	310,3	Hen's eggs production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt	176	206	206	206	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 15 (186). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:				<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	358,8	359,1	358,8	<i>in thousands hectares</i>
grunty orne	183,4	183,8	184,0	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane ...	179,6	180,0	180,3	<i>of which: drained</i>
nawadniane ...	0,1	0,1	0,1	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	175,4	175,3	174,8	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane ...	29,0	29,2	29,2	<i>of which: drained</i>
nawadniane ...	65,7	65,5	65,5	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	29,8	31,2	34,3	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 (187). **CIĄGNIKI ROLNICZE^a**
Stan w dniu 31 XII
AGRICULTURAL TRACTORS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach			<i>In units</i>
2000	84230	83240	
2002	88339	87958	
2003	88777	88418	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha			<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
2000	14,2	13,6	
2002	13,0	12,6	
2003	11,8	11,4	

^a W 2002 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.
^a In 2002 data of the Agricultural Census as of 20 V.

TABL. 17 (188). **ZASOBY SIŁY POCIĄGOWEJ^a**
DRAFT FORCE RESOURCES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002 ^b	2003	SPECIFICATION
W tysiącach jednostek pociągowych	654,0	639,0	642,0	<i>In thousands of draft units</i>
siła pociągowa:				<i>draft force:</i>
Żywa	32,0	14,0	15,0	<i>Live</i>
Mechaniczna	622,0	625,0	627,0	<i>Mechanical</i>
Na 100 ha użytków rolnych w jednostkach pociągowych	54,9	55,7	61,4	<i>Per 100 ha of agricultural land in draft units</i>
siła pociągowa:				<i>draft force:</i>
Żywa	2,7	1,3	1,4	<i>Live</i>
Mechaniczna	52,2	54,4	60,0	<i>Mechanical</i>

^a Dane dotyczące żywej siły pociągowej wykazano według stanu w czerwcu, mechanicznej – według stanu w dniu 31 XII. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.
^a Data concerning live draft force is shown as of June, for mechanical – as of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census as of 20 V.

TABL. 18 (189). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AS WELL AS LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2001/02	2002/03		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W TONACH IN TONNES					
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	89677	91727	83775	80990	<i>Mineral or chemical fertilizers^a</i>
azotowe	49196	50670	45938	44617	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	19486	20273	18354	17760	<i>phosphatic</i>
potasowe	20995	20784	19483	18613	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^b	73819	68023	58648	57020	<i>Lime fertilizers^b</i>
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	75,1	79,8	80,1	80,0	<i>Mineral or chemical fertilizers^a</i>
azotowe	41,2	44,1	43,9	44,1	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	16,3	17,6	17,6	17,5	<i>phosphatic</i>
potasowe	17,6	18,1	18,6	18,4	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^b	61,9	59,2	56,1	56,3	<i>Lime fertilizers^b</i>

a Łącznie z wieloskładnikowymi. b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
a Including mixed fertilizers. b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 19 (190). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
OGÓŁEM	1625,1	1770,1	1891,7	1847,6	TOTAL
Produkty: roślinne	157,8	177,9	196,0	166,0	<i>Products: crop</i>
zwierzęce	1467,3	1592,2	1695,7	1681,6	<i>animal</i>
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł					
OGÓŁEM	1349	1540	1809	1825	TOTAL
Produkty: roślinne	131	155	188	164	<i>Products: crop</i>
zwierzęce	1218	1385	1621	1661	<i>animal</i>

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.
a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 20 (191). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2002	2003			AGRICULTURAL PRODUCTS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	83896	144909	126669	126441	117077	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża pod- stawowe	79737	137696	116009	115781	107775	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	47836	76948	63991	63829	60217	<i>wheat</i>
żyto	21877	43704	42076	42076	39310	<i>rye</i>
jęczmień	4254	2394	2767	2705	2218	<i>barley</i>
owies i mieszan- ki zbożowe	1998	4521	2993	2989	2958	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	3772	10129	4182	4182	3072	<i>triticale</i>
w tym zboża konsum- pcyjne i paszowe	77888	144531	126237	126115	116758	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża pod- stawowe	73908	137368	115577	115455	107456	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	44942	76871	63915	63793	60185	<i>wheat</i>
żyto	21016	43681	41830	41830	39064	<i>rye</i>
jęczmień	3640	2389	2664	2664	2177	<i>barley</i>
owies i mieszan- ki zbożowe	1386	4521	2989	2989	2958	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	2924	9906	4179	4179	3072	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyj- ne ^a w t	1	9	1	1	1	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemiaki w t	190960	148723	196219	196219	196219	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	178255	242002	245540	245161	229445	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t	2313	3463	3241	3120	2093	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t	10149	15340	18158	18158	10932	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	10704	13949	12938	12938	12938	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t	153397	173569	185993	185686	182592	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	35541	35055	40008	39959	39941	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	1824	1724	2662	2662	2662	<i>calves</i>
trzoda chlewna	71436	86386	94728	94470	93614	<i>pigs</i>
owce	303	296	245	245	245	<i>sheep</i>
konie	5094	1716	2103	2103	2103	<i>horses</i>
drób	39199	48392	46247	46247	44027	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łączy- nie z tłuszczami) ^c w t	105889	121742	130097	129870	127638	<i>Animals for slaughter in terms of meat (includ- ing fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l	1056649	1282964	1398862	1396417	1395603	<i>Cows' milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	1803	3774	4228	4228	2649	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cie-
plej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (192). WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)
 VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2002	2003			AGRICULTURAL PRODUCTS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
w tys. zł <i>in thous. zł</i>						
Zboża	390586,1	56715,9	53019,7	52869,0	48944,6	Cereals
w tym zboża podstawowe	37638,8	53644,6	47271,4	47120,7	43871,1	of which basic cereals
pszenica	24556,5	33121,3	28499,0	28404,1	26805,2	wheat
żyto	8081,3	14382,0	14366,6	14366,6	13437,5	rye
jęczmień	2294,0	974,5	1419,2	1366,4	1124,6	barley
owies i mieszanki zbożowe	849,5	1350,7	1194,2	1191,2	1179,1	oats and cereal mixed
pszenżyto	1857,5	3816,1	1792,4	1792,4	1324,7	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	36568,4	56542,8	52782,8	52729,1	48808,3	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	34725,5	53505,1	47034,5	46980,9	43734,7	of which basic cereals
pszenica	22955,5	33078,9	28436,3	28382,7	26785,9	wheat
żyto	7757,8	14372,8	14268,2	14268,2	13339,1	rye
jęczmień	1977,5	971,7	1347,8	1347,8	1106,0	barley
owies i mieszanki zbożowe	579,4	1350,7	1191,2	1191,2	1179,1	oats and cereal mixed
pszenżyto	1455,3	3731,0	1791,0	1791,0	1324,6	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	2,6	8,0	3,0	3,0	3,0	Edible pulses ^b
Ziemniaki	30521,2	27210,1	35581,2	35581,2	35581,2	Potatoes
Buraki cukrowe	20583,6	29756,0	29842,8	29797,2	27893,5	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	1865,2	2782,8	3118,3	3015,1	1962,4	Rape and agrimony ^b
Warzywa	23531,9	27847,1	31973,0	31973,0	9166,2	Vegetables
Owoce	14971,3	19191,4	32831,2	32831,2	32829,9	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	527203,4	574804,3	572466,5	571511,9	562010,0	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	101998,0	92770,5	98999,7	98907,3	98855,4	cattle (excluding calves)
cielęta	11270,8	9289,7	14102,9	14102,9	14102,9	calves
trzoda chlewna	263294,7	314965,7	298494,4	297632,2	294804,9	pigs
owce	1601,6	1717,9	1669,3	1669,3	1669,3	sheep
konie	24447,4	10262,0	12636,4	12636,4	12636,4	horses
drób	124590,9	145798,5	146563,8	146563,8	139941,1	poultry
Mleko krowie	919566,6	1006750,0	1109127,2	1106689,6	1105895,3	Cow's milk
Jaja kurze konsumpcyjne	509,9	790,6	1110,6	1110,6	734,8	Consumer hen's eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.
 a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 22 (193). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
 Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	604479	606143	607734	TOTAL in ha
Lasy	595610	597385	598518	Forests
Publiczne	411097	411960	412674	Public
zalesione	409393	409328	409812	wooded
niezalesione	1705	2632	2862	non-wooded
własność Skarbu Państwa	409975	410810	411522	owned by the State Treasury
zalesione	408296	408210	408692	wooded
niezalesione	1680	2600	2831	non-wooded
w tym:				of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	372752	374080	374604	managed by State Forests
zalesione	371442	371883	372375	wooded
niezalesione	1311	2197	2230	non-wooded
parki narodowe	32204	32122	32313	national parks
zalesione	31937	31847	31823	wooded
niezalesione	267	275	490	non-wooded
własność gmin ^a	1122	1150	1152	owned by gmina ^a
zalesione	1097	1119	1120	wooded
niezalesione	25	32	32	non-wooded
Prywatne	184513	185425	185844	Private
zalesione	181071	182186	182491	wooded
niezalesione	3442	3239	3352	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	8868	8758	9216	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	29,5	29,6	29,7	FOREST COVER in %
ZALESNIENIE w %	29,3	29,3	29,4	AFFORESTATION in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a It also concerns gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 23 (194). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003				SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha <i>in ha</i>							
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	160	155	155	155	155	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	2961	2601	3115	1745	1745	1370	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	2928	2583	3080	1735	1735	1345	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	958	883	941	838	838	103	<i>fellings sites^{bc}</i>
halizn i płazowin	240	175	122	97	97	25	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków	1730	1525	2017	800	800	1217	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	33	18	35	10	10	25	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia	619	590	535	390	390	145	<i>Corrections and supplements</i>
Pielęgnowanie ^e	14520	11675	12430	11406	11399	1024	<i>Tending^e</i>
w tym:							<i>of which:</i>
upraw ^f	8031	7808	8059	7093	7091	966	<i>crops^f</i>
młodników	5384	3314	3858	3858	3858	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^g	1093	544	449	449	449	-	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje	1348	1298	1945	1945	1945	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. d Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. e Bez cięć trzebieżowych. f Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. g Sadzenie krzewów lub drzew stałe znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. c Including renewals protected by tree stands. d Designated for afforestation in land development plan. e Without extirpation. f Tending soil and early tree cutting. g Planting bushes or trees remaining in lower layer of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 24 (195). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003				SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne <i>private forests</i>	
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam³	1454,5	1424,6	1490,5	1419,8	1419,3	70,7	TOTAL in dam³
Grubizna	1391,8	1377,9	1435,5	1364,8	1364,3	70,7	Timber
Grubizna iglasta	957,9	990,8	1040,0	988,0	987,6	52,0	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:							<i>of which:</i>
wielkowymiarowe ...	381,0	364,7	411,0	373,6	373,4	37,4	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	503,0	509,2	492,0	483,4	483,3	8,6	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta	433,8	387,1	395,5	376,8	376,7	18,8	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:							<i>of which:</i>
wielkowymiarowe ...	158,0	126,0	121,3	111,2	111,2	10,0	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	226,1	215,1	228,8	225,0	225,0	3,8	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno małowymia- rowe	62,7	46,6	55,0	55,0	55,0	-	Slash
Do przerobu przemy- słowego	31,1	22,0	24,2	24,2	24,2	-	<i>For industrial uses</i>
Opałowe	31,6	24,7	30,8	30,8	30,8	-	<i>For fuel</i>
Karpina^b	-	-	0,0	0,0	0,0	x	Stump wood^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LA- SÓW w m³	233,7	230,7	239,8	330,7	331,5	38,1	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 25. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding logging (timber) from plantings; see table 25. b Exclusively in public forests.

TABL. 25 (196). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIENÍ**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Sadzenie w szt: drzew	9296	14221	13819	2885	<i>Plantings in units of: trees bushes</i>
krzewów	19264	18924	7607	1480	
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³	21358	24795	29022	11134	<i>Removals (timber)^a in m³ coniferous</i>
grubizna iglasta	2702	3095	2886	2563	
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	1417	1634	1513	1410	<i>of which large-size general purpose wood</i>
grubizna liściasta	18656	21700	26136	8571	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	7500	8517	11164	3000	<i>of which large-size general purpose wood</i>

a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).
a Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

W tabl. 1 i 3 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 3 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 19.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne, niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 20.

Jako **cenę stałą** od 2001 r. przyjęto ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np. słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

CHAPTER XVI INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 1, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

Budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections) were included in tables 1 and 3, and moreover, in table 3 data regarding the production of products also includes the activity of entities producing industrial products included in sections other than "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

2. Data was compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which was compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 19.

3. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on criteria different than the ones in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of the fact whether payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in case of concluding an agency agreement.

Sold production of industry is presented in basic prices.

The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 20.

As **constant prices** since 2001 were adopted 2000 constant prices (2000 average current prices).

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution (by natural persons), on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g. straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 19.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytku** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo budowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

6. *Data concerning employment in industry includes employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *outworkers.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries is given after converting part-time employees into full-time employees.

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 1 in the section "Construction", employing more than 9 persons.*

2. *Data by NACE rev. 1 groups was compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 19.*

3. *Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for out side clients.*

4. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

5. *Data on buildings completed (by all investors) concerns:*

- *within the scope of the number of buildings – newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

6. *Data regarding average employment and average monthly wages and salaries concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contact, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time employees, within the country, calculated as full-time employment.*

Przemysł Industry

TABL. 1 (197). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	2002 = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	8312,5	9205,0	9773,7	105,7 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	66107	60573	61954	102,3	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie	57495	52994	53030	100,1	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	1628,84	1783,44	1862,69	104,4	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. c Bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.
a *Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace. c Excluding wages and salaries of persons employed abroad.*

TABL. 2 (198). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000	2002	2003		
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>			2002 = 100 (ceny stałe) <i>(constant prices)</i>	w odsetkach <i>in percent</i>
OGÓŁEM	7481898,2	8290616,0	8817794,0	105,9	100,0
TOTAL					
sektor publiczny	1605424,3	1465873,0	1139334,0	x	12,9
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	5876473,9	6824743,0	7678460,0	x	87,1
<i>private sector</i>					
Górnictwo i kopalnictwo	62247,9	37388,0	35185,0	105,6	0,4
<i>Mining and quarrying</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	6700265,0	7342307,2	7958612,0	108,1	90,3
<i>Manufacturing</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	3393156,2	3736392,5	4035041,0	107,8	45,8
<i>Manufacture of food products and beverages</i>					
Włókiennictwo	334454,1	365064,3	308060,0	86,2	3,5
<i>Manufacture of textiles</i>					
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	100800,6	97826,5	83938,0	87,0	1,0
<i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	26020,9	18287,0	14393,0	75,6	0,2
<i>Processing of leather and manufacture of leather products^Δ</i>					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	906893,5	861027,0	938262,0	110,8	10,6
<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	25723,2	14557,9	18699,0	126,7	0,2
<i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a *Data concerns economic entities employing more than 9 persons.*

TABL. 2 (198). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
	w tys. zł in thous. zł		2002 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	128453,7	125295,2	139786,0	111,1	1,6
<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>					
Produkcja wyrobów chemicznych	44291,3	19397,0	42103,0	217,1	0,5
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>					
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	245059,2	225361,5	390157,0	178,9	4,4
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z surowców nie- metalicznych pozostałych	231345,1	210961,9	203807,0	95,3	2,3
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	171733,9	175014,9	191965,0	110,5	2,2
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	361711,2	354431,9	361330,0	101,2	4,1
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja maszyn i aparatury elek- trycznej ^Δ	27276,1	53074,1	52694,0	103,3	0,6
<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>					
Produkcja sprzętu i urządzeń radio- wych, telewizyjnych i telekomuni- kacyjnych	6610,1	5237,1	12858,0	253,4	0,1
<i>Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus</i>					
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zega- rów i zegarków	27522,0	39541,7	47852,0	121,2	0,5
<i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>					
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	7744,7	8848,0	5593,0	60,6	0,1
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja pozostałego sprzętu trans- portowego	79967,7	141681,0	176421,0	116,4	2,0
<i>Manufacture of other transport equipment</i>					
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	214397,9	289585,7	366331,0	122,8	4,2
<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	719385,3	910920,8	823997,0	85,1	9,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	627920,8	793256,8	699736,0	83,7	7,9
<i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>					
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	91464,5	117664,0	124261,0	92,5	1,4
<i>Collection, purification and distribution of water</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concerns economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (199). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2002	2003		PRODUCTS
			ogółem total	udział w produkcji krajowej w % share in domestic production in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w t:					Slaughter products ^b included in slaughter capacity in t:
bydła i cieląt	7138	4356	5224	3,0	cattle and calves
trzody chlewnej	20965	23036	28250	2,7	pigs
Wędliny ^c ze świń domowych w t ...	8407	7277	8825	5,2	Pork-butcher's meat products ^c in t
Wędliny drobiowe w t	3715	8383	7336	8,6	Poultry products in t
Mleko płynne przetworzone w hl ...	3012068	3657708	3864353	19,4	Processed liquid milk in hl
Masło oraz inne tłuszcze otrzymane z mleka w t	31981	36757	35651	21,3	Butter and other fats from milk in t
Sery i twarogi w t	68160	86405	95183	17,4	Cheese and curd in t
Produkty stosowane w żywieniu zwierząt hodowlanych w t	283171	185830	233473	4,1	Preparations used in farming animal feeding in t
Karma dla zwierząt domowych w t	551	1091	1386	1,0	Prepared pet foods in t
Mąka pszenna w t	42557	37319	43726	1,8	Wheat flour in t
Tkaniny bawełniane na ubrania w t	1404	1552	3527	62,7	Cotton fabrics for clothes in t
Tkaniny z syntetycznych włókien ciętych w t	829	1240	2769	37,6	Woven fabrics of synthetic staple fibres in t
Tarcica iglasta w dam ³	185642	122333	108346	4,6	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	5489	36203	17394	3,7	Non-coniferous sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi drewniane w m ²	674365	679413	727910	6,0	Wooden windows and doors, frames and sills in m ²
Papier i tektura w tys. t	16	21	25	1,0	Paper and paperboard in thous. t
Cegły i elementy budowlane i ceramiczne, wypalane z gliny w tys. cegieł	71415	43425	44106	2,6	Bricks and ceramic constructive elements of brick clay in thous. bricks
Elementy ścienne silikatowe w t	67133	55865	69709	8,4	Wall silicate elements in t
Płyty chodnikowe i podobne wyroby z betonu w t	155939	134757	161515	4,2	Flagstones and similar concrete products in t
Maszyny i urządzenia rolnicze i dla gospodarki leśnej w t	6790	4937	5679	7,8	Machinery and equipment for agriculture and forestry in t
Ciepło w parze lub gorącej wodzie w GJ	13190528	13378242	14365409	2,5	Thermal energy from steam or hot water in GJ

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej cieplej. c Mięsne i podrobowe, z wyjątkiem kiełbas.

a Data concerns economic entities employing more than 9 persons. b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; in post-slaughter warm weight. c Of meat and pluck, barring sausages.

TABL. 4 (200). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
OGÓŁEM TOTAL	52398	47305	47726	37538	10188
sektor publiczny public sector	13878	10229	8438	6249	2189
sektor prywatny private sector	38520	37076	39288	31289	7999
Górnictwo i kopalnictwo Mining and quarrying	671	516	471	373	98
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	46104	41652	42083	33610	8473
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów Manufacture of food products and beverages	15015	13901	13652	10923	2729
Włókiennictwo Manufacture of textiles	3420	2886	2629	2180	449
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ	2655	1963	1870	1694	176
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ	5172	4099	4396	3708	688
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ Manufacture of pulp and paper ^Δ	616	292	283	227	56
Działalność wydawnicza; poligrafia i repro- dukcja zapisanych nośników informacji Publishing, printing and reproduction of recorded media	1048	981	1001	642	359
Produkcja wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	521	235	417	273	144
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	1786	1614	2592	2068	524
Produkcja wyrobów z surowców niemeta- licznych pozostałych Manufacture of other non-metallic mineral products	2251	1813	1543	1260	283
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	2032	1688	1847	1401	446
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	5111	4255	3943	3145	798
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	606	854	578	406	172
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks	341	376	393	260	133
Produkcja pozostałego sprzętu transporto- wego Manufacture of other transport equipment	1185	1571	1727	1461	266
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	2889	3627	3862	3221	641

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concerns economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (200). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	5623	5137	5172	3555	1617
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	3897	3575	3591	2437	1154
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	1726	1562	1581	1118	463

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concerns economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (201). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
w zł in zł					
OGÓŁEM TOTAL	1686,36	1862,30	1929,75	1625,44	3051,01
sektor publiczny <i>public sector</i>	1970,38	2216,19	2498,41	2249,49	3208,99
sektor prywatny <i>private sector</i>	1584,04	1764,67	1807,62	1500,80	3007,78
Górnictwo i kopalnictwo Mining and quarrying	2202,00	2100,32	2174,56	1868,05	3341,16
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	1617,60	1777,46	1839,94	1542,58	3019,47
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów <i>Manufacture of food products and beverages</i>	1682,60	1768,75	1805,62	1572,71	2737,84
Włókiennictwo <i>Manufacture of textiles</i>	1393,39	1588,46	1553,64	1370,99	2440,44
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich <i>Manufacture of wearing apparel and furriery^Δ</i>	1028,54	1058,37	1099,40	1011,92	1941,34
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>	1685,37	1788,23	1689,68	1421,48	3135,13
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ ... <i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>	1242,51	1120,15	1210,63	1097,14	1670,68

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.
^a Data concerns economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 5 (201). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSLE^a (dok.)
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
w zł in zł					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	1961,16	1960,34	2068,11	1675,05	2771,01
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	1525,13	1644,11	2009,03	1612,67	2760,47
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	1653,98	1675,30	1700,76	1547,10	2307,17
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1594,72	1628,77	1692,10	1427,43	2870,52
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	1690,32	1849,88	2058,27	1697,86	3190,38
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	1843,40	1926,24	2117,93	1920,71	2895,18
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	1398,14	1326,95	1533,42	1237,56	2231,78
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	1885,73	2160,35	2320,78	1954,87	3036,09
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	1339,01	1803,60	1939,86	1759,83	2928,63
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>	1270,87	1427,36	1498,22	1338,56	2300,55
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	2188,68	2526,33	2638,27	2383,35	3198,72
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and hot water supply</i>	2353,47	2720,32	2847,97	2592,48	3387,52
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody <i>Collection, purification and distribution of water</i>	1816,60	2082,34	2161,96	1927,49	2728,13

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.
 a Data concerns economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6 (202). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>	
O G Ó Ł E M	960248,6	847709,9	1785315,9	100,0	T O T A L
sektor publiczny	72379,1	58294,3	50090,3	2,8	<i>public sector</i>
sektor prywatny	887869,5	789415,6	1735225,6	97,2	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Wznoszenie obiektów budowlanych; inżynieria lądowa i wodna ^a	787150,1	678790,8	1589564,6	89,0	<i>Building constructions; civil engineering^a</i>
Wykonywanie instalacji budowlanych	166457,4	155227,5	183124,8	10,3	<i>Building installation</i>
Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	4678,9	11902,4	9608,5	0,5	<i>Building completion</i>

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez podmioty budowlane.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities.

TABL. 7 (203). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>			
O G Ó Ł E M	2000	960248,6	824872,5	135376,1	T O T A L
	2002	847709,9	732747,1	114962,8	
	2003	1785315,9	661589,4	1123726,5	
sektor publiczny		50090,3	39206,6	10883,7	<i>public sector</i>
sektor prywatny		1735225,6	622382,8	1112842,8	<i>private sector</i>
Budynki		1522988,6	461427,3	1061561,3	Buildings
Budynki mieszkalne		503465,8	244737,3	258728,5	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne		33285,3	15439,0	17846,3	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszaniowe		463182,5	225461,8	237720,7	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania		6998,0	3836,5	3161,5	<i>residences for communities</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podlaskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podlaskie Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 (203). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwesty- cyjnym	Roboty o charakte- rze remon- towym	SPECIFICATION
		<i>Works with an invest- ment char- acter</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
w tys zł in thous. zł				
Budynki niemieszkalne	1019522,8	216690,0	802832,8	<i>Non-residential buildings</i>
w tym:				<i>of which:</i>
budynki handlowo-usługowe	106288,4	25543,9	80744,5	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności	16635,5	4170,0	12465,5	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazyn- nowe	138728,4	63150,9	75577,5	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wod- nej	262327,3	200162,1	62165,2	<i>Civil engineering works</i>
Infrastruktura transportu	178023,8	120994,3	57029,5	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	175558,2	118564,6	56993,6	<i>highways, streets and roads</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i pod- ziemne	1004,8	997,9	6,9	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	70613,3	66388,8	4224,5	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	29304,5	26367,8	2936,7	<i>long-distance pipelines, com- munication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablów rozdzielcze	41308,8	40021,0	1287,8	<i>local pipelines and cables</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	71,3	67,2	4,1	<i>Sport and recreational buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	13618,9	12711,8	907,1	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podlaskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podlaskie Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (204). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Budynki^a	1581	2054	3547	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	985	1387	2451	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	836	1207	1852	<i>urban areas</i>
wieś	745	847	1695	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	1371	1872	3345	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	647	1043	1691	<i>urban areas</i>
wieś	724	829	1654	<i>rural areas</i>
w tym:				<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	873	1323	2377	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residen- tial buildings</i>
niemieszkalne	498	548	967	<i>non-residential</i>
Kubatura^c w dam³	2468,5	2807,4	4139,5	Cubic volume^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1370,7	1383,2	2332,2	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	1731,4	1796,3	2237,6	<i>urban areas</i>
wieś	737,1	1011,1	1901,9	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	1254,6	1802,9	3020,9	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	585,1	937,3	1433,2	<i>urban areas</i>
wieś	669,5	865,6	1587,7	<i>rural areas</i>
w tym:				<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	710,1	1060,2	1862,2	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residen- tial buildings</i>
niemieszkalne	544,5	720,5	1148,3	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Realized by natural persons, churches and religious associations. c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (205). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	BUDYNKI^a BUILDINGS^a			
Budynki mieszkalne	985	1389	2453	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniaowe	985	1387	2451	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings</i>
w tym jednorodzinne	912	1341	2388	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania	-	2	2	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	596	665	1094	Non-residential buildings
w tym:				<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	38	31	31	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe	9	10	12	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe	87	91	160	<i>Wholesale and retail trade build- ings</i>
Budynki łączności, dworców i terminali	2	1	-	<i>Communication buildings, stations, terminals and associated buildings</i>
Budynki garaży	101	152	229	<i>Garage buildings</i>
Budynki przemysłowe	32	23	26	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki magazy- nowe	45	56	178	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bibliotek	7	2	1	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	4	8	6	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	2	8	4	<i>Hospital or institutional care build- ings</i>
Budynki kultury fizycznej	1	3	5	<i>Sports halls</i>
Budynki gospodarstw rolnych	266	271	438	<i>Non-residential farm buildings</i>
Budynki przeznaczone do sprawa- wania kultu religijnego i czynności religijnych	1	7	1	<i>Buildings used as places of wor- ship and for religious activities</i>

a Nowo wybudowane.
a *Newly built.*

TABL. 9 (205). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³				
Budynki mieszkalne	1370,7	1448,6	2360,5	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	1370,7	1383,2	2332,2	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	725,4	1054,0	1831,7	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	-	65,4	28,3	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1097,8	1358,8	1779,0	Non-residential buildings
w tym:				of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	37,3	80,8	33,7	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	26,9	68,0	72,4	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	373,5	253,9	297,9	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	0,1	12,8	-	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	15,7	20,5	54,4	Garage buildings
Budynki przemysłowe	148,8	220,0	142,3	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazy- nowe	82,0	98,1	287,6	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bibliotek	19,5	4,8	25,2	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	62,0	119,3	123,2	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	16,4	41,1	9,3	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	0,1	27,4	47,2	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	300,9	350,3	683,2	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spr- awowania kultu religijnego i czynności religijnych	1,8	59,3	0,9	Buildings used as places of wor- ship and for religious activities

b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (206). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	9723	7143	6774	TOTAL
sektor publiczny	1377	997	800	public sector
sektor prywatny	8346	6146	5974	private sector
Na stanowiskach robotniczych ...	7389	5162	4834	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	2334	1981	1940	In non-manual labour positions

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
 a Data concerns economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 11 (207). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w zł in zł			
OGÓŁEM	1688,56	1730,91	1810,54	TOTAL
sektor publiczny	1570,59	1713,36	1697,83	public sector
sektor prywatny	1708,02	1733,76	1825,63	private sector
Na stanowiskach robotniczych ...	1496,07	1473,49	1495,55	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	2297,95	2401,70	2595,42	In non-manual labour positions

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Data concerns economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. **Transport samochodowy zarobkowy** obejmuje podmioty w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taboru komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

CHAPTER XVII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. *Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).*

2. **National roads** include:

- *motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,*
- *international roads,*
- *roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,*
- *approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,*
- *roads which are an alternative to toll motorways,*
- *roads which are bypasses around large urban agglomerations,*
- *roads with a military significance.*

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with each other.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Out-of-town roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. **Hire or reward road transport** includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers does not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. **Placówki pocztowe** obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. – uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

5. *Data regarding road traffic accidents covers events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.*

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. *Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunications network, i.e. the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).*

2. *Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 – telecommunications service offices.*

3. *Communications services include services paid for, free of charge and official.*

Data concerning letters includes: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. *Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e. a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.*

Transport

Transport

TABL. 1 (208). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE**
Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	w km in km			
OGÓŁEM	783	791	682	TOTAL
Normalnotorowe ^a	783	791	682	Standard gauge ^a
w tym zelektryfikowane	217	220	220	of which electrified
jednotorowe	675	684	575	single track
dwu- i więcej torowe	108	107	107	double- and more tracks
Na 100 km² powierzchni ogólnej	3,9	3,9	3,4	Per 100 km² of total area

a Łącznie z szerokotorowymi, których długość w 2003 r. wynosiła 46 km.
a Including wide gauge, the length of which in 2003 was 46 km.

TABL. 2 (209). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003		SPECIFICATION
			ogółem	w tym	
			total	o nawierzchni ulepszonej	
		w km in km			
OGÓŁEM	10569	10796	10683	8362	TOTAL
miejskie	1445	1434	1506	1364	urban
zamiejskie	9124	9362	9177	6998	out-of-town
Krajowe	979	981	984	984	Domestic
miejskie	202	202	202	202	urban
zamiejskie	777	779	782	782	out-of-town
Wojewódzkie	1216	1240	1241	1236	Voivodship
miejskie	168	172	173	172	urban
zamiejskie	1048	1068	1068	1064	out-of-town
Powiatowe	5929	6339	6390	4723	Powiat
miejskie	487	487	493	458	urban
zamiejskie	5442	5852	5897	4265	out-of-town
Gminne	2445	2235	2068	1419	Gmina
miejskie	588	573	638	532	urban
zamiejskie	1857	1663	1430	887	out-of-town

Źródło: od 2002 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: since 2002 data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3 (210). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	407773	515506	473670	TOTAL
w tym:				of which:
Samochody osobowe	259088	325056	305539	Passenger cars
Autobusy	2044	2135	2069	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	43832	55725	55842	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	77905	97413	83806	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^c	22590	32790	24087	Motorcycles ^c

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodę, a od 2002 r. przez burmistrzów i starostów. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. c Do 2002 r. – motocykle i skutery.

a Until 2001 according to the register maintained by voivod and since 2002 by mayors and starosts. b Including vans. c Until 2002 – motorcycles and scooters.

TABL. 4 (211). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1193	1148	1123	National: number
długość w km	55747	55434	54552	length in km
dalekobieżne: liczba	22	27	28	long distance: number
długość w km ..	6199	7379	7846	length in km
regionalne: liczba	439	431	421	regional: number
długość w km	24960	24818	23695	length in km
podmiejskie: liczba	719	684	662	suburban: number
długość w km	24488	23188	22933	length in km
miejskie: liczba	13	6	12	urban: number
długość w km	100	49	78	length in km
Międzynarodowe: liczba	19	19	20	International: number
długość w km	14104	15998	20376	length in km

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 (212). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa				Domestic communications
Przewozy ładunków w tys. t	844,0	340,8	407,5	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	81,8	130,1	163,4	Average transport distance per one t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	29731,0	24083,4	22639,0	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	33,9	36,8	38,1	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa				International communications
Przewozy ładunków w tys. t	63,8	75,2	85,6	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1035,1	1220,5	1440,0	Average transport distance per one t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	143,9	104,4	124,7	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	608,6	1001,3	715,2	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.
 a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. b Excluding municipal public transport services.

 TABL. 6 (213). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Wypadki	1538	1452	1361	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	37,7	28,2	28,7	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	2111	2086	1957	Road traffic casualties
Śmiertelne	201	209	215	Fatalities
Ranni	1910	1877	1742	Injured

a Zarejestrowane przez policję. b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; na podstawie ewidencji prowadzonej: do 2001 r. – przez wojewodę, od 2002 r. – przez burmistrzów i starostów.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the police. b Vehicles as of 31 XII; according to register maintained: until 2001 – by voivod, since 2002 – by mayors and starosts.

Source: data of the General Police Headquarters.

Łączność Communications

TABL. 7 (214). **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI**
BASIC COMMUNICATIONS SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
USŁUGI POCZTOWE^a <i>POSTAL SERVICES^a</i>				
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	339	309	305	<i>Post offices (as of 31 XII)^b</i>
miasta	107	100	100	<i>urban areas</i>
wieś	232	209	205	<i>rural areas</i>
Przesyłki listowe polecone nadane ^c w tys.	6107,3	5706,9	5882,3	<i>Registered letters mailed^c in thous.</i>
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	494,4	225,3	317,3	<i>Packages and insured letters mailed^c in thous.</i>
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacane ^c w tys.	3444,3	2942,9	2750,7	<i>Postal and telegraphic transfers paid^c in thous.</i>
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	8455,6	6438,8	6599,9	<i>Orders of payments on banking accounts in thous.</i>
USŁUGI TELEKOMUNIKACYJNE^d <i>TELECOMMUNICATIONS SERVICES^d</i>				
Połączenia telefoniczne wychodzące w obrocie krajowym w tys.	399175 ^e	320991	301311	<i>Domestic telephone calls in thous.</i>
w tym: miejscowe i strefowe	235035	207808	<i>of which: local and zonal</i>
międzystrefowe	32317	32194	<i>inter-zonal</i>

a Dane dotyczą poczty publicznej. b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; w 2002 r. bez służbowych i zwolnionych od opłat; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. d łącznie ze służbowymi i zwolnionymi od opłat. e Połączenia telefoniczne międzymiastowe łącznie z połączeniami z Polski za granicę.

a The data applies to the public post. b In 2000 including telecommunications service offices. c In overturn within Poland and from Poland abroad; in 2002 excluding business and free of charge; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system. d Including business and free of charge. e Inter-city telephone calls including telephone calls from Poland abroad.

TABL. 8 (215). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys. ...	337,1	430,7	378,6	<i>Telephone main line in thous.</i>
w tym abonenci prywatni ^b	287,0	356,6	298,2	<i>of which private subscribers^b</i>
miasta	238,0	294,5	275,0	<i>urban areas</i>
w tym abonenci prywatni ^b	196,5	234,2	206,7	<i>of which private subscribers^b</i>
wieś	99,1	136,2	103,6	<i>rural areas</i>
w tym abonenci prywatni ^b	90,5	122,4	91,5	<i>of which private subscribers^b</i>
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	333,7	407,3	341,2	<i>of which standard main line (fixed line telephone subscribers)</i>
miasta	234,8	274,4	242,0	<i>urban areas</i>
wieś	98,9	132,9	99,2	<i>rural areas</i>
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	3617	3360	2949	<i>Public pay telephones</i>
miasta	2796	2501	2240	<i>urban areas</i>
wieś	821	859	709	<i>rural areas</i>

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

a Data concerns operators of the public telecommunications network. b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 3) na str. 20.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny dla rolnictwa, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych i obcych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Dane o pracujących oraz liczbie sklepów w podziale na rodzaje specjalizacji opracowano na podstawie klas Polskiej Klasyfikacji Działalności; podziału dokonano na podstawie przeważającego udziału danej grupy towarów w sprzedaży ogółem.

CHAPTER XVIII TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities classified in accordance with NACE rev. 1 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods".

2. Data concerning **retail sales** includes:

- 1) sale of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sale of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sale of goods, both for the general public as well as for collective consumers, i.e. government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. is included in the value of retail sales. However, marketplace sales made by salesmen paying only a stall fee (e.g. sale of agricultural products conducted by farmer-producers, sale at automobile markets) are not included.

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales is presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 7, point 3) on page 20.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g. machinery for agriculture, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** includes sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers) as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. Data regarding employment as well as the number of shops according to the types of specialization is compiled according to NACE classes; the division was made on the basis of the predominant share of a given group of goods in total sales.

6. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż 6 miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. **Magazyny handlowe** (hurtu i detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

10. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

6. *The division of shops by organizational forms was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.*

7. *Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, whose scope of activity is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than 6 months in a calendar year.*

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Trade warehouses (wholesale and retail) are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.*

9. *Data regarding trade and catering activity is compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data is generalized on the basis of the result of a representative survey conducted on a 5% sample of these entities.*

10. *Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).*

Seasonal marketplaces are those squares and streets where due to the increased demand from buyers (e.g. holiday seaside demand) trade outlets conduct activity for a period of 6 months and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (216). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

LATA YEARS	Ogółem w mln zł Grand total in mln zł	W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a w % Of which share of trade enterprises ^a in %	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in zł
2000	9676,8	15,1	7987
2002	9902,5	14,7	8193
2003	10364,5	20,5	8593

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a Data concerns enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (217). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
OGÓŁEM	3817,8	3731,2	4583,7	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	69,8	70,2	72,4	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	25,3	24,5	21,0	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	6,3	6,1	5,2	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	38,2	39,6	46,2	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	30,2	29,8	27,6	Non-consumer goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concerns trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (218). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
OGÓŁEM	4764,2	5730,1	6919,3	TOTAL
Sektor publiczny	129,6	150,2	161,8	Public sector
Sektor prywatny	4634,6	5579,9	6757,5	Private sector
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe ..	36,9	35,8	31,2	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	7,2	11,6	9,2	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	55,9	52,6	59,6	Non-foodstuffs goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (219). **SKLEPY I STACJE PALIW ORAZ PRACUJĄCY**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS AS WELL AS EMPLOYED PERSONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2000	2002	2003	SPECIFICATION
	sklepy i stacje paliw <i>shops and petrol stations</i>			pracujący <i>employed persons</i>			
Sklepy	11945	13202	12914	26444	29232	28886	Shops
w tym sklepy o powierzchni sprzedażowej powyżej 400 m ²	155	165	182	3354	3320	3578	<i>of which shops with sales floor exceeding 400 m²</i>
w tym sklepy na wsi	2575	2791	2716	3998	4706	4591	<i>of which shops in rural areas</i>
Ogólnospożywcze	4113	4291	4236	11011	11636	11968	<i>General foodstuffs</i>
Owocowo-warzywne	102	119	117	160	185	188	<i>Fruit and vegetables</i>
Mięsne	236	303	292	489	626	600	<i>Meat</i>
Rybne	45	60	56	79	102	95	<i>Fish</i>
Piekarniczo-ciastkarskie	59	74	70	109	125	120	<i>Baker's and confectioner's products</i>
Z napojami alkoholowymi	70	87	88	169	222	227	<i>With alcoholic beverages</i>
Z kosmetykami i wyrobami toaletowymi	109	153	152	202	275	282	<i>With cosmetics and toilet goods</i>
Z wyrobami włókienniczymi	82	109	107	136	174	173	<i>With textile products</i>
Z wyrobami odzieżowymi	925	1214	1236	1592	2025	2058	<i>With clothing products</i>
Z obuwiami i wyrobami skórzanymi	188	239	241	328	457	472	<i>With footwear and leather products</i>
Z meblami i sprzętem oświetleniowym	202	232	238	589	620	629	<i>With furniture and lighting appliances</i>
Z artykułami radiowo-telewizyjnymi i sprzętem gospodarstwa domowego	147	156	159	458	474	468	<i>With radio, television and household appliances</i>
Z artykułami piśmiennymi i księgarnie	170	147	141	274	293	276	<i>With books and stationery</i>
Z pojazdami mechanicznymi	407	496	492	909	1017	979	<i>With motor vehicles</i>
Pozostałe sklepy ^a	5090	5522	5289	9939	11001	10351	<i>Other shops^a</i>
Stacje paliw	285	336	355	991	1204	1234	Petrol stations

a Sklepy o różnorodnej specjalizacji niewymienionej wyżej.
a Shops with various specialization not listed above.

TABL. 5 (220). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Sklepy	11945	13202	12914	Shops
Domy towarowe	4	4	3	Department stores
Domy handlowe	22	20	19	Trade stores
Supermarkety	58	54	71	Supermarkets
Hipermarkety	3	5	6	Hipermarkets
Sklepy powszechne	229	239	256	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	436	483	516	Specialized shops
Inne sklepy ^a	11193	12397	12043	Other shops ^a
Stacje paliw	285	336	355	Petrol stations

a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami.
a Data concerns economic entities employing up to 9 persons; including pharmacies.

TABL. 6 (221). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	338	317	310	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	67	61	61	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastrono- micznej (ceny bieżące) w tys. zł	100539	101526	109001	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:				of which:
produkcja gastronomiczna	71179	72158	74775	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	17208	15227	19753	alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concerns enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 7 (222). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	720	701	699	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	461535	484600	496117	<i>storage space in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	49	48	45	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	16126	17875	15531	<i>storage space in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	121	118	115	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	333445	373464	365120	<i>storage space in thous. m²</i>
Silosy i zbiorniki:				<i>Siloes and reservoirs:</i>
liczba	299	80	80	<i>number</i>
pojemność w dam ³	17885	4674	6074	<i>capacity in dam³</i>

a Hurlu i detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Wholesale and retail; data concerns enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 8 (223). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
Targowiska stałe:				<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	77	79	83	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	61	63	66	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	772	795	822	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	576	574	596	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	3252	3671	3748	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czyn- nych codziennie	2757	2975	3013	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	23	15	18	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	3609,2	3584,3	4112,6	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw dla 2000 r. prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591) z późniejszymi zmianami, dla lat 2002 i 2003 w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694) z późniejszymi zmianami. **Dane od 2002 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.**

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług);
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa – do 2001 r. przychody ze sprzedaży lub wpływy z likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji rozpoczętych), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatków różnic kursowych nad ujemnymi – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);

CHAPTER XIX FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises for 2000 are presented according to the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (Journal of Laws No. 121, item 591) with later amendments, for 2002 and 2003 are adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694) with later amendments. **Data since 2002 is not fully comparable with data for the previous years.**

Data regarding the financial management of enterprises includes economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data does not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services);
- 2) net sales revenues of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e. revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights – until 2001 sales revenues or income from the liquidation of fixed assets and investments begun), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e. revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments – until 2001 the related income and costs were reported separately, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses – until 2001 income and costs were reported separately.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e. the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);
- 2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;

- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży – do 2001 r. wartość sprzedanych składników majątku trwałego, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym lub naprawczym.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanego ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e. surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale – until 2001 the value of fixed assets sold depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments – until 2001 income and costs were reported separately, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains – until 2001 income and costs were reported separately.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events, certain types of ceased or suspended activity (also including a significant change in the methods of production or the sale of an organised part of an entity) as well as negotiations or improvement.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted. Since 2002, according to the modified Act of Accounting (art. 37), the income tax consists of the current and the deferred part:

- *the current part is the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,*
- *the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax at the end and at the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu**:
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej**:
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. **Aktywa obrotowe** obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. **Kapitały (fundusze) własne** ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych – kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. **Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce)** obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

11. *The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:*

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of**:
 - **the first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **the second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
 - **the third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. **Current assets** include: inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.

Note. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespectively of its due date).

13. **Share equity (funds)** is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital – in joint stock companies,
- initial capital – in limited liability companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in cooperatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. **Liabilities of enterprises (outside capital)** include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans. Total liabilities of enterprises are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Note. Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespectively of the due date).

15. Data concerning the finances of enterprises is presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (224). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
w tys. zł in thous. zł					
Przychody z całokształtu działalności	20625480	22539146	25613385	3209250	22404135
Revenues from total activity					
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	11424937	12662250	13686460	2162636	11523824
Net sales revenues of products (goods and services)					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	8675362	9333881	11229923	931297	10298626
Net sales revenues of goods and materials					
Przychody finansowe	165942	162157	232211	23105	209106
Financial revenues					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	20312761	22174827	24830538	3088904	21741634
Costs of obtaining revenues from total activity					
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	11942967	13105405	14001799	2060000	11941799
Cost of products sold (goods and services)					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7580458	8263688	10009927	859865	9150062
Value of goods and materials sold					
Koszty finansowe	415590	342936	388192	28718	359474
Financial costs					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	312719	364319	782847	120346	662501
Financial result on economic activity					
Zyski nadzwyczajne	14809	5906	7089	44	7045
Extraordinary profits					
Straty nadzwyczajne	9463	3240	3140	27	3113
Extraordinary losses					
Wynik finansowy brutto	318065	366985	786796	120363	666433
Gross financial result					
Zysk brutto	628770	678194	962011	144356	817655
Gross profit					
Strata brutto	310705	311209	175215	23993	151222
Gross loss					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	182321	150796	251102	62025	189077
Obligatory encumbrances of gross financial result					
W tym podatek dochodowy ^a	165329	136369	231392	49083	182309
Of which income tax ^a					
Wynik finansowy netto	135744	216189	535694	58338	477356
Net financial result					
Zysk netto	458188	523380	719176	82803	636373
Net profit					
Strata netto	322445	307191	183482	24465	159017
Net loss					

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 252.
a See general notes, item 9 on page 252.

TABL. 2 (225). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finan- sowego brutto <i>Obligatory encumbrances of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	20625480	20312761	318065	182321	135744
TOTAL	2002	22539146	22174827	366985	150796	216189
	2003	25613385	24830538	786796	251102	535694
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		87200	85127	1950	1049	901
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>						
Przemysł		12063598	11667818	396641	149787	246854
<i>Industry</i>						
górnictwo i kopalnictwo		33966	36822	-2851	214	-3065
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		10531436	10180623	351648	123039	228609
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę		1498196	1450373	47844	26534	21310
<i>electricity, gas and water supply</i>						
Budownictwo		1391032	1351831	39117	12180	26937
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ		10803338	10477001	326196	74637	251559
<i>Trade and repair^Δ</i>						
Hotele i restauracje		38589	41447	-2858	334	-3192
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		354276	357153	593	3228	-2635
<i>Transport, storage and communication</i>						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ ...		683207	658968	24197	8706	15491
<i>Real estate, renting and business activi- ties</i>						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		20049	19141	908	70	838
<i>Health and social work</i>						
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna		89072	89724	-644	1052	-1696
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

TABL. 4 (227). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>			
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>	
							w %
OGÓŁEM	2000	98,5	1,5	0,7	13,4	75,1	121,0
TOTAL	2002	98,4	1,6	1,0	19,2	76,7	123,2
	2003	96,9	3,1	2,1	21,6	80,4	124,6
sektor publiczny		96,3	3,8	1,8	64,3	121,7	149,4
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		97,0	3,0	2,1	16,0	75,0	121,3
<i>private sector</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		97,6	2,2	1,0	18,9	49,5	100,5
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>							
Przemysł		96,7	3,3	2,0	25,1	81,4	125,9
<i>Industry</i>							
górnictwo i kopalnictwo		108,4	-8,4	-9,0	4,9	35,1	60,0
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		96,7	3,3	2,2	22,4	76,3	122,3
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		96,8	3,2	1,4	54,1	137,0	168,2
<i>electricity, gas and water supply</i>							
Budownictwo		97,2	2,8	1,9	21,0	98,7	151,0
<i>Construction</i>							
Handel i naprawy ^Δ		97,0	3,0	2,3	8,9	68,6	115,4
<i>Trade and repair^Δ</i>							
Hotele i restauracje		107,4	-7,4	-8,3	6,7	44,2	51,0
<i>Hotels and restaurants</i>							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		100,8	0,2	-0,7	69,5	133,0	150,7
<i>Transport, storage and communication</i>							
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		96,5	3,5	2,3	96,7	151,1	161,3
<i>Real estate, renting and business activities</i>							
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		95,5	4,5	4,2	50,3	87,6	101,1
<i>Health and social work</i>							
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		100,7	-0,7	-1,9	32,9	85,9	92,4
<i>Other community, social and personal service activities</i>							

TABL. 5 (228). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy			
			razem <i>total</i>	w tym		
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>	
w tys. zł						
1	OGÓŁEM	2000	4877437	1851031	496571	334366
2	TOTAL	2002	5522981	2022391	580212	328730
3		2003	6125380	2098871	563004	302676
4	sektor publiczny		848306	142828	62116	20355
	<i>public sector</i>					
5	sektor prywatny		5277074	1956043	500888	282321
	<i>private sector</i>					
	w tym: <i>of which:</i>					
6	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		31079	14473	3419	695
	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
7	Przemysł		3095470	1061260	456584	195410
	<i>Industry</i>					
8	górnictwo i kopalnictwo		12289	4911	1140	161
	<i>mining and quarrying</i>					
9	przetwórstwo przemysłowe		2710875	996976	398351	193964
	<i>manufacturing</i>					
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		372306	59373	57093	1285
	<i>electricity, gas and water supply</i>					
11	Budownictwo		496087	155661	16414	97605
	<i>Construction</i>					
12	Handel i naprawy ^Δ		2124725	845381	73850	8134
	<i>Trade and repair^Δ</i>					
13	Hotele i restauracje		7383	633	155	-
	<i>Hotels and restaurants</i>					
14	Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>		83470	7560	4979	-
15	Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		262345	12242	6346	832
	<i>Real estate, renting and business activities</i>					
16	Ochrona zdrowia i opieka społeczna		3226	415	391	-
	<i>Health and social work</i>					
17	Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		20825	1246	866	-
	<i>Other community, social and personal service activities</i>					

a W 2000 r. środki pieniężne oraz krótkoterminowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu. b Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na a In 2000 cash equivalents and short-term securities designated for trading. b See general notes, item 12 on page 253.

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe ^a <i>Short-term investments^a</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne <i>Short-term deferred expenditures</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^b <i>of which from deliveries and services^b</i>			
<i>in thous. zł</i>						
307016	691478	2485368	2090625	541038	x	1
369954	729361	2577309	2211802	860585	62696	2
382420	832174	2889406	2499987	1062830	74273	3
32264	27903	326476	290019	364906	14096	4
350156	804271	2562930	2209968	697924	60177	5
8812	1546	9464	4090	5831	1311	6
350209	55977	1383499	1200522	618062	32649	7
3610	-	6193	5347	994	191	8
346534	55209	1193726	1027105	497358	22815	9
65	768	183580	168070	119710	9643	10
3303	36794	255068	227339	69099	16259	11
19265	730604	1099128	954846	163407	16809	12
-	478	5439	4409	965	346	13
6	2531	35130	26970	38504	2276	14
773	3892	88464	72303	157272	4367	15
-	24	1190	883	1603	18	16
52	328	11936	8537	7420	223	17

TABL. 6 (229). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		kapitały (fundusze) podstawowe core capital (fund)	kapitał (fundusz) za- pasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
w tys. zł in thous. zł						
OGÓŁEM	2000	7835261	4933763	1954234	-274207	118876
TOTAL	2002	8757787	5411162	2563092	-498043	247898
	2003	9091425	5477632	2400752	-410556	536536
sektor publiczny		1807701	851316	436621	-105666	58338
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		7283724	4626316	1964131	-304890	478198
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		33161	6591	23517	-5288	901
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>						
Przemysł		3948696	1777938	1258780	-389671	246854
<i>Industry</i>						
górnictwo i kopalnictwo		-310	4698	5677	-10797	-3065
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		2269694	1250828	835444	-372007	228609
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę		1679312	522412	417659	-6867	21310
<i>electricity, gas and water supply</i>						
Budownictwo		199469	97588	63766	-14087	27978
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ		973527	367259	300219	5740	251559
<i>Trade and repair^Δ</i>						
Hotele i restauracje		13549	19417	236	-3965	-3192
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		150599	93149	57095	-1486	-2635
<i>Transport, storage and communication</i>						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		3720014	3083528	682971	-1047	15292
<i>Real estate, renting and business activi- ties</i>						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		4269	3510	148	34	838
<i>Health and social work</i>						
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna		47388	28917	13995	-782	-1696
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

TABL. 7 (230). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate of				
		Skarbu Państwa the State Treasury	państwowych osób prawnych state legal persons	krajowych osób fizycznych domestic natural persons	osób zagranicznych foreign persons	
		w tys. zł in thous zł				
OGÓŁEM	2000	1600406	207448	57117	421608	370987
TOTAL	2002	1808491	184534	40536	468484	363972
	2003	1885158	289319	56576	534413	210929
sektor publiczny		808288	260084	7815	45978	-
public sector						
sektor prywatny		1076870	29235	48761	488435	210929
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		3843	-	2315	974	-
Agriculture, hunting and forestry						
Przemysł		1396047	268531	46197	276571	202657
Industry						
górnictwo i kopalnictwo		1450	-	-	1450	-
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		872380	200906	43796	244988	190921
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		522217	67625	2401	30133	11736
electricity, gas and water supply						
Budownictwo		64841	-	40	62298	-
Construction						
Handel i naprawy ^Δ		244793	11017	2175	176382	6646
Trade and repair ^Δ						
Hotele i restauracje		15115	-	-	5945	-
Hotels and restaurants						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		70428	911	5170	2140	1626
Transport, storage and communication						
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		59221	8077	679	7067	-
Real estate, renting and business activities						
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		2284	-	-	137	-
Health and social work						
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		28511	783	-	2824	-
Other community, social and personal service activities						

TABL. 8 (231). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki ^a of which credits and loans ^a	razem total	w tym of which	
					kredyty i pożyczki ^a credits and loans ^a	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^b liabilities from deliveries and ser- vices ^b
w tys. zł in thous. zł						
OGÓŁEM 2000	5310750	1279552	950261	4031198 ^c	1187504	2000838
TOTAL 2002	5678925	1088753	914353	4590172	1104618	2351722
2003	6023134	1105320	930394	4917814	1006279	2650682
sektor publiczny public sector	659518	91633	79613	567885	77498	181266
sektor prywatny private sector	5363616	1013687	850781	4349929	928781	2469416
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	33842	2913	2583	30929	11855	9794
Przemysł Industry	2872921	413630	308351	2459291	516705	1041271
górnictwo i kopalnictwo mining and quarrying	21186	720	-	20466	3198	6084
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2604531	387110	283391	2217421	499375	938365
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	247204	25800	24960	221404	14132	96822
Budownictwo Construction	384369	55894	36409	328475	48061	201863
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1966828	125977	99870	1840851	400212	1282230
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	18393	3909	3564	14484	9748	2010
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	98674	43303	31540	55371	7968	23375
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activi- ties	611850	449247	439029	162603	9702	84473
Ochrona zdrowia i opieka społeczna Health and social work	4466	1276	476	3190	202	1440
Pozostała działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal service activities	31706	9171	8572	22535	1824	4221

a W 2000 r. – wyłącznie kredyty bankowe. b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 253. c Bez funduszy specjalnych.
a In 2000 – bank credits only. b See general notes, item 14 on page 253. c Excluding special funds.

DZIAŁ XX FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysonowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysonowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014) z późniejszymi zmianami.

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2003 (Dz. U. Nr 150, poz. 983) z późniejszymi zmianami, ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 1996 Nr 13, poz. 74) z późniejszymi zmianami, ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (Dz. U. Nr 91, poz. 576 i 578) z późniejszymi zmianami.

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane w dziale dane w podziale według działów i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów: do 2002 r. – z dnia 18 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 59, poz. 688) z późniejszymi zmianami, w 2003 r. – z dnia 25 III 2003 r. (Dz. U. Nr 68, poz. 634) z późniejszymi zmianami.

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj. podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny,

CHAPTER XX PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data includes information concerning the budgets of local self-government entities (i.e. of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (Journal of Laws No. 155, item 1014) with later amendments.

The legal basis for the financial management of local self-government entities are: the Act on Incomes of Local Self-government Entities in 1999-2003, dated 26 XI 1998 (Journal of Laws No. 150, item 983) with later amendments, the Act on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (Journal of Laws 1996 No. 13, item 74) with later amendments, the Act on Powiat Self-government, and the Act on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (Journal of Laws No. 91, items 576 and 578) with later amendments.

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status includes revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the decree of the Minister of Finance. The data presented in the chapter divided into divisions and paragraphs was compiled in accordance with the classification of budget revenue and expenditure, obligatory on the basis of the decree of the Minister of Finance: until 2002 – dated 18 VII 2000 (Journal of Laws No. 59, item 688) with later amendments, in 2003 – dated 25 III 2003 (Journal of Laws No. 68, item 634) with later amendments.

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from taxes established and collected on the basis of separate acts, i.e. the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, receipts from lump sum taxation, taxes on inheritance and gifts, the forest tax,

- c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np. skarbowej, eksploatacyjnej, targowej, podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - e) pozostałe dochody jednostek samorządu terytorialnego, np. opłaty administracyjne, opłaty mieszkowe, odsetki od środków gromadzonych na rachunkach bankowych, odsetki za nieterminowo wnoszone opłaty;
- 2) dotacje celowe:
- a) z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) dotacje otrzymane z funduszy celowych,
 - c) pozostałe dotacje, tj. dotacje celowe otrzymane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencje ogólne z budżetu państwa przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów, w tym na zadania oświatowe;
- 4) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- c) *receipts from fees established and collected on the basis of separate acts, e.g. the Financial Statute, the Service Act and the Marketplace Act, tax on civil law transactions,*
 - d) *revenue from property of local self-government entities, e.g. income from renting and leasing as well as other agreements with a similar character,*
 - e) *other income of local self-government entities, e.g. administrative fees, local fees, interest on funds deposited in bank accounts, interest on late payments;*
- 2) *appropriated allocations:*
- a) *from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,*
 - b) *allocations received from appropriated funds,*
 - c) *other allocations, i.e. appropriated allocations received on the basis of self-government agreements;*
- 3) *general subsidies from the state budget transferred to all local self-government budgets for supplementing their own revenue, of which for educational tasks;*
- 4) *funds for the additional financing own tasks from non-budgetary sources.*

7. *Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.*

TABL. 1 (232). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	2090057,9	888057,7	714653,2	368442,5	118904,4
TOTAL	2002	2290276,8	1016697,0	776786,6	376873,3	119919,9
	2003	2338102,9	1093178,3	761034,7	342490,7	141399,2
Dochody własne		736804,4	384982,0	294900,0	31985,2	24937,2
<i>Own revenue</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – w podatku dochodowym <i>share in income from taxes comprising state budget revenue – in income tax</i>		211298,7	85482,7	111772,9	2933,1	11110,0
od osób prawnych		14218,8	4529,0	8401,1	-	1288,7
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		197079,9	80953,7	103371,8	2933,1	9821,3
<i>personal income tax</i>						
podatek od nieruchomości		267452,3	162683,7	104768,6	-	-
<i>tax on real estate</i>						
podatek rolny		31726,5	31458,4	268,1	-	-
<i>agricultural tax</i>						
podatek od środków transportowych		14264,7	8645,3	5619,4	-	-
<i>tax on means of transport</i>						
podatek od czynności cywilnoprawnych		16272,2	7325,3	8946,9	-	-
<i>tax on civil law transactions</i>						
opłata skarbowa		12328,9	5919,1	6409,8	-	-
<i>treasury fee</i>						
dochody z majątku		53640,0	28175,0	16841,7	6065,2	2558,1
<i>revenue from property</i>						
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze <i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>		20031,9	11434,7	5215,3	3057,5	324,4
Dotacje celowe z budżetu państwa		388086,0	119934,0	108045,0	100852,8	59254,2
<i>Appropriated allocations from the state budget</i>						
na zadania: <i>for tasks:</i>						
z zakresu administracji rządowej		227921,5	87413,1	58403,0	51780,0	30325,4
<i>for government administration tasks</i>						
własne		158494,2	31845,6	48965,8	48955,3	28727,5
<i>for own tasks</i>						
realizowane na podstawie porozumień z orga- nami administracji rządowej		1670,1	675,3	676,2	117,4	201,2
<i>realized on the basis of agreements with gov- ernment administration bodies</i>						
Dotacje otrzymane z funduszy celowych		21643,5	14461,6	3852,2	2894,6	435,1
<i>Allocations received from appropriated funds</i>						
Pozostałe dotacje		12649,2	2735,4	2042,5	6205,1	1666,2
<i>Other allocations</i>						
Subwencje ogólne z budżetu państwa		1105205,5	513931,2	342699,5	195104,7	53470,1
<i>General subsidies from the state budget</i>						
w tym na zadania oświatowe		814735,5	376873,8	295815,0	127644,0	14402,7
<i>of which for educational tasks</i>						
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych		73714,1	57134,1	9495,4	5448,2	1636,4
<i>Funds for additional financing of own tasks from non-budgetary sources</i>						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (233). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2003 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat sta- tus	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2338102,9	1093178,3	761034,7	342490,7	141399,2
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	36642,7	24273,7	957,7	3312,1	8099,2
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1805,7	1769,2	36,5	-	-
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	68692,2	17537,1	6056,2	12583,8	32515,1
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	65997,8	28873,7	28389,8	4366,4	4367,9
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	5364,5	472,3	771,3	3993,2	127,7
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	53319,6	11117,7	13570,1	16531,0	12100,8
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	40620,9	661,8	17772,7	22186,4	-
<i>Public safety and fire care</i>					
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	590809,3	327014,0	248711,2	2933,1	12151,0
<i>Corporate income tax and personal income tax</i>					
Oświata i wychowanie	22552,2	13812,7	4055,6	4083,8	600,1
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	20536,4	250,7	740,8	11180,6	8364,3
<i>Health care</i>					
Opieka społeczna	225058,2	85037,7	76473,9	60310,0	3236,6
<i>Social welfare</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	7185,7	3370,9	1486,5	2302,8	25,5
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	46526,3	32213,4	13953,6	267,1	92,2
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	11803,4	1145,7	4064,3	596,9	5996,5
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	2813,3	2757,7	-	31,0	24,6
<i>Physical education and sport</i>					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (234). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiats	two Voivodship
w tys. zł in thous. zł						
OGÓŁEM	2000	2170465,2	916577,7	765212,0	366215,6	122459,8
TOTAL	2002	2363416,3	1020347,3	806589,3	389688,5	146791,2
	2003	2403216,8	1110595,1	793344,2	355645,7	143631,8
w tym: of which:						
Dotacje		272234,2	47497,2	167663,7	11138,9	45934,4
Allocations						
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych		93403,6	20213,0	73140,6	50,0	-
of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and appropriated funds						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		210069,8	112003,5	78776,8	18436,4	853,1
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		1463651,3	710274,9	437792,0	258846,5	56737,9
Current expenditure of budgetary entities						
w tym: of which:						
wynagrodzenia		884451,2	416517,5	277133,9	163039,7	27760,1
wages and salaries						
składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy		171481,9	84129,6	53026,7	29059,4	5266,2
contributions to compulsory social security and the Labour Fund						
zakup materiałów i usług		346352,0	176595,5	91059,8	57096,4	21600,3
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego		21674,1	6965,6	10383,0	4325,5	-
Public debt servicing						
Wydatki majątkowe		403057,6	229571,5	97618,3	45554,5	30313,3
Property expenditure						
w tym inwestycyjne ^b		402104,4	228788,1	97448,5	45554,5	30313,3
of which investment expenditure ^b						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (235). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2003 R.

EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2403216,8	1110595,1	793344,2	355645,7	143631,8
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	63638,9	47045,0	955,6	3301,3	12337,0
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz i wodę	3162,5	1479,6	1682,9	-	-
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	256859,8	80469,4	74513,8	50989,3	50887,3
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	38705,2	16576,7	17846,0	1946,3	2336,2
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	10574,2	2574,3	1803,0	4001,3	2195,6
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	248292,2	139311,9	48539,5	43247,9	17192,9
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciw- pożarowa	58368,6	13188,0	22094,1	23061,5	25,0
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	22703,1	7045,1	9040,4	4325,5	2292,1
<i>Public debt servicing^b</i>					
Oświata i wychowanie	917039,2	459221,8	328857,1	114888,5	14071,8
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	55136,1	8599,0	7119,5	20161,2	19256,4
<i>Health care</i>					
Opieka społeczna	313127,3	116195,4	131076,6	62617,8	3237,5
<i>Social welfare</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	151292,7	49604,7	77332,5	23056,3	1299,2
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	128786,5	89151,5	39307,9	207,9	119,2
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	71370,0	29272,7	23666,5	1205,4	17225,4
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	22274,3	13467,1	7579,3	321,4	906,5
<i>Physical education and sport</i>					

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne – jeśli nie zaznaczono inaczej – zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np. budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdań,

CHAPTER XXI INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts and according to recommendations of "European System of Accounts 1995" (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a. construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e. detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in the data expressed at current prices).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g. residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Since 2002 due to the amendment to the Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694) investment outlays on some objects of lease, being fixed assets of units using them (lessee), were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section "Financial intermediation" and "Real estate, renting and business activities", what had impact on the level of presented amounts.

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznano od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym

- *legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimation regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e. not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential-premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets does not include the value of land recognised as a fixed asset since 1 I 1991, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land recognized as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with the Act of Accounting, dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

As the **gross value** of fixed assets at **current book-keeping prices** as of 31 XII is understood, within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 – the purchasing or manufacturing value at current prices.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 1, unless otherwise indicated, was compiled using the **enterprise method**, i.e. all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g. in an enterprise classified in the section "Ma-

rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

5. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były one zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców), tj. do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, co wpłynęło na poziom prezentowanych wielkości.

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych.

Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj. zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception is residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate, renting and business activities”.

5. *Since 2002, due to the amendment to the Act of Accounting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694), some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”, what had impact on the level of presented amounts.*

6. *The gross value of fixed assets:*

- *of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (of natural persons) and recreational buildings not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

7. The value of fixed assets by groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets.

The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise as well as cooperative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e. long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

Uwaga do tablic 1-4

Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 269.

Note to tables 1-4

See general notes, item 3 on page 269.

TABL. 1 (236). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	2282068	2190680	2476276	927675	1548601
TOTAL					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	153811	150147	141066	16506	124560
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Rybołówstwo i rybactwo	149	537	616	-	616
<i>Fishing</i>					
Przemysł	580902	588165	701089	167763	533326
<i>Industry</i>					
górnictwo i kopalnictwo	2827	1331	775	-	775
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	371045	389718	475311	9606	465705
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	207030	197116	225003	158157	66846
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo	201213	154390	173930	141491	32439
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	185181	215315	226055	2078	223977
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Hotele i restauracje	14063	28379	15759	1420	14339
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	247505	173437	198287	119323	78964
Pośrednictwo finansowe	64881	50445	38704	10831	27873
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	397928	454206	525417	43016	482401
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	82573	86738	197654	197326	328
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	132407	117125	80786	68392	12394
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	73783	53038	47186	38634	8552
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	147672	118758	129727	120895	8832
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a By investment location.

TABLE 2 (237). **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM TOTAL	1221385	1010079	1168508	325103	843405
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	18588	11876	16236	14341	1895
Rybołówstwo i rybactwo <i>Fishing</i>	30	88	109	-	109
Przemysł <i>Industry</i>	482369	478256	607214	127252	479962
górnictwo i kopalnictwo <i>mining and quarrying</i>	2748	166	269	-	269
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	347647	345383	439967	9472	430495
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	131975	132707	166978	117780	49198
Budownictwo <i>Construction</i>	31537	29765	29461	887	28574
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	118739	146621	166581	2067	164514
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	8689	19931	9983	227	9756
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	223343	134688	156845	97204	59641
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	48884	45737	36147	10831	25316
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	185983	55327	90384	30817	59567
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2084	-	-	-	-
Edukacja <i>Education</i>	5483	12171	10366	2206	8160
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>	62118	37066	29274	26510	2764
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna <i>Other community, social and personal service activities</i>	33538	38553	15908	12761	3147

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
a Data concerns economic entities employing more than 9 persons; by investment location.

TABL. 3 (238). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>	
		w tys. zł	in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	983079	469887	385273	109432
TOTAL	2002	821733	368118	370766	69592
	2003	930425	343133	492025	89898
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	15077	7966	3485	2029	
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	389943	75200	282745	29392	
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	192666	110150	80494	2022	
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo	30413	9737	15036	5615	
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	153466	41101	79125	32777	
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Hotele i restauracje	2646	909	1261	476	
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	14008	528	1834	11646	
<i>Transport, storage and communication</i>					
Pośrednictwo finansowe	6183	3140	2837	206	
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	78685	71979	3904	2172	
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Edukacja	10635	8942	1075	599	
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	28615	10651	16433	1520	
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	7223	2830	3025	1350	
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concerns economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (239). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w tys. zł in thous. zł			
OGÓŁEM	2000	470831	400808	45059	9252
TOTAL	2002	426655	370539	43732	6851
	2003	591684	517556	54322	15616
własność państwa		215123	174991	28354	10226
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		376561	342565	25968	5390
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		852	219	398	235
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Hotele i restauracje		244	82	159	3
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ..		31190	29193	264	1733
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		6503	5447	821	235
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		498865	449221	35488	12474
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		35941	21401	13967	255
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		9963	7899	1989	75
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		4905	3078	1221	606
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

Środki trwałe

Fixed assets

Uwaga do tablic 5-8

Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 271.

Note to tables 5-8

See general notes, item 5 on page 271.

TABL. 5 (240). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	39372604	43943351	46066448	19455706	26610742
TOTAL					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	6799036	6964137	7016568	251299	6765269
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Rybolówstwo i rybactwo	1437	2080	10756	7795	2961
<i>Fishing</i>					
Przemysł	7736518	8584865	9055032	3566215	5488817
<i>Industry</i>					
górnictwo i kopalnictwo	31469	37384	37750	23775	13975
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	4055908	4505837	4927969	403338	4524631
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	3649141	4041644	4089313	3139102	950211
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo	503555	567531	583672	246149	337523
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	1289947	1641080	1646941	51567	1595374
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Hotele i restauracje	118768	144235	179356	32179	147177
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	8731985	10204967	10852003	9626667	1225336
<i>Transport, storage and communication</i>					
Pośrednictwo finansowe	203746	304830	320478	154683	165795
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	10250793	10996366	11472937	893242	10579695
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	1277458	1434886	1617222	1609640	7582
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	932177	1299532	1455644	1356118	99526
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	904646	975472	945443	863515	81928
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	622538	823370	910396	796637	113759
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
 a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (241). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM TOTAL	14724208	16764530	17551345	5641069	11910276
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	279445	247786	251130	180836	70294
Rybołówstwo i rybactwo <i>Fishing</i>	193	805	1581	-	1581
Przemysł <i>Industry</i>	7018719	7572038	8001408	3065970	4935438
górnictwo i kopalnictwo <i>mining and quarrying</i>	30483	35506	35504	23775	11729
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	3899440	4175911	4570299	359361	4210938
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę <i>electricity, gas and water supply</i>	3088796	3360621	3395605	2682834	712771
Budownictwo <i>Construction</i>	219675	273262	281927	39714	242213
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	886060	1053055	1034516	51197	983319
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	93843	108770	142913	17913	125000
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	841482	1599989	1681769	637484	1044285
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	110543	277829	292740	153699	139041
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	4266326	4396684	4572717	325985	4246732
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	10802	-	-	-	-
Edukacja <i>Education</i>	24029	52447	65546	5027	60519
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>	639439	730109	750848	733337	17511
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna <i>Other community, social and personal service activities</i>	333652	451756	474250	429907	44343

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concerns economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (242). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w tys. zł	in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	3663748	3047489	451687	163297
TOTAL	2002	4684198	3900912	589326	191486
	2003	5388916	4526271	647160	213069
własność państwowa		1277655	840748	326926	109967
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		4111261	3685523	320234	103102
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		453611	397081	48954	5378
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo		205235	199232	3618	2385
<i>Construction</i>					
Hotele i restauracje		14266	12173	1914	179
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ..		968777	936060	7966	24751
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		434186	407979	14308	11899
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		1474870	1020070	316828	137962
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		1350895	1135726	196536	18489
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		130065	97812	28910	3322
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		357011	320138	28126	8704
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

TABL. 8 (243). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w %	in %		
OGÓŁEM	2000	36,4	30,7	65,7	63,1
TOTAL	2002	34,5	28,0	66,6	68,9
	2003	33,5	26,6	69,6	69,7
własność państwowa		42,1	27,5	71,0	68,6
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		30,8	26,4	68,1	71,0
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę		31,7	30,5	38,3	67,2
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo		54,8	54,2	76,0	72,2
<i>Construction</i>					
Hotele i restauracje		53,1	46,7	89,8	99,4
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ..		12,4	10,7	64,8	59,7
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ		41,2	39,2	70,7	73,8
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		38,2	25,4	65,3	70,8
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		38,9	30,8	82,5	72,7
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i opieka społeczna		41,8	30,8	75,5	74,9
<i>Health and social work</i>					
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna		27,5	22,3	73,8	67,4
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

DZIAŁ XXII RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych ESA 1995. W systemie rachunków regionalnych dla województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Stanowi sumę wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, powiększoną o podatki od produktów i pomniejszoną o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. **Wartość dodana brutto** mierzy wartość nowo wytworzoną i jest obliczana jako różnica pomiędzy produkcją globalną a zużyciem pośrednim. Wartość dodana brutto jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług będących rezultatem działalności produkcyjnej wszystkich krajowych jednostek instytucjonalnych.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie rejestrowane jest jako amortyzacja środków trwałych.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem obrotów wewnętrznych.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);

CHAPTER XXII REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of "European System of National and Regional Accounts ESA 1995". The following accounts are compiled in the regional accounts system for voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kinds of activities as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kinds of activities.

2. **Gross domestic product (GDP)** illustrates the final result of the activity of all entities of the national economy. It accounts for the sum of the gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated in market prices.

3. **Gross value added** measures the newly generated value and is calculated as the difference between gross output and intermediate consumption. Gross value added is presented in basic prices.

4. **Gross output** includes the value of products and services being the result of the production activity of all national institutional units.

5. **Intermediate consumption** includes the value of products and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets.

6. In the regional accounts system gross output and intermediate consumption are recorded including internal turnover.

7. **Gross primary income in the households sector** includes: gross mixed income, income connected with hired work (comprising total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries, contributions to the compulsory social security and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income and wealth, social contributions, social benefits other than social transfers in kind and other current transfers.

9. The grouping of data according to kinds of activities was conducted using the **local kind of activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of the activity in the creation of new economic value as well as the way of the participation in the distribution of incomes. The five following institutional sectors are defined:

1) non-financial corporations sector, which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);

- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie „O finansach publicznych” oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochód z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Prezentowane w niniejszej edycji Rocznika dane opracowano w warunkach porównywalnych z uwzględnieniem zmian metodologicznych dotyczących:

- 1) ujęcia amortyzacji podbudowy dróg publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) wyceny usług mieszkaniowych dokonywanej przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika.

13. Wyjaśnienia dotyczące rewizji danych w rachunkach regionalnych zostały zamieszczone w publikacji „Produkt krajowy brutto według województw i podregionów w 2002 r.”, GUS i US Katowice, październik 2004.

- 2) *financial corporations sector, which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;*
- 3) *general government sector, which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the act "Public Finance" as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget;*
- 4) *households sector, which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;*
- 5) *non-profit institutions serving households sector, which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *The estimation of "the hidden economy" is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in a private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data presented in this edition of Yearbook was elaborated in comparable conditions taking into account methodical changes concerning:*

- 1) *inclusion of the depreciation of public roads foundation of the general government sector;*
- 2) *valuation of dwelling services accomplished by the user cost method.*

13. *The explanations concerning the revision of data in the regional accounts were presented in the publication "Gross Domestic Product by Voivodships and Subregions in 2002". CSO and SO Katowice, October 2004.*

Uwaga do tablic 1-3

Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika.

Note to tables 1-3

Data has been corrected in relation to data published in the previous editions of the Yearbook.

TABL. 1 (244). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	17273,7	18483,5	18998,1	x	x	x
TOTAL						
W tym wartość dodana brutto	15107,1	16213,8	16608,4	100,0	100,0	100,0
Of which gross value added						
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw	5780,9	5819,7	5911,7	38,3	35,9	35,6
<i>non-financial corporations</i>						
instytucji rządowych i samorządowych <i>general government</i>	3358,3	3734,6	3810,9	22,2	23,0	22,9
gospodarstw domowych	5604,4	6304,0	6529,2	37,1	38,9	39,3
<i>households</i>						

TABL. 1 (244). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (dok.)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybo- łówstwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	1023,7	1120,9	997,1	6,8	6,9	6,0
Przemysł <i>Industry</i>	2913,1	3057,3	3103,6	19,3	18,9	18,7
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2607,0	2721,4	2732,4	17,3	16,8	16,5
Budownictwo <i>Construction</i>	1013,9	1071,9	1019,9	6,7	6,6	6,1
Usługi rynkowe ^a <i>Market services^a</i>	6892,6	7379,9	7842,5	45,6	45,5	47,2
Usługi nierynkowe ^a <i>Non-market services^a</i>	3263,7	3584,1	3645,3	21,6	22,1	21,9
NA 1 MIESZKAŃCA^b PER CAPITA^b	14257	15274	15719	x	x	x

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 19. b W złotych.
a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 19. b In zlotys.

TABL. 2 (245). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA
DOCHODÓW (ceny bieżące)**
**BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT
(current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
Produkcja globalna	32650,2	35570,6	36236,3	<i>Gross output</i>
Zużycie pośrednie	17543,1	19356,8	19627,8	<i>Intermediate consumption</i>
Wartość dodana brutto	15107,1	16213,8	16608,4	<i>Gross value added</i>
w tym koszty związane z zatrud- nieniem	6951,3	7637,2	7483,5	<i>of which compensation of employees</i>
Nadwyżka operacyjna brutto	7929,8	8345,5	8871,9	<i>Gross operating surplus</i>

TABL. 3 (246). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				<i>Gross primary income:</i>
w milionach złotych	13038,9	14226,0	14254,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	10762	11756	11794	<i>per capita in zł</i>
Dochody do dyspozycji brutto:				<i>Gross disposable income:</i>
w milionach złotych	13427,3	14555,7	14777,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	11083	12028	12227	<i>per capita in zł</i>

DZIAŁ XXIII PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Prywatyzacja

Uwagi ogólne

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych zapoczątkowany został 1 VIII 1990 r. na mocy ustawy z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298) z późniejszymi zmianami, która zdefiniowała podstawowe kierunki i zasady przekształceń własnościowych w Polsce. Wymieniona ustawa obowiązywała do 7 IV 1997 r. Obecnie prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami, obowiązującej od 8 IV 1997 r. oraz następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 603) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych (z włączeniem ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa) stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych – NFI,
 - innym,
 - b) w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

3. Odrębnym procesom – w myśl ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. – Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa) w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Privatization

General notes

1. **The process of privatizing** state owned enterprises began on 1 VIII 1990 on the basis of the Law on the Privatization of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990 (Journal of Laws No. 51, item 298) with later amendments, which defined the basic directions and principles of ownership transformations in Poland. The above mentioned law was valid until 7 IV 1997. At present, the privatization of state owned enterprises is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization of State Owned Enterprises, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments, valid since 8 IV 1997 as well as the following legal documents:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991, as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 603) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

2. On the basis of the legal acts mentioned above (excluding the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury) three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds – NIF,
 - other,
 - b) into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to economic reasons**.

3. According to the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency of the State Treasury (until 15 VII 2003 – the Agricultural Property Agency of the State Treasury) for the purpose of restructuring and privatization are subject to separate processes.

TABL. 1 (247). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2003 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2003

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywa- tyzacji bez- pośredniej in direct pri- vatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bankruptcy	w postę- powaniu na- prawczym in sanitation procedure	pod zarządem under management	bez zmian prawno- organi- zacyjnych without legal and organ- izational changes
OGÓŁEM TOTAL	36	3	1	5	2	7	17
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	7	-	-	3	-	3	1
Budownictwo Construction	12	2	-	1	1	1	6
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	2	-	-	-	-	-	2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	7	-	1	-	-	3	3
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	6	-	-	1	-	-	5

TABL. 2 (248). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OGÓŁEM	165	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	30	18,2	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	73	44,2	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	69	41,8	of which privatized
Poddane likwidacji	62	37,6	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane	29	17,6	of which liquidated

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 (249). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.

STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of		
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of assets to a company of the State Treasury	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing
OGÓŁEM	69	17	11	41
TOTAL				
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe	24	11	5	8
Manufacturing				
Budownictwo	13	3	1	9
Construction				
Handel i naprawy ^A	21	2	4	15
Trade and repair ^A				
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^A	5	1	-	4
Real estate, renting and business activities				

TABL. 4 (250). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE ZLIKwidowane w okresie od 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.

STATE OWNED ENTERPRISES LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of		
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of assets to a company of the State Treasury	przekazania majątku z innych tytułów transfer of assets on other grounds
OGÓŁEM	29	7	1	21
TOTAL				
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe	10	2	-	8
Manufacturing				
Budownictwo	5	-	-	5
Construction				
Handel i naprawy ^A	9	4	1	4
Trade and repair ^A				

TABL. 5 (251). SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.

COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	31	TOTAL
powstałe w celu:		established for the purpose of:
prywatyzacji ^a	22	privatization ^a
innym	9	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	9	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ...	5	of which with foreign capital participation

a Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI.
a Indirect (capital) privatization and transfer to NIF.

TABL. 6 (252). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2003 R.**

COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2003

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	58	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	11	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ...	2	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	47	<i>Employee companies^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

TABL. 7 (253). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	85845	94531	96938	TOTAL
sektor publiczny	2714	2939	3106	<i>public sector</i>
sektor prywatny	83131	91592	93832	<i>private sector</i>
z liczby ogółem:				<i>of total number:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	70	41	37	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	9040	9268	9239	<i>Companies</i>
w tym:				<i>of which:</i>
handlowe	2376	3161	3389	<i>commercial companies</i>
cywilne	6565	6005	5748	<i>civil law partnership</i>
Spółdzielnie	560	539	531	<i>Cooperatives</i>
Fundacje	80	96	104	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1725	2164	2254	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	70324	77607	79677	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a *Excluding persons tending private farms.*

TABLE 8 (254). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which				spółki cywilne civil law partnerships		spółdzielnie cooperatives
				spółki handlowe commercial companies		razem total	w tym of which			
				jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation					
OGÓŁEM 2000	85845	15521	70	2376	10	345	6565	560	70324	
TOTAL 2002	94531	16924	41	3161	8	364	6005	539	77607	
	2003	96938	17261	37	3389	8	382	5748	531	79677
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	4773	481	-	40	-	4	90	133	4292	
Rybołówstwo i rybactwo Fishing	20	8	-	4	-	-	3	-	12	
Przemysł Industry	9350	1757	10	824	4	134	827	68	7593	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	9199	1682	8	787	3	133	811	68	7517	
Budownictwo Construction	10043	731	12	296	-	12	401	15	9312	
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	31793	4266	2	1502	2	179	2643	116	27527	
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	2163	410	-	56	-	11	317	2	1753	
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	7881	430	7	142	-	14	247	13	7451	
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	4101	245	-	30	-	1	65	36	3856	
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	11858	2334	6	345	1	19	653	138	9524	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	1043	1043	-	-	-	-	-	-	-	
Edukacja Education	2249	1404	-	26	-	1	53	1	845	

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (254). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity		
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives
				spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives			
				razem total	w tym of which	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation					
jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation	spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives								
Ochrona zdrowia i opieka społeczna Health and social work	4965	581	-	72	-	2	241	2	4384		
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal service activities	6699	3571	-	52	1	5	208	7	3128		

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons tending private farms.

TABL. 9 (255). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies				Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	
OGÓŁEM	2000	2376	2329	115	2214	47	31	16
TOTAL	2002	3161	2537	119	2418	624	585	20
	2003	3389	2642	116	2526	747	685	21
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	40	35	-	35	5	5	-	-
Rybołówstwo i rybactwo Fishing	4	4	-	4	-	-	-	-
Przemysł Industry	824	676	52	624	148	144	4	4
w tym przetwórstwo przemysłowe .. of which manufacturing	787	641	47	594	146	142	4	4
Budownictwo Construction	296	254	13	241	42	41	1	1

a W województwie podlaskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2002 r. – 19 spółek partnerskich, a w 2003 r. – 41.

a In the whole Podlaskie Voivodship there were registered 19 professional partnerships in 2002 and 41 in 2003.

TABL. 9 (255). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1502	1074	27	1047	428	419	9
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	56	47	1	46	9	8	1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	142	122	4	118	20	19	1
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	30	24	2	22	6	5	-
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ Real estate, renting and business activities	345	305	14	291	40	32	5
Edukacja Education	26	24	-	24	2	2	-
Ochrona zdrowia i opieka społeczna .. Health and social work	72	30	-	30	42	5	-
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna Other community, social and personal service activities	52	47	3	44	5	5	-

a W województwie podlaskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2002 r. – 19 spółek partnerskich, a w 2003 r. – 41.
a In the whole Podlaskie Voivodship there were registered 19 professional partnerships in 2002 and 41 in 2003.

TABL. 10 (256). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	SPECIFICATION
OGÓŁEM	70324	77607	79677	TOTAL
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4103	3730	4292	Agriculture, hunting and forestry
Rybołówstwo i rybactwo	4	8	12	Fishing
Przemysł	7072	7529	7593	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	6997	7459	7517	of which manufacturing
Budownictwo	8670	9225	9312	Construction
Handel i naprawy ^Δ	24526	27029	27527	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje	1483	1725	1753	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	6931	7429	7451	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe	3202	3797	3856	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm; nauka ^Δ	7151	9012	9524	Real estate, renting and business activities
Edukacja	704	807	845	Education
Ochrona zdrowia i opieka społeczna ...	3884	4316	4384	Health and social work
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	2594	3000	3128	Other community, social and personal service activities

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
a Excluding persons tending private farms.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO W 2003 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF PODLASKIE VOIVODSHIP IN 2003

As of 31 XII

Nowogród

nazwy gmin
names of gminas

Białystok

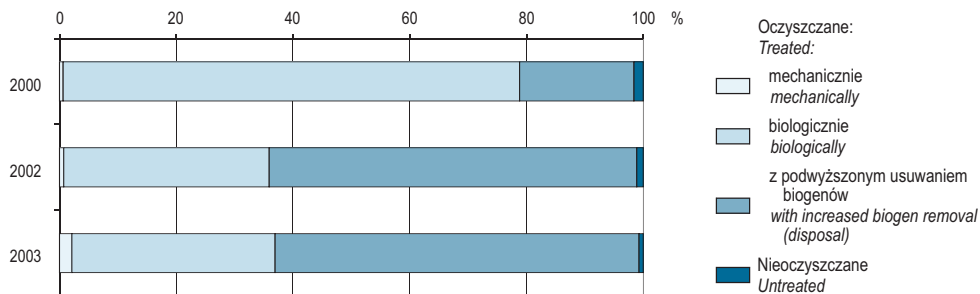
nazwy miast na prawach powiatu
names of cities with powiat status

Augustowski

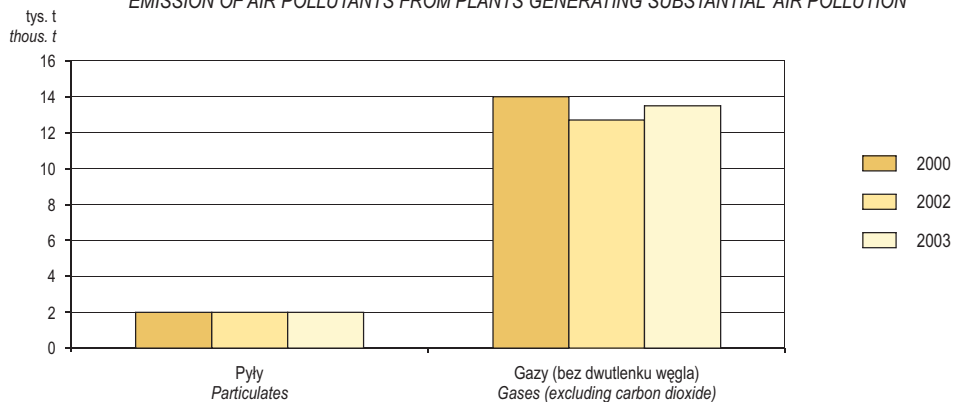
nazwy powiatów
names of powiats

**STRUKTURA ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH WYMAGAJĄCYCH OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONYCH DO WÓD LUB DO ZIEMI**

STRUCTURE OF INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

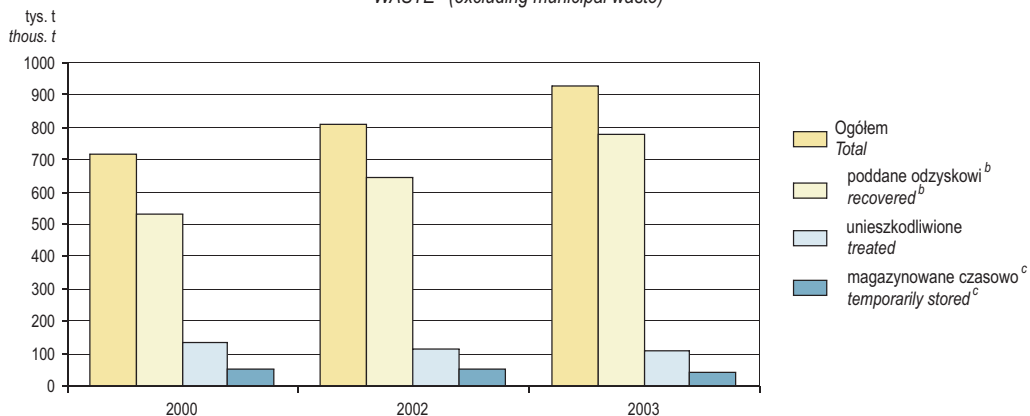

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH
EMISSION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS GENERATING SUBSTANTIAL AIR POLLUTION

ODPADY^a (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

WASTE^a (excluding municipal waste)

a Wytworzone w ciągu roku. b, c Do 2001 r. określane jako: b - wykorzystane, c - gromadzone przejściowo.

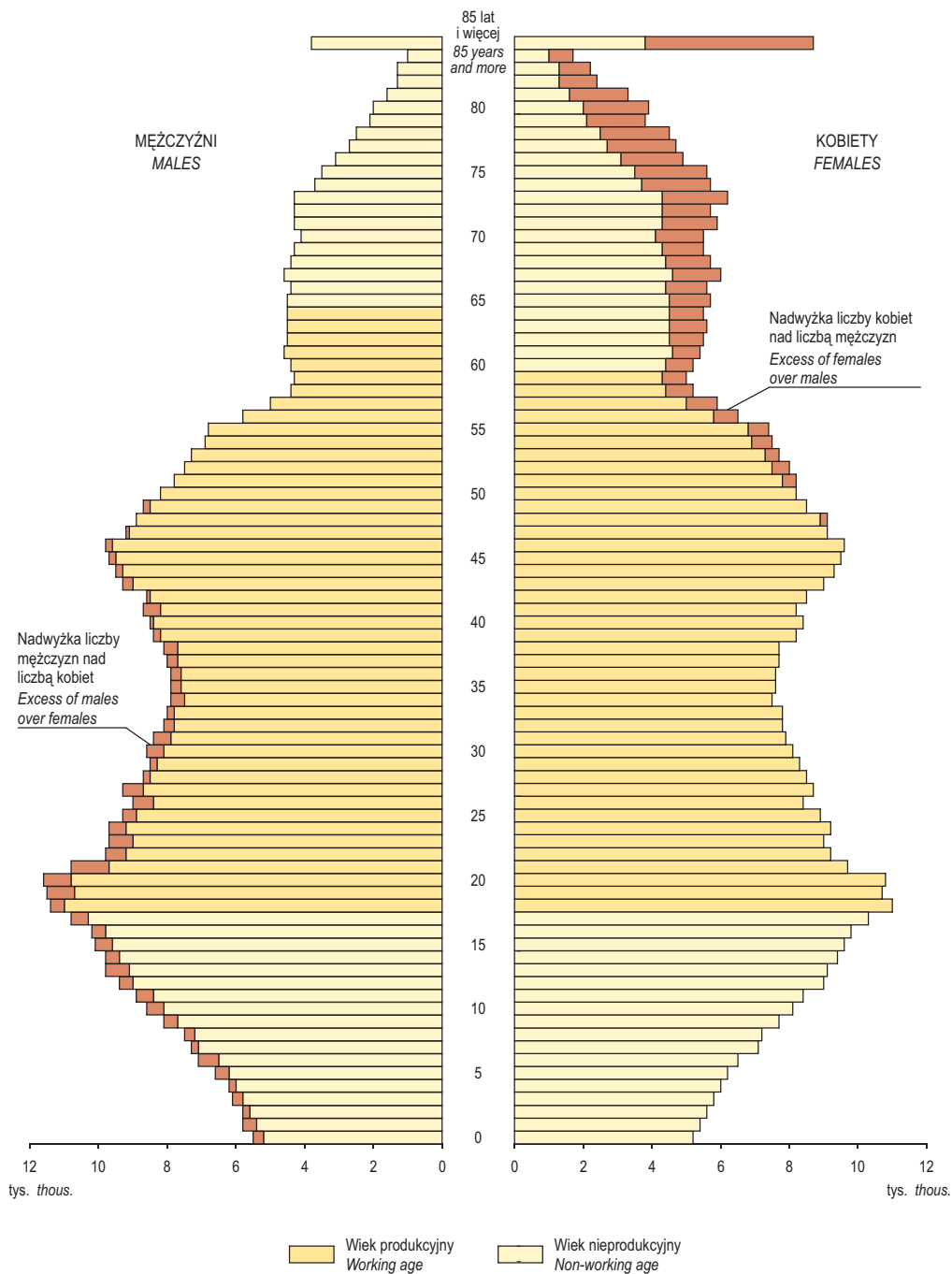
a Generated during the year. b, c Until 2001 defined as: b - utilized, c - accumulated temporarily.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2003 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2003

As of 31 XII

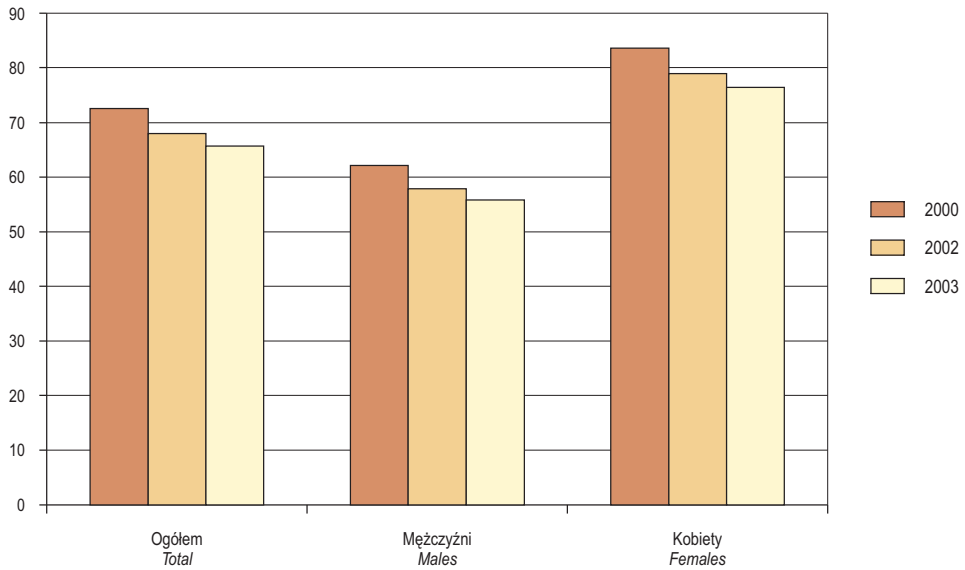

LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

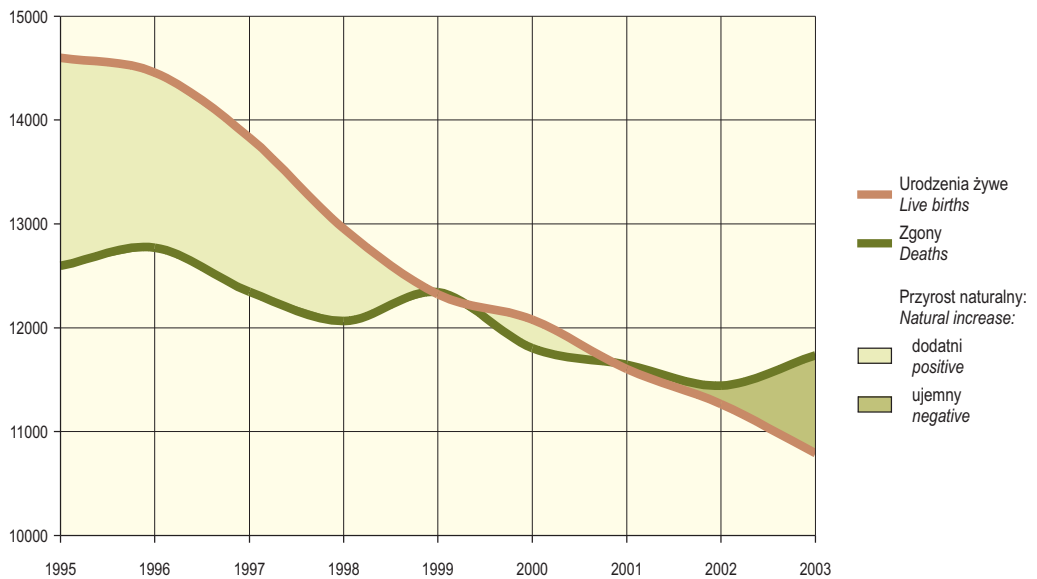
NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE

As of 31 XII

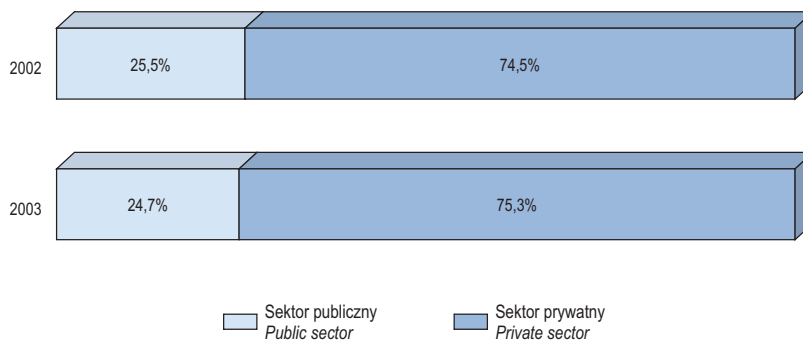

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS

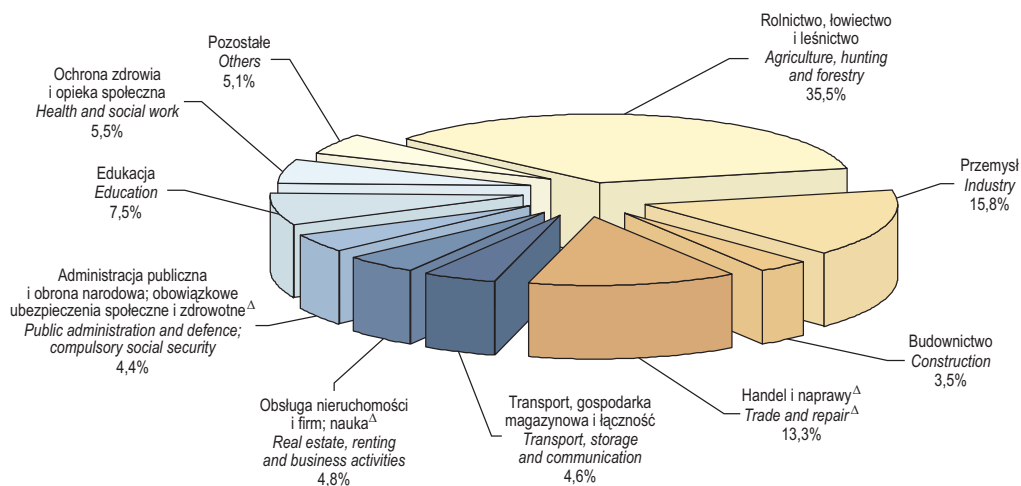
STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a BY OWNERSHIP SECTORS
As of 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy; dane z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 97.

^a By the actual workplace; data considering persons employed on private farms in agriculture with the use of results of Population and Housing Census 2002, see general notes, item 5 on page 97.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG SEKCJI W 2003 R.
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS IN 2003
As of 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy; dane z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 97.

^a By the actual workplace; data considering persons employed on private farms in agriculture with the use of results of Population and Housing Census 2002, see general notes, item 5 on page 97.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W 2003 R.

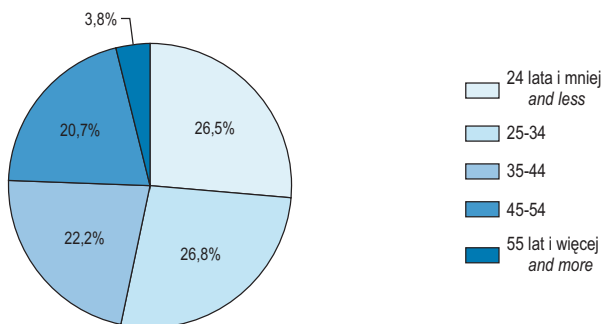
Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS IN 2003

As of 31 XII

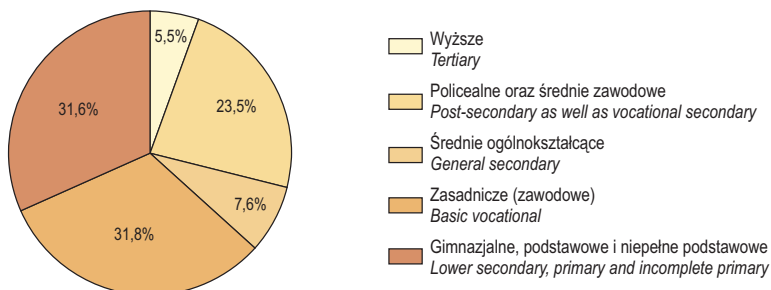
Według wieku

By age

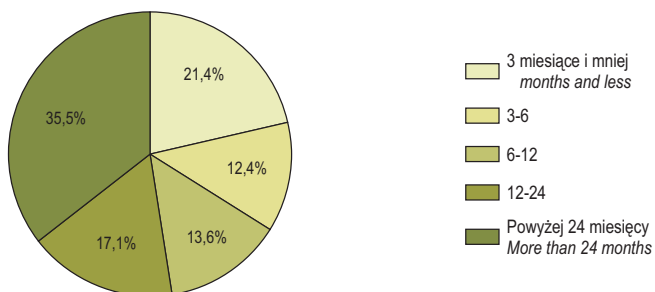
Według poziomu wykształcenia

By educational level

Według czasu pozostawania bez pracy^a

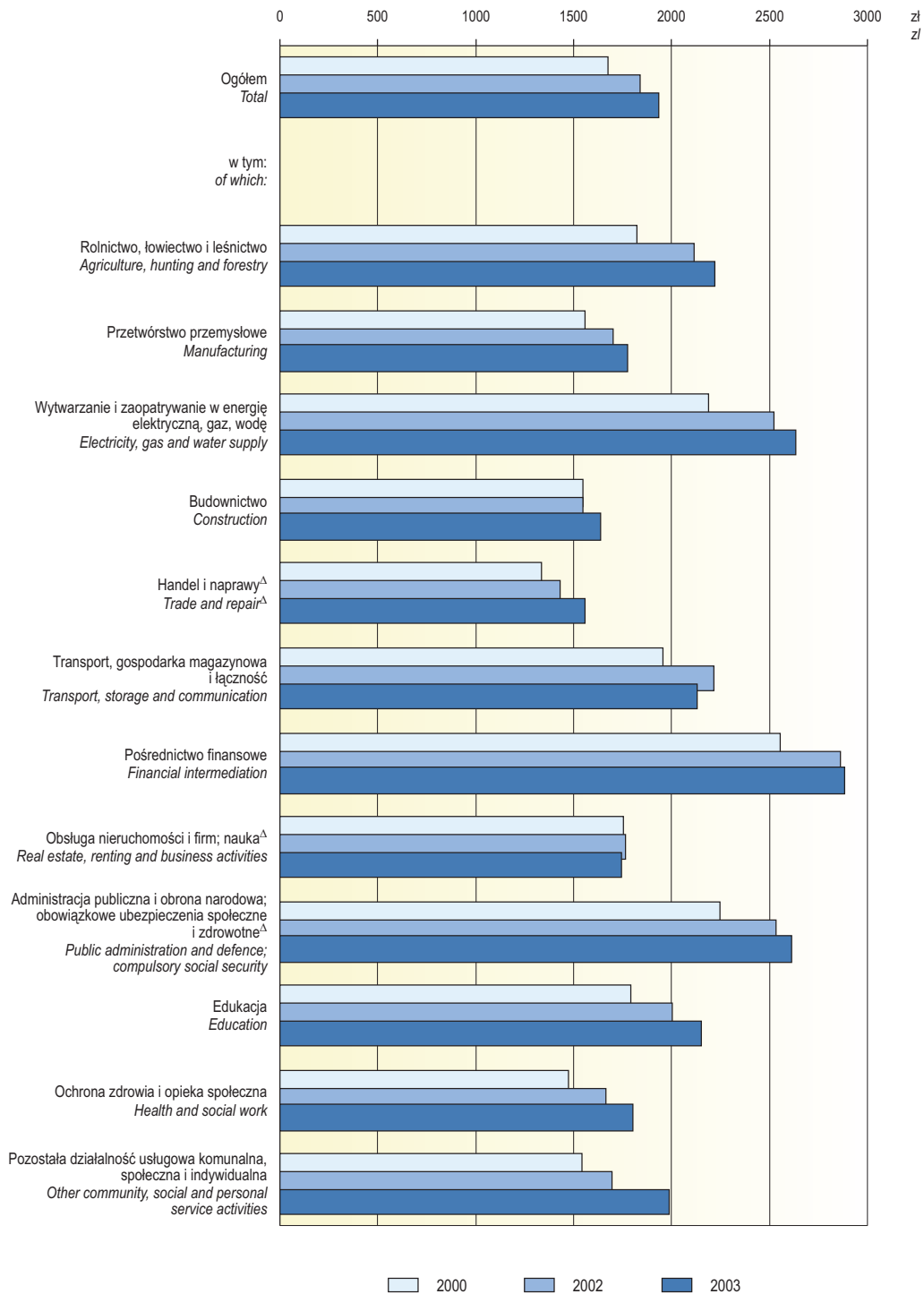
By duration of unemployment^a

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

^a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g. in the 3-6 interval persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

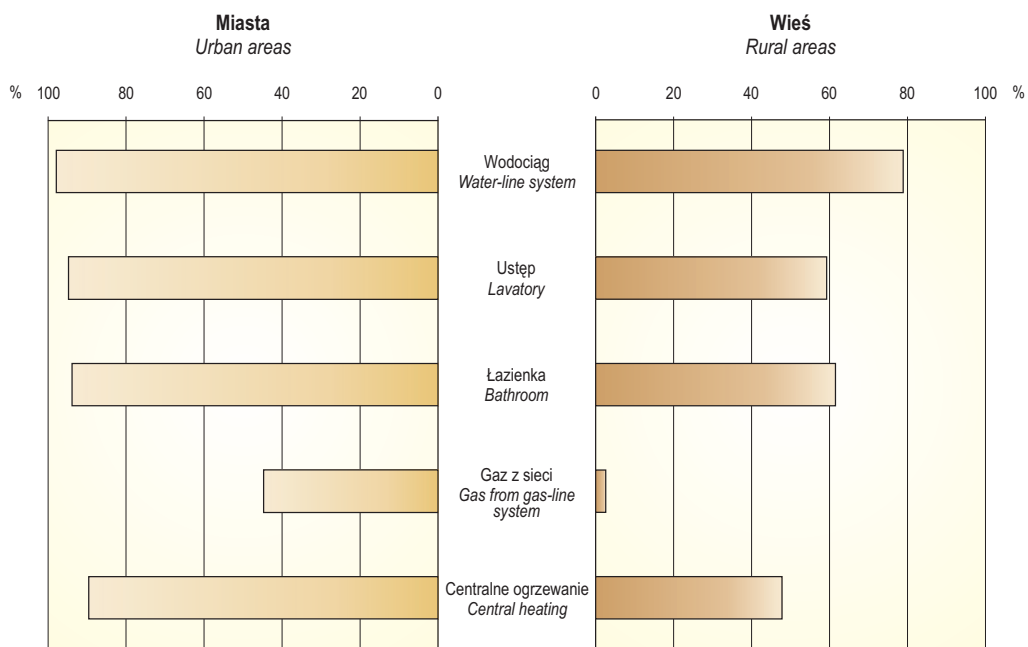

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE W % OGÓŁU MIESZKAŃ^a W 2003 R.

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS IN % OF TOTAL DWELLINGS^a IN 2003

As of 31 XII

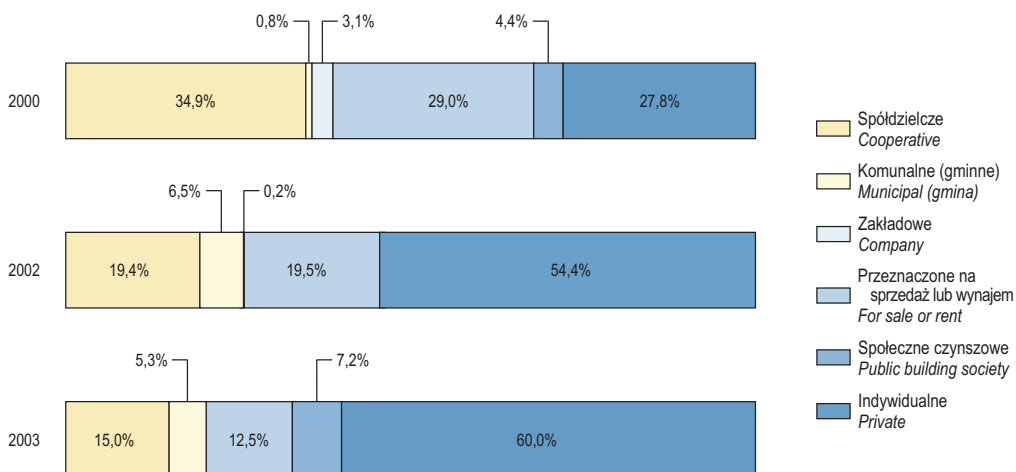

^a Dane szacunkowe.

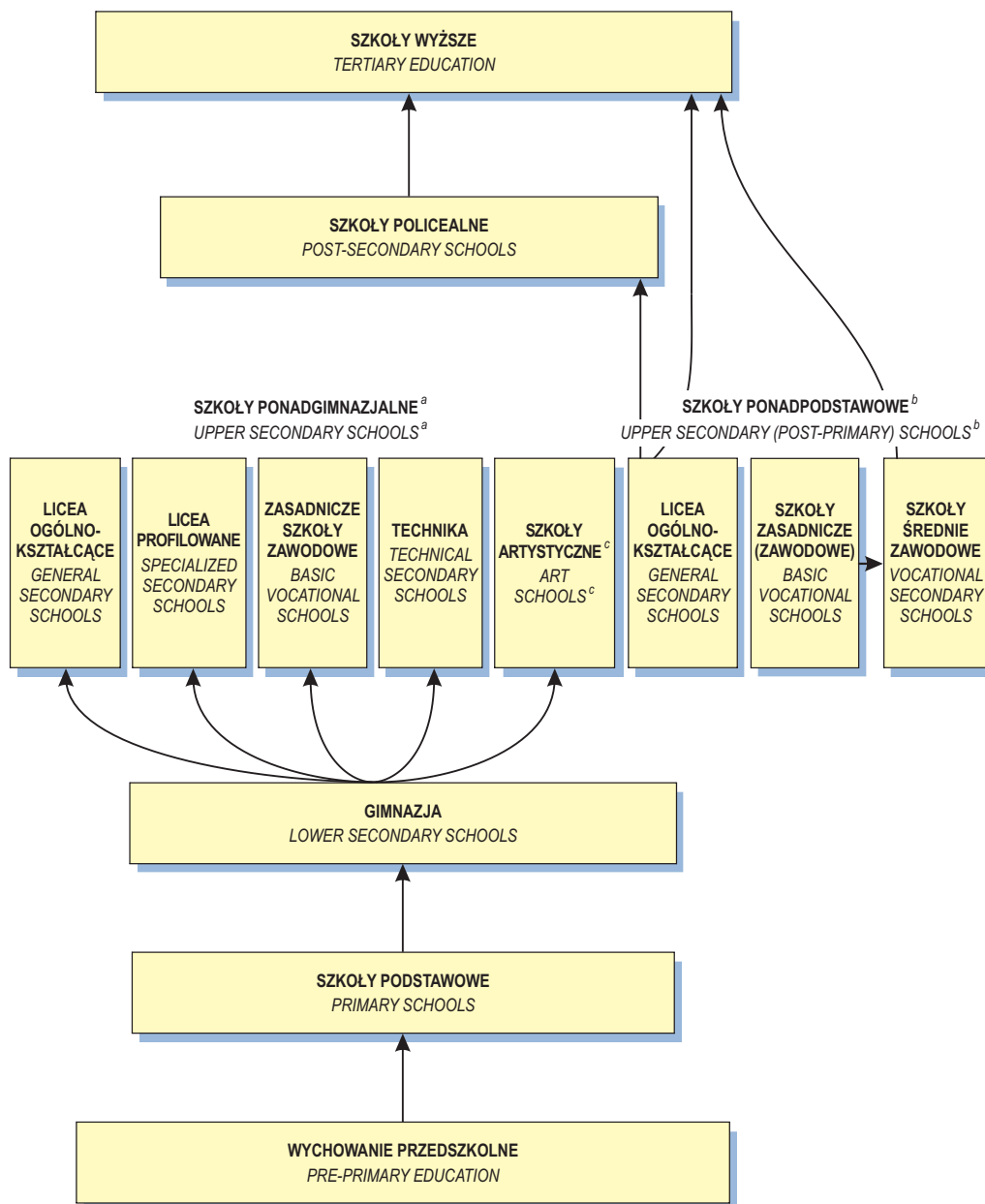
^a Estimated data.

STRUKTURA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKU WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA W 2003 R.

STRUCTURE OF DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION IN 2003

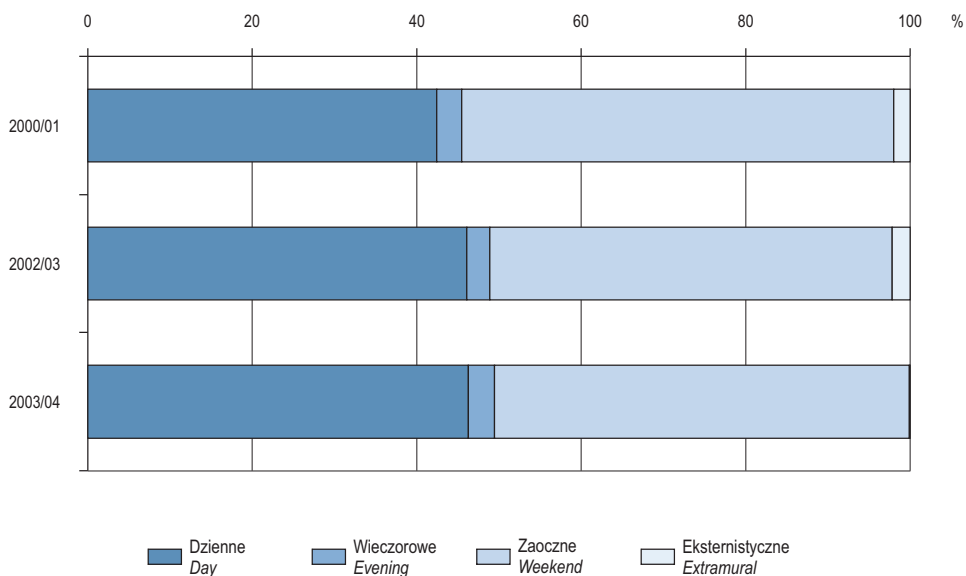
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2003/04
EDUCATION BY LEVEL IN 2003/04 SCHOOL YEAR

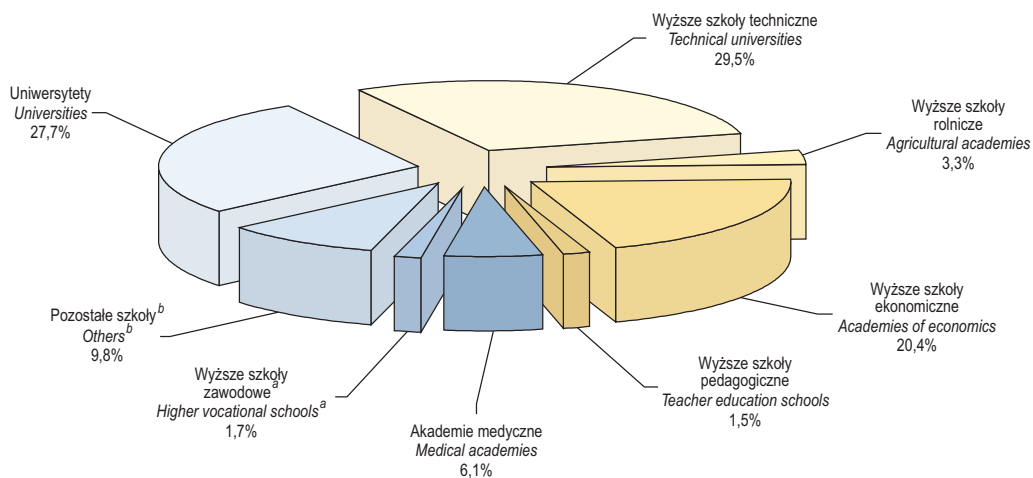
a, b Dotyczy absolwentów: *a* - gimnazjum, *b* - 8-letnich szkół podstawowych. *c* Dające uprawnienia zawodowe; do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych.

a, b Concerns graduates of: *a* - lower secondary schools, *b* - 8-year primary schools. *c* Leading to professional certification; until 2002/03 school year rated to vocational secondary (post-primary) schools.

STRUKTURA STUDENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW
STRUCTURE OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS

STRUKTURA STUDENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ W ROKU SZKOLNYM 2003/04
STRUCTURE OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY TYPE OF SCHOOLS IN 2003/04 SCHOOL YEAR

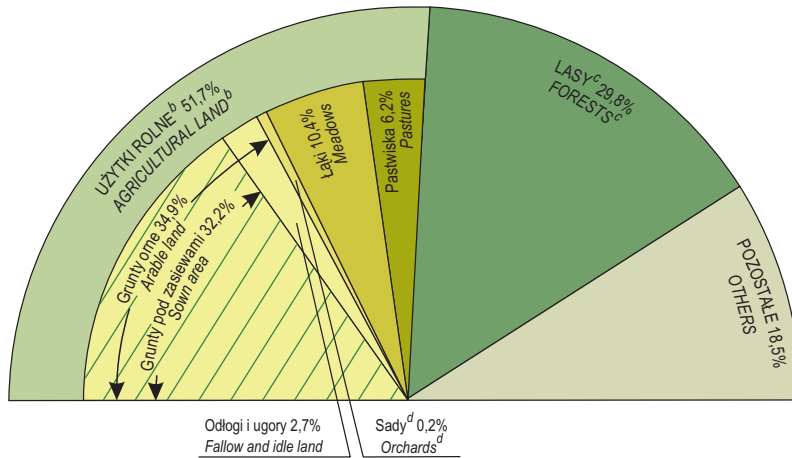
a Tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 VI 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590). b Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.
 a Established on the basis of the Law on Higher Vocational Schools, dated 26 VI 1997 (Journal of Laws No. 96, item 590). b Non-state, with a university profile.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a W 2003 R.

Stan w czerwcu

LAND USE^a IN 2003

As of June

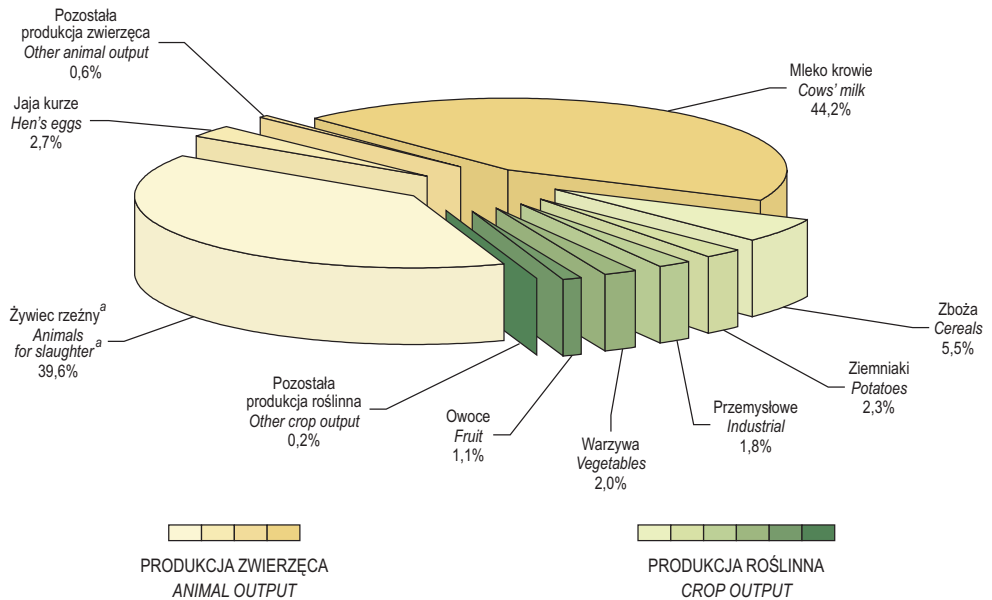

a Według siedziby użytkownika. b Bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. c Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. d Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych.

a By the land user's seat. b Excluding non-farm land. c Including land connected with silviculture. d Including fruit tree and bush nurseries.

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2002 R.

STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2002

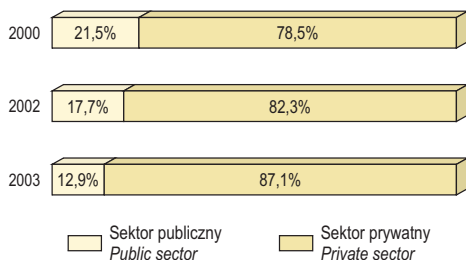

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

**STRUKTURA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

STRUCTURE OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a
BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

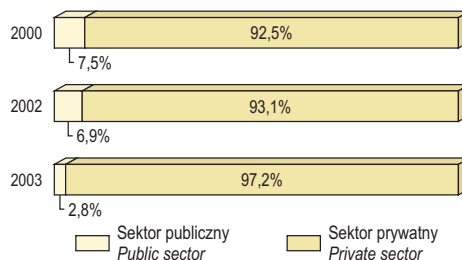

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concerns economic entities employing more than 9 persons.

**STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY
PRODUCTION^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

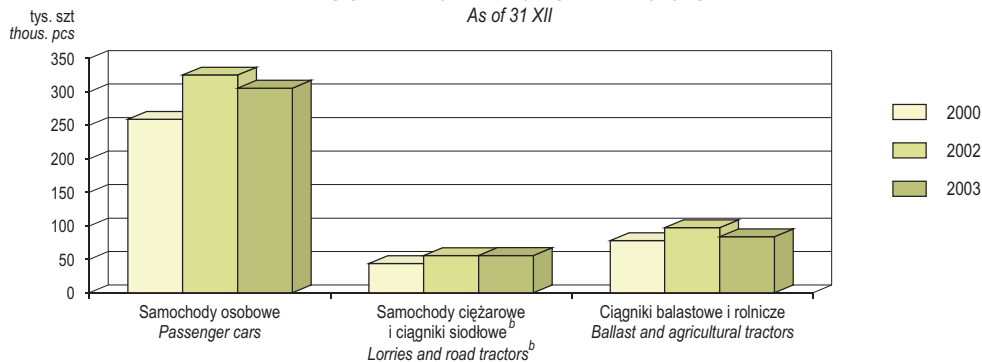
^a Zrealizowanej systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities; data concerns economic entities employing more than 9 persons.

POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 XII

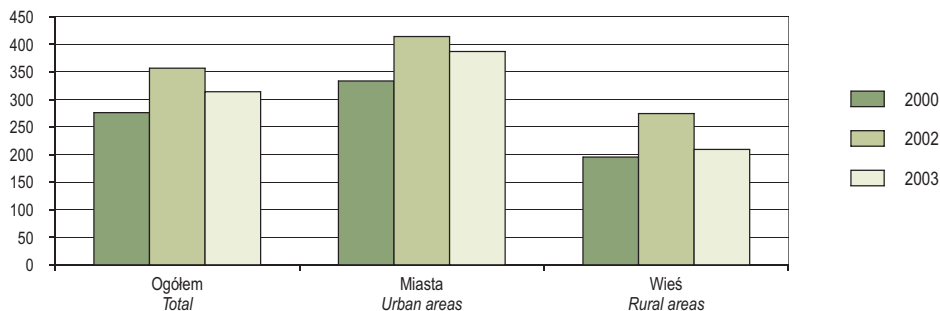
^a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodę, a od 2002 r. przez burmistrzów i starostów. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a Until 2001 according to the register maintained by voivod and since 2002 by mayors and starosts. ^b Including vans.

TELEFONICZNE ŁĄCZA GŁÓWNE^a NA 1000 LUDNOŚCI

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE MAIN LINE^a PER 1000 POPULATION
As of 31 XII

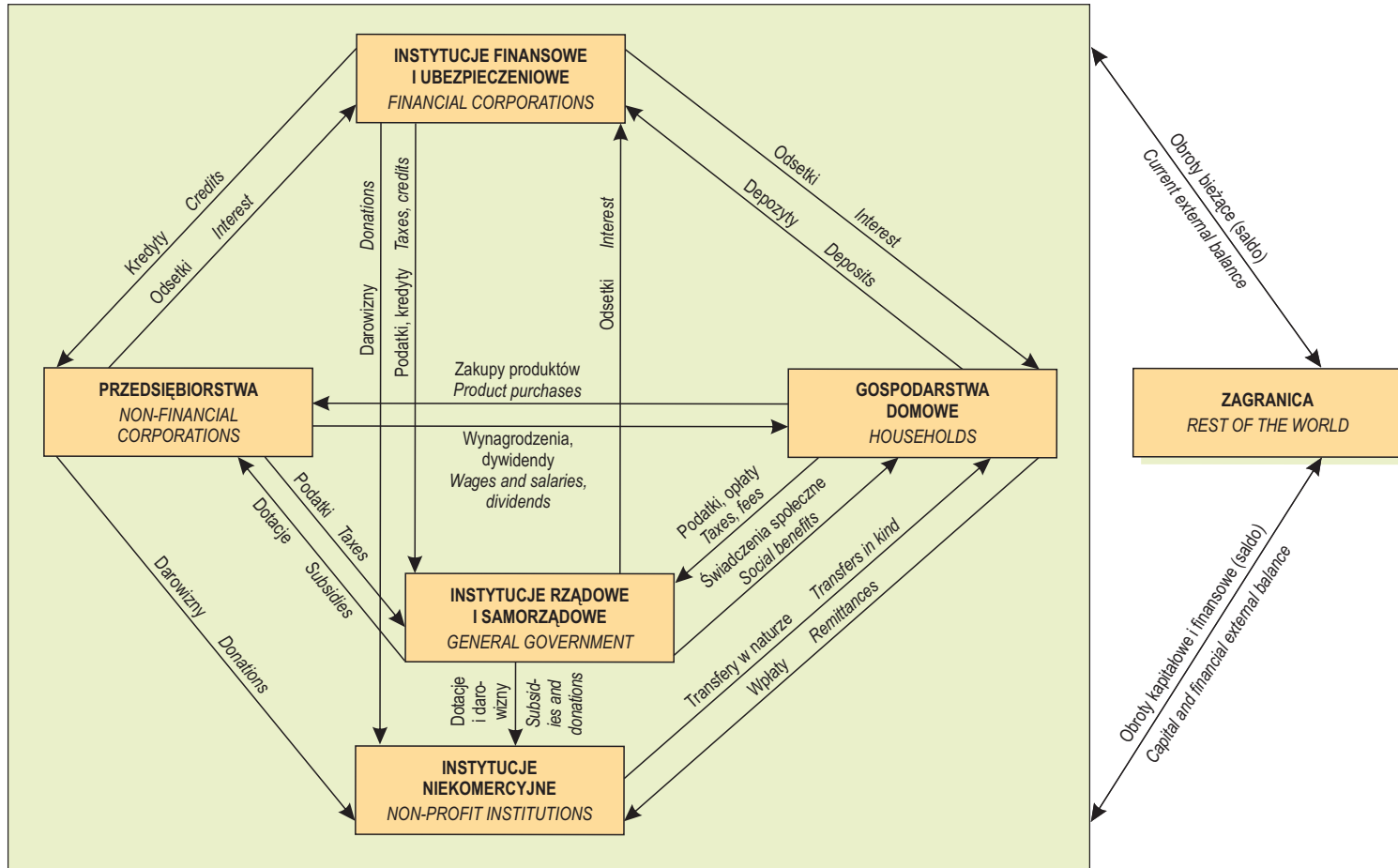

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

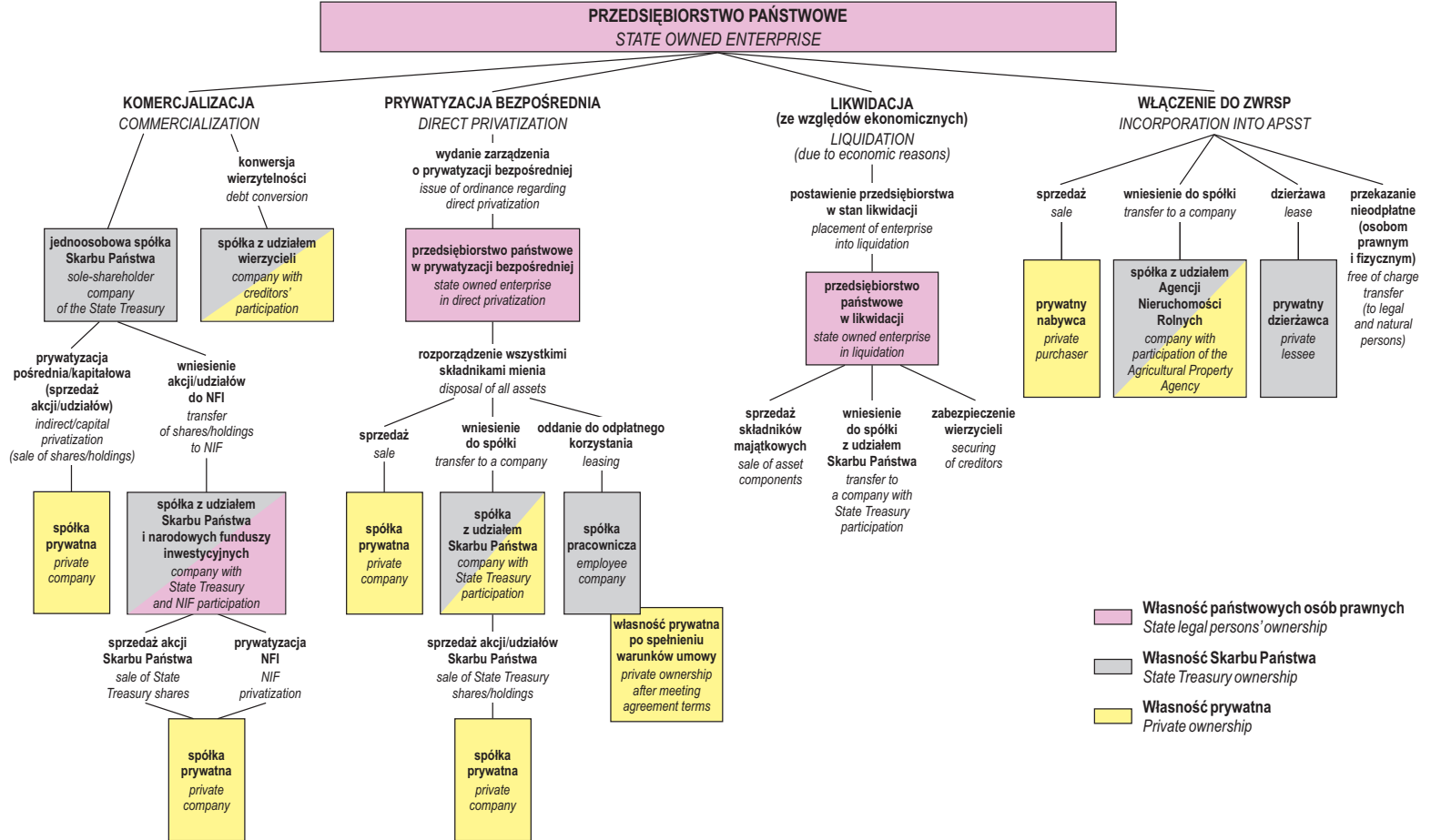
^a Data concerns operators of the public telecommunications network.

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA

INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

SCHEMAT PROCESU PRYWATYZACJI
PLAN OF THE PRIVATIZATION PROCESS

- Własność państwowych osób prawnych
State legal persons' ownership
- Własność Skarbu Państwa
State Treasury ownership
- Własność prywatna
Private ownership